

FUGLE I ØSTJYLLAND 2013

DOF Østjylland

FUGLE I ØSTJYLLAND 2013

Udgiver: Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen i Østjylland v. Ole Jensen, Thorshøjvænget 54, 8361 Hasselager. Gironr.: reg.nr. 1551 konto 5 51 09 61.

Hjemmeside: www.dofoj.dk, hvor ældre rapporter kan læses.

Redaktion: Arne Bo Larsen, Peter Lange og Flemming H. Nielsen.

Medarbejdere ved rapporten:

Arne Bo Larsen, Asger Lykkegaard Møldrup, Carsten Høeg, Flemming H. Nielsen, Henning Ettrup, Henrik Møller Hestbech, Henrik Stenholt, Inger F. Jensen, Kent Olsen, Lotte Skærbæk, Morten Jenrich Hansen, Ole F. Jensen, Peter Lange, Thora Frello, Ursula Burmann.

Illustrationer og fotos:

Fotos er taget af Mogens Wedel-Heinen, bortset fra siderne 3, 8, 9, 15, 76 og 98 som er taget af Morten Jenrich Hansen

Forside: Ursula Burmann.

Trykkeri: Søe-Knudsen, Stoholm.

Oplag: 100 stk.

Pris: 40 kr.

Henvendelse til redaktionen: Kan ske til foreningens adresse eller til redaktionen (se adresseliste bagest i rapporten).

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	4	Terner	70
CES Ringmærkning ved Brabrand Sø	5	Alkefugle	72
Ringmærkningsaktiviteten 2013	13	Duer	74
Indsend dine observationer	15	Ugler	76
Vejledning om sjældne fugle	15	Natravne	77
Vejret	16	Spætter	79
Forkortelser	17	Lærker	81
Artsgennemgang	18	Svaler	82
Lommer	18	Pibere	83
Lappedykkere	19	Vipstjerter	85
Stormfugle	21	Silkehaler	86
Årefodede	22	Drosler	88
Hejrer	22	Sangere	93
Storke	23	Fluesnappere	99
Ibiser	24	Mejser	100
Andefugle	25	Piroler, Tornskader	104
Rovfugle	40	Kragefugle	106
Hønsfugle	49	Stære	107
Traner	51	Spurve	108
Strandskader	51	Finker	109
Brokfugle	53	Værlinge	114
Sneppfugle	55	Medarbejdere ved rapporten	116
Kjover	65	Bidragydere 2013	117
Måger	66	Artsindex	122

Dette er den 42. udgave af DOF-Østjylland's lokalrapport, der beskriver årets forekomster af fugle.

Antallet af indrapporteringer i DOFbasen fortsætter med at stige og er det højeste antal i Østjylland nogensinde med 109.745 observationer i 2013 (mod 97.768 obs i 2012).

I 2013 er der registreret 262 fuglearter i Østjylland.

Der er i år kun godkendt to SU-arter i Østjylland, henholdsvis gråsejler og hvidøjet and mod hele 9 SU-arter sidste år. Til gengæld er der gjort masser af andre spændende iagttagelser i Østjylland i 2013, hvilket der kan læses mere om i årets rapport.

De mange observationer er indberettet på DOFbasen. Der skal endnu en gang lyde en opfordring til ved indtastning af usædvanlige fund, såsom en sjælden art, et usædvanligt observationstidspunkt, eller et usædvanligt stort antal individer, at der indberettes en beskrivelse i notatfeltet, således at det også fremgår tydeligt, at der ikke er tale om en fejlindtastning. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund betyder i reglen, at observationerne skal kvalitetssikres i DOFbasens Kvalitetsudvalg, og at de dermed ikke i første omgang kan medtages her i lokalrapporten.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle medarbejdere i rapportgruppen, og til dem der har leveret illustrationer og fotos til rapporten, samt selvfølgelig en stor tak til de mange bidragydere.

God læselyst!

Redaktionen

CES ringmærkning ved Brabrand Sø.

Af Henning Ettrup, Morten Jenrich Hansen og Sigrild Kistrup Ilsøe.

Indledning

Danmarks Ringmærkerforening påbegyndte i 2004 forsøg med ringmærkning af ynglefugle efter en standardiseret metode udviklet i Storbritannien kaldet Constant Effort Site (CES), og den anvendes nu udbredt på europæisk plan (se Peach et al. 1996, Robinson et al. 2009 og Drachmann 2004). Her behandles nogle resultater fra **Brabrand Sø**, hvor der er ringmærket efter metoden siden 2006 (se Ettrup et al. 2007a og b).

Metode

Metoden går i korthed ud på, at der hvert år på samme lokalitet fanges og ringmærkes fugle sommeren igennem - én gang i hver 10-dagesperiode - og i alt 12 gange fra den 1. maj til ultimo august (3 fangstperioder i hver af månederne maj, juni, juli og august). For detaljerede oplysninger om metoden se Ettrup et al. 2007a og om CES på ringmærkerforeningens hjemmeside: www.ringmaerkning.dk.

Fangstområdet er domineret af tagrør, men også med indslag af buske og træer, der dog ryddes eller udtyndes med års mellemrum. Der foretages ligeledes rørhøst med års mellemrum.

Resultater

Antallet af fangede fugle de enkelte år fordelt på art og alder (ad/juv) fremgår af tabel 1. Der er over de otte år fanget i alt 2996 forskellige individer, hvoraf de 1720 er ungfugle, svarende til 57,4 % af de fangede fugle. Antallet af fangede arter varierer ikke meget fra år til år (21-23 arter), men sammensætningen varierer, så der over de syv år er fanget i alt 36 forskellige arter.

De fleste arter fanges fåtalligt og tilfældigt på strejf (f.eks. er der kun fanget én Stor Flagspætte *Dendrocopos major* og én Topmejse *Lophophanes cristatus*), mens andre (Landsvale *Hirundo rustica*, Jernspurv *Prunella modularis* m.fl.) fanges mere sporadisk, da rørskoven ikke er deres foretrukne biotop, men til tider anvender den i forbindelse med fødesøgning. Endelig fanges et fåtal regelmæssigt eller hyppigt (f.eks. Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*, Rørspurv *Emberiza schoeniclus* og Skægmejse *Panurus biarmicus*), der alle er ynglefugle i rørskoven. De to førstnævnte er de eneste arter, der er fanget i et antal på mere end 10 adulte og mere end 10 juvenile årligt, men også f.eks. Blåmejse *Cyanistes caeruleus* og Gransanger *Phylloscopus collybita* fanges hyppigt.

Den hyppigst fangede art er Rørsanger med 1284 fugle eller 42,9 % af alle fangede fugle. Derefter følger Rørspurv med 446 fangster (14,9 %), Blåmejse med 239 fugle (8,0 %) og Skægmejse med 149 individer (5,0 %) (tabel 1). Data om Rørsanger, Rørspurv og Skægmejse behandles i artikel i Flora og Fauna (Ettrup et al. 2014).

Af de fangede fugle er 160 (5,3 %) gengangere, som er mærket tidligere år under projektet (se tabel 4). De genfangede fugle fordeler sig på 10 arter. Det bemærkes, at der ikke er Gransanger og Kærsanger *Acrocephalus palustris* blandt genfundene, selv om de er blandt de hyppigt mærkede arter.

Hvis der fanges tilstrækkeligt mange fugle, er det med baggrund i ændringer i fangsterne af adulte fugle fra år til år muligt at vurdere ændringer i bestandene. I tabel 2 er sammenstillet ændringerne for de arter, hvor der er fanget mere end 30 adulte fugle i perioden 2006-2013. Udsvingene fra år til år er store for de fleste arter, men det skal mere ses som et udtryk for tilfældigheder på grund af de små fangsttal. Kun ændringerne for Skægmejse, Rørsanger og Rørspurv kan anses for reelle (se Ettrup et al. 2014).

Græshoppesanger

		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		SUM		Total	
		1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad		
Stor Flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>													1				1	0	1	
Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>									7	2	1						8	2	10	
Bysvale	<i>Delichon urbicum</i>				1													0	1	1	
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>		1	2		2	2	6	4	2		2	2	1	2	2	2	17	13	30	
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	1						5	1		1				1		1	6	4	10	
Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>					1		2	1	1	1				2	1	3	9	3	12	
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>									2							1	0	3	3	
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		1					1							1		1	2	3		
Solsort	<i>Turdus merula</i>	1	1	2	6	1	5	2	7		2		6	1	4	1	8	8	39	47	
Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>		3	1	3	1	2	1	3		3	3	3	1	0		2	7	19	26	
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	13	6	4	9	10	1	1	5	10	12	8	11	7	9	5	9	58	62	120	
Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>		2		1	5	5	4	4	16	6	6	5	8	7	8	4	47	34	81	
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	97	60	38	60	212	41	80	75	60	77	65	107	101	74	60	77	713	571	1284	
Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>				1	1					1							1	2	3	
Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>			2	1	5	3	1			1							8	5	13	
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	4		2	3	3	3	2	3	2	1	6	4	7	2		2	26	18	44	
Havesanger	<i>Sylvia borin</i>	1	1	1	1		1	1	1	1	1		1	1	1		1	5	8	13	
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>					2		6	7	3	7	1			2	3		7	14	24	38
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	7	1	8		22	2	8	2	5	4	11	2	9	2	16	3	86	16	102	
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	1	1	11	6	1	13	2	8	1	1	4	1	4	3	2	2	26	35	61	
Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	1	2		5			14	13	2	3	5	2	33	12	19	38	74	75	149	
Sumpmejse	<i>Poecile palustris</i>	1																1	0	1	
Topmejse	<i>Lophophanes cristatus</i>					1												1	0	1	
Sortmejse	<i>Periparus ater</i>					1												1	0	1	
Blåmejse	<i>Cyanistes caeruleus</i>	23	7	28	9	29	6	24	7	6	8	9	3	37	6	28	9	184	55	239	
Musvit	<i>Parus major</i>	15	6	9	5	22	2	12	2	1	3	17	2	21	5	18	3	115	28	143	
Træløber	<i>Certhia familiaris</i>							1	1			1				1		3	1	4	
Pungmejse	<i>Remiz pendulinus</i>	1	3		4				2									1	9	10	
Rødrygget Tornskade	<i>Lanius collurio</i>										1							1	0	1	
Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	3		2		1								1		6	1	13	1	14	
Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>				1						1		1				2	2	3	5	
Grønirisk	<i>Chloris chloris</i>	4	1	1	5	3	1	4			2		1					12	10	22	
Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>						1											0	1	1	
Gråsisken, Lille	<i>Acanthis cabaret</i>		1		3	2	2	2	5				3		3	1	4	5	21	26	
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>														1		1	0	1		
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	26	36	57	28	28	19	18	29	38	24	34	16	41	25	23	34	265	211	476	
Sum		199	133	168	152	353	109	197	180	155	163	174	170	278	161	196	208	1720	1276	2996	
Totaler			332		320		462		377		318		344		439		404				
Antal arter fanget			21		22		23		23		22		21		22		23			36	

Tabel 1. Årets fangede fugle (består af nymærkede og aflæste fugle fra tidligere år samt fugle mærket andre steder) fordelt på årets unger (1k) og ældre (ad) fugle i perioden 2006-2013.

Genfangst af fugle.

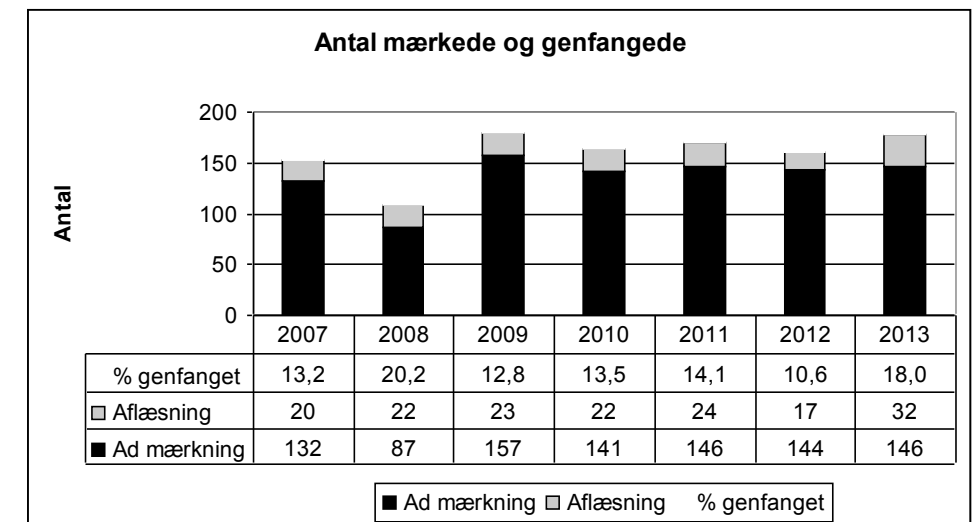
Der er genfanget 160 fugle fordelt på 128 forskellige individer i ét eller flere af de efterfølgende år. Genfangsterne fordeler sig på 10 forskellige arter (tabel 2). Der er genfanget flest rørsangere, i alt 77 fugle fordelt på 55 forskellige individer, der også omfatter den eneste genfangst efter 5 år.

Overraskende er det, at der genfanges relativt mange løvsangere *Phylloscopus trochilus* mere end ét år efter mærkningen. De ringmærkede fugle aflæses ikke nødvendigvis på hinanden følgende år. Hvor stor en andel der genfanges varierer meget fra art til art (se tabel 2). Overraskende er det, at ¼ af de mærkede løvsangere er genfanget i de efterfølgende år, og dermed den hyppigst aflæste art. Også blåmejser genfanges hyppigt. Mindre overraskende er det, at der kun genfanges 6,7 % af skægmejslerne. Årsagen hertil skal søges i den hurtige bestandsomsætning på grund af vinterfølsomhed. Ellers ligger andelen af aflæsningen på ca. 10-18 % blandt de genfangede arter, græshoppesanger *Locustella naevia* undtaget, da den fanges meget fåtalligt og tilfældigt.

		Aflæst antal år efter mærkning					Total	Individer	% genfanget som andel af voksne
		1 år	2 år	3 år	4 år	5 år			
Solsort	<i>Turdus merula</i>	4					4	4	10,3
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	1		1			2	2	15,4
Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>	1					1	1	5,3
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	9					9	9	14,5
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	41	20	10	5	1	77	55	13,5
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	4	2	2	1		9	6	25,7
Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	5					5	5	6,7
Blåmejse	<i>Cyanistes caeruleus</i>	12					12	12	21,8
Musvit	<i>Parus major</i>	3	2				5	5	17,9
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	23	8	5			36	29	17,1
SUM		103	32	18	6	1	160	128	12,5

Tabel 2. Antal genfangster fordelt på art og år efter mærkning samt andelen af genfangede fugle i forhold til antal ringmærkede adulte.

Fordeling på år og antal genfangster fremgår af tabel 3. Der genfanges mellem 20 og 24 fugle årligt med undtagelse af 2012, hvor der er aflæst 17 fugle og 2013 med 32 aflæsninger. Andelen af genfangster varierer meget fra år til år og udgør 10,6 – 20,2 % af de fangede voksne fugle (figur 1). Over hele perioden udgør genfangsterne 12,5 % af de adulte fugle (tabel 1). Blot to rørsangere er genfanget 4 gange, mens ingen fugle er genfanget alle 5 år.

Figur 1. Antal genfangede fugle (fugle mærket i tidligere CES-sæsoner) som funktion af antal fugle mærket som adulte i det aktuelle års CES-sæson.

		Aflæst								
		År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Sum
Mærket	2006		20	11	7	3				41
	2007			11	5	2	1			19
	2008				11	2	1		1	15
	2009					15	6	5	2	28
	2010						16	4	4	24
	2011							8	5	13
	2012								20	20
	Sum		20	22	23	22	24	17	32	160

Tabel 3. Antal og fordeling på år for genfangede fugle, som er aflæst i mindst ét af de efterfølgende år. Der er genfanget i alt 128 forskellige individer, hvoraf nogle er fanget flere gange.

Aflæsning af mærkede fugle

Der er siden starten i 2006 fanget og aflæst 3 Rørsangere og 1 Rørspurv ringmærket andre steder sydvest for Danmark (tabel 4). Tilsvarende er i samme områder aflæst 3 fugle (alle rørsangere) fra CES-mærkningen ved **Brabrand Sø** (tabel 4). Hertil kommer aflæsning af en Pungmejsje ringmærket i det nordlige Spanien, som i 2006 yngede ved **Brabrand Sø**.

Foruden ovennævnte er aflæst to Skægmejsjer, som har ynglet ved **Brabrand Sø** i 2009. De er mærket i 2008 på samme dag mod sydøst i Mecklenburg-Vorpommern i Tyskland.

Foruden de nævnte er genfundet 4 (heraf 3 døde) af vores fugle i Danmark. En Musvit er fundet lokalt i Stavtrup, mens to (Musvit og Rørspurv) er fundet i Ry. De to sidstnævnte har tilsyneladende fulgt ådalen samme vej vestover. Endelig er en Skægmejsje mærket i foråret 2013 aflæst sydøst for mærkningsstedet ved **Kelsnor** i efteråret 2013. Formentlig udtryk for spredningstræk.

Art	Latin	Aflæst	Mærket i udlandet	Lokalitet
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	juni 2011 og juli 2012	01.08.2009	Bierwart, Namur, Belgien
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	juli 2011 og juni og juli 2012	31.08.2010	Wassenaar, Zuid-Holland
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	01/06/2013	18.08.2011	Pepingen, Vlaams Brabant, Belgien
Pungmejsje	<i>Remiz pendulinus</i>	01/06/2006	29.01.2004	Velilla de los Oteros, Leon, Spanien
Skægmejsje	<i>Panurus biarmicus</i>	maj, juni og juli 2009	23.10.2008	Greifwalder Oie, Meckl.-Vorpommern, Tyskland
Skægmejsje	<i>Panurus biarmicus</i>	01/06/2009	23.10.2008	Greifwalder Oie, Meckl.-Vorpommern, Tyskland
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	01/05/2013	22.10.2012	Jonkershove, West-Vlaanderen, Belgien
Art	Latin	Aflæst	Mærket ved Brabrand Sø	Lokalitet
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	01/08/2010	20.07.2010	Les-Barthes-De-Quartier-Bas, Aquitaine, Frankrig
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	01/05/2012	20.07.2010	Pepingen, Vlaams Brabant, Belgien
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	01/08/2012	11.08.2012	Lebbeke, Oost-Vlaanderen, Belgien

Tabel 4. Aflæsninger af udenlandsk mærkede fugle i forbindelse med CES-projektet ved **Brabrand Sø** samt mærkede fugle fra CES-**Brabrand Sø** aflæst i udlandet.

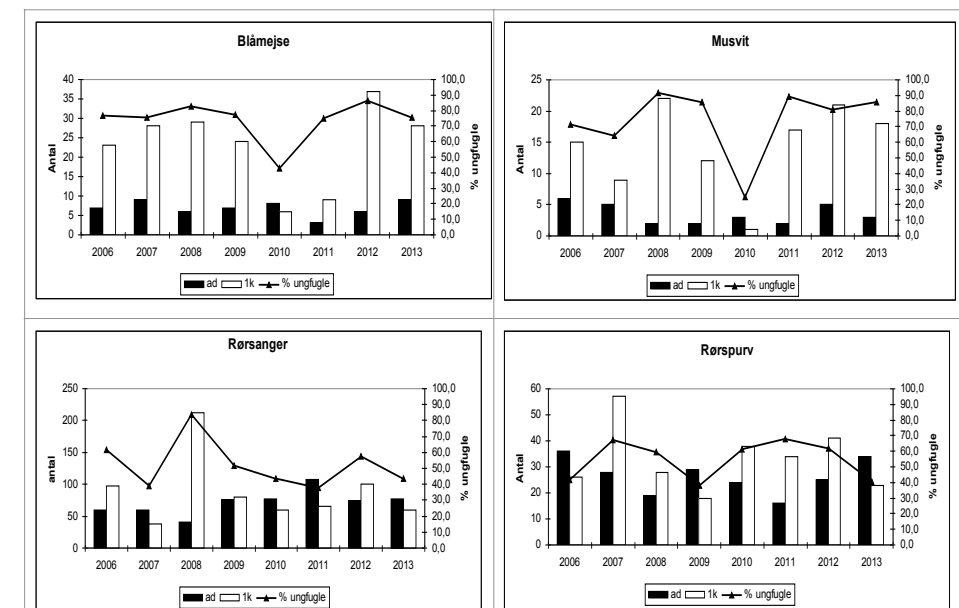
Ungeproduktion

Af tabel 5 fremgår andelen af ungfugle (1k) de enkelte år for de hyppigst fangede arter (mindst 10 fangede individer det aktuelle år). Som det ses, er der stor variation i andelen af ungfugle fra år til år, og fra art til art, men også at der inden for det enkelte år er stor variation mellem arterne. Der er således ingen år, hvor alle arter enten har høj ynglesucces eller lav ynglesucces.

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	55,7
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>				60,0					55,7
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	68,4	30,8	90,9		45,5	42,1	43,8	35,7	55,7
Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>			50,0		72,7	54,5	53,3	66,7	55,7
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	61,8	38,8	83,8	51,6	43,8	37,8	57,7	43,8	55,7
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>				46,2	30,0				55,7
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>			91,7	80,0		84,6		84,2	55,7
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>		64,7	7,1	20,0					55,7
Skægmejsje	<i>Panurus biarmicus</i>				51,9			73,3	33,3	55,7
Blåmejsje	<i>Cyanistes caeruleus</i>	76,7	75,7	82,9	77,4	42,9	75,0	86,0	75,7	55,7
Musvit	<i>Parus major</i>	71,4	64,3	91,7	85,7		89,5	80,8	85,7	55,7
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	41,9	67,1	59,6	38,3	61,3	68,0	62,1	40,4	55,7

Tabel 5. Andelen af ungfugle (1k) blandt de fangede fugle hos de hyppigst fangede arter (mindst 10 fangede i det aktuelle år).

I figur 2 illustreres hvor stor variationen i ungeandelen er blandt de hyppigst 4 fangede arter, hvoraf der er fanget mindst 10 fugle årligt. Umiddelbart kunne man forvente, at arter der forekommer i samme biotoper eller har samme ynglestrategi svinger med ens amplitude. Blåmejsje og Musvit er begge hulrugere, og deres reder mindre påvirket af vejrliget, hvorfor man kunne forvente ens ynglesucces. Blåmejsjens ungeandel ligger stabilt alle årene på omkring 80 % (undtaget i 2010), mens musvittens er mere svingende og varierer fra ca. 65 % til over 90 % (se figur 2). Udsvingene mellem arterne ser dog ud til generelt at være synkrone.

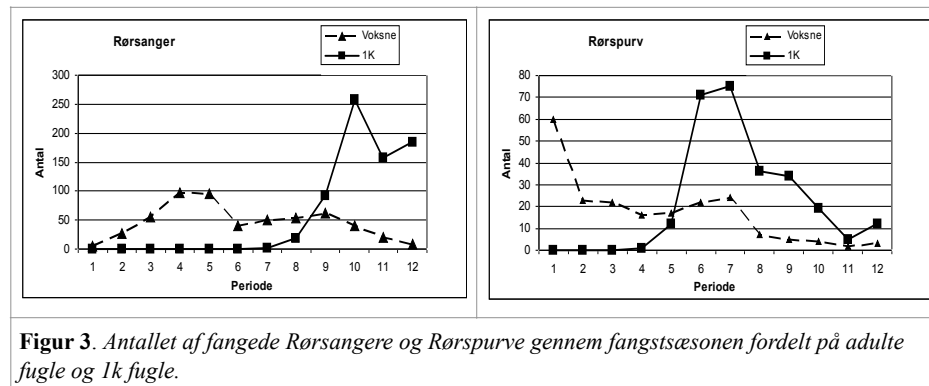

Figur 2. Antal og procent-fordeling af unge og gamle fugle blandt de hyppigst fangede arter.

Det samme er ikke tilfældet hos rørsanger og rørspurv, som yngler og bygger åbne reder i rørskoven. Hos rørsanger svinger ungeandelen mellem ca. 40 % og ca. 85 %, mens den for rørspurven svinger mellem ca. 40 % og knap 70 %.

I modsætning til, hvad der er tilfældet hos blåmejsje og musvit, er udsvingene ikke synkrone. De to år, hvor rørspurven har den højeste ungeandel (2007 og 2011), har rørsangeren henholdsvis den højeste og laveste ungeandel. Årsagerne til disse forskelle skal formentlig søges i forskellen på ynglesæsonens forløb. Rørsangeren starter senere end rørspurven, hvorfor vejrforhold kan påvirke yngleforsøget forskelligt.

Af figur 3 fremgår fangsten af unge og adulte Rørsangere og Rørspurve, der benytter rørskoven til ynglelokalitet fordelt på fangstperiode.

Figur 3. Antallet af fangede Rørsangere og Rørspurve gennem fangstsæsonen fordelt på adulte fugle og 1k fugle.

Gennemtrækket af rørsanger sker fra periode 2 og forløber frem til periode 5, hvorefter ynglefuglene er på plads. Allerede fra periode 9 begynder de gamle fugle at forlade området og trække bort.

Gennemtrækket af Rørspurv afsluttes i løbet af de første 10 dage af maj (periode 1) hvorefter ynglefuglene er på plads. De gamle fugle begynder at forlade området allerede i periode 7 og spredes ud i landbrugslandet umiddelbart efter at ungerne er blevet selvstændige. Ungerne følger efter, men i et roligere tempo.

Diskussion

Når der fanges på samme lokaliteter år efter år, er der mulighed for at genfange fugle, som er ringmærket i foregående sæsoner, da de ofte vender tilbage til fødestedet/ynglelokaliteten (se figur 1). Genfangsterne fortæller noget om, hvor gamle fuglene er, når de vender tilbage for at yngle, og om hvor tro mod fødestedet, de er. For de voksne fugle kan det derved give et mål for overlevelsen. Samtidig kan produktionen af unger sige noget om lokalitetens egnethed som ynglelokalitet.

Nattergal

For at CES-data kan anvendes til generelle konklusioner må man få indsamlet data om et tilstrækkeligt stort antal fugle fanget på flere forskellige lokaliteter for at udjævne tilfældigheder. Når der kun er indsamlet data fra én lokalitet, er det vanskeligt at drage generelle konklusioner om årsager til ændringer, da ændringerne kan skyldes lokale forhold (se f.eks. Harrison et.al. 2000).

Resultaterne af fangsterne skal også ses i sammenhæng med de ændringer, der sker af lokaliteten. Det er langtidseffekter som følge af opvækst af træer og buske, men også korttidseffekter som følge af naturpleje, rørhøst, isforhold mv. de enkelte år. Ændringerne påvirker rørskovsfuglenes tilstedeværelse og ynglesæson.

For at fastholde **Brabrand Sø** som ”næringsrig sø og rigkær”, som bl.a. er udpegningsgrundlaget i Habitatdirektivet (1992), er der løbende behov for at foretage naturpleje. Det sker dels ved rørhøst, dels ved med års mellemrum at fjerne uønsket opvækst af buske og træer i rørskoven. Det har stor indflydelse på, hvilke ynglemuligheder lokaliteten byder fuglene ved ynglesæsonens start. Det samme er tilfældet, hvis isforholdene gør, at tagrørene vælter. Sådanne ændringer påvirker fuglenes mulighed for at finde egnede ynglesteder fra det ene år til det andet. Det kan være en fordel for nogle og en ulempe for andre.

Opvækst af buske og træer påvirker ynglebestanden af egentlige rørskovsfugle (f.eks. rørsanger og skægmejsje) negativt, mens rydning af opvækst har betydning for arter, som foretrækker buske i forbindelse med yngleforekomst eller opvækst (f.eks. sivsanger, løvsanger og mejser).

Som noget nyt er der etableret flere forsinkelsesbassiner for regnvand i oplandet, som måske fører til, at vandstanden i søen påvirkes (udjævning af udsvingene i vandstanden). En mere stabil vandstand vil betyde færre oversvømmede reder, men måske også øget opvækst af buske.

Tilfældigheder spiller ind på antallet af fugle og ynglesuccesen det enkelte år. En dag med styrtregn kan betyde mange døde redeunger. Det kan også være en enkelt fangstdag med stort gennemtræk, som f.eks. i 2008, hvor der i periode 10 blev fanget hele 132 unge rørsangere, hvoraf gennemtrækkende fugle formentlig udgjorde hovedparten. Dagen har da også været den hidtil bedste fangstdag ved **Brabrand Sø**.

Rødstjert

For nogle arter er ændringer i bestandene ved **Brabrand Sø** reelle. F.eks. er nedgangen for Pungmejsje *Remiz pendulinus* et faktum, idet rydning af opvoksede buske og træer har fjernet dens mulighed for redebygning. Også nedgangen i fangsten af Grønirisk *Chloris chloris* vurderes at være reel, da arten har været udsat for virusangreb (trichomonosis), som generelt har reduceret bestanden (Lawson et.al. 2012).

For de fleste arter er antallet af fangede fugle så lavt, at selv små tilfældige ændringer i antal fangede fugle vil få stor indflydelse på udviklingstendenserne ved **Brabrand Sø**, men for arter som Rørsanger, Skægmejsje og Rørspurv må ændringerne ved **Brabrand Sø** fra år til år anses for reelle (se Ettrup et al. 2014).

En sammenligning med DOFs ynglefugletællinger, kan give en forsigtig indikation på om ændringer er generelle eller skyldes lokale forhold. Sammenlignes trenden blandt de hyppigst forekommende arter i denne undersøgelse, rørsanger og rørspurv, med ynglefugleindekset (Heldbjerg et.al. 2013), ses at udviklingen i bestanden af rørsanger på landsplan er faldende i modsætning til, hvad der er tilfældet ved **Brabrand Sø**. Det tyder således på, at lokale forhold, f.eks. rørhøsten, har betydning for forekomsten ved **Brabrand Sø**. For rørspurven er tendensen på landsplan den samme, som det ses ved **Brabrand Sø**, nemlig en stabil bestand.

Aflæsninger

De rørsangere fra **Brabrand Sø**, der er mærket eller aflæst i Holland og Belgien samt Rørspurven ringmærket i Belgien (tabel 4), er formentlig ”vores” ynglefugle, der tilfældigt er fanget på træk udenfor på deres vej sydover mod vinterkvarteret (se Bønløkke et.al. 2006).

Pungmejsen ringmærket i januar er formentlig en ynglefugl fra **Brabrand Sø**, der er fanget på dens overvintningslokalitet i det nordlige Spanien. Det er således i forvejen kendt, at fugle fra Danmark overvintrer i sydlige Frankrig og nordlige Spanien (se Bønløkke et.al. 2006).

De 2 Skægmejsjer, der er aflæst ved **Brabrand Sø**, er mærket samme dag i Mecklenburg-Vorpommern i oktober 2008. Aflæsningen i juni 2009 er foretaget samtidig i samme net (ynglepar?). Det er formentlig ungfugle fra Østersøområdet, der i løbet af efteråret eller vinteren har foretaget spredningstræk og i den efterfølgende sæson har slået sig ned og ynglet ved **Brabrand Sø**, hvilket ikke er ukendt (se Cramp & Perrins 1993).

Tak

Tak til Friluftsrådet for økonomisk støtte i forbindelse med opstart af projektet samt til Dansk Ornitologisk Forening, Videnskabeligt Udvalg (VU) for støtte til anskaffelse af net mv. Samtidig skal lyde en tak til Jørgen Dahl, Aarhus Vand A/S for at have stillet fangstområde og fangsthus til rådighed for projektet. Også en tak til Ringmærkningsafdelingen på Statens Naturhistoriske Museum for opbakningen - og sidst men ikke mindst til de entusiastiske ringmærkere, som står op længe før solen for at nå frem og deltage i ringmærkningen.

Litteratur.

Bønlokke, J., Madsen, J.J., Thorup, K., Pedersen, K.T., Bjerrum, M. & Rahbek, C. 2006: Dansk trækfugleatlas. Rhodos, Humlebæk.

Cramp, S. & Perrins, C. 1993: Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North Africa: the birds of the Western Palearctic. Vol. 8. Oxford University Press. Oxford.

Drachmann, J. 2004: Standardiseret fangst af ynglefugle I Dybendal, Salten Langsø Skovdistrikt 2004. 7 sider. www.ringmaerkning.dk

Ettrup, H., M.J. Hansen, S.S. Lund og S.M. Jensen 2007a: Standardiseret ringmærkning ved Brabrand Sø. Sørvæn. 1/07: 12-16.

Ettrup, H., M.J. Hansen, S.S. Lund og S. Ilsøe, 2007b: Ringmærkning ved Brabrand Sø i 2007 – med sammenligning til 2006. 5 sider. www.ringmaerkning.dk

Ettrup, H., M.J. Hansen og S. Ilsøe, 2014: Standardiseret ynglefuglefangst ved Brabrand Sø 2006-2013 med fokus på ændringerne i rørsanger, rørspurv og skægmejse. Flora & Fauna in press.

Habitatdirektivet 1992: Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

Harrison, N.M., M.J. Whitehouse, P.A. Prince and N. Huin 2000: What problems do local habitat change represent for the Constant Effort Site ringing scheme? Ringing & Migration 20: 1-8.

Heldbjerg, H., Lerche-Jørgensen, M. & Jørgensen, M.F. 2013: Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2012. Årsrapport for Punkttællingsprojektet. Dansk Ornitologisk Forening.

Lawson, B., R.A. Robinson, K.M. Colvile, K.M. Peck, J. Chantrey, T.W. Pennycott, V.R. Simpson, M.P. Toms and A.W. Cunningham 2012: The emergence and spread of finch trichomonosis in the British Isles. Philosophical Transactions of the Royal Society of London B 367.

Peach, W.J., S.T. Buckland and S.R. Baillie 1996: The use of constant effort mist-netting to measure between-year changes in the abundance and productivity of common passerines. Bird Study 43: 142-156.

Robinson, R.A., R. Julliard and J.F. Saracco 2009: Constant effort: studying avian population processes using standardised ringing. Ringing and Migration 24: 199-204. Ringmærkningsaktiviteten i 2013

Ringmærkningsaktiviteten i 2013

Nedenstående er udarbejdet en liste over ringmærkningsaktiviteten i Østjylland og på Anholt i 2013. Ringmærkningsaktiviteten i Østjylland inkl. Anholt ligger i år igen på det sædvanlige niveau med i alt 8319 mærkede fugle (se tabel). Det er et fald på omkring 4000 fugle i forhold til sidste år. Faldet skyldes et væsentligt lavere fangsttal på Anholt. Der blev i Østjylland mærket 2439 fugle fordelt på 66 arter, mens der på Anholt er mærket 5880 fugle fordelt på 61 arter. Som sædvanligt afspejler fangsterne, at Anholt er en typisk træklokaltet, mens der i Østjylland mærkes mere sporadisk.

I det østjyske blev flest fugle, i alt 871 individer, mærket ved Brabrand Sø, hvoraf en stor del blev mærket i forbindelse med CES-projektet (se foranstående artikel). Næstflest fugle blev mærket ved Ramten, hvor der blev mærket 451 fugle. Af interessante mærkninger i Østjylland må nævnes, at vi i 2013 fik mærket 3 Røde Glenter, 1 Havørn og 1 Stor Hornugle. Usædvanligt er det også med fangst af 42 Stormmåger og 4 Råger i forbindelse med fældefangst i vinterperioden. Der blev ikke fanget sjældenheder i Østjylland i 2013, men blandt småfuglene kan alligevel nævnes, at der blev fanget 5 Ringdrosler og 16 Kernebidere, mens der ved Brabrand Sø blev fanget rekord mange Skægmejsere med hele 84 individer, men kun én enkelt Pungmejse. Som det bemærkes, er der ikke er fanget Vandstær i år, men det skyldes manglende fangstindsats. Tankevækkende er det derimod, at der slet ikke er mærket Stær, Gærdesanger og blot én enkelt Tornirisk.

At Anholt er en typisk træklokaltet ses af fangst af de mange trækfugle, hvoraf den hyppigst fangede er Løvsanger med 1598 individer. Øen udmærker sig derudover ved fangst af 1 Rørhøg, 1 Hvidbrynet Løvsanger, 4 Stor Korsnæb og 3 Karmandompap og så den sædvanlige Bjergirisk. Bemærkes skal også invasionen af Stor Flagspætte, hvoraf der blev fanget hele 80 individer, hvoraf de 77 var ungfugle. Desværre er der heller ikke i år mærket måger, idet der blot er meldt om 10 mærkede i alt.

Tak for indsatsen til de frivillige ringmærkere, der bruger mange timer af deres fritid i felten på ringmærkning. Ringmærkningsafdelingen på Statens Naturhistoriske Museum i København, der samler dataene, takkes for at have stillet det materiale til rådighed for udarbejdelse af listen.

Nr	Art	Latin	Østjylland		Anholt	
			1k	Andet	1k	Andet
2390	Rød Glente	<i>Milvus milvus</i>	3			
2430	Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	1			
2600	Rørhøg	<i>Circus aeruginosus</i>				1
2690	Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>				2
2870	Musvåge	<i>Buteo buteo</i>		4		
3040	Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	53			1
3940	Fasan	<i>Phasianus colchicus</i>				1
4070	Vandrikse	<i>Rallus aquaticus</i>	1			
4930	Vibe	<i>Vanelus vanellus</i>		2		
5190	Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>		1		
5820	Hættemåge	<i>Larus ridibundus</i>		4		
5900	Stormmåge	<i>Larus canus</i>		42	2	
5910	Sildemåge	<i>Larus fuscus</i>			2	
5920	Sølvmåge	<i>Larus argentatus</i>		3	6	
6700	Ringdue	<i>Columba palumbus</i>			2	2
8760	Stor flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>	2	1	77	3
9810	Digesvale	<i>Riparia riparia</i>	4			
9920	Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>	22	3		
10010	Bysvale	<i>Delichon urbicum</i>	4	15		
10090	Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>				8
10110	Engpiber	<i>Anthus pratensis</i>				12
10190	Bjergvipstjert	<i>Motacilla cinerea</i>				1
10200	Hvid Vipstjert	<i>Motacilla alba</i>		1		1
10660	Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	16	6	4	200
10840	Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>		6	144	86
10990	Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>	26	18	117	129
11030	Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	1	1		
11220	Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	4	1	35

11370	Bynkefugl	<i>Saxicola rubetra</i>					3
11860	Ringdrossel	<i>Turdus torquatus</i>	2	3			
11870	Solsort	<i>Turdus merula</i>	19	64		44	87
11980	Sjagger	<i>Turdus pilaris</i>		3			1
12000	Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>				13	9
12010	Vindrossel	<i>Turdus iliacus</i>	7	3			1
12360	Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>		2			
12430	Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	5	10			5
12500	Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	22	5			15
12510	Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	155	66			57
12590	Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>		1			38
12740	Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>		1		1	90
12750	Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	2	7			67
12760	Havesanger	<i>Sylvia borin</i>	1	9			157
12770	Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	4	39		47	250
13000	Hvidbrynet Løvsanger	<i>Phylloscopus inornatus</i>				1	
13080	Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>					21
13110	Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	74	30		79	256
13120	Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	15	12		3	1595
13140	Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	2	4		70	92
13350	Grå Fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>		1			13
13490	Broget Fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>		1			31
13640	Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	29	55			
14374	Halemeise, Sydlig	<i>Aegithalos caudatus europaeus</i>		5			
14400	Sumpmejse	<i>Poecile palustris</i>	2	21			
14540	Topmejse	<i>Lophophanes cristatus</i>		4			
14610	Sortmejse	<i>Parus Parus</i>		18		4	8
14620	Blåmejse	<i>Cyanistes caeruleus</i>	98	116		10	72
14640	Musvit	<i>Parus major</i>	188	181		22	58
14790	Spætmejse	<i>Sitta europaea</i>	14	10			
14860	Træløber	<i>Certhia familiaris</i>	1	6			11
14900	Pungmejse	<i>Remiz pendulinus</i>	1				
15150	Rødrygget tornskade	<i>Lanius collurio</i>	1				7
15390	Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>	2	3			
15630	Råge	<i>Corvus frugilegus</i>		4			
15910	Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	2	2			1
15980	Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	33	36			
16360	Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>	5	42		338	409
16380	Kvækerfinke	<i>Fringilla montifringilla</i>	1	10		216	179
16490	Grønirisk	<i>Chloris chloris</i>	5	172		4	33
16530	Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		10			
16540	Grønsisken	<i>Spinus spinus</i>	9	216		32	354
16600	Tornirisk	<i>Linaria cannabina</i>		1			
16620	Bjergirisk	<i>Linaria flavirostris</i>					1
16630	Gråsisken, Lille*	<i>Acanthis cabaret</i>	6	25		4	116
16640	Hvidsisken	<i>Acanthis hornemanni</i>				2	
16660	Korsnæb, Lille	<i>Loxia curvirostra</i>		2		23	5
16680	Korsnæb, Stor	<i>Loxia pytyopsittacus</i>				3	1
16790	Karmindompap	<i>Erythrura erythrura</i>				1	2
17100	Dompap, Lille*	<i>Pyrrhula pyrrhula europaea</i>	10	174		1	4
17101	Dompap, Stor	<i>Pyrrhula pyrrhula pyrrhula</i>		1			20
17170	Kernebidder	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>		16			1
18570	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		19		1	
18770	Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	31	38		16	38
	I ALT		880	1559		1290	4590
	Antal arter			66			61

* omfatter ubestemte samt "Lille" og "Nordlig"

Tabel. Ringmærkning af fugle i Østjylland og på Anholt i 2013. Ringmærkningen foretages af ringmærkere tilknyttet Østjysk Ringmærkergruppe og Anholt Ringmærkergruppe.

Indsend dine observationer

Brug gerne DOFbasen

Lokalrapporten udarbejdes fortrinsvis ud fra data indtastet i Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase DOF-basen (www.dofbasen.dk). Alle kan frit tilmelde sig DOFbasen, og observationer indtastes direkte på hjemmesiden.

Hvilke obs?

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Men er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: a) *Ynglefund*/observationer der tyder på yngel, b) *Optællinger* af ynglende, rastende eller trækkende fugle, og c) Sæsonens *tre første og tre sidste* observationer af trækfuglene. Vi modtager også gerne observationer af pattedyr, krybdyr, padder og sommerfugle.

Supplerende oplysninger er vigtige

Angiv adfærd (rastende, syngende, trækkende osv.). Husk klokkeslet ved trækiagttagelser, sjældne fugle m.m. Notér gerne evt. medobservatører. Husk ved ynglefund at angive antal par (sikre-sandsynlige) samt om der er tale om reder, udføjne unger osv. Angiv også hvis antallet er skønnet.

Dokumentation og korrektur

Ved indtastning af *usædvanlige observationer*, anmoder vi kraftigt om, at man supplerer med en *kort beskrivelse*. Den bør indeholde oplysninger om, hvad man så på fuglen, observationsforhold, medobservatører etc. Det er ens eget ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte. Det anbefales derfor, at man *læser korrektur* på indtastningerne inden indsendelse til DOFbasen/Rapportgruppen.

Indsendelsesfrist:

Observationer skal være indtastet i DOFbasen *senest 10. januar*.

Vejledning om sjældne fugle

SU – Sjældenhedsudvalget

Sjældenhedsudvalget er et udvalg under DOF, som foretager en vurdering af observationer af sjældne og nye arter i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) samt af observationer af usædvanlig karakter i øvrigt, inden disse kan offentliggøres. På www.dof.dk kan du se listen over arter og racer, der skal bedømmes af udvalget.

Lokal SU-liste

Som supplement til den nationale SU-liste findes en *lokalliste gældende for DOF Østjylland* med arter, der ligeledes skal beskrives for SU, før omtale kan finde sted i nærværende rapport:

- Lille Stormsvale
- Sydlig Nattergal
- Rosenstær (1k-fugl)
- Stellersand
- Hvidhalset Fluesnapper
- Fyrremejse
- Hvidvinget Måge (kun brune fugle)
- Sandterne

Vores politik

I lokalrapporten bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: *Godkendte* observationer bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. *Beskrevne, ikke færdigbehandlede* observationer bringes uden dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. *Ubeskrevne* fund og *forkastede* fund nævnes ikke i rapporten.

Vi opfordrer kraftigt til, at man straks efter en usædvanlig observation indsender beskrivelse heraf til Dansk Ornitologisk Forening, Sjældenhedsudvalget, via Sjældenheds-udvalgets hjemmeside .

Artsbehandling i rapporten

Der tilgår Rapportgruppen et meget stort datamateriale. Alt indsendt materiale anvendes ved udarbejdelse af rapporten, men det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen af, hvad der er relevant at nævne. De enkelte arter er generelt søgt behandlet efter følgende skabelon (vedr. sjældne fugle, se ovenfor):

1. Overskrift. Dansk og videnskabeligt artsnavn. **2. Kommentar** til artens forekomst i det forløbne år i forhold til "normalen". **3. Yngleforekomst.** Ynglepar og syngende fugle samt andre fund som tyder på yngel. **4. Træk-/raste-forekomst** opdelt i første/andet halvår eller forår/efterår. Første og sidste forekomster samt større antal rastende og trækkende fugle. Endvidere sommer- eller vinterfund hos arter, der normalt ikke ses i hhv. sommer/-vinterperioden. **5. Tabel.** En oversigt over materialet i tabelform:

Årstotal (=summen af månedssummerne + evt. udaterede observationer)

Gennemsnit for de 10 foregående år		Antal indsendere, observationer og lokaliteter, hvor arten er observeret									
Total: 21.609 (22.128)	Indsendere: 27	Observationer: 216	Lokaliteter: 97								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
218	104	2734	7033	140	116	-	35	420	11.139	10	20

Månedsfordeling over alle daterede obs. (minus oplagte gengangere), samt for udvalgte arter andre former for sammentællinger

Dubletter og stationære fugle

Månedsfordelinger og totaler søges udarbejdet gennem frasortering af dobbeltobservationer. Det vil sige, at når flere personer har indsendt obs fra samme lokalitet samme dag, bruges kun den største obs; ved trækobs tages dog hensyn til optællingstidspunktet, hvis dette er oplyst. Ved rasteflokke observeret gentagne gange over en periode sker der også en frasortering, hvis fuglene med overvejende sandsynlighed kan skønnes at være stationære. Denne metode giver ikke de store problemer ved primære trækobs og fåtallige arter, men er vanskeligere ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre graden af udskiftning i flokkene. Vi håber dog, at en ensartet behandling vil give et tydeligere billede af arternes forekomst og et bedre sammenligningsgrundlag

Vejret i Danmark - året 2013

Lidt koldere år med pænt underskud af nedbør og lille overskud af sol i forhold til perioden 2001-2010. Tørreste år siden 2005. Lang og kølig vinter 2012-2013. Forår 2013 koldeste siden 1996, det niende solrigeste siden 1920 med mange frostdøgn. Marts og april koldeste i hhv. 25 og 26 år. Sommer 2013 tørreste siden 1996 og ottende solrigeste siden 1920 med fjerde tørreste og næst solrigeste juli med mange sommerdage. Tørreste august siden 2003. I efteråret 2013 blev sæsonens første meteorologiske frost registreret ret tidligt sidst i september. Orkan den 28. oktober med rekord i middelvind og vindstød og orkanagtig langvarig storm 5-6. december. Anden varmeste december 2013 med femte mindste antal frostdøgn.

Kilde: Vejrdata er fra Danmarks Meteorologiske Institut på www.dmi.dk

Forkortelser

Alder

pull: Pullus, fra klækning til flyveevne opnås.

juv: Juvenil, fra første rigtige fjerdragt til første vinterdragt.

imm: Immatur, ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad: Subadult, ynglende fugl, der endnu ikke har fuldt udfarvet voksendragt.

ad: Adult, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K, 3K...: Alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækning til førstkomende nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv.

Dragt

sdr: Sommerdragt

odr: Overgangsdragt

vdr: Vinterdragt

Tidsangivelser

pri.: Primo, fra 1. til 10. i måneden.

med.: Medio, fra 11. til 20. i måneden.

ult.: Ultimo, fra 21. til 31. i måneden.

Adfærd

N, Ø, S, V, SV...: Trækretning

fou: Fouragerende/fødesøgende

indtrk: Indtrækkende

of: Overflyvende

ret: Returtrækkende

rst: Rastende

sy: Syngende

th: Territoriehævdende

trk: Trækkende

trkf: Trækforsøg

yf: Ynglefugle

yp: Ynglepar

Øvrige forkortelser

ex: Eksemplar/individ (-er)

h: Hørt

lok.max (>n): Lokalitetsmaksima, største obs på lokaliteterne (større end det angivne antal n).

medd: Meddelt, meddeler

obs: Observation

rmk: Ringmærket

SU: DOF's sjældenhedsudvalg

Ringmærkning ved Brabrand Sø

Rødstrubet Lom *Gavia stellata*

Som det også bemærkes under Sortstrubet Lom, så er forekomsten af Rødstrubet Lom i 2013 lige til rekordbøgerne med hele 834 fugle. Det er markant over 10-årsgennemsnittet, og skyldes især mange observationer fra **Fornæs** og **Gjerrild**. Forårstrækket for **Gjerrild** er godt dækket og kan tydeligt aflæses i 1. halvårs total på 327 fugle mod 507 i 2. halvår.

1. halvår: **Gjerrild Nordstrand/Gjerrild Nordstrand øst** 41 obs af 213 fugle, flest $\frac{1}{3}$ 44 N (HLL m.fl.), $\frac{1}{4}$ 18 V + 3 Ø (LLH m.fl.) og $\frac{2}{4}$ 19 Ø + 1 V (LLH,HLL). **Fornæs** 17 obs af 105 fugle, flest $\frac{2}{8}$ 35 S, $\frac{2}{6}$ 11 N og $\frac{1}{4}$ 14 N (alle HLL). 1. halvårs sidste fugle: $\frac{2}{5}$ 1 trk **Anholt** (KMN), $\frac{2}{5}$ 1 Ø **Gjerrild Nordstrand øst** (LLH) samt 4 N **Overgårds Dige** (HLL). Eneste obs af mere end én fugl uden for disse lokaliteter er: $\frac{1}{2}$ 2 **Hevring Strand** (FNI).

Total: 834 (405)						Indsendere: 34						Observationer: 163						Lokaliteter: 28					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	26	71	138	44	8	22	9	59	76	182	159												

Sortstrubet Lom *Gavia arctica*

Et rigtig flot år, som er blandt de bedste nogensinde i lokalrapportens historie og klart over 10-årsgennemsnittet. Totalen holdes dog oppe af en stribe obs fra **Anholt**, som givet indeholder nogle gengangere. Der er dog så store udsving fra dag til dag, at der formodentlig er tale om stor udskiftning i fuglene. Derfor er data kun renset for klare gengangere.

1. halvår: Alle obs af mere end én fugl nævnes: $\frac{1}{2}$

Total: 99 (54)						Indsendere: 12						Observationer: 38						Lokaliteter: 11					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	2	3	6	-	-	1	9	64	7	7												

Islom *Gavia immer*

2 fugle fra **Djursland** er helt efter bogen.

Årets obs: $\frac{1}{8}$ 1 trk Ø **Dragsmur** (HNB, FH) og $\frac{1}{11}$ 1 rst **Fornæs** (HAC). Førstnævnte er fotodokumenteret.

Storlom sp. *Gavia immer/G. adamsii*

En enkelt obs af to fugle: $\frac{1}{1}$ 2 trk **Anholt** (FSV).

Sommer (juni og juli). Hele 30 fugle noteres i perioden (≥ 2): **Hevring Strand**: $\frac{2}{5}$ 3 og $\frac{3}{0}$ 2 (begge LTP). **Eskeplet**: $\frac{2}{7}$ 3, $\frac{1}{5}$ 3, $\frac{1}{6}$ 7 trk og $\frac{2}{7}$ 2 trk (alle HLL).

2. halvår: Efteråret indledes helt klassisk med spredte fugle i august: $\frac{1}{8}$ 1 S **Fornæs** (HLL,LLH), $\frac{1}{8}$ 2 S **Overgårds Dige** (HLL) og $\frac{2}{8}$ 1 S **Fornæs** (LLH,HLL). **Fornæs** dominerer massivt med 425 fugle (84 % af halvårets fugle). Flest ses: $\frac{2}{11}$ 18 N + 12 S (HLL,LLH), $\frac{2}{11}$ 18 N + 18 S (HLL,LLH), $\frac{6}{12}$ 24 N + 6 S (HLL), $\frac{7}{12}$ 21 N + 4 rst (KO) og $\frac{2}{12}$ 57 trk (JSC). Herudover (>3): $\frac{2}{11}$ 4 **Sangstrup Klint** (HST) og $\frac{2}{12}$ 7 SV **Issehoved** (MWH,DMA).

Indlandsfund: $\frac{5}{1}$ 1 vdr fou **Årslev Engso** (FLU,KJ,JOG).

2 **Lushage Samsø** (MWH) og $\frac{2}{5}$ 2 trk til rst **Anholt** (KMN).

2. halvår: **Fornæs** 16 obs af 24 fugle i perioden $\frac{2}{8}$ - $\frac{7}{12}$, flest: $\frac{1}{9}$ 2 S (JSC), $\frac{2}{10}$ 2 S (JSC), $\frac{1}{11}$ 2 trk (HAC), $\frac{6}{12}$ 2 N (HLL) og $\frac{7}{12}$ 5 N (KO). **Totten, Anholt** 6 obs af 56 fugle i perioden $\frac{2}{10}$ - $\frac{6}{10}$, flest $\frac{2}{10}$ 32, $\frac{5}{10}$ 11 og $\frac{6}{10}$ 6 (alle KO). Øvrige obs af mere end én fugl: $\frac{3}{9}$ 3 N **Anholt Havn** (KO).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

Ingen obs i 2013.

Der arrangeres dog stadig målrettede sejlture (Adamsiiture) til farvandet nord for **Anholt** efter Hvidnæbbet Lom og Islom. Men hvor de tidligere blev indrapporteret på lokaliteten **Farvandet nord for Anholt**, (DOF-

Østjylland), indrapporteres de nu på lokaliteten **Kattegat**, mellem **Læsø** og **Anholt**, som regnes til DOF-Nordjyllands område. Årets tur gav 5 Hvidnæbbede Lommer og 6 Islommer, så der er stadig storlommer i området!

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

Som de tre seneste år er der anvendt lokale månedsmaksima til beregning af måneds- og årstotaler. I forhold til sidste år er der tale om fremgang både i observationer og lokaliteter.

Der er meldt om 5-8 ynglepar fra 6 lokaliteter: 1-2 par **Søndermaden ved Fussingø** (CHJ), 1-2 par **Hestehave Skov** (JPL), 1 par **Mosekær** (PLA) og 1 par **Lindholm Hoved** (JEK), 1 par **Feldballe Bakker** (JKL)

og 0-1 par **Hornbæk Enge** (LTP). Ud over disse sikre ynglepar er der observationer af ynglende fugle på min. 7 andre lokaliteter, men herfra mangler der oplysninger om antal par.

Årets største flokke (lok.max >13): $\frac{2}{5}$ 24 **Studstrupværket** (HLL), $\frac{2}{8}$ 46, $\frac{2}{9}$ 62 og $\frac{1}{10}$ 57, **Hornbæk Enge** (LTB,TBR,BRA) samt $\frac{1}{10}$ 14 **Årslev Engso** (KJ).

Total: 941 (1650)						Indsendere: 80						Observationer: 608						Lokaliteter: 112					
1) Total						2) Største observation																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	151	92	95	61	22	6	43	79	115	121	90	66											
2	24	10	13	12	3	6	10	46	62	57	30	9											

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

Antallet af indsendere og lokaliteter er stort set det samme som sidste år, men igen i år er der fremgang i antallet af observerede fugle, der er opgjort ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Der er næsten dobbelt så mange indberetninger af ynglepar som sidste år, hvor der dog også var tale om stor tilbagegang. I alt 16 lokaliteter huser 36-47 par. Lokaliteter med mere end 2 ynglepar nævnes: 7 par **Egå Engso** (HLL), 5 par **Udbyover Sø** (TNI), 3-4 par **Nipgård Sø** (PLA), 2-4 par **Hornbæk Enge** (LTP), 3-6 par **Stubbe Sø** (JPL,ABU) og 2-3 par **Lindholm Hoved** (JEK). Derudover er der indrapporteret observationer

af yngleadfærd og/eller unger fra 12 lokaliteter.

De største flokke i 1. halvår er (lok.max >54): $\frac{1}{2}$ 60 og $\frac{7}{4}$ 370 **Salten Langsø** (GGU,FFA,FLH), $\frac{1}{3}$ 80 **Mossø** (PLA), $\frac{1}{3}$ 75 **Skanderborg Sø** (FNI), $\frac{1}{2}$ 73 **Alrø Egehoved** (HLL,LLH), $\frac{6}{3}$ 68 **Moesgård Strand** (HLL) og $\frac{1}{5}$ 65 **Brabrand Sø** (KEH).

I 2. halvår er de største flokke (lok.max >92): $\frac{2}{7}$ 94 **Brabrand Sø** (KEH), $\frac{2}{8}$ 149 og $\frac{1}{10}$ 135 **Stubbe Sø** (LLH,HLL,JLP,JKL), $\frac{3}{8}$ 143 og $\frac{1}{3}$ 131 **Lindholm Hoved** (BRS), $\frac{1}{5}$ 120, $\frac{1}{10}$ 105 og $\frac{8}{11}$ 95 **Salten Langsø** (GGU,KW,BRS) samt $\frac{1}{12}$ 111 **Skanderborg Sø** (JTL).

Total: 6357 (9008)						Indsendere: 128						Observationer: 1294						Lokaliteter: 135					
1) Total						2) Største observation																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	605	244	281	966	533	352	573	620	655	687	552	289											
2	80	73	68	350	65	49	94	149	131	135	95	111											

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

Igen i år er der forsøgsvis lavet opgørelser baseret på både dagsmaxima og månedsmaksima for lokaliteterne. Uanset opgørelsesmetode er der tale om en tilbagegang i antal i forhold til sidste år (knap 20 % ved månedsmaksima og ca. 25 % ved dagsmaxima). Antal indsendere og lokaliteter er på niveau med sidste år.

Der er indrapporteret ca. halvt så mange ynglepar som sidste år, nemlig 13-16 ynglepar på 8 lokaliteter. Her nævnes lokaliteter med mere end 1 par: 3-5 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 4 par **Malling** (JLY). Ud over disse tal er der observationer af ynglefugle på 16 andre lokaliteter.

Der er observationer fra 24 saltvandslokaliteter. Her nævnes de 7 lokaliteter med flest (lok.max >7): 1/2 13 **Lystrup Strand** (FNI), 1/2 11 **Rygård Strand** (FNI), 1/4 34 **Kysing Næs** (HLÆ), 21/5 8 **Stavsøre på Helgenæs** (JTL), 1/7 8 **Vester Hedekrog** (MWH,DMA,EKH), 4/9 19 **Nordby Bugt** (MWH,NCF) og 7/12 19 **Fornæs** (KO).

De første i ferskvand ses 5/3 1 **Kragemosen** (MWH), 7/3 2 **Stubbe Sø** (JOH), 7/3 1 **Egå Engso** (LLH) og 10/3 2

Total: 973 (1301) Indsendere: 64 Observationer: 276 Lokaliteter: 79

1) Total	2) Største observation											
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	18	33	15	234	183	113	89	47	76	76	48	41
2	10	13	4	34	15	24	23	9	19	10	8	19

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra dagsmaksima for lokaliteterne

Total: 589 (1243) Indsendere: 64 Observationer: 276 Lokaliteter: 79

1) Total	2) Største observation											
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	18	25	15	160	96	66	78	14	48	26	22	21
2	10	13	4	34	15	24	23	9	19	10	8	19

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Et år i den bedre ende, i alt 8 lokaliteter med ca. 12 observerede fugle.

1. halvår: I perioden 6/1-14/2 1 stationær fugl **Moesgård Strand** (RDN m.fl.). I januar-februar desuden observationer af enkelte fugle **Lystrup Strand** (LTP,FNI), **Rygård Strand** (FNI) og **Kysing Næs** (HLL).

2. halvår: 1/9 2 rst og 3/9 1 N **Fornæs** (JSC,HLL), 2/10 1 **Totten, Anholt** (KO), 26/10 2 **Alrø Strevshoved** (LLH) og 23/11 3 **Hevringholm Strand** (HST).

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

For andet år i træk er der stor tilbagegang for arten. Sidste år blev der observeret dobbelt så mange fugle og for to år siden ca. 4 gange så mange.

Der er indrapporteret om 2-3 ynglepar fra **Skanderborg Lillesø** (PLA).

Ud over **Egå Engso** og **Brabrand Sø**, som tegner sig for størstedelen af observationerne, er de største (lok.max >4): 11/5 8 **Stubbe Sø** (JPL,JKL), 31/5 9 **Solbjerg Sø** (HBJE),

29/5 5 **Skanderborg Lillesø** (PLA), 14/7 22 **Mossø** (BANG) og 22/9 12 **Alrø Strevshoved** (LLH).

De første dukker op primo april: 4/4 14 **Egå Engso** (LBS,BBH,HMS) og 9/4 2 **Brabrand Sø** (KEH). Herefter observeres stigende antal på disse lokaliteter. Uden for disse er næste obs 13/4 4 **Gjerrild Nordstrand** (HP).

Årets seneste obs er 29/10 1 **Mossø vestende** (AWM) og sent 17/11 1 **Stubbe Sø** (KO).

1) Total	2) Største observation												3) Største obs Egå Engso	4) Største obs Brabrand Sø
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
Total: 159 (672)	Indsendere: 43												Observationer: 113	Lokaliteter: 17
1	-	-	-	28	52	31	25	2	16	4	1	-		
2	-	-	-	14	18	16	22	1	12	4	1	-		
3	-	-	-	14	9	7	1	1	-	-	-	-		
4	-	-	-	10	18	16	-	-	-	-	-	-		

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Nordisk Lappedykker/Sorthalset Lappedykker

Podiceps auritus/Podiceps nigricollis

1 observation af to fugle 14/9 ved **Stubbe Sø** (PLA).

Mallemuk *Fulmarus glacialis*

Der indberettes følgende: 15/4 2 N **Gjerrild Nordstrand** (HE,PJA), 9/9 1 trk **Fornæs** (HLL), 27/9 3 fou **Anholt**, farvandet syd for (KMN), 4/10 4 SV **Totten** (KO), 29/10 1

Fornæs (HLL,LLH) og lidt usædvanligt en decemberobs, 28/12 1 NV **Fornæs** (JSC).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

Der indberettes 3/9 1 N og 25/10 1 N **Fornæs** (begge HLL) og 1/12 1 SV **Fornæs** (JSC).

Sule *Morus bassanus*

Det er i år den største årstotal i rapportens historie, og det skyldes nogle meget store observationer i oktober og november, samt pæne tal fra april, maj og september.

1. halvår: Hovedparten er set i farvandet nord og øst for **Djursland**, samt nogle få i **Århus Bugt**. Største observationer (lok.max >17): 1/5 25 V **Issehoved** (JPL), 1/5 371

SV **Gjerrild Nordstrand** (HLL), 24/5 117 fou **Overgårds Dige** og 46 fou **Eskeplet** (begge HLL).

2. halvår: Hovedparten er indberettet fra farvandet nord og øst for **Djursland** ned til **Issehoved** og **Sletterhage**. Herudover er der to indberetninger fra **Århus Bugt** ud for **Kysing Næs**. Største observationer (lok.max >80):

$\frac{3}{10}$ 110 trk **Kysing Næs** (HLL), $\frac{3}{10}$ 110 fou **Totten** (KO), $\frac{1}{10}$ 180 fou **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{1}{10}$ 302 rst

Total: 6193 (1785)						Indsendere: 56						Observationer: 161						Lokaliteter: 48																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21	3	9	624	886	16	23	12	489	2792	1036	282																								

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Herunder medtages 65 observationer, der er indtastet som Mellemskarv *P. c. sinensis* 00722. De fleste fund af skarv i Østjylland formodes at tilhøre denne race. Der er ikke indtastet fund af Storskarv *P. c. carbo* (artnr. 00721) i år.

Skarvbestanden faldt igen i 2013, hvor DMU har opgjort landsbestanden til 24.586 par (27.226 par i 2012), hvilket svarer til en tilbagegang på 10 % og det laveste antal ynglende par i Danmark siden 1990.

De østjyske kolonier er (antal par/reder, 2012-antal i parentes):

Treskelbakkeholm i Mariager Fjord 141 (39).

Rugård Sø 56 (35).

Fuglsø Mose 738 (791).

Svanegrunden 819 (933).

Stavns Fjord 1858 (2640) – en stor tilbagegang men fortsat landets største koloni.

Ved **Stubbe Sø** blev der heller ikke registreret reder i

Total: 80.397												Indsendere: 141												Observationer: 1675 (incl obs af Mellemskarv)												Lokaliteter: 225											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC												
5691	7592	2201	3997	2101	1063	4774	15.364	15.687	12.485	6057	2485																																				

Rørdrum *Botaurus stellaris*

Minimum 8 fugle rapporteres hen over året (lok.max). Der er ikke indberettet ynglefund i 2013, men syngende og territoriehævdende fugle fra 2 lokaliteter, en nedgang fra 6 lokaliteter i 2011 og 5 i 2012.

1. halvår: Året indledes med flere observationer i januar måned, $\frac{1}{1}$ og $\frac{2}{1}$ 1 **Hornbæk Enge** og **Gudenå vest for Randers** (LTP,HLR). En fugl ses også her $\frac{6}{4}$ (HLR). Ligeledes observationer fra **Stubbe Sø**, $\frac{3}{1}$, $\frac{1}{2}$ og $\frac{5}{3}$ 1

Gjerrild Nordstrand (RDN) og $\frac{2}{10}$ 520 S **Fornæs** (JSC).

brug i 2013. Ved **Tange Sø** (min 3 reder i 2012) blev der ikke observeret ynglende skarv i 2013. På **Vorsø**, lige uden for vores område, faldt bestanden til 387 reder i 2013.

Ynglebestanden overvåges årligt af DMU som led i skarv-handlingsplanen. Tallene fra de enkelte kolonier stammer fra www.dmu.dk - søg på "skarver 2013 DMU".

De største antal udenfor ynglelokaliteterne er traditionen tro alle fra kysten nord for **Djursland** og ved munden af **Randers Fjord**. De tre største tal er alle fra august-september: $\frac{3}{9}$ 2400 rst, $\frac{5}{9}$ 2100 rst samt $\frac{1}{10}$ 2100 rst, alle talt fra **Sødringholm Strand** eller **Overgaards Dige** (LTP). Den største kystobs uden for ovennævnte område er $\frac{2}{10}$ 1200 **Hassensør** (SSL). Fra **Fornæs** foreligger en række store trækobs, hvoraf de største dage er $\frac{6}{2}$ 1366 trk og $\frac{1}{2}$ 1217 trk, i begge tilfælde angivet som trækkende fra overnatning (HLL,LLH,PMM).

De største antal fra ferskvand er i år alle fra **Salten Langsø**, med flest $\frac{2}{4}$ 700 fou (ERH) og $\frac{1}{5}$ 525 rst (GGU m.fl.). Fra de "velbevogtede" lokaliteter **Årslev Engso** og **Egå Engso** er der i år kun små antal, således er max. $\frac{1}{2}$ 77 **Egå Engso** (LLH).

(PR,HLL m.fl.). En enkelt obs $\frac{2}{3}$ **Årslev Engso** (KJ), der evt. kan være samme fugl som senere høres i vestenden af **Brabrand Sø**.

Territoriehævdende/paukende fugle: I perioden $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{5}$ høres i **Bjerregrav Mose** op til 2 paukende fugle (CSS,BK). $\frac{1}{4}$ ses i **Brabrand Sø** en enkelt fugl (OLL,LM,ALM).

2. halvår: $\frac{2}{10}$ og $\frac{2}{11}$ 1 **Stubbe Sø** (JPL,JKL), $\frac{1}{10}$ 1 **Årslev Engso** (KEH), $\frac{2}{10}$ 1 **Grund Fjord** (FNI), $\frac{5}{11}$ 1

Lindholm Hoved (EBA) og $\frac{2}{12}$ 1 **Gudenå vest for Randers** (HBP).

Silkehejre *Egretta garzetta*

Ingen obs 2013.

Sølvhejre *Ardea alba*

Det vurderes, at der kan være tale om minimum 11 forskellige fugle hen over året, hvilket er flot. Sølvhejren er blevet meget mere almindelig de senere år.

1. halvår: $\frac{8}{4}$ - $\frac{1}{4}$ 1 **Årslev Engso** og **Brabrand Sø** (mange observatører), $\frac{8}{5}$ 2 **Hornbæk Enge** (ANB) og $\frac{2}{5}$ 1 **Rugård Søndersø** (OFR).

2. halvår: $\frac{7}{7}$ - $\frac{8}{7}$ 1 **Årslev Engso** (flere observatører), $\frac{1}{10}$ - $\frac{8}{11}$ 1 **Årslev Engso** (mange observatører), $\frac{3}{10}$ 1 **Tåstrup Sø** (CHJ) – måske samme fugl, som ses i **Årslev Engso**. Desuden $\frac{1}{10}$ og $\frac{1}{10}$ 1 **Egå Engso** (RDN,LBS m.fl.), $\frac{1}{10}$ 1 **Norsminde Fjord** (AHM), $\frac{1}{11}$ - $\frac{1}{11}$ op til 2 **Horskær** (DSA,DB,OS m.fl.) og $\frac{3}{12}$ 1 fou **Østerby Mose v Tranbjerg** (PHL).

Fiskehejre *Ardea cinerea*

Der er ikke indberettet ynglepar eller ynglefugle i 2013.

Der er 15 indberetninger af observationer af mere end 30 fugle. Flest (lok.max ≥ 32): Et par større vinterobservationer ved den isdækkede **Ørnso**, flest $\frac{1}{2}$ 102 rst (EBA), samt en række sommerobservationer fra **Årslev Engso**, hvor kun den største observation er $\frac{2}{7}$ 79 rst (HLL) samt en observation fra **Stubbe Sø** $\frac{1}{11}$ 32 rst (KO).

Total: 2623						Indsendere: 146						Observationer: 1750						Lokaliteter: 298																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
206	293	161	186	148	123	248	240	291	266	281	180																								

Sort Stork *Ciconia nigra*

Der ses 5 fugle ved 4 observationer.

$\frac{5}{5}$ kl 10.43 1 S **Årslev Engso** (LPS,FAJ) og 1 of SSØ kl 10.51 **Hinnerup** (APN), ifølge tidspunkter og trækretning ikke samme fugl.

$\frac{7}{6}$ 2 kortvarigt rastende ved **Kåtrup by** nordvest for **Randers** (Anne Jung Kristiansen via LM). Sidste observation er $\frac{1}{7}$ 1 **Silkeborg** (Leif Bolding).

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

Der er blevet observeret i alt 83 fugle, næsten dobbelt så mange som de 40 fra 2012. Enkelte gengangere er luget ud i datamaterialet. Der er ikke indberettet tegn på yngleforsøg i Østjylland.

Årets første observationer er $\frac{2}{4}$ 1 of **Gjern** (JSF), og $\frac{4}{4}$ 2 of **Universitetsparken Århus** (JB), hvorefter der fra $\frac{1}{4}$ dagligt er observationer i resten af maj og næsten

Total: 83						Indsendere: 26						Lokaliteter: 44					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	34	41	5	1	2	-	-	-	-						

Skestork *Platalea leucorodia*

I 2012 sås 6 fugle i DOF Østjyllands område, og i 2013 ligger antallet på 14-16 ex. Der er ikke umiddelbart nogen oplysninger om ynglepar i det østjyske. Ifølge DOF sætter Skestorken rekord som ynglefugl i 2013 med mindst 154 par på 7 lokaliteter i Jylland, og det er primært i den nordlige og vestlige del af Jylland, arten har etableret sig. Skestorken genindvandrede i landet i 1996.

Årets observationer: $\frac{7}{4}$ 1 ad NV **Årslev Engso** (CKI),

Knopsvane *Cygnus olor*

Der indberettes 40-44 ynglepar på 26 lokaliteter, flest (lok.max >2): 3 par **Kolindbro Enge** (ABU), 4 par **Svanegrund** (JG), 4 par **Egå Engso** (HLL) og 7 par **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Større rastende flokke jan-apr (lok.max >101): $\frac{6}{1}$ 150 **Randers** (KMO), $\frac{13}{1}$ 121 **Grund Fjord** (LTP), $\frac{6}{3}$ 195 **Hornbæk Enge** (TBR) og $\frac{26}{3}$ 123 **Egå Engso** (SSK).

Total: 9766 (9471)						Indsendere: 149						Observationer: 21111						Lokaliteter: 279					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
1806	1140	920	792	249	649	533	529	895	539	618	595												

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Der indberettes så mange Pibesvaner i år, at vi skal tilbage til 2008 med 617 fugle for at finde en større årstotal.

dagligt observationer i det meste af juni. Typisk ses enkelte eller få fugle.

Største antal ses $\frac{10}{5}$ 7 rst **Slet** (Birgitte Nørbo via DOFØ) og 7 fou **Mårslet** (TV2 Østjylland via JSF), som givetvis er samme flok.

Årets sidste observationer er $\frac{12}{8}$ 1 of **Ålsrode** og $\frac{28}{8}$ 1 of **Begtrup Vig** (begge HOF).

$\frac{18}{4}$ 1 rst **Hornbæk Enge** (LTP), $\frac{25}{4}$ 1 ad of **Egå Engso** (CMM), $\frac{5}{5}$ 1 Ø **Brabrand Sø** (HET,MJH), $\frac{9}{5}$ 2 of **Brabrand Sø** (JB) og samme dag 2 **Egå Engso** (HLL) samt 1 ad S **Sodringsholm Strand** (LTP), $\frac{28}{5}$ 2 of **Stavns Fjord** (SHØ), $\frac{6}{6}$ 3 rst **Karlskold, Stavns Fjord** (MWH), $\frac{23}{6}$ 1 SV **Vesborg Fyr** (MWH,DMA), $\frac{27}{6}$ 1 **Begtrup Røn** (CYA) og sent $\frac{1}{11}$ 2 trk **Ålsrode Kær** (OFR). Om sidstnævnte bemærkes det, at fuglene tilsyneladende kom ind fra **Kattegat** og derefter trak mod syd.

Sommer maj-juli: Her indberettes kun større tal fra tre lokaliteter (lok.max): $\frac{7}{6}$ 55 **Væth Enge** (HMS), $\frac{9}{6}$ 85 **Årslev Engso** (HST) og $\frac{13}{7}$ 226 **Egå Engso** (LLH).

2. halvår: Større rastende flokke (lok.max >63): $\frac{9}{8}$ 227 **Egå Engso** (LLH), $\frac{25}{9}$ 149 **Mariager Yderfjord** (LTP), $\frac{11}{10}$ 106 **Hornbæk Enge** (BRA) og $\frac{18}{10}$ 95 **Årslev Enge** (SSK), $\frac{13}{11}$ 72 **Lading Sø** (KEH).

Total: 201 (175)						Indsendere: 18						Observationer: 26						Lokaliteter: 19					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
26	17	13	2	-	-	-	-	-	-	-	-												

1. halvår: Træk: Der indberettes 171 trækkende i perioden $\frac{16}{1}$ - $\frac{13}{4}$, flest (lok.max >18): $\frac{2}{4}$ 18 N **Fornæs** (HLL), $\frac{6}{4}$ 79 **Gjerrild Nordstrand** øst (ASE,NJU) og $\frac{13}{4}$ 27 Ø **Hornbæk Enge** (LTP). Større rastende flokke (lok.

max >3): $\frac{9}{4}$ 36 **Årslev Engso** (KEH), $\frac{13}{4}$ 10 **Gjerrild Nordstrand** (LLH) samt 18 **Egå Engso** (TH). Sidste obs: $\frac{15}{4}$ 1 rst **Årslev Engso** (LLH).

2. halvår: Første obs: $\frac{1}{10}$ 1 **Årslev Engso** (LLH). Træk:

Total: 369 (213)						Indsendere: 37						Observationer: 83						Lokaliteter: 25					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
2	2	23	252	-	-	-	-	-	26	49	15												

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Der er igen et succesfuldt ynglepar i **Bølling Sø** i den vestligste del af lokalrapportens område. Der observeres 5 unger.

1. halvår: Større rastende flokke, flest (lok.max >730): $\frac{24}{1}$ 950 **Råby Kær** (JSP), $\frac{2}{2}$ 1450 **Fuglsø, Mariager** (LTP), $\frac{5}{2}$ 1420 **Ryom Eng** (FOX) og $\frac{5}{3}$ 1000 **Grenå Enge** (PR). Træk: 5196 trækkende i perioden $\frac{1}{1}$ - $\frac{10}{5}$, flest (lok.max >120): $\frac{1}{2}$ 410 N nat **Lerdrup Bugt** (HLL), $\frac{20}{2}$ 452 trk nat **Stubbe Sø** (HLL), $\frac{9}{4}$ 133 N **Sodringsholm Strand** (LTP), $\frac{7}{4}$ 249 **Gjerrild Fyr** (JSC) og $\frac{7}{4}$ 140 NØ **Fornæs** (HLL). Periodens sidste er $\frac{10}{6}$ 4 og $\frac{23}{6}$ 7 **Bølling Sø** (BJA,LIO). Sidstnævnte dato drejer sig om 2 gamle med 5 unger. Desuden $\frac{27}{6}$ 1 rst **Begtrup Røn** (CYA).

2. halvår: Første obs: $\frac{2}{5}$ 5 (FIA) og $\frac{2}{5}$ 2 (HAT) begge **Bølling Sø** samt $\frac{3}{10}$ 2 **Årslev Engso** (LLH). Første større obs er $\frac{16}{11}$ 145 fou **Demstrup Vase** (APR). Træk: Der indberettes 668 trækkende fugle i perioden $\frac{11}{10}$ - $\frac{30}{12}$,

Total: 44.588 (40.898)						Indsendere: 159						Observationer: 1534						Lokaliteter: 307					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
11.304	11.010	8292	2761	19	10	-	5	-	151	2232	8774												

Sædgås *Anser fabalis*

Et enkelt træktal fra efteråret bringer årets sum over middel, men ellers et beskedent år. Der er forsøgt at frasortere gengangere i materialet, også mellem indsendelser af race-bestemte og ubestemte fugle. Alle observationer over 10 nævnes.

Total: 201 (175)						Indsendere: 18						Observationer: 26						Lokaliteter: 19					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
26	17	13	2	-	-	-	-	-	107	35	-												

Tabellen er inkl. racebestemte Sædgæs.

Der indberettes 55 trækkende fugle i perioden $\frac{11}{10}$ - $\frac{24}{11}$ på 7 lokaliteter, flest $\frac{11}{11}$ 18 S **Hinnerup** (APN). Største rastende flokke (lok.max >5): $\frac{17}{11}$ 10 **Demstrup Vase** (JHHA).

flest (lok.max >22): $\frac{10}{11}$ 70 SV **Fornæs** (HAC) og $\frac{25}{11}$ 35 SV **Harlev** (TOLA). Større rastende flokke, (lok.max >855): $\frac{3}{12}$ 1400 **Havndal** (JSP), $\frac{7}{12}$ 1600 **Dalbyover** (HAC) og $\frac{15}{12}$ 1300 **Kastbjerg** (CSS).

Tajgasædgås *Anser fabalis fabalis*

Der er kun 4 obs.

1. halvår: 1/1 2 **Stubbe Sø** (HLL,LLH,PMM), 15/3 1

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

I alt 7 obs er pænt for racen, der normalt optræder noget mere sjældent i Østjylland end Tajgasædgås.

1. halvår: 6/1 1 **Gyllingnæs** (HLÆ), 4/2 1 **Besser og Sildeballe** (MWH), 5/3 1 **Lerdrup Bugt** (HLÆ), 1/4 1 **Lerdrup** (HLÆ) og en meget sen fugl 24/5 1 **Egå Engso** (PER).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

For tredje år i træk er årets sum langt over det normale for Østjylland. En enkelt stor flok i januar tæller dog for næsten halvdelen af årets antal.

1. halvår: De største antal (>25) nævnes. 1/1 28 **Kolindsund** (HLL), 1/1 250 **Værum Ø Enge v. Stevnstrup** (HLR), 6/1 50 **Læsten** (JSP), 4/3 33 of **Salten Næs** (PB) og 28/3 60 **Lerdrup** (UTE).

Total: 515 (202)	Indsendere: 25	Observationer: 54	Lokaliteter: 17								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
375	1	97	13	2	-	-	-	-	9	1	17

Blisgås *Anser albifrons*

Hidtil største antal i rapportens historie.

Der er i første halvår flere langtidsstationære flokke på flere lokaliteter end tidligere, men også en række obs af trækkende Blisgæs tæller med i rekordsummen.

Selv med en grov frasortering af gengangere fra rastelokaliteterne er antallet mere end fordoblet i forhold til 2012, der ellers også var et godt år for arten.

1. halvår: De største trækter tal er: 5/3 30 N **Sødringholm Strand** (LTP), 1/4 50 trk og 7/4 47 trk **Gjerrild Nordstrand** øst (ASF,JSC).

Total: 967 (308)	Indsendere: 56	Observationer: 192	Lokaliteter: 45								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
130	121	229	349	3	-	-	-	-	64	11	57

Lerdrup Bugt (HLL) og 24/3 1 **Lerdrup** (HLÆ).

2. halvår: Kun én obs, 29/12 3 **Vorup Enge** (LTP).

HLÆ har i foråret noteret begge racer i området ved **Lerdrup**, så det formodes, at identifikationen er korrekt og der ikke er tale om gengangere.

2. halvår: 6/11 2 **Vorup Enge** (BRA) og 19/11 1 **Dystrup-Ramten Søerne** (CO).

Januarflokken på 250 ex er et meget stort tal i Østjylland, men er dog tidligere overgået af en flok fra **Samsø** i januar 2011. Sidste i foråret er sen, 25/5 1 **Egå Engso** (LBS).

2. halvår: Første ses 24/10 9 rst-V **Egå Engso** (LLH). Det største antal er 10/12 12 **Egå Engso** (HLL).

Grågås *Anser anser*

De seneste 10 års fremgang fortsætter med endnu en rekordstor total og antal af observationer.

Der er en del gengangere i summen, da der kun er frasorteret tal fra flere tællinger på samme lokalitet og dag. Det er umuligt at vide, hvor stor udskiftning der er blandt flokkene, men mange gæs opholder sig givetvis på samme lokalitet i længere perioder. Desuden er der gengangere blandt tællinger af flokke, der besøger flere forskellige lokaliteter på samme dag.

Yngel: Der er en lille nedgang i antal af rapporterede ynglepar. I alt 112-118 par fra 31 lokaliteter. Ungeproduktionen er noteret for 77 af disse ynglepar, med et gennemsnit på 5,3 unge pr. kuld (5,0 i 2012 og 5,8 i 2011). De største ynglelokaliteter er 16 par **Egå Engso** (HLL), 15 par **Årslev Engso** (LTP), 15 par **Dystrup Sø** (Heidi & Claudia, Tyskland) og 8 par **Brabrand Sø** (KEH).

Total: 291.797 (132.117)	Indsendere: 167	Observationer: 2326	Lokaliteter: 269								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
32.961	34.312	22.725	9926	10.916	7278	18.413	40.937	40.400	27.827	26.976	19.126

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

[Indisk Gås] *Anser indicus*

En enkelt obs af en undsluppet fugl 10/11 1 **Koed Enge** (KO).

Canadagås *Branta canadensis*

Et år på linje med rekordåret 2011 og med 25 % flere observationer end 2012. Igen er der en del gengangere i materialet. I lighed med de seneste par år er gentagne tællinger af en stationær flok ved **Egå Engso** årsag til de høje tal midt på sommeren. Der er ikke rapporter om ynglefund. Seneste dokumenterede ynglefund i Østjylland var i 2002.

1. halvår: Årets første måneder har de klart største flokke, der er koncentreret på **Djursland** omkring **Ryom Eng** og **Stubbe Sø**, hvor de typisk overnatter på søen. De største tal er 12/2 830 **Ryom Eng** (ABU) og 26/2 820 **Stubbe Sø** (HLL). Fra Djursland er følgende max-tal fra et par andre lokaliteter: 25/1 380 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL) og vinterens sidste store flok 5/3 500 **Grenå Enge** (PR). Bortset fra **Djursland** er største flok 2/2 350 **Fuglso, Mariager Fjord** (LTP).

1. halvår: De største flokke ses i januar med 11/1 2880 **Besser og Sildeballe** (MWH,DMA,EJH) som ny rekord for **Samsø** gennem 20 års optællinger. Fra **Samsø** er der også 16/1 1250 **Toftebjerg** (DMA), mens de største tal fra fastlandet kommer i februar 10/2 1169 **Lerdrup Bugt** (HLL) og 12/2 1150 **Gyllingnæs** (DB). Fra midt i marts er der ingen flokke >500 med 1/4 450 **Lerdrup by** (DB) som største tal. Desuden årets største egentlige træk tal 2/4 443 N **Fornæs** (HLL).

Sommer: Fra Østjyllands største ynglelokalitet er der bl.a. noteret 1% 405 ad + 130 1K **Egå Engso** (HLL).

2. halvår: Fra sensommeren og gennem efteråret har en række lokaliteter store flokke af gæs. De største tal er 22/8 1596 **Årslev Engso** (SSK), 6/9 1397 **Salten Næs** (BRS), 15/9 2740 **Barnekold** (MWH) og 19/9 1440 **Alrø Egehoved** (HLL). Året slutter med endnu en stor vinterflok fra **Samsø** 31/12 1050 **Brattingborg Gods** (MWH,DMA).

I april og maj er der ingen flokke over 10, men i lighed med de seneste år dukker en flok op i juni og bliver i 2013 ved **Egå Engso** frem til starten af september. Langt de fleste dage er der ca. 50 fugle (mange observatører).

2. halvår: Flokken ved **Egå Engso** vokser lidt sidst i august og får største antal 29/8 72 (HLL,LLH), men i september har lokaliteten ingen obs over 25. Eneste 3-cifrede tal inden december er 7/9 125 **Begtrup Vig** (CHJ).

I december ankommer flere fugle fra Sverige, men slet ikke i samme antal som vinteren før.

De største antal bliver set 14/12 190 **Øjesø** (JPL,JKL) og 28/12 500 NV **Stabrand/Tirstrup Lufthavn** (ABU). Sidstnævnte lokalitet er nok ikke et populært sted at have 500 gæs i luften!

Total: 22.783 (13.165)	Indsendere: 101	Observationer: 504	Lokaliteter: 97								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5023	11.547	1045	33	35	746	828	1041	304	31	466	1684

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Canadagås x Bramgås *Branta canadensis* x *Branta leucopsis*

I 2012 var en fotodokumenteret fugl den første registrering af denne hybrid i rapportens historie.

mentarer. Der opfordres til at give beskrivelse, hvis man rapporterer så sjældne hybrid-former.
²/₃ 1 **Stubbe Sø** (LLH,HLL) og ⁹/₁₂ 1 **Egå Engso** (LLH)

I år er der så to observationer uden yderligere kom-

Canadagås x Grågås *Branta canadensis* x *Anser anser*

Denne hybridform ses stadig oftere i Østjylland. Nok en kombination af den store fremgang for Grågæs i Skandinavien og et godt år for vintergæster af Canada-gæs. Hybriden ses dog oftest i følgeskab med Grågæs.

(KAHA,FIA), ¹/₂ 1 **Egens Vig** (RDN), ²/₀ 1 **Grenå Engso** (CO), ¹/₂-²/₀ 1 **Stubbe Sø** (FNI,HLL,UTE), ⁶/₇-¹/₂ 1-2 **Egå Engso** (HLL,LLH,CHJ,UTE), ²/₀ 1 **Alrø** (DB), ²/₁-²/₂ 1 **Årslev Engso** (LLH,SSK), ²/₃ 1 **Skærsø Engso** (LLH), ²/₂ 1 **Barnekold** (MWH,EJH), ¹/₈/₁₀ 1 **Salten Langsø** (JB), ²/₅/₁₀ 1 **Alrø Poldkrog** (OS) og ²/₃/₁₁ samt ²/₃/₁₂ 1 **Løve** (JBA,AWM).

Der er i alt 37 observationer fra 13 lokaliteter. ³/₁ 1 **Løvenholt jorder** (BRS), ³/₂-²/₀ 1 **Tange Sø**

Bramgås *Branta leucopsis* 01670

En halvering i antal i forhold til rekordåret 2012, men stadig ses den store fremgang for arten de seneste år ved at sammenligne årssummen med 10 års gennemsnit. Der er i år en overvægt af forårsagttagelser, og det er trækkende fugle, der står for hovedparten af årets tal. Dog ses der igen pæne rastende flokke sidst på året.

¹/₈ 2000 NØ **Mårslet** (DSA). Sammenlignet med træktal er antal af rastende fugle meget beskedent med ¹/₈ 45 **Barnekold** (MWH,TVH,KH,EJH) som største tal. I juni en usædvanlig flok, ²/₃ 18 N **Gylling By** (HP).

Der er ikke rapporter om ynglefund i Østjylland i 2013.

2. halvår: De første ses i august måned, og i slutningen af september dukker enkelte små flokke op, men det er først i oktober, større tal ses. Modsat foråret, så er det rastende fugle, der er flest af med kun én stor trækobs: ¹/₂/₁₀ 300 V **Trekanten** (MWH,CBR). **Samsø** har resten af året følgende månedsmax: ²/₂/₁₀ 438 **Barnekold**, ²/₉/₁₁ 476 og ²/₁/₁₂ 224 **Besser og Sildeballe** (MWH,DMA). Meget overraskende er ²/₆/₁₀ 650 på majs stubmark ved **Møgelby Nordøst** for **Gjern** (HE) – det er sjældent med så stor en rastende flok så langt inde i landet. Mere normalt er ¹/₀/₁₁ 220 **Alrø** (DB) som største flok på de kanter.

Total: 11.036 (6744)	Indsendere: 60	Observationer: 200	Lokaliteter: 56								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
65	30	12	758	4369	21	-	9	213	2482	2627	450

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Knortegås *Branta bernicla*

Igen et år med forholdsvis højt antal af ubestemte Knortegæs. Det er typisk et spørgsmål om observationsforhold og usikkerhed på race-forhold, som afgør, hvor mange der bliver registreret uden race-angivelse. Det er prisværdigt, at så mange som muligt bliver race-bestemt – ikke mindst i lyset af den betydning Østjylland har for Svalbard/Nordøstgrønland bestanden af Lysbugede Knortegæs.

Største antal af ubestemte er: ²/₅/₁ 490 og ²/₂/₂ 175 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL), samt ²/₈/₅ 125 Ø **Anholt** (KMN). De sidste er højst sandsynligt Mørkbugede på vej mod Sibirien.

Total: 1193 (644)	Indsendere: 13	Observationer: 24	Lokaliteter: 15								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
572	253	29	-	125	-	-	-	61	69	23	61

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla*

Et lille fald i antal af både fugle og observationer. Specielt 1. halvår er under middel. Vanen tro er det omkring **Samsø, Stavns Fjord**, at racen opholder sig. 83 % af alle årets obs stammer derfra. Aldersbestemmelse af fugle i efteråret er angivet for 420 fugle med en andel af ungfugle på 17 %, hvilket er godt ovenpå sidste års manglende ynglesucces.

Sommer: Fra **Samsø** er der to obs uden for sæsonen, ¹/₆ 1 **Eskeholm** og ²/₇ 1 **Barnekold** (MWH).

1. halvår: Fra **Samsø** er max-tal meget små i forhold til normalt: ³/₁ 140 og ²/₃ 44 **Yderste Holm m. Evesholm**, ³/₀/₄ 64 **Barnekold** samt ³/₅ 55 **Yderste Holm m. Evesholm** og 83 **Hjortholm** (MWH). Blandt øvrige obs er de største ¹/₆/₁ 125 **Gjerrild Nordstrand** (PJA), ¹/₃ 85 of **Alrø Egehoved** (OS).

2. halvår: Efterårets første fugle ses til normal tid ²/₀/₉ 6 V **Hassensør** (SSL). **Samsø** har flg. månedsmax: ³/₀/₉ 79 **Lillehavet ved Langør**, ²/₈/₁₀ 191 **Langør**, ²/₈/₁₁ 230 **Besser og Sildeballe**, mens december kun har få fugle med ¹/₂/₁₂ 22 **Besser Rev** som største tal (MWH). Fra lokaliteter uden for **Samsø** er de største obs: ¹/₃/₁₀ 13 N **Fornæs** (JSC), ²/₇/₁₁ 66 **Splidholm** (OS), ¹/₅/₁₂ 70 **Gyllingnæs** (JOG) og ²/₁/₁₂ 35 **Gjerrild Batterivej** (EVL).

Total: 3201 (4043)	Indsendere: 24	Observationer: 91	Lokaliteter: 37								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
484	100	182	97	153	1	-	1	86	1220	748	129

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota*

Tilbagegang for andet år i træk, og flokstørrelsen i det tidligere kerneområde **Mariager Fjord** er ikke imponerende. Der er trods alt håb om lidt ynglesucces, da der blandt 168 aldersbestemte fugle i efteråret er 15 % ungfugle.

april er der ingen større tal, og forårets absolut sidste ses ²/₄/₅ 1 **Lillehavet ved Langør** (MWH) og ²/₇/₅ 2 **Sødringholm Strand** (LTP).

1. halvår: Fra årets start er der en midvintertælling ¹/₁/₁ med 320 **Pletten** (TNI), mens februar byder på ²/₂ 470 **Mariager Yderfjord** (AHO) og ³/₂ 550 **Treskelbakkeholm** (CSS) i kerneområdet. De største flokke uden for **Mariager Fjord** er ¹/₂ 190 **Ebeltoft Vig** (BS) og ²/₂/₃ 142 **Lystrup Strand** (LTP). I

Der er en enkelt sommeragttagelse: ¹/₃/₆ 1 of **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: En normal ankomst fra de nordlige ynglepladser ³/₉ 6 of **Sødringholm** og 38 **Mellempoldene** (LTP). ²/₅/₉ tælles 130 **Mariager Yderfjord** og 132 **Overgårds Dige – kysten øst for** (LTP). Uden for **Mariager Fjord** er der ²/₁₀ 65 ad + 18 1K **Stavnshoved Rev** (KEH) og ³/₁₁ 120

Gjerrild Nordstrand (MI, JJI). Tilbage i kerneområdet ^{25/12} 680 Treskelbakkeholm (TNI).
slutter året med ^{30/11} 775 Mariager Yderfjord (AHO) og

Total: 6801 (10.435)		Indsendere: 35		Observationer: 139		Lokaliteter: 35					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1288	1442	548	90	11	1	-	-	471	443	1407	1100

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans*

Den lever stadig blandt de Mørkbugede Knortegæs ved Samsø og er set hver vinter siden 2002!

I 1. halvår ses den: ^{23/1}, ^{18/2}, ^{27/3}, ^{30/3} og ^{18/4}. Alle gange ved lokaliteter i Stavns Fjord (MWH, DMA) og i 2. halvår indberettes der 8 obs: ^{14/10}, ^{15/10}, ^{16/10}, ^{23/10}, ^{1/11}, ^{28/11}, ^{29/11} og ^{30/11} igen i Stavns Fjord (MWH).

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

Der er en del gengangere i månedsopgørelsen. Både fra stationære fugle og fra fugle, der specielt i Århus området flyver rundt mellem flere lokaliteter. Antal individer i Østjylland i løbet af året vurderes til ca. 18 adulte.

Omkring Århus er der obs fra alle årets måneder undtagen august og september. Der er tydeligt udveksling mellem lokaliteterne Årslev Engso, Lyngbygårds Å, Brabrand Sø, Egå Engso og Århus Østhavn. I årets første måneder er der 3 individer i området, men det

udbygges til 5 i april, 6 i maj og juni. Falder igen til 2 i juli, og fuglene er helt væk i sensommeren/tidligt efterår, men der dukker 7 ex op i oktober og november. Det ender med 3 ex i december. Bølling Sø har 2 ex i juni, august og september. Alle øvrige lokaliteter har kun enkelte iagttagelser gennem året af 1-2 eksemplarer: Dystrup Sø, Gjerrild Nordstrand, Fårup, Hornbæk Enge, Kvottrup Mose, Hasselager, Solbjerg Sø, Mossø og Trekanten, Samsø.

Total: 72		Indsendere: 51		Observationer: 151		Lokaliteter: 15					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4	4	10	16	8	4	1	-	8	12	4

Rustand *Tadorna ferruginea*

Der indberettes en Rustand i perioden ^{10/8-14/8} ved Barnekold (MWH, CBR). Fotodokumenteret på DOF-basen.

Gravand *Tadorna tadorna*

Årstotalen er faldet lidt, og den ligger stadig under de ti foregående års gennemsnit.

Ynglepar: Der er indberettet 10-15 par på 8 lokaliteter.

1. halvår: Største obs (lok.max >220): ^{3/1} 330 Eskeplet (LTP), ^{2/2} 260 Mariager Yderfjord (AHO) og ^{28/3} 225 Hevring Strand (TBR).

Total: 10.859 (13.835)		Indsendere: 134		Observationer: 1047		Lokaliteter: 166					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
855	1754	2147	875	650	616	379	324	595	604	1281	779

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

[Moskusand] *Cairina moschata*

Der indrapporteres i perioden ^{26/2-15/3} 1 rst og ^{28/12-30/12} 2 rst Årslev Engso. Det drejer sig om undslupne fugle.

[Mandarinand] *Aix galericulata*

Der indrapporteres ^{6/1-9/5} 2 Rugård Gods (MLA m.fl.), ^{2/5} 1 par Silkeborg Papirfabrik (via FNI) samt ^{24/11-10/12} 1 han Remstrup Å (HST m.fl.). De to sidstnævnte loka-

liteter ligger nær ved hinanden, hvorved det må dreje sig om den samme han.

Pibeand *Anas penelope*

Årstotalen er den højeste i rapportens historie, men dog kun lidt større end sidste år.

1. halvår: Vinterens største obs: Ferskvand: ^{1/1} 350 Værum Ø Enge v. Stevnstrup (HLR). Saltvand: ^{25/1} 190

Randers Fjord, Råby Odde-Udbyhøj (LTP). Forårets største obs: Ferskvand: ^{7/3} 314 Egå Engso (LLH). Saltvand ^{15/3} 471 Alro Egehoved (HLL). Forårets sidste større obs: ^{23/4} 100 Egå Engso (UTE).

Sommerens største obs (lok.max >6): 1/7 35 **Egå Engso** (HMS).

2. halvår: Efterårets første større obs: 1/9 110 **Egå Engso** (SHØ). Efterårets største obs: Ferskvand:

Total: 31.944 (26.019)		Indsendere: 106		Observationer: 991		Lokaliteter: 125					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2991	1819	1913	1293	89	63	87	256	10.405	5295	4231	3501

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Amerikansk Pibeand x Pibeand

Anas americana x A. Penelope hybrid SU-art

En han fundet fra fugletårnet i øst enden af **Stubbe Sø** af Mads og Joy den 18/4 (JKL,JPL). Dernæst genfundet senere samme dag i **Skærso Engso**, hvor den også sås

³/₁₀ 1400 **Hornbæk Enge** (BK). Saltvand: ¹/₇ 1850 **Mellempoldene** (LTP). Vinterens største obs er følgende. Ferskvand: ⁸/₁₁ 855 **Hornbæk Enge** (TBR). Saltvand: ³/₁₂ 400 rst **Kysing Fjord** (HE).

Knarand *Anas strepera*

Årstotalen er steget igen og det med 10 %. I de senere år er årstotalen steget markant, fra at være encifrede tal til i 1989 at blive tocifret, i 2005 trecifret, i 2011 firecifret. I år er årstotalen oppe på 2582 ex. Der ses fugle i alle årets måneder. Ynglepar: Der er indberettet 17-19 ynglepar på 2 lokaliteter, hele 15-17 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 2 par **Egå Engso** (HLL).

²/₄ (KO). Se artikel her: <http://birdsdk.blogspot.dk/2013/14/nu-ogsaa-amerikansk-pibeand-x-europisk.html>.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >30): ⁹/₅ 48 **Egå Engso** (HLL) og ²/₁ 77 **Hornbæk Enge** (TBR).

2. halvår: Større forekomster (lok.max >78): ¹¹/₁₀ 145 **Vorup Enge** (TBR) og ⁸/₁₁ 318 **Hornbæk Enge** (TBR).

Total: 2582 (658)		Indsendere: 74		Observationer: 532		Lokaliteter: 34					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	2	90	183	213	179	122	239	410	556	409	175

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Krikand *Anas crecca*

Årstotalen stabiliserer sig lidt under sidste års totalantal.

1. halvår: Forårets største obs (lok.max >253): ⁹/₄ 426 **Årslev Engso** (SSK), ¹/₄ 383 **Egå Engso** (HLL), ²/₄ 335 **Lyngbygårds Ådal** (KEH) og ²/₄ 730 **Vorup Enge** (BK). Sidste større obs: ³/₀ 510 **Hevring Strand** (LTP).

Sommerfund: Flest ses ³/₇ 170 **Hevring Strand** (LTP).

2. halvår: Første større obs: ⁹/₈ 205 **Vorup Enge** (BK). Efterårets største obs (lok.max >620): ⁵/₉ 1017 **Egå Engso** (HLL), ⁹/₉ 4600 **Vorup Enge** (TBR) og ⁸/₁₁ 1280 **Hornbæk Enge** (TBR).

Total: 31.944 (25.463)		Indsendere: 105		Observationer: 1020		Lokaliteter: 122					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1211	1026	1071	3900	528	1173	492	3531	8437	4128	4316	2131

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Gråand *Anas platyrhynchos*

Der indberettes 35-42 par på 8 lokaliteter.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >1500): ³/₁ 3300 **Sødringholm Strand** (LTP), ²/₂ 2100 **Mariager Yderfjord** (LTP) og ⁸/₂ 2500 **Pletten** (TNI).

2. halvår: Større forekomster (lok.max >750): ⁸/₁₁ 1300 **Mellempoldene** (LTP), ²/₃ ¹/₁₁ 1850 **Alrø Poller** (GGU) og ¹/₁₂ 1430 **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 96.502 (80.381)		Indsendere: 155		Observationer: 2097		Lokaliteter: 355					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20.942	22.243	12.138	3874	1138	1659	1995	3390	4422	5980	9757	8964

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Spidsand *Anas acuta*

Årstotalen er faldet med 11 % i år og det er 14 % under de foregående ti års gennemsnit.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >10): ³/₁ 80 rst **Sødringholm Strand** og ⁸/₄ 118 rst **Mellempoldene** (begge LTP). Sidste obs i juni er ²/₇ 3 fou **Barnekold** (MWH).

(HLL,LLH) og ³/₀ 3 **Barnekold** (MWH).

2. halvår: Første større obs i efteråret: ²/₈ 30 rst **Årslev Engso** (HLL,KJ). Største obs (lok.max >30): ⁵/₉ 33 **S Eskeplet** (LTP), ²/₇ ¹/₁₀ 33 rst **Egå Engso** (HLL), ³/₀ ¹/₁₁ 85 rst **Mariager Yderfjord** (AHO), ¹/₁₂ 45 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og ¹/₁₂ 35 rst **Mellempoldene** (LTP).

Sommerobs: ⁵/₇ 1 of **Anholt** (PR), ¹/₉ - ²/₅ 1 **Årslev Engso**

Total: 979 (1141)		Indsendere: 46		Observationer: 331		Lokaliteter: 41					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
99	60	79	185	10	6	5	58	154	65	153	105

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Atlingand *Anas querquedula*

Årstotalen er faldet til et ganske normalt år. Alle efterårsobservationer nævnes.

Yngel: Der er indberetning om 1-2 par **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Første obs ses ⁹/₄ 1 han rst **Årslev Engso** (SSK). Største obs (lok.max >6): ²/₅ 8 rst **Skærso Engso** (KTR) og ³/₅ 10 **Hornbæk Enge** (TBR).

2. halvår: ²/₅ 3 rst **Hornbæk Enge** (TBR), ⁴/₈ - ¹/₃ 1 rst **Egå Engso** (GGU,LLH) og ¹/₈ 1 rst **Årslev Engso** (HLL).

Total: 71 (79)		Indsendere: 40		Observationer: 109		Lokaliteter: 12					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	14	36	16	3	2	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Skeand *Anas clypeata*

Siden 2007 har der været ny rekord hvert år, og i år er ingen undtagelse, hvor rekorden fra 2012 er forøget med 25 %, men det er meget sparsomt med registrerede ynglepar.

Ynglepar: der indberettes 5-7 par på 3 lokaliteter, flest 3-4 par **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Eneste fugl i årets første tre måneder er $1\frac{1}{2}$ 1 **Norsminde Fjord** (HLÆ). Forårets største obs (lok.max

>18): $1\frac{1}{4}$ 26 **Skærso Engso** (KTR), $2\frac{1}{4}$ 30 **Årslev Engso** (FLU), $2\frac{2}{4}$ 87 **Egå Engso** (LLH) og $2\frac{3}{4}$ 72 **Hornbæk Enge** (LTP).

Sommerens største obs: $\frac{3}{7}$ 36 **Egå Engso** (HLL).

2. halvår: Første større obs: $\frac{9}{8}$ 33 **Egå Engso** (LLH). Øvrige større obs (lok.max >53): $\frac{1}{10}$ 130 **Stubbe So** (JKL,JPL), $\frac{3}{10}$ 146 **Hornbæk Enge** (LTP) og $\frac{9}{10}$ 309 **Egå Engso** (CHJ).

Total: 2349 (970)		Indsendere: 65					Observationer: 432			Lokaliteter: 43			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
-	1	-	304	122	66	61	196	501	673	368	57		

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Taffeland *Aythya ferina*

Efter sidste års rekordantal er der en større tilbagegang for arten, men årets total lander dog alligevel på det næstbedste, der er registreret nogensinde. **Egå Engso** er stadig en af de bedste lokaliteter for arten, og tegner sig til og med juli for det største antal i hver eneste måned. Årets sidste måneder domineres af andre lokaliteter.

Ynglepar er der kun meldt om fra 2 lokaliteter: 3 par **Egå Engso** (HLL) og 1-10 par **Brabrand So** (MJH).

Total: 6085 (4336)		Indsendere: 89					Observationer: 628			Lokaliteter: 51			
1) Total	2) Største observation					3) Max Egå Engso							
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
1	520	258	644	618	202	168	50	322	448	1217	1022	616	
2	330	217	500	300	67	61	25	148	282	1000	690	390	
3	330	217	500	300	67	61	25	61	76	109	184	104	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Taffeland x Trolldand *Aythya ferina* x *Aythya fuligula*

Der er i år et enkelt fund af denne hybrid: $\frac{9}{4}$ 1 3K+ han sdr **Tåning So** (KO). Fundet er videodokumenteret, og kan ses på: <http://birdsdk.blogspot.dk/2013/14/ferruginous-duck-x-common-porchard-and.html>. Fundet er

det tredje i lokalrapportens område. De foregående er 1 han fra 1991 i **Norsminde Fjord** og $1\frac{1}{11}$ -2012 1 han **Årslev Engso**.

Hvidøjet And *Aythya nyroca* SU-art

To fund, således at der nu er 3 fund i lokalrapportens område. De to fund i år kan dog dreje sig om samme individ. Begge er godkendt af SU.

$1\frac{1}{2}$ - $2\frac{8}{2}$ ses en ad han i **Sminge So** (HAT m.fl.). Der er mange observationer fra perioden.

Årslev Engso er i perioden $\frac{7}{3}$ - $1\frac{7}{3}$ vært for en Hvidøjet

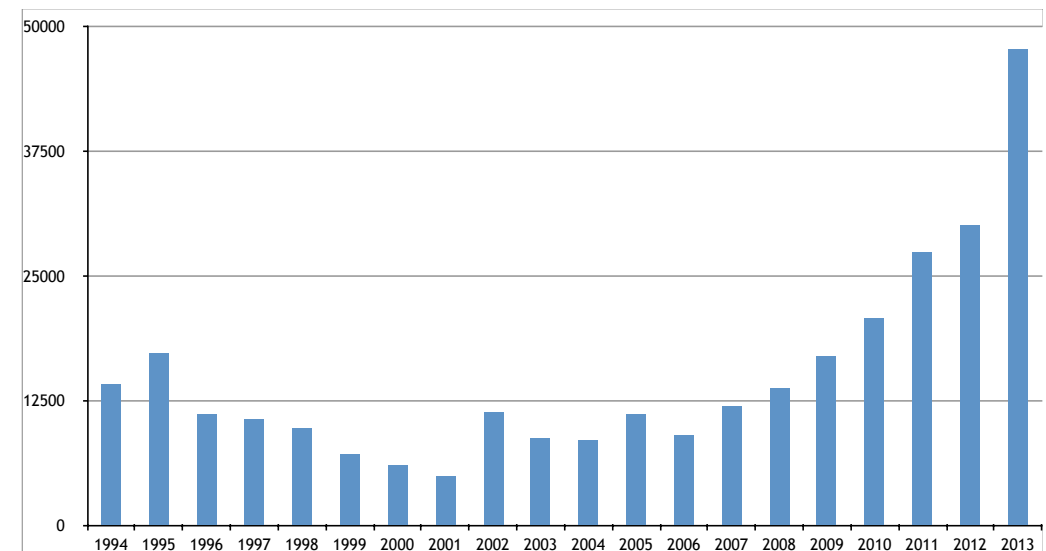
And, ligeledes en han. Den bliver fundet om morgenen den $\frac{7}{3}$ af HLL og når at blive set af i alt 24 observatører, inden den igen forlader området. Det meste af tiden holder den til langs nordsiden af søen, oftest i publikumsvenlig afstand fra fugletårnet. En enkelt dag er den dog på udflugt til den tilstødende **Brabrand So**, hvor den $1\frac{1}{3}$ bliver observeret af HLL.

Hvidøjet And x Taffeland *Aythya nyroca* x *Aythya ferina* SU-art

Ikke alene er der fund af Hvidøjet And i rapportens område, men også denne hybrid af Hvidøjet And og Taffeland ses i år: $\frac{9}{4}$ 1 han 3K+ sdr. **Tåning So** (KO). Fundet er det første i lokalrapportens område, og det sjette SU-godkendte fund i Danmark af denne hybrid.

Fundet er videodokumenteret, og kan ses på: <http://birdsdk.blogspot.dk/2013/04/ferruginous-duck-x-common-porchard-and.html>. Fundet er oven i købet gjort i samme flok som fundet af hybrididen Taffeland x Trolldand nævnt ovenfor.

Trolldand *Aythya fuligula*

Trolldand. Årstotalen gennem 20 år.

En fantastisk fremgang for totaltallet for denne art! Ikke alene overstiger dette års resultat sidste års rekordantal, men der er tale om en stigning på over 50 %. Arten er siden 2006 gået konstant frem, og alene januars antal overstiger nu hele 2006. I forhold til sidste år er antallet

af lokaliteter, hvor arten er set, endda faldet en smule. Størrelsen af observationerne ser da også ud til at være vokset betydeligt, især i årets første og sidste måneder.

Heldigvis er også antal ynglepar steget, og ef-

ter de seneste års tilbagegang er vi tilbage, endda over resultatet fra 2008, men på færre lokaliteter. Året giver 55-64 par fordelt på 11 lokaliteter. De bedste er: 28-33 par **Egå Engso** (HLL), 19 par **Hornbæk Enge** (LTP), 3 par **Skanderborg Sø** (JTL) og 2 par **Østerby Mose v. Tranbjerg** (HE). Alle øvrige lokaliteter max. 1 par.

Total: 47.803 (15.843)	Indsendere: 134	Observationer: 1406	Lokaliteter: 167									
1) Total	2) Største observation											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	10.936	5590	6243	3234	1180	995	1242	1520	3264	2371	6540	4688
2	2800	1590	2500	783	529	498	500	384	2155	1325	1700	1500

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Troldand x Bjergand *Aythya fuligula x Aythya marila*

Denne hybrid er i år rapporteret med et enkelt fund: ²⁹/₁₂ 1 **Sminge Sø** (HAT). Den beskrives således: Ingen top, hvid blis og mere massiv end troldand. Fundet er

1. halvår (lok.max >500): ¹⁴/₁ og ¹⁸/₁ 2800 **Mosso** (EDY,LLH,HLL,PMM), ²¹/₂ 550 **Tange Sø** (LTP), ¹⁵/₃ og ¹⁷/₃ 1500 **Egå Engso** (UTE) samt ²⁴/₃ 2500 **Gudensø** (JML).

2. halvår (lok.max >400): ²⁰/₇ 500 **Stubbe Sø** (JKL), ²⁷/₉ 2156 **Mosso** (BRS) og ²⁴/₁₁ 515 **Skanderborg Sø** (BRS).

det andet i lokalrapportens område. Det tidligere fund er 1 han i **Stubbe Sø** 2008.

Bjergand *Aythya marila*

Efter sidste års gode resultat endnu et fint år for arten med et totaltal der ligger som det bedste siden 1997, og dermed langt over de sidste 10 års gennemsnit. Der er dog tidligere set langt større antal. Som sædvanligt er det nogle få store flokke, der præger månedernes totale antal.

De største flokke i årets 1. halvdel er (lok. max >50): ¹¹/₁ 1000 **Sødringholm Strand** (LTP), ¹⁸/₁ 400 **Bønnerup Havn** (TOLA) og ²/₂ 60 N **Overgårds Dige** (LTP). De sidste i foråret er: ⁹/₄ 2 N **Fornæs** (HLL), ²¹/₄ 10 **Rugård Nørresø** (JOH) og ⁸/₅ 10 **Anholt** (FSV).

Efterårets første er: ¹¹/₈ 1 hun S **Fornæs** (JSC), ⁷/₁₀ 1 han

Total: 12.811 (5343)	Indsendere: 37	Observationer: 84	Lokaliteter: 28									
1) Total	2) Største observation											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	1533	142	5	61	10	-	-	1	-	2858	2167	6034
2	1000	60	5	24	10	-	-	1	-	2200	2000	3000

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Ederfugl *Somateria mollissima*

Stort set samme totalantal som sidste år og dermed igen en del under gennemsnittet. Til forskel fra sidste år er det dog, som i 2011, oktober der er den dominerende måned med næsten 40 % af alle fuglene. Oktober er da også præget af nogle ganske store flokke.

Årets yngleresultat anslås til at være 144-170 par fordelt på 7 lokaliteter, hvilket er et noget lavere antal i forhold til sidste år, både for antal par og antal lokaliteter. Følgende har 10 par eller mere: 122-140 par **Svanegrund** (JG), 10-15 par **Vesborg Fyr** (MWH). Derudover skal nævnes 7-10 par **Alrø Poller** (JG).

Total: 116.062 (128.797)	Indsendere: 108	Observationer: 869	Lokaliteter: 122									
1) Total	2) Største observation											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	13.448	13.473	9634	5213	2318	1645	1221	1810	6543	46.086	4911	9770
2	4000	4500	2000	2500	500	300	350	600	2300	15.000	1700	2500

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Kongeederfugl *Somateria spectabilis*

Ingen observationer.

Havlit *Clangula hyemalis*

Årets resultat ligner meget sidste år med et totaltal noget over gennemsnittet. Det pæne resultat skyldes især et par ret store flokke i marts og april.

1. halvårs største flokke (≥5) er: ¹/₃ 5 han **Gjerrild Nordstrand** (HLL,LLH,PMM), ¹²/₃ 25 **Rugård Strand** (JOH) og ¹³/₃ 11 rst + 46 V **Gjerrild Nordstrand** (JJ,LLH m.fl.).

Forårets sidste er: ²⁰/₄ 2 **Gjerrild Nordstrand** (LLH,ASE,JAKI), ²¹/₄ 1 han **Gjerrild Fyr** (JSC m.fl.) og ³⁰/₄ 2 V **Gjerrild Nordstrand** (LLH m.fl.)

Total: 171 (159)	Indsendere: 22	Observationer: 57	Lokaliteter: 15									
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	11	6	38	63	-	-	1	-	-	5	29	18
2	3	3	25	46	-	-	1	-	-	2	8	5

1. halvårs (lok.max >1000) er: ¹⁴/₁ og ¹⁹/₁ 3000 **Anholt** (FSV), ²/₂ 2800 **Overgårds Dige** (LTP), ⁵/₂ 4500 **Sødringholm Strand** (LTP) og ²⁸/₃ 1200 **Søledet Strandenge** (TBR).

2. halvår giver som nævnt gode flokke med (lok. max >1500): ¹⁵/₁₀ 10.000 **Gåsehage** (LN), ¹⁷/₁₀ 10.000 trk **Kattegat n.f. Anholt** (FSV), ²²/₁₀ 4000 **Sødringholm Strand** (LTP), ²⁸/₁₀ 15.000 **Issehoved** (MWH), ¹⁰/₁₂ 2500 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL) og ²⁸/₁₂ 2130 S **Fornæs** (JSC).

Der er i år ingen indlandsobservationer.

2. halvår domineres totalt af **Fornæs** med lok.max ⁷/₁₁ 7 han og 1 hun N (HLL). Observationer fra øvrige lokaliteter er alle nævnt: ¹⁵/₇ 1 hun **Overgårds Dige** (HLL), ²⁰/₁₀ 1 hun **Anholt** (KMN) og ²⁸/₁₂ 2 SV **Issehoved** (MWH,DMA). Fundet i juli måned er meget usædvanligt, og arten er ikke tidligere registreret i juli i lokalrapportens område. I 1996 er der en enkelt obs. af 2 fugle i juni måned, ellers plejer maj at være det absolut seneste og august det absolut første. Fuglen er da også rapporteret som måske værende skadet.

Sortand *Melanitta nigra*

Totaltallet viser en pæn stigning i forhold til sidste år, og selv om 2011's rekordantal ikke nås, er dette dog det næsthøjeste antal siden 1992, selvom der kun er få af de helt store flokke.

1. halvårs (lok.max ≥ 2000) er: $\frac{5}{1}$ 2000 **Overgårds Dige** (LTP), $\frac{19}{1}$ 2000 **Anholt** (FSV), $\frac{2}{2}$ 4000 **Sødringholm Strand** (TBR,TRK) og $\frac{6}{2}$ 6554 S samt 410 N **Fornæs** (LLH,HLL,PMM).

Total: 70.906 (54.313)

Indsendere: 63

Observationer: 435

Lokaliteter: 74

1) Total

2) Observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	7886	14.267	3022	4961	897	805	2532	4638	8716	4064	3855	15.263
2	2000	6554	887	2155	605	405	1610	3727	4296	1400	1300	8760

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Fløjsand *Melanitta fusca*

Efter 3 år med fremgang er vi nu nået et godt stykke over gennemsnittet for de sidste 10 år og det næsthøjeste antal de seneste 20 år. Juni skiller sig ud med et usædvanlig højt antal, hvilket skyldes en enkelt stor flok. Denne er også et væsentligt bidrag til det høje totaltal.

1. halvår (lok.max ≥ 150): $\frac{1}{2}$ 250 **Rygård Strand** (FNI), $\frac{14}{2}$ 150 **Lystrup Strand** (LTP), $\frac{28}{3}$ 150 **Issehoved** (MWH m.fl.), $\frac{25}{6}$ 180 **Hevring Strand** (LTP) og $\frac{30}{6}$ 1500 **Sødringholm Strand** (LTP).

Som det fremgår, er der en hel del sommerfund både i juni og juli, ud over de andetsteds nævnte er der følgen-

Total: 5621 (3541)

Indsendere: 47

Observationer: 265

Lokaliteter: 43

1) Total

2) Observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	253	1103	846	177	124	1815	316	94	105	259	142	387
2	137	250	150	61	57	1500	88	76	66	104	97	319

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Hvinand *Bucephala clangula*

Der er i år en lille tilbagegang i forhold til sidste år, som dog lå meget flot, så vi er stadig godt over gennemsnittet og på det tredje højeste antal siden 1999. Som sædvan-

I 2. halvår er de største (lok.max. > 1200): $\frac{31}{10}$ 1400 **Issehoved** (MWH), $\frac{28}{12}$ 8760 S **Fornæs** (JSC), $\frac{28}{12}$ 3200 **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{31}{12}$ 1500 **Hevring Strand** (FPE).

Igen i år er der nogle indlandsobservationer: $\frac{1}{3}$ 1 hun **Stubbe Sø** (PR), $\frac{21}{3}$ 1 **Brabrand Sø** (HLL), $\frac{15}{4}$ 2 NØ **Bryrup** (AWM), $\frac{15}{4}$ 500 NØ nattræk **Feldballe** (KO), $\frac{15}{4}$ 1 han, $\frac{3}{7}$ - $\frac{4}{7}$ 1, $\frac{5}{9}$ 3 han og $\frac{16}{10}$ 1 han **Egå Engso** (HLL,LBS,PMM) og $\frac{15}{12}$ 1 han **Stubbe Sø** (HMS).

de (lok.max > 5): $\frac{11}{6}$ 9 **Søledet Strandenge** (LTP), $\frac{25}{6}$ 122 **Overgårds Dige** (HLL) og $\frac{23}{7}$ 33 trk **Fornæs** (JSC).

2. halvår (lok.max ≥ 50): $\frac{1}{7}$ 70 **Vester Hedekrog** (MWH,DMA), $\frac{19}{7}$ 88 **Eskeplet** (HLL), $\frac{19}{10}$ og $\frac{15}{10}$ 50 **Lystrup Strand** (FNI,TBR,LM), $\frac{15}{10}$ 50 **Hevringholm Strand** (TBR,LM) og $\frac{28}{12}$ 319 trk **Fornæs** (JSC).

Der er i år ingen indlandsfund.

ligt er det i årets første og sidste måneder, de store antal ses.

Der er ikke rapporteret om noget, der kan ligne yngleaktivitet i området.

I 1. halvår er de største flokke (lok.max ≥ 400): $\frac{2}{1}$ 471 **Overgårds Dige** (HLL), $\frac{18}{1}$ 420 **Alrødæmningen** (LLH,HLL,PMM), $\frac{25}{1}$ 500 **Langør** (MWH), $\frac{2}{2}$ 600 **Alrø Vadegrund** (GGU), $\frac{2}{2}$ 410 **Mariager Fjord** (LTP), $\frac{8}{2}$ 400 **Pletten** (TNI) og $\frac{15}{3}$ 585 **Alrø Egegrund** (HLL).

De sidste større (> 5) flokke er: $\frac{26}{5}$ 10 **Gravlev Mølle** (JOH), $\frac{26}{5}$ 25 **Fussing Sø** (TBR) og $\frac{28}{5}$ 20, $\frac{29}{5}$ 8 **Stubbe Sø** (JOH,JVV).

Total: 23.149 (20.822)

Indsendere: 136

Observationer: 1328

Lokaliteter: 194

1) Total

2) Observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	6678	5969	2512	896	79	53	91	101	498	730	3639	1903
2	500	600	585	189	25	24	18	30	170	280	640	400

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Lille Skallesluger *Mergellus albellus*

Efter sidste års høje antal er der i år en mindre tilbagegang, dog ikke mere end at totaltallet stadig er det næstbedste nogensinde. Som sædvanligt er det årets første måneder, der giver de fleste fugle, og specielt april ligger højt i år.

1. halvår giver følgende lokale maksima (> 15): $\frac{1}{1}$ 24 **Alrø Egehoved** (OS), $\frac{12}{1}$ 10 hun og 8 han **Stubbe Sø** (BGO), $\frac{15}{2}$ 18 **Tange Sø** (TBR) og $\frac{24}{3}$ 13 hun og 13 han **Salten Langsø** (BRS).

Total: 486 (266)

Indsendere: 82

Observationer: 266

Lokaliteter: 47

1) Total

2) Observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	149	93	106	62	-	-	-	-	-	3	33	40
2	24	18	26	17	-	-	-	-	-	2	9	16

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*

Igen et flot resultat for arten, dog en smule under sidste års totaltal, men stadig som det tredje bedste, der er registreret. Dermed naturligvis også en del over gennemsnittet for de foregående 10 år.

Sommerens største ansamlinger (lok.max > 20) er: $\frac{29}{6}$ 24 **Stubbe Sø** (JPL), $\frac{23}{8}$ 25 **Fussing Sø** (TBR,LM) og $\frac{23}{8}$ 30 **Grund Fjord** (FNI).

I 2. halvår er de største flokke (lok.max ≥ 300): $\frac{14}{11}$ 380 **Besser Rev** (MWH), $\frac{17}{11}$ 425 **Mosso** (GGU), $\frac{23}{11}$ og $\frac{30}{11}$ 300 **Tange Sø** (KAHA), $\frac{27}{11}$ 300 **Alrø Alhale** (PMM), $\frac{30}{11}$ 640 **Mariager Fjord** (AHO,EDY) og $\frac{25}{12}$ 400 **Treskelbakkeholm** (TNI).

Forårets sidste er: $\frac{13}{4}$ 8 **Stubbe Sø** (STS), $\frac{14}{4}$ 2 **Egå Engso** (LBS) og $\frac{15}{4}$ 3 hun og 3 han **Årslev Engso** (LLH,PMM).

2. halvårs første er: $\frac{18}{10}$ 1 N **Fornæs** (HLL,JSC), $\frac{25}{10}$ 2 **Stubbe Sø** (JPL,JKL) og $\frac{9}{11}$ 1 **Egå Engso** (LBS). Dette bliver til følgende lokale max for halvåret (≥ 5): $\frac{17}{11}$ 6 **Mosso** (GGU,FF), $\frac{24}{11}$ 8 **Salten Langsø** (KEH), $\frac{12}{12}$ 16 **Rugård Nørresø** (OFR), $\frac{20}{12}$ 14 **Stubbe Sø** (JC,LKN) og $\frac{19}{12}$ 5 **Hornbæk Enge** (LTP).

Ynglemæssigt ser det derimod ikke godt ud, idet eneste lokalitet, der meldes ynglefund fra, er 1-2 par **Besser Rev** (MWH). Der er dog meldt en del ællinger fra **Norsminde Fjord** i starten af august, så formodent-

lig har her også været ynglepar. Sidste år blev der meldt 4-6 par fra denne lokalitet.

1. halvår (lok.max >100): ²⁸/₁ 413 S **Fornæs** (HLL), ²/₂ 150 **Alrø Vadegrund** (GGU), ⁹/₂ 137 **Alrø Egehoved** (LLH), ¹/₅ 106 **Gjerrild Nordstrand** (HLL,LLH,PMM), ¹⁹/₅ 124 **Overgårds Dige** (HLL) og ²⁵/₂ 120 **Hevring Strand** (LTP).

Total: 6532 (5382)		Indsendere: 84		Observationer: 589		Lokaliteter: 108						
1) Total		2) Største observation										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1025	668	524	364	317	231	183	593	387	581	1390	269
2	413	150	106	60	124	120	70	230	90	233	375	60

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

I forhold til sidste år en ganske lille tilbagegang, men resultatet er stadig pænt over gennemsnittet for de seneste 10 år. Især januar ligger højt med en nedgang de følgende to måneder, for derefter med april atter at stige inden forårets afgang.

I 1. halvår ses de største flokke på følgende lokaliteter (lok.max >100): ¹/₁ 101 **Stubbe Sø** (HLL,LLH,PMM), ¹⁰/₁ 108 **Tange Sø** (HST), ¹²/₁ 645 **Salten Langsø** (TOLA) og ¹⁵/₁ 165 **Mossø** (EBA).

Forårets sidste er: ¹⁹/₅ 1 han of **Lindholm Hoved** (JEK), ²⁷/₅ 1 **Søndermaden v. Fussingø** (AEP) og ¹/₆ 1 hun og

Total: 6110 (4017)		Indsendere: 130		Observationer: 940		Lokaliteter: 159						
1) Total		2) Største observation										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1966	713	719	1121	22	3	-	-	1	26	477	1062
2	645	51	115	270	6	2	-	-	1	24	285	500

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Hvæpsevåge *Pernis apivorus*

Der er i alt indrapporteret 4 ynglepar fra lige så mange lokaliteter, hvilket er ca. en halvering i forhold til sidste år.

1. halvår: Årets første fugl ses ³/₅ 1 of **Porskær v. Gudenåen** (HAT) og samme dag 1 N **Issehoved** (JPL,JKL). I løbet af maj måned indrapporteres ikke mindre end 1202 fugle, men rensat for gengangere

2. halvår (lok.max >100): ¹⁵/₈ 194 **Overgårds Dige** (HLL), ²⁸/₈ 230 **Eskeplet** (CSS), ¹⁵/₁₀ 233 **Alrø Strevelshoved** (SSK), ¹⁰/₁₁ 110 **Amstrup Red** (JOP), ²³/₁₁ 375 **Alrø Poller** (GGU,FF) og ³⁰/₁₁ 250 **Alrødæmningen** (DB).

1 han **Besser Rev** (KF). Der er kun en enkelt oversomrende fugl: ¹/₆ og ²⁸/₆ 1 hun **Tange Sø** (KAHA). Kan der være basis for et ynglepar ved søen?

Efterårets første er: ²⁹/₉ 1 hun **Salten Næs** (BRS), ⁷/₁₀ 8 **Salten Næs** (JVV) og ¹⁶/₁₀ 1 **Egå Engso** (HLL).

De største flokke i 2. halvår er (lok.max >20): ¹⁷/₁₁ 30 **Mossø** (GGU,FF), ²⁴/₁₁ 26 **Skanderborg Sø** (BRS,PEN), ¹⁰/₁₂ 24 **Barnekold** (MWH), ¹⁰/₁₂ 24 **Årslev Engso** (LLH), ¹⁵/₁₂ 29 **Silkeborg Langsø** (BRS), ²⁵/₁₂ 52 **Stubbe Sø** (JPL) og ²⁷/₁₂ 500 **Salten Langsø** (EDY).

ender tallet nok omkring 613 ex., hvilket stadig er væsentligt flere end de tidligere år. Der noteres i alt 890 trækkende fugle i perioden ³/₅-¹⁴/₆, men dette tal indeholder gengangere, der ses både ved **Gjerrild** og **Anholt**. Største enkeltobservationer er ¹⁸/₅ hvor der ses 122 fugle **Gjerrild Præsteeng** (JSP m.fl.) og samme antal **Anholt** (KMN m.fl.). Træktotale for **Nordøstdjursland** er 326 fugle i perioden ¹²/₅-²⁸/₅, mens der på **Anholt** noteres

326 trækkende i perioden ⁹/₅-³/₆. Trækket kulminerer i dagene ¹⁷/₅-¹⁹/₅. Fra denne periode skal for øvrige lokaliteter nævnes ¹⁷/₅ 58 N **Dragsmur** (DD m.fl.). I juni og juli ses også en del fugle, men mest lokale ynglefugle.

2. halvår: Antallet af observationer i andet halvår er sparsomt, sammenlignet med første halvår. Der noteres

Total: 838		Indsendere: 69		Observationer: 263		Lokaliteter: 117					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	613	98	40	62	24	1	-	-

Sort Glente *Milvus migrans*

I første halvår ses de første fugle den ¹⁴/₄ fra 5 forskellige lokaliteter ved **Gjerrild** (OHØ,LLH,PR,ASF,OLL,APR,CO, NJU). En enkelt af observationerne herfra drejer sig om 4 fugle, men alle øvrige steder er kun angivet én fugl, så det er sandsynligt, at der kun har været ét individ i området, men at den er set gentagne gange. En enkelt fugl observeres samme dag ¹⁴/₄ ved motorvejen ved **Ejer Bavnehøj** (CSS). I dagene efter er der også observationer af Sort Glente i **Gjerrild**-området. I alt er der fra **Gjerrild** 5 observationsdage i perioden ¹⁴/₄-²⁷/₄ med hver 1 trækkende eller trækforsøgende fugl. Hvorvidt det drejer sig om forskellige fugle er usikkert. Herudover ses der enkelte fugle: ¹⁵/₄ 1 N

Total: 24		Indsendere: 27		Observationer: 41		Lokaliteter: 24					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	13	2	2	2	5	-	-	-	-

Rød Glente *Milvus milvus*

Endnu et rekordår for arten. Antallet af fugle observeret ved en overnatningsplads på Djursland er i januar og februar faldet i forhold til sidste år, så rekorden skyldes primært et stort forårstræk samt en stigning i antallet af fugle observeret i sommermånederne. Der er indrapporteret 13-14 ynglepar.

Forår: Træk: 244 trækkende/trækforsøgende fugle i perioden ²²/₂-³⁰/₆. Trækket kulminerer medio april, flest (lok.max >5): ²⁶/₃ 7 trk **Fornæs** (HLL), ¹³/₄ 6 trkf og ¹⁴/₄ 12 trkf **Gjerrild** (CO,JNK,OFR,OLL) – der er sandsynligvis nogle gengangere iblandt de 12 fugle fra **Gjerrild**. Samme dag ¹⁴/₄ ses 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (ABU). Desuden ¹⁵/₄ 6 trk **Issehoved** (MWH) og ¹⁶/₄ 7 trkf **Gjerrild fyr/Troldhøj** (HLL,BGO,NJU,JKI,PMM,LLH). Som tidligere år er der givetvis en del gengangere blandt de fugle der ligger og flyver rundt på det nord-

39 trækkende fugle i perioden ¹/₆-²⁸/₉. Største enkeltobservation er ²³/₈ 5 SV **Feldballe** (KO). Derudover ses der 3 fugle på 4 forskellige lokaliteter: ²²/₈ **Kolindsund** østlige del (BJS), ²⁴/₈ **Strandkær** (CBB), ²⁶/₈ **Lushage, Samsø** (MWH) og ²/₉ **Odder** (JKS), de tre sidstnævnte obs drejer sig om trækkende fugle. Sidste fugl for året er ²/₁₀ 1 rst **Brattingsborg Skov** (MWH).

Møgelbjerg Skove (RDN), ¹⁶/₄ 1 of **Skejby** (JML), ¹⁹/₄ 1 of **Strandkær** (MLA), ¹⁹/₄ 1 N **Ebeltoft Fægehavn** (TOLA), ²³/₄ 1 SV **Strandkær** (DD), ²⁴/₄ 1 N **Himmerig Skov** (ER) og ²⁵/₄ 2 N **Moegård Strand** (JTL). Derudover ¹⁶/₅ 1 SV **Stubbe Sø** (OFR), ¹⁸/₅ 1 **Hadsten by** (HAC), ¹/₆ 1 V **Anholt** (KMN) og ¹¹/₆ 1 **Tebbestrup** (HLR).

Andet halvår er der observationer fra 8 lokaliteter: ¹⁶/₇ 1 of **Egå Engso** (HLL), ²⁷/₇ 1 of **Århus Nord** (IZN), ²/₈ 1 of **Herskind** (PGH), ³/₈ 1 of **Tåstrup Århus** (EO), ³/₈ 1 of **Årslev Engso** (HLL), ⁶/₈ 1 rst **Harlev** (HLL), ¹⁸/₈ 1 fou **Nimtofte** (HR), og ²⁸/₈ 1 fou-trk **Tåstrup Sø** (CKJ).

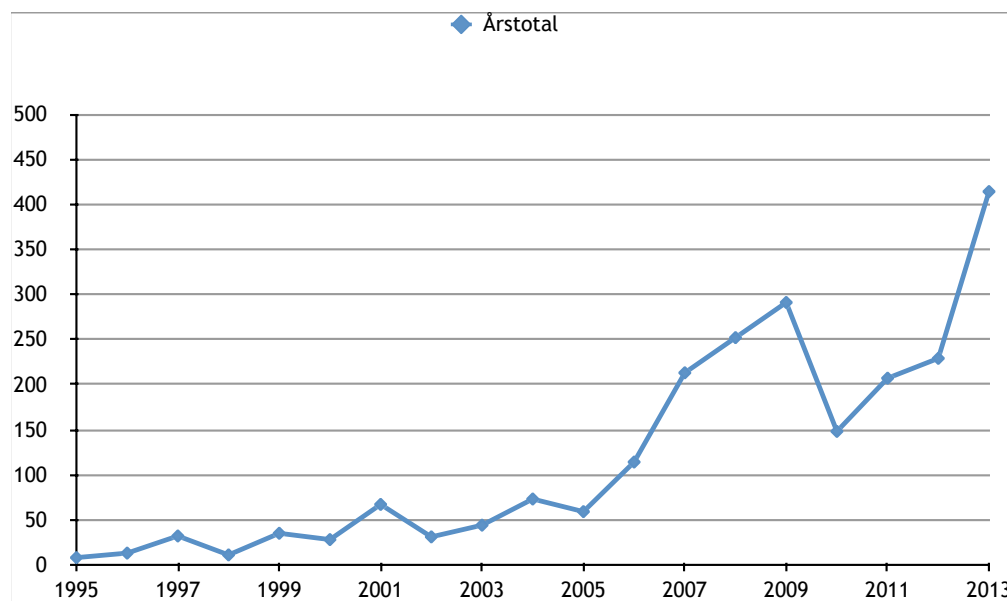

lige Djursland i foråret, hvor et egentligt udtræk ifølge radarstudier er yderst begrænset.

Følgende lokaliteter har de største observationer af rastende, fouragerende eller overflyvende Rød Glente forår (lok.max >4): 1/1 17 rst **Nødager** (HLL,LHH,PMM), 9/1 7 fou **Kærby** v. Kolindsund (BJS,AGLS), 22/1 5 of **Pederstrup** (BCS), 19/4 5 rst **Stensmark** (OLL), 17/4 5 rst **Gjerrild fyr/Troldhøj** (UTE), 23/4 5 of **Veggerslev** (PJA), 19/5 8 rst **Stenvad** (LHH) og 20/5 6 of **Ålsrode** (OFR).

Total: 1451 (639)																	
Indsendere: 219						Observationer: 1072						Lokaliteter: 456					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC						
63	30	184	399	144	160	174	116	86	59	27	102						

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Udviklingen i årstotaler for Havørn i Østjylland i perioden 1995-2013. Der er sket en ændring i opgørelsen af årstotaler fra og med 2010, hvor totaler er beregnet ud fra månedsmaksimum for hver lokalitet. Dette forklarer det fald, der ses fra 2009 til 2010. Perioden 2010 til 2013 viser en meget markant stigning.

Årstotalen for Havørn stiger fortsat, og er på 414 mod sidste års 229. Totalen er de senere år beregnet som summen af månedsmaksimum for hver lokalitet under hensyntagen til fuglens alder. Alle trækkende fugle, som ikke vurderes at være gengangere, medregnes også. Der er sket en stigning i næsten alle månedstotaler i forhold til sidste år. Antallet af indsendere er steget fra 111 til 159, og antallet af lokaliteter med observationer er øget fra 121 til 174 i forhold til 2012.

Efterår: Træk: 14 obs af 26 trækkende fugle i perioden 9/10-22/10. Flest (lok.max >3): 26/7 4 trk **Hevring Mølle** (MAA) og 19/9 6 trk **Alrø Egehoved** (HLL). Følgende lokaliteter har flest observationer af rastende, fouragerende eller overflyvende Rød Glente efterår: 8/7 5 fou **Skærso Engso** (ALM,LM), 8/9 5 of **Sondrup** (OS), 16/9 5 fou **Vitten** (BIAN), 15/10 10 of **Fårup** (via AO). Desuden har **Albøge** og **Svenstrup** i perioden 9/12 til 28/1 26 observationer af op til 18 fugle (BJS,OLL,BBS,PR,STS).

Oplysninger om ynglefund af Havørn er ikke umiddelbart tilgængelige i DOFbasen, men mon ikke der fortsat er ynglepar ved **Salten Langsø**, ved **Skanderborg** samt **Vorsø** i **Horsens Fjord**. Sidstnævnte ligger lige uden for lokalrapportens område. Der er som noget nyt kommet et ynglepar på **Syddjursland** nær **Stubbe Sø**, der fik to unger på vingerne. Der er flere observationer af ældre fugle i sommermånederne rundt omkring, bl.a. ved **Randers Fjord**, så det kan måske blive det næste sted,

hvor Havørnen etablerer sig som ynglefugl. Danmark har nu over 50 par ynglende havørne. Det er det højeste antal, siden Havørnen blev ynglefugl i Danmark igen. DOF vurderer, at det ikke er urealistisk at tro på 100-150 par i landet om nogle år.

Træk: Forår: 27 trækkende fugle i perioden 1/3-18/5, heraf 8 fra **Nordøstdjursland**. Efterår: Der noteres 11 trækkende fugle i perioden 7/9-7/11.

Følgende lokaliteter har flest observationer af rastende Havørne:

Salten Langsø-området har 89 obsdage med Havørne fordelt hen over hele året (27 indsendere). Der ses op til 3 individer ad gangen. Der observeres op til 2 ad og 2 2K. Derudover 1 1K og flere observationer af lidt ældre fugle.

Mossø-området har 43 obsdage i månederne jan-apr og aug-dec (23 indsendere). Største observation er 25/2 med 5 individer, heraf 2 ad og 3 2K+ (LLH). Forskellige aldersklasser er repræsenteret.

Årslev Engso/Brabrand Sø/Egå Engso har 41 obsdage fordelt over hele året, men få fra sommermånederne (21 indsendere). Der er dage med op til 2-3 ex. i området.

Total: 414 (178)						Indsendere: 159						Observationer: 758						Lokaliteter: 174					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC												
32	58	59	39	36	12	15	21	40	47	32	23												

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Rørhøg *Circus aeruginosus*

Året kendetegnes ved en højere total end normalt, en usædvanlig vinterobservation, samt et for Østjylland stort indtræk ved **Gjerrild** i september måned. Årstotalen i 2013 ligger således hele 40 % over 10-årsgennemsnittet.

Der er oplysninger om 15-30 ynglepar fra 25 lokaliteter, flest 2-3 par **Brabrand Sø** (MJH), imod sidste års 25-29 ynglepar fra 22 lokaliteter.

1. halvår: I februar er der 5 observationer i perioden af en gammel hun i området ved **Sminge Sø** og **Gudenåen** omkring den (BRS,LTP,EEE,FLU,EDY). Det er en af de eneste vinterobservationer i landet i begyndelsen af året. De næste ankommer mere normalt 24/3 1 **Egå Engso**

Der ses fugle i stort set alle aldre. Nogle er fugle, der ses på træk.

Skanderborg Sø har 35 obsdage fordelt over hele året, dog ikke juli (23 indsendere). Der ses op til 3 ex. ad gangen. Bl.a. op til 2 ad og 2 juv.

Alrø-området har 46 obsdage i jan-mar, juni samt aug-dec (22 indsendere). Største obs er 27/9 4 **Alrø Egehoved** (JMØ). Her ses yngleparret fra **Vorsø** samt ungen fra i år. Desuden rapporteres 2K+ og immature fugle.

Randers Fjord-området har 30 obsdage i jan-mar, enkelte i apr-jun, og flere obs sep-dec. Op til 3-4 fugle samtidig. Flere interessante sommerobservationer. Derudover ses fugle i alle aldersklasser.

Stubbe Sø/Rugård har hele 106 obsdage fordelt over hele året (42 indsendere). Den store dækning af området skyldes især det nyetablerede fugletårn i østenden af **Stubbe Sø**, som er velbesøgt. Der ses op til 2 ad og 2 ungfugle, der er afkom fra i år. Desuden 2K+ og immature fugle.

Samsø har 14 obsdage (4 indsendere). Der ses fugle i jan-mar og sep-nov.

(LBS,BNH), hvorefter der er daglige observationer i Østjylland.

Foråret giver i alt 81 trækkende fugle i perioden 29/3-21/5, heraf de 47 trk/trkf på **NØ-Djursland**, flest 14/4 14 trkf **Gjerrild**, **Bakken** (CO,JK,OFB) og samme dag 6 Ø **Gjerrild Nordstrand øst v. Knudshoved** (LLH,ASF m.fl.).

2. halvår: Efteråret er pænt med 48 trk i perioden 30/7-22/9. Særlig bemærkelsesværdigt er et par gode dage med indtræk ved **Gjerrild** efter en periode med kraftig østenvind. Træk af dette omfang er så vidt vides ikke observeret her på denne årstid. Især 9/9 skal fremhæves med 14 SV **Gjerrild Nordstrand øst** (ASF). Fuglene trak

ind over et kort tidsrum kl. 9.07-11.17, hvorfor de formodes at have rastet på **Anholt**, inden de alle er trukket ud tidligt på dagen med Djursland som pejlemærke.

Total: 1256 (888)						Indsendere: 170						Observationer: 967						Lokaliteter: 256																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	5	336	326	173	128	170	116	1	-	-																								

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

Årets forekomst ligger under gennemsnittet, og hverken forårs- eller efterårstrækket er særlig bemærkelsesværdigt.

1. halvår: Foråret giver i perioden $\frac{5}{3}$ - $\frac{3}{5}$ 32 trækkende fugle. **NØ-Djursland** har 15 trækkende i perioden $\frac{6}{4}$ - $\frac{5}{5}$, flest $\frac{1}{4}$ 3 **NØ Gjerrild Nordstrand øst** (LLH,ASE,CO M.FL.) og $\frac{1}{5}$ 3 trk **Gjerrild, Bakken** (BGO).

Sidste ses $\frac{2}{5}$ 1 hun **Dolmer v. Grenå** (BJS,AGLS) og $\frac{3}{5}$ 1 han **NØ Besser og Silleballe** (MWH).

Total: 186 (251)						Indsendere: 68						Observationer: 198						Lokaliteter: 105																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
14	25	8	47	12	-	1	2	10	27	22	18																								

Steppehøg *Circus macrourus*

Der ses fortsat et stigende antal Steppehøge i Danmark. Trods mangel på fugle sidste år i Østjylland foreligger der i 2013 to observationer.

$\frac{1}{8}$ 1 2K han **SØ Feldballe** (KO) og $\frac{6}{9}$ 1 1K trk

Hedehøg *Circus pygargus*

Danmark er tæt på nordgrænsen for Hedehøgens udbredelse. Den danske ynglebestand er faldet de senere år til under 25 par, der alle findes i det sydvestlige Jylland. De få fugle vi ser på træk herhjemme er især fra den begrænsede sydsvenske bestand.

Årets observationer i Østjylland: $\frac{2}{5}$ 1 ad han of **Stavtrup** (SSK) og $\frac{5}{6}$ 1 3K+ hun trk **Boeslum Strand** (GØS).

Sidste ses $\frac{2}{7}$ 1 **Lindholm Hoved** (BRS), $\frac{3}{9}$ 1 **Vorup Enge** (HLR) og $\frac{1}{10}$ 1 1K **Anholt** (KM)

Sommeriagttagelser: $\frac{9}{7}$ 1 han of **Fløjstrup Kær** (HMS).

2. halvår: Efterårets første ankommer $\frac{2}{8}$ 1 **Bjergby v. Spentrup** (UTE) og $\frac{3}{5}$ 1 han **Rimsø** (RDN). Der observeres i alt 19 trækkende i perioden $\frac{3}{9}$ - $\frac{30}{10}$, flest $\frac{10}{10}$ 6 trk **Anholt** (KM,FSV). Et større antal rastende fugle skal fremhæves, $\frac{25}{12}$ 5 **Gyllingnæs** (DB). Herfra ses der flere rastende fugle i slutningen af året, der vel er stationære fugle.

Skarresø (Lars Dyhrberg Bruun). Begge er fotodokumenteret.

Desuden en ubestemt Hede-/steppehøg $\frac{11}{5}$ 1 SV **Dolmer v. Grenå** (KO,AR,CO).

Duehøg *Accipiter gentilis*

Antallet af Duehøge fortsætter med at ligge på et lavt niveau, men dog er der tendens til en lille stigning i forhold til sidste år. Årstotalen ligger imidlertid tæt på det, som har været normalen de sidste 10 år. Der er kun oplysninger om et enkelt sikkert ynglepar og 2 sandsynlige.

1. halvår: Ingen trækkende fugle er indrapporteret fra

Total: 78 (82)						Indsendere: 51						Observationer: 82						Lokaliteter: 51																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	6	22	16	6	2	2	5	4	2	5	4																								

Spurvehøg *Accipiter nisus*

Der er oplysninger om 7 ynglepar fra 7 lokaliteter. Årstotalen ligger lidt over 10-års gennemsnittet. Der er et par gode trækdage i april, og efter østjyske forhold enkelte pæne observationer i efteråret.

1. halvår: Der ses i alt 740 trækkende fugle i perioden $\frac{26}{3}$ - $\frac{26}{5}$. Træktotalen på **NØ-Djursland** er på 457 i samme periode, heraf 371 **Gjerrild**. Største trækobservation er $\frac{14}{4}$ 119 Ø **Gjerrild Nordstrand øst v. Knudshoved** (ASE,LLH,CO,JSC M.FL.). Nogle af observa-

Total: 2186 (1744)						Indsendere: 135						Observationer: 1065						Lokaliteter: 273																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
113	82	124	758	182	42	61	129	171	385	76	63																								

Musvåge *Buteo buteo*

Årstotalen er kun ca. 75 % af 10-års gennemsnittet. Det skyldes et ret ringe træk både forår og efterår. Antallet af ynglepar er opgjort til 24-27 par på baggrund af rapporter af par og yngleadfærd. Største antal er 2-3 par **Brattingsborg Skov**.

1. halvår: I alt 3413 trækkende og trækforsøgende i perioden $\frac{27}{2}$ - $\frac{1}{6}$. **Nordøstdjursland** har 2465 trk/trkf i perioden $\frac{13}{3}$ - $\frac{1}{6}$, heraf kun 957 ved **Gjerrild**, hvilket er usædvanligt få. Flest $\frac{26}{3}$ 218 N (HLL) og $\frac{1}{4}$ 225 N

Total: 7540 (10.436)						Indsendere: 194						Observationer: 3167						Lokaliteter: 763																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
580	579	1299	3571	616	478	239	323	450	463	305	241																								

foråret. I perioden $\frac{24}{3}$ - $\frac{21}{4}$ er der på **Nordøstdjursland** 7 obsdage, men alle blot overflyvende og formodentlig lokale fugle.

2. halvår: Kun en enkelt observation er indtastet med adfærdstrækkende.

Ingen større observationer over 2 ex.

tionerne fra det **Nordøstlige Djursland** kan dog dreje sig om fugle på trækforsøg, der ligger og roder rundt i området et stykke tid. **Moegård Strand** har 175 trk i perioden $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{5}$, flest $\frac{15}{4}$ 59 (SSK).

2. halvår: Der ses 278 trækkende fugle i perioden $\frac{24}{8}$ - $\frac{20}{11}$, heraf 196 trk **Anholt** i perioden $\frac{9}{9}$ - $\frac{16}{10}$. Største observationer $\frac{11}{10}$ 39 trk **Anholt** (KM,FSV) og $\frac{30}{10}$ 22 V **Fornæs** (HLL).

(JPL,JKL) **Fornæs** samt $\frac{15}{4}$ 140 **Gjerrild** (BGO) og $\frac{16}{4}$ 180 **Ålsrode** (HOF). **Moegård Strand** har 407 trk i perioden $\frac{5}{3}$ - $\frac{1}{5}$, flest $\frac{15}{4}$ 184 (SSK). Større trækobservationer fra øvrige områder, $\frac{3}{5}$ 128 trk **Århus Midtby** (GGU) og $\frac{21}{4}$ 57 trk **Anholt** (FSV). Sidste større trækforekomst så sent som $\frac{1}{6}$ 39 trkf **Gjerrild Nordstrand øst** (ASE,CO).

2. halvår: Kun 227 trækkende i perioden $\frac{13}{9}$ - $\frac{21}{11}$, flest $\frac{3}{10}$ 31 trk **Anholt** (KM,FSV).

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Året er klart dårligere end 2012, hvor totalen lå på 275. De 138 fugle ligger dog lige på 10-årsgennemsnittet. Der er enkelte lidt større trækobservationer, men ellers intet usædvanligt i år.

1. halvår: I alt 40 trækkende/trækforsøgende fugle i perioden $2\frac{4}{3}$ - $17\frac{5}{5}$, hvoraf de 26 er fra **Nordøstjursland**. Heraf ses 22 trk ved **Gjerrild**, flest $1\frac{4}{4}$ 8 trk **Gjerrild Nordstrand** (JSP, JJ, ABU M.FL.). Forårets sidste ses $1\frac{6}{5}$ og $1\frac{7}{5}$ 1 trk begge **Anholt** (KMN).

Total: 138 (137)		Indsendere: 61					Observationer: 149			Lokaliteter: 74		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
21	14	17	42	10	-	-	-	1	16	10	7	

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* SU-art

Ingen observationer.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* SU-art

Ingen godkendte fund i 2013.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

Ca. 3-4 fugle. Der er desværre ingen oplysninger om, at ynglepar er vendt tilbage igen til Østjylland, og yngleområdet ved **Overgård Gods** må nu siges at være helt forladt.

Årets observationer: $\frac{2}{2}$ 1 2K af **Kompedal Plantage** (GEBO) og $\frac{3}{2}$ 1 2K+ of **Boes** (BRS). Desuden $\frac{7}{4}$ 1

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Årets total ligger mere end 40 % over 10-årsgennemsnittet. Det skyldes især mange observationer af rastende fugle ved engsøerne i Århus. Månedssummer er beregnet på baggrund af dagsmaksimum fra hver lokalitet. Trækket er ikke særlig bemærkelsesværdigt, dog er der enkelte gode dage i foråret. Der ses fugle gennem hele sommerhalvåret, men ingen tegn på yngleaktivitet.

1. halvår: Ankomst $2\frac{8}{3}$ 1 Ø **Fornæs** (PHA) og $\frac{5}{4}$ 1 of **Brabrand Nord** (LBO). Der ses i alt 85 trækkende fugle i perioden $2\frac{8}{3}$ - $\frac{4}{6}$, hvoraf de 37 er fra **Nordøstjursland**.

2. halvår: Efterårets første ankommer $2\frac{9}{9}$ 1 of **Gyllingnæs** (DB) og $\frac{3}{10}$ 2 trk og 1 of **Anholt** (KMN).

Der ses kun 8 trækkende fugle i perioden $\frac{3}{10}$ - $10\frac{11}{11}$, hvoraf de 6 er fra **Anholt**, flest $\frac{3}{10}$ 2 trk **Anholt** (KMN) og $\frac{3}{10}$ 2 SV **Anholt Totten** (KO). Flest rastende $1\frac{5}{10}$ 3 **Anholt** (KMN).

2K+ **Gjerrild fyr/Troldhøj** (NJU, ASE, JSC) og $\frac{8}{4}$ 1 2K **Stubbe Sø** (JTL). Hvorvidt der er tale om fuglen ved **Gjerrild** er usikkert, men det er der en vis sandsynlighed for. Sidste observation er $\frac{3}{5}$ 1 2K+ fou **Vesborg Fyr** (MWH). Der er således ingen iagttagelser i 2. halvår.

Gjerrild har 32 trækkende i perioden $\frac{9}{4}$ - $1\frac{9}{5}$. Største observation er $1\frac{3}{4}$ 15 trk **Gjerrild** (CO, ASE, JNK, OLL m.fl.) fordelt på 10 om formiddagen ved **Nordstrand** og 5 om eftermiddagen på **Bakken**.

2. halvår: Der ses i alt 52 trækkende fugle i perioden $\frac{7}{8}$ - $1\frac{6}{10}$, hvilket er pænt. Flest trækobservationer er fra **Århus-området**, der har 22 trækkende. Største observation i efteråret er $1\frac{5}{5}$ 5 rst **Salten Langsø** vestdel (GGU). **Randers Fjord** har ikke i år så mange større observationer af Fiskeørne.

Total: 384 (271)		Indsendere: 101					Observationer: 397			Lokaliteter: 105		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	1	100	20	24	37	70	119	13	-	-	

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Endnu et godt år for arten med et totalt godt over gennemsnittet for de seneste ti år, men dog stadig kun det næsthøjeste siden år 2000. Efter et dyk i 2010 har antallet dog været støt stigende og er altså nu et godt stykke over alle år siden 2000, dog med undtagelse af 2008, som nåede op på hele 2651 observerede tårnfalke.

Ynglepar er der ikke rapporteret mange af, der er dog 5 lokaliteter med ynglepar: 1 par **Hevring** (JBP), 1 par **Korupsø** (JPL), 1 par **Stenvad** (FNI), 0-1 par **Langemark** (MWH) og 0-1 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden er der 9 lokaliteter med rapporterede ynglefugle, hvilket måske bringer det totale antal par op på 5-14 par.

Total: 1773 (1354)		Indsendere: 150					Observationer: 1393			Lokaliteter: 179		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
175	129	130	184	170	156	146	172	221	97	93	100	

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Året giver ialt 6 Aftenfalke, hvilket er meget pænt. Alle nævnes: $1\frac{5}{5}$ 1 han of **Hinge** (APN), $1\frac{8}{5}$ 1 han NØ **Gjern** (CHØ), $1\frac{9}{5}$ 1 han NØ **Gjerrild** (HP), $2\frac{8}{5}$ 1 hun trk **Anholt** (KMN), $1\frac{1}{1}$ 1 han **Stubbe Sø** (GØS) og $\frac{9}{8}$ 1 **Anholt** (FSV).

Dværgfalk *Falco columbarius*

Selvom antallet er en anelse højere end sidste år, er vi stadig i den absolut lave ende og endnu engang langt under gennemsnittet. April er sammen med september og oktober de måneder, der tegner sig for de fleste fugle, og giver tilsammen $\frac{3}{4}$ af alle rapporterede Dværgfalke.

Årets første ses på årets første dag: $\frac{1}{1}$ 1 **Kolindsund** (LHH, HLL, PMM) efterfulgt af $\frac{7}{1}$ 1 han **Vejlager** (OEH) og $1\frac{8}{1}$ 1 **Skovgårde** (BJS). Vi skal dog hen i slutningen af marts før der kommer gang i trækket: $\frac{3}{5}$ 1 hun N **Århus** (GGU), $\frac{1}{4}$ 1 NØ **Gjerrild Nordstrand** (BGO) og $1\frac{2}{4}$ 1 han NØ **Fornæs** (HLL). Der noteres 32 trækkende fugle i perioden $\frac{3}{5}$ - $1\frac{8}{5}$. Heraf har **Nordøstjursland** 21

Et par enkelte fugle er rapporteret trækkende i januar, men ellers skal vi hen i marts før de første kommer: $\frac{6}{3}$ 1 N **Moesgård Strand** (HLL), $2\frac{6}{3}$ 3 N **Fornæs** (HLL) og $\frac{2}{4}$ 1 N **Moesgård Strand** (SSK). I perioden $\frac{6}{3}$ - $2\frac{1}{5}$ bliver det til i alt 62 trækkende, flest (lok.max ≥ 3): $1\frac{4}{4}$ 3 Ø **Gjerrild Fyr** (APR), $1\frac{4}{4}$ 3 Ø, $1\frac{5}{4}$ 3 trk og $1\frac{9}{5}$ 3 NØ **Gjerrild Nordstrand** (LLH, FNI, JSC), $1\frac{5}{4}$ 3 trk **Moesgård Strand** (SSK) og $2\frac{2}{4}$ 3 S **Katholm Skov** (OFR). **Nordøstjursland** har kun 32 trækkende i perioden $2\frac{6}{3}$ - $2\frac{0}{5}$.

Efterårstrækket giver i alt 77 fugle i perioden $1\frac{2}{7}$ - $\frac{7}{10}$ med (lok.max ≥ 5): $\frac{3}{9}$ 7 V **Fornæs** (HLL), $1\frac{3}{9}$ 7 S **Skelhøje Bakker** (DD), og $1\frac{8}{9}$ 5 S **Strandkær** (DD).

trækkende i perioden ¼-18/5. Forårets sidste er 1^{1/5} 1 trk **Anholt** (KMN), 1^{8/5} 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og 2^{8/5} 1 **Ringkloster** (DB).

Efterårets første er alle fra 3/9: 1 V **Fornæs** (HLL), 1 hun **Anholt** (KTS) og 1 SV **Sødringholm Strand** (LTP). I alt noteres 44 trækkende i perioden 3/9-5/10, og trækket i

Total: 123 (176)						Indsendere: 40						Observationer: 113						Lokaliteter: 47					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	3	1	31	13	-	-	-	30	35	4	2												

Lærkefalk *Falco subbuteo*

Efter sidste års dårlige resultat har situationen nu heldigvis rettet sig op, således at totaltallet ligger pænt over de seneste 10 års gennemsnit. Maj er helt dominerende og tegner sig for over halvdelen af de observerede Lærkefalk.

1. halvår: Årets første ses 27/4 1 NV **Brattingsborg Skov** (MWH), 4/5 1 N **Strandkær** (DD), 7/5 4 N **Dragsmur** (CBB) og 7/5 1 N **Stavtrup** (SSK). Der noteres 49 trækkende i perioden 27/4-28/5. Følgende lokaliteter markerer sig med de største træksommer: **Anholt** (19), **Dragsmur** (11) og **Gjerrild** (10). Større observationer (lok.max ≥4): 1^{8/5} 7 trk **Anholt** (KMN), 1^{8/5} 5 N **Dragsmur** (HHB) og 1^{8/5} 4 Ø **Gjerrild** (JSP) –

Total: 98 (76)						Indsendere: 39						Observationer: 73						Lokaliteter: 42					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	58	2	4	7	26	-	-	-												

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Efter de sidste to års rekordantal endnu et år med en ny rekord, formodentlig det største antal nogensinde, og langt over de seneste 10 års gennemsnit.

I 1. halvår har følgende lokaliteter observationer af to eller flere vandrefalke: 27/2 2 of **Århus Østhavn** (CALU), 15/3-21/3 2 **Egå Engso** (UTE,BBH,FK,LBS), 1/4 2 **Risskov Skov** (RDN), 7/4 + 17/4 2 trk **Gjerrild Fyr** (JSC,HLL) og 17/4 2 trk **Gjerrild** (CO). Halvåret giver ialt 28 trækkende i perioden 25/3-24/5, heraf 19 trækkende på **Nordøstjursland**. Sidste på træk er 10/5 1, 18/5 1 hun og 24/5 1 hun **Anholt** (KMN) og 10/5 1 hun **Gjerrild Nordstrand** (ASF).

efteråret er således bedre end foråret i år. Følgende lokaliteter har de største observationer (≥3): 13/3 3 S og 20/3 3 **Skelhøje Bakker** (DD), 10/10 6 trk og 11/10 3 trk **Anholt** (KMN) og 30/10 3 V **Fornæs** (HLL). Året slutter med et par enkelte observationer i december, og sidste ses 17/12 1 rst **Gjerrild, Vandkær Enge** (NJU).

bemærk samme dato. Halvårets sidste er 28/5 2 trk **Anholt** (KMN), 2/6 1 of **Øster Tørslev Kær** (PR) og 6/6 1 **Bølling Sø** (LN).

2. halvår: De første drejer sig om sommerobservationer, 1/7 1 **Stubbe Sø** (JPL), 1/7 1 **Strandkær** (DD) og 12/7 1 of **Elsegårde Strand** (ALM). Der noteres i efteråret 20 trækkende fugle i perioden 26/8-21/9. Større observationer (lok.max ≥2): 18/8 2 of **Skanderborg Sø** (DB), 26/8 2 trk **Ålsrode Strand** (HOF), 7/9 3 SV **Gjerrild Nordstrand** (ASF) og 19/9 2 trk **Alrø Poller** (HE). De sidste i året bliver følgende: 20/9 1 **Skelhøje Bakker** (DD), 21/9 1 K **Lyngbygårds Ådal** (PGH) og 21/9 1 SV **Vesborg Fyr** (MWH).

I juni ses ingen, men juli giver følgende: 3/7 1 **Egå Engso** (HLL), 9/7 1 of **Junges Skov** (MIV), 25/7 1 **Følle Bund** (ARO), 26/7 1 of **Gødvad** (TNI) og 26/7 1 of **Egå Engso** (LBS).

2. halvår observeres 24 trækkende, de første er: 21/5 1 S **Risskov Skov** (RDN), 26/5 1 V og 3/9 2 V **Fornæs** (HLL). Kun to observationer giver 2 eller flere trækkende: 13/9 5 S og 20/9 2 S **Skelhøje Bakker** (DD). Desuden følgende observationer af rastende fugle (lok.max ≥2): 5/9 2 **Egå Engso** (HLL), 18/9 3 **Sødringholm Strand** (LTP) samt 21/9 2 og 20/10 2 **Mellempoldene** (LTP,PR).

Total: 264 (147)						Indsendere: 85						Observationer: 303						Lokaliteter: 78					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
31	27	43	41	7	-	5	10	43	19	13	25												

Agerhøne *Perdix perdix*

Yngel: 3 par er rapporteret: 1 par **Knudstrup Hede** (STA), 1 par **Fannerup Mark** (HE) og 1 par **Hornbæk Enge** (LTP).

Største obs (≥15): 16/1 22 **Laen** (FNI), 15/2 18 **Karlby Klint** (SAR), 17/7 17 **Hornbæk Enge** (LTP), 18/8 18 **Sælvig Havn** (CBB), 12/9 15 **Grundfør** (MHO) og 30/10 17 **Gosmer** (HST).

Total: 755						Indsendere: 80						Observationer: 237						Lokaliteter: 117					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
144	85	40	50	60	48	37	79	75	55	53	29												

Vagtel *Coturnix coturnix*

Et meget dårligt år for Vagtlen i Østjylland. Årssummen, som i øvrigt er den laveste siden 2002 (45), er ca. 81 % lavere end i 2012. Lad os lige holde et ekstra vågent øje med Vagtlen i 2014.

Årets første fugle høres 9/5-10/5 1 **Anholt** (KMN) og 14/5 1 **Rejstrup Enge** (TBR).

Området mellem **Randers Fjord** og **Mariager Fjord**

Total: 45 (150)						Indsendere: 11						Observationer: 28						Lokaliteter: 19					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	7	7	30	1	-	-	-	-												

Fasan *Phasianus colchicus*

Største obs (lok.max ≥10): 12/1 og 21/9 40 **Norsminde Fjord** (DB), 17/2 13 **Åkær Å** (LNS), 1/4 10 **Bjerregrav Mose** (TBR), 3/6 12 **Rejstrup Enge**,

kan i år "kun" fremvise 29 syngende Vagtlere, oplyser LTP og CSS. De seneste 8 år har området kunnet byde på over 50 fugle/år. De største obs fra området er 1/5 6 **Bjerre/Byvejle/Tuerne/Sylten** og 23/7 9 **Dalbnyeder Kær** (begge CSS). Øvrige obs (lok.max ≥2): 20/7 2 **Brabrand Sø** (FF) er eneste!

Den sidste Vagtel noteres 15/8 1 sy **Overgård Dige** (HLL).

Bjerregrav (TBR), 11/9 12 **Tåstrup Sø** (CHJ), 29/9 10 **Årslev Engso** (LLH) og 30/9 12 **Lisbjerg** (MLA).

Total: 688	Indsendere: 69					Observationer: 549			Lokaliteter: 143			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
121	41	42	78	97	57	23	25	89	34	53	28	

Vandrikse *Rallus aquaticus*

Igen i år er der fremgang at spore for Vandriksen, der er ved at komme sig efter den nedgang i antallet, som en række hårde vintre forvoldte. Årstotalen er den højeste siden 2009 (280).

Yngel: 2 par **Egå Engso** (HLL) og 1 par **Hornbæk Enge** (LTP) er eneste indsendte.

Total: 212	Indsendere: 77					Observationer: 344			Lokaliteter: 41			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
10	10	14	31	32	15	11	17	21	22	13	16	

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana*

Der er ingen indberetning siden 2012. Sidst vi måtte undvære denne herlige fugl var i 2008.

Engsnarre *Crex crex*

Årets resultat bliver 7 obs af 4 fugle på 3 lokaliteter, hvilket gør året til det dårligste siden 2009, hvor vi måtte nøjes med 2 fugle.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*

Antallet af observerede fugle ligger meget tæt på sidste års niveau. Det er kun andet år, at opgørelsen af måneds- og årstotaler er baseret på månedsmaksima for de enkelte lokaliteter. En direkte sammenligning med tidligere år kan derfor ikke foretages.

Der er meldt om 4-6 ynglepar på 5 lokaliteter. Kun sikre par nævnes: 1-2 par **Tåstrup Sø** (CHJ), 1 par **Feldballe**

Total: 633 (1070)	Indsendere: 76					Observationer: 404			Lokaliteter: 76			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
107	54	58	36	39	31	46	44	82	76	33	27	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Største obs (lok.max >3): $\frac{1}{10}$ - $\frac{25}{10}$ 4 **Stubbe Sø** (HLL,BGO,JC,JPL), $\frac{2}{4}$ 4 **Kasted-Geding Mose** (KEH), $\frac{27}{5}$ og $\frac{6}{10}$ 6 **Anholt** (KMN), $\frac{1}{5}$ 4 **Bjerregrav Mose** (CSS), $\frac{3}{5}$ 4 **Årslev Engso** (KEH) samt $\frac{9}{8}$ og $\frac{20}{8}$ 4 **Egå Engso** (LLH).

Ringmærkning: $\frac{1}{8}$ 1 juv rnk **Brabrand Sø** (MJH).

Alle obs nævnes: $\frac{20}{5}$ 1 **Vissing Lergrav** (HMS), $\frac{7}{6}$ 1 **Tåning** (GGU) samt $\frac{19}{6}$ - $\frac{20}{6}$ 1, $\frac{21}{6}$ 2 og $\frac{22}{6}$ 1 **Hornslet Mose-Viekær** (FNI,STS). FNI oplyser at de 2 fugle $\frac{21}{6}$ sad tæt på hinanden og crexede.

(JPL), 1 par **Mosekær** (PLA) og 1 par **Hornbæk Enge** (LTP). Dertil kommer observationer af ynglende fugle på 10 andre lokaliteter.

Største obs (lok.max >10) er $\frac{1}{10}$ 20 **Århus Å** (SAR), $\frac{29}{1}$ 14 **Brabrand Sø** (TOLA), $\frac{27}{7}$ 20 **Botanisk Have** (GGU), $\frac{2}{8}$ 17 **Egå Engso** (LLH), $\frac{18}{10}$ 12 **Årslev Engso** (LLH) og $\frac{1}{10}$ 14 **Universitetsparken Århus** (KEH).

Blishøne *Fulica atra*

Årstotalen er ca. halvanden gange så stor som sidste år. Årsagen er især det store antal fugle, der holdt til i **Mossø** og **Skanderborg Sø** i årets første måneder. Det er kun andet år, at opgørelsen af måneds- og årstotaler er baseret på månedsmaksima for de enkelte lokaliteter, hvorfor en direkte sammenligning med tidligere år ikke kan foretages.

Der er meldt om 70-95 ynglepar på 22 lokaliteter. Lokaliteter med over 3 ynglepar nævnes: 19-25 par **Hornbæk Enge** (LTP), 9-11 par **Sortesø** (PLA), 4-8 par

Total: 58.542 (52.602)	Indsendere: 117					Observationer: 1189			Lokaliteter: 157			
1) Total	2) Største observation											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	17.989	6244	4419	2426	823	1011	2036	3361	5706	4502	5160	4865
2	4300	1500	1500	550	150	285	1080	1135	2500	1000	1200	2000

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Trane *Grus grus*

De positive tendenser fortsætter, og årets total er den hidtil højeste i Østjylland. Det skyldes især mange fugle i april måned under forårstrækket. Det er dog stadig meget beskedent, hvad vi ser af trækkende traner i forhold til Sjælland og Bornholm.

Der er ikke oplysninger i DOFbasen om antal ynglepar i det østjyske, men der er flere sommerobservationer fra områder på Djursland og ved Silkeborg, så det tyder på, at der fortsat yngler enkelte par, ligesom der har gjort de senere år.

1. halvår: Første ses $\frac{4}{3}$ 1 **Besser og Sildeballe** (MWH), $\frac{1}{3}$ 2 **Bølling Sø** (PR) og $\frac{20}{3}$ 2 **Nørager Mark** (GY).

Total: 409 (186)	Indsendere: 62					Observationer: 108			Lokaliteter: 63			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	16	306	59	17	8	-	3	-	-	-	

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Igen i år er der en stigning i totaltallet, og dermed er vi endnu en gang over gennemsnittet og langt over de normale antal for årene op til 2006. Antal observationer og lokaliteter er dog faldet i forhold til sidste år. Årsfordelingen følger det sædvanlige mønster med færrest fugle i maj og juni, samt et nyt dyk sidst på året.

Besser og Sildeballe (MWH), 5 par **Vadsted Enge** (CHØ), 4 par **Sø v. Trehøje** (CHØ), 3-4 par **Nippgård Sø** (PLA), 2-11 par **Lindholm Hoved** (JEK), 2-4 par **Toftbjerg Samsø** (MWH) og 2-4 par **Østerby Mose** (DSA). Dertil kommer observationer af ynglefugle fra 25 lokaliteter.

Største obs (lok.max >1130): $\frac{12}{1}$ 3200 **Emborg Odde** (PLA), $\frac{13}{1}$ 4300 **Mossø** (PLA), $\frac{13}{1}$ 1475 **Skanderborg Sø** (FNI), $\frac{13}{1}$ 2250 **Mossø** (GGU), $\frac{17}{1}$ 1200 **Skanderborg Sø** (JG), $\frac{11}{8}$ 1135 **Egå Engso** (HLL) og $\frac{22}{9}$ 2500 **Lindholm Hoved** (TOLA).

Der noteres 253 trækkende i perioden $\frac{28}{3}$ - $\frac{5}{6}$, hvilket er over det normale. Største iagttagelser er fra april måned: $\frac{3}{4}$ 17 NV **Brattingsborg Skov** (MWH), $\frac{9}{4}$ 25 rst **Hesselholm** (MWH) og 40 N **Onsbjerg** (via MWH). Dernæst $\frac{10}{4}$ 41 Ø **Højbjerg** (HET) og 41 N **Århus Nordhavn** (ESØ), der må være samme flok. Endvidere $\frac{1}{4}$ 28 of **Kærgård bydel, Silkeborg** (HPST), $\frac{14}{4}$ 12 NV **Ålsrode** (HOF), $\frac{14}{4}$ 11 trk **Odder** (JKS) og $\frac{2}{4}$ 11 trk **Anholt** (FSV). En større sommerobservation, $\frac{9}{6}$ 11 of **Løvenholt jorder v. Salten** (JS,JAK).

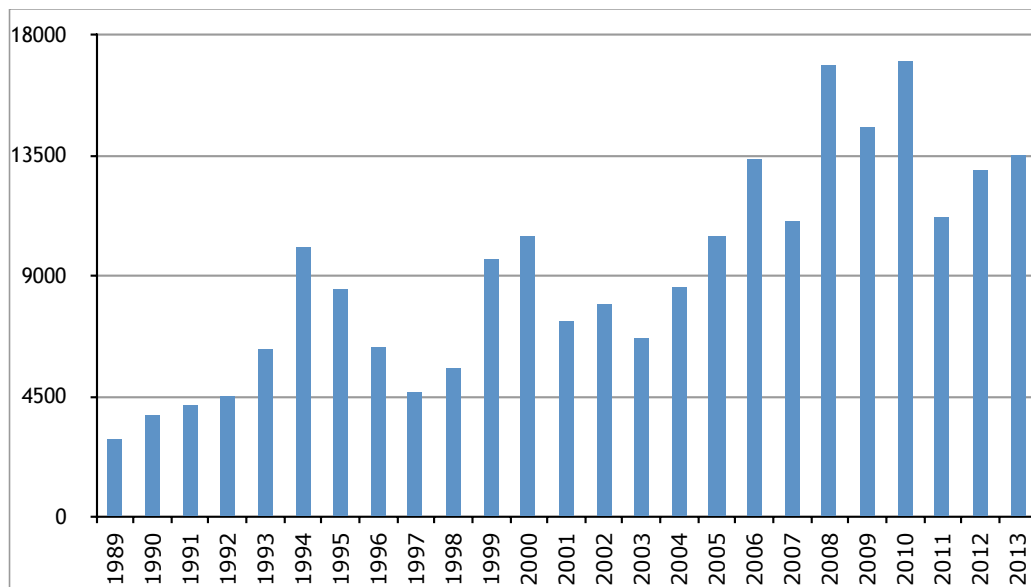
2. halvår: Sidste ses $\frac{19}{6}$ 1 of **Fussingø Mølleddam** (CHI) og $\frac{13}{9}$ 2 **Kompedal Plantage**. (EBA).

Antallet af rapporterede ynglepar er gået en hel del tilbage siden sidste år, idet der kun er meldt om 60-63 par. Sidste år var dog også usædvanlig godt, og vi er stadig over 2011. Flest blev det til på følgende lokaliteter (≥ 5): **Treskelbakkeholm** ca. 15 par (LTP), **Anholt** 10 par (SHØ), **Mellempoldene** 10 par (LTP), **Tunø Nørreklint** 6 par (SHØ) og **Tunø Sønderklint** 5 par (SHØ).

Årets første tre måneder giver som sædvanlig nogle pæne flokke (lok.max >200): $\frac{18}{1}$ 500 **Bønnerup Strand** (TOLA), $\frac{24}{1}$ 400 **Ebeltoft Færgenhavn** (JPL,JKL), $\frac{25}{1}$ 210 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL), $\frac{17}{2}$ 350 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{22}{3}$ 210 **Lystrup Strand** (LTP) og $\frac{28}{3}$ 275 **Søledet Strandenge** (TBR).

I april-maj bliver det kun til 4 lokaliteter med (lok.max >50): $\frac{1}{4}$ 60 **Gjerrild Nordstrand** (UTE), $\frac{13}{4}$ 284 **Mellempoldene** (LTP), $\frac{13}{4}$ 160 **Alrø Poller** (JG) og $\frac{21}{4}$ 220 **Sødringholm Strand** (LTP).

Juni giver følgende (lok.max >50): $\frac{11}{6}$ 60 of **Søledet Strandenge** (LTP) og $\frac{23}{6}$ 90 **Mellempoldene** (LTP), mens der i juli ses lidt flere

Årstotaler for Strandskader de sidste 25 år

Total: 13.490 (12.282)		Indsendere: 130		Observationer: 1000		Lokaliteter: 133					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2313	1382	1277	1015	453	351	700	1524	1502	1321	967	686

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Klyde *Recurvirostra avosetta*

Årets resultat viser et meget lavt antal, idet vi skal helt tilbage til 2001 for at se tilsvarende få Klyder. 2006 var dog næsten lige så ringe med et totalantal på 389. Arten viser med mellemrum nogle meget dårlige år, men lader heldigvis til allerede de følgende år at komme tilbage til mere normale antal.

større flokke (lok.max >70): $\frac{19}{7}$ 72 **Barnekold** (MWH), $\frac{23}{7}$ 140 **Sødringholm Strand** (CSS), $\frac{25}{7}$ 98 **Mellempoldene** (LTP) og $\frac{27}{7}$ 92 **Eskeplet** (LTP).

August og resten af året bliver det de sædvanlige, for arten gode lokaliteter, der giver (lok.max >150): $\frac{2}{8}$ 175 **Eskeplet** (TBR,TKR,LM), $\frac{1}{8}$ 410 **Mellempoldene** (LTP), $\frac{18}{8}$ 230 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{15}{10}$ 240 **Store Sjørup Strand** (TBR,LM) og $\frac{15}{10}$ 440 **Søledet Strandenge** (TBR,LM). Foruden disse lokaliteter er der kun tre med (lok.max >100): $\frac{1}{9}$ 136 **Hevringstrand** (LTP), $\frac{15}{10}$ 105 **Hevringholm Strand** (TBR,LM) og $\frac{10}{11}$ 112 **Lystrup Strand** (LTP).

angivet at have opgivet, formodentlig på grund af ræv.

Året starter noget sløjt med de første: $\frac{6}{3}$ 2 **Eskeholm** (MWH), $\frac{6}{3}$ 1 **Egå Engso** (BBH), og næste lokaliteter udover **Egå Engso**: $\frac{27}{3}$ 5 **Barnekold** (MWH,EJH) og $\frac{4}{4}$ 1 **Århus Østhavn** (SAR).

Følgende lokaliteter giver (lok.max ≥10), alle i 1. halvår: $\frac{24}{4}$ 11 **Årslev Engso** (HLL), $\frac{5}{5}$ 69 **Egå Engso** (JHH), $\frac{31}{5}$ 57 **Treskelbakkeholm** (LTP), $\frac{8}{6}$, $\frac{15}{6}$ og $\frac{23}{6}$ 10 **Århus Østhavn** (GGU) og $\frac{11}{6}$ 18 **Mellempoldene** (LTP).

Total: 380 (565)		Indsendere: 56		Observationer: 198		Lokaliteter: 26					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	9	109	164	67	30	-	1	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

Næsten helt samme antal som sidste år, og dermed lidt over gennemsnittet. Antallet af observationer, indsendere og lokaliteter er dog alle gået tilbage.

Kun få ynglepar bliver det til: 0-2 par **Egå Engso** (SSL), 0-2 par **Århus Østhavn** (BEH), 1 par **Kaldal-Falkær Gårde** (FNI), 0-1 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 0-1 par **Kolindsund** (KO). I alt 1-7 par.

Ankomsten er lidt sen med de første i april: $\frac{9}{4}$ 7 **Hornbæk Enge** (BK), $\frac{9}{4}$ 8 **Årslev Engso** (CHJ) og $\frac{10}{4}$ 2 **Egå Engso** (LBS,JHH). Største antal (lok.max ≥6) i

Total: 145 (139)		Indsendere: 52		Observationer: 250		Lokaliteter: 21					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	29	45	31	27	12	1	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

Et lidt bedre resultat end sidste år, men stadig en del under gennemsnittet. Inden for de seneste 8 år har totaltallet ligget nogenlunde stabilt, kun med mindre svingninger fra år til år. Også antal indsendere, observationer og lokaliteter er i år steget en smule.

Antallet af ynglepar er til gengæld gået tilbage til 37-45 ynglepar fordelt på 18 lokaliteter. Flest (≥3 par) på følgende lokaliteter: 11 par **Anholt** (SHØ), 5 par **Århus Østhavn** (JTL), 3-4 par **Lushage** (MWH), 3 par **Mellempoldene** (LTP), og 2-3 par **Issehoved** (MWH).

Egå Engso opretholder i øvrigt et stort antal i hele april og maj.

I 2. halvår svinder det hurtigt ud i Klyderne igen, og efter 1. juli er der kun få observationer af arten med de sidste: $\frac{24}{7}$ 5 **Mellempoldene** (ARO), $\frac{27}{7}$ 3 og $\frac{28}{7}$ 1 **Århus Østhavn** (HBR,FF), samt allersidst $\frac{26}{7}$ 2 og $\frac{23}{7}$ 1 **Egå Engso** (LBS,LLH). Altså i år overhovedet ingen observationer af arten i august, men til gengæld en lidt sen i september.

1. halvår er: $\frac{9}{4}$ og $\frac{20}{4}$ 7 **Hornbæk Enge** (BK,KO), $\frac{9}{4}$ 8 **Årslev Engso** (CHJ), $\frac{3}{5}$ 8 **Kolindsund** (CO), $\frac{5}{5}$ 9 **Egå Engso** (JHH) og $\frac{6}{5}$ 6 **Kasted-Geding Mose** (SHØ).

2. halvår bliver det til (lok.max ≥4): $\frac{6}{7}$, $\frac{8}{7}$ og $\frac{20}{7}$ 4 **Århus Østhavn** (FAJ,BEH,KEH), $\frac{15}{7}$ 4 **Mørke Kær** (FNI), $\frac{21}{7}$ 6 **Årslev Engso** (HLL) og $\frac{31}{7}$ 10 **Egå Engso** (HLL).

Årets sidste er $\frac{5}{9}$ 2 **Følle Bund** (FNI), og derefter er der kun to lokaliteter tilbage med arten med sidste $\frac{25}{9}$ 2 **Egå Engso** (GGU,FF) og $\frac{6}{9}$ 1 **Årslev Engso** (KJ).

Året første er: $\frac{2}{2}$ 1 **Alrø Poldkrog** (GGU), $\frac{3}{3}$ 1 **Issehoved** (MWH), $\frac{5}{3}$ 1 **Ebeltoft Færgehavn** (LLH), $\frac{5}{3}$ 1 **Alrø** (AWM) og $\frac{5}{3}$ 1 N **Kragemosen** (MWH).

I 1. halvår er de største antal set (lok.max ≥ 12): $\frac{1}{4}$ 29 **Barnekold** (MWH), $\frac{2}{4}$ 14 **Overgårds Dige** (HLL), $\frac{7}{6}$ 22 yf **Anholt** (SHØ) og $\frac{1}{6}$ 12 **Søledet Strandenge** (LTP).

Total: 1281 (1532)		Indsendere: 88					Observationer: 515			Lokaliteter: 83		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	1	63	145	94	119	218	403	220	13	4	1	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

Ingen observationer i 2013.

Hjeje *Pluvialis apricaria*

Årets resultat er en smule under sidste års, som imidlertid viste et ret kraftigt fald i forhold til 2011. Især foråret starter sløjt, idet vi skal hen til marts, før de allerførste viser sig, og ind i april før der for alvor kommer gang i trækket. Efteråret ser lidt bedre ud.

Årets første observationer er $\frac{5}{3}$ 1 **Alrø** (AWM), $\frac{9}{3}$ 1 of **Hornbæk Enge** (TBR) og $\frac{9}{3}$ 26 **Brundby Mark** (MWH). Derefter skal vi ind i april for at finde de næste: $\frac{10}{4}$ 2 **Lerdrup** (DB), $\frac{1}{4}$ 76 of **Barnekold**, $\frac{1}{4}$ 30 **Sødringvær** (LTP), 30 **Alrø Poldkrog** (JG) og 23 V **Gjerrild Nordstrand** (LLH m.fl.).

De største observationer i 1. halvår er (lok.max > 100): $\frac{1}{4}$ 480 **Gyllingnæs** (DB), $\frac{1}{4}$ 120 **Barnekold** (MWH m.fl.), $\frac{2}{4}$ 1400 **Alrø Poldkrog** (DB), $\frac{2}{4}$ 600 **Egå** (RDN) og $\frac{5}{5}$ 600 **Kalsemade** (KEH). I maj tynder det

Total: 105.579 (121.861)		Indsendere: 85					Observationer: 481			Lokaliteter: 123		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	28	2871	679	1	336	12.402	23.407	37.847	26.702	1446	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Strandhjeje *Pluvialis squatarola*

En pæn stigning siden sidste år og nu godt over gennemsnittet, og det bedste resultat siden 2007. Også for denne art et stille forår med første fugle i maj måned, der var dog et par enkelte vinterobservationer.

I 2. halvår er tallene større, med følgende (lok.max ≥ 30): $\frac{1}{6}$ 30 **Eskeplet** (LTP), $\frac{10}{8}$ 35 **Anholt** (CSS), $\frac{1}{7}$ 78 **Bønnerup Strand** (JHH), $\frac{6}{9}$ 51 **Gåsehage** (JPL,JKL) og $\frac{2}{3}$ 32 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL). Med udgangen af september tynder det dog kraftig ud i observationerne og disses størrelse, og årets to sidste måneder giver kun 3 observationer: $\frac{1}{11}$ 2 **Gåsehage** (JPL,JKL), $\frac{20}{11}$ 2 **Ebeltoft Færgehavn** (TOLA) og $\frac{9}{12}$ 1 N **Fornæs** (HLL).

hurtigt ud, og bortset fra nævnte observation er der kun få og små observationer i denne måned, i juni kun en med en enkelt fugl: $\frac{2}{7}$ 1 **Barnekold** (MWH,EJH), som så indleder 2. halvårs returtræk.

Gennem hele juli er en række observationer af mindre flokke, med første lidt større (≥ 20): $\frac{20}{7}$ 150 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), $\frac{2}{7}$ 20 **Eskeplet** (LTP) og $\frac{2}{8}$ 28 **Alrø Poldkrog** (OS). 2. halvårs største (lok.max ≥ 4000): $\frac{2}{9}$ 6000 **Alrø Strevelshoved** (JG), $\frac{9}{10}$ 7000 of **Hollandsbjerg** (FNI), $\frac{20}{10}$ 4000 of og $\frac{2}{10}$ 4000 **Mellempoldene** (PR,LTP), $\frac{2}{11}$ 5000 of **Ålsrode Kær** (HOF) og $\frac{10}{11}$ 4500 **Lerdrup** (DB).

I december afsluttes med (lok.max > 100): $\frac{1}{12}$ 450 **Alrø** (DB), $\frac{1}{12}$ 280 of **Gyllingnæs** (DB), $\frac{2}{12}$ og $\frac{2}{12}$ 150 **Barnekold** (MWH,DMA) og $\frac{2}{12}$ 150 **Gylling By** (DB).

Som sædvanligt er der kun nogle få observationer i årets første måneder, og i år er det kun fra en enkelt lokalitet: $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{2}$ $\frac{10}{2}$ og $\frac{1}{2}$ 1 **Alrø Egehoved** (JG,LLH,HLL,PMM,HMS,HP). Derefter skal vi helt hen i maj, før de første ankommer: $\frac{9}{5}$ 23 og $\frac{10}{5}$ 12

Sødringholm Strand (LTP,SAR), $\frac{10}{5}$ 1 **Årslev Engso** (HLL) og $\frac{1}{2}$ 1 **Anholt** (KMN).

Fra midten af maj kommer der lidt mere gang i den, men dog ikke det helt store, og det giver (lok.max > 20): $\frac{18}{5}$ 145 **Sødringholm Strand** (CSS), $\frac{1}{5}$ 110 **Eskeplet** (HLL) og $\frac{20}{5}$ 35 **Lerdrup Bugt** (JOG). Juni giver 4 observationer: $\frac{3}{6}$ 10 **Sødringholm Strand** (HMS), $\frac{1}{6}$ 2 **Besser Rev** (MWH), $\frac{18}{6}$ 7 og $\frac{30}{6}$ 2 **Mellempoldene** (LTP).

I juli indledes returtræk med (lok.max > 10): $\frac{2}{7}$ 106 **Eskeplet** (HLL), $\frac{2}{7}$ 20 **Mellempoldene** (LTP) og

Total: 2475 (2239)		Indsendere: 46					Observationer: 227			Lokaliteter: 52		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1	1	-	-	309	19	158	531	275	610	527	44	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Vibe *Vanellus vanellus*

Oven på sidste års fremgang er der desværre i år en stor tilbagegang, således at vi skal helt tilbage til 2002 for at finde et lavere totaltal. Dermed er vi også langt under de sidste 10 års gennemsnit. Siden 1989 har kun 2001 og 2002 ligget lavere.

Også antallet af ynglepar er gået tilbage. Der er dog stor usikkerhed om det reelle antal, da en stor del blot er anført som ynglefugle (YF) uden angivelse af antal par. Af de sikreste par er de bedste lokaliteter følgende (≥ 3 par): 10 par **Alrø Poldkrog** (JG), 5-6 par **Hornbæk Enge** (LTP), 4 par **Korupsø** (JPL), 3 par **Åkær Enge** (JG) og 2-5 par **Fløjstrup Kær** (PLA). I alt bliver det til 38-110 par på 16-38 lokaliteter.

Til forskel fra 2012 er der kun få Viber i årets første måneder (lok.max > 5): $\frac{4}{1}$ 6 **Egå Engso** (HLL), $\frac{2}{2}$ 8 N **Alrø Poller** (HLL), $\frac{2}{2}$ 7 **Mossø** (HLL) og $\frac{2}{2}$ 22 **Årslev Engso** (LLH).

Total: 30.539 (41.250)		Indsendere: 135					Observationer: 1130			Lokaliteter: 242		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
11	39	1046	2955	360	802	1916	3944	8700	5797	4549	420	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Islandsk Ryle *Calidris canutus*

Årstotalen er under det halve af sidste års, og også kun 70 % af 10-årsgennemsnittet.

$\frac{2}{7}$ og $\frac{2}{5}$ 12 **Sødringholm Strand** (CSS,LTP). Også i de næste 3 måneder tegner disse tre lokaliteter sig for de største (lok.max > 50): $\frac{3}{8}$ 270 **Eskeplet** (CSS), $\frac{1}{10}$ 170 **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{2}{10}$ 142 **Mellempoldene** (LTP).

November giver derimod følgende større flokke på 4 lokaliteter (lok.max > 50): $\frac{1}{11}$ 90 **Mellempoldene** (LTP), $\frac{2}{11}$ 115 **Råby Kær** (CSS), $\frac{10}{11}$ 51 **Alrø Poldkrog** (JOP) og $\frac{15}{11}$ 200 of **Kalø Slotshalvø** (UTE). Endelig i december ses arten kun på 3 lokaliteter: $\frac{10}{12}$ 7 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL), $\frac{1}{12}$ 25 **Eskeplet** (LTP), $\frac{1}{12}$ 12 og $\frac{2}{12}$ 1 of **Sødringholm Strand** (LTP).

Selvom der kommer gang i trækket i marts med følgende (lok.max ≥ 100): $\frac{6}{3}$ 117 **Vorup Enge** (BRA), $\frac{9}{3}$ 100 **Holme v. Ebeltoft** (JOH) og $\frac{1}{3}$ 133 **Årslev Engso** (HLL), er det dog først i april, det rigtigt bliver til noget (lok.max ≥ 200): $\frac{7}{4}$ 300 N **Salten Langsø** (GGU), $\frac{8}{4}$ 203 N **Moesgård Strand** (SSK), $\frac{1}{4}$ 230 **Gjerrild Nordstrand** (LLH m.fl.) og $\frac{1}{4}$ 200 **Fornæs** (PIA).

Maj har som sædvanligt færre fugle, og ligeledes første halvdel af juni. I slutningen af juni samles flokkene igen, men først i slutningen af juli når vi op på større antal (lok.max > 170): $\frac{2}{7}$ 296 **Årslev Engso** (TOLA), $\frac{2}{7}$ 190 **Følle Bund** (ARO), $\frac{2}{8}$ 310 **Egå Engso** (HLL) og $\frac{2}{9}$ 180 **Lerdrup** (DB). Resten af året giver større flokke (lok.max ≥ 700): $\frac{2}{2}$ 840 **Følle Bund** (HMS), $\frac{9}{10}$ 1200 **Egå Engso** (HET), $\frac{2}{10}$ 700 **Brørup** (KMO) og $\frac{1}{11}$ 900 **Treskelbakkeholm** (TNI). I december er der dog kun to flokke (≥ 100): $\frac{7}{12}$ 120 **Alrø Poldkrog** (DB) og $\frac{1}{12}$ 100 **Egå Engso** (UTE).

1. halvår: Enkelte større flokke i vintermånederne, $\frac{8}{1}$ 21 **Lystrup Strand** (LTP). I marts en større flok $\frac{2}{3}$ 28 **Søledet Strandenge** (TBR) og i

april ²⁶/₄ 45 **Sødringholm Strand** (LTP,BIRL). Ellers intet bemærkelsesværdigt. Sidste i foråret er ²⁴/₅ **Sødringholm Strand** (HLL). Første større flok fra nedtrækket ¹⁸/₆ 34 **Mellempoldene** (LTP).

Total: 2437 (3475)	Indsendere: 37	Observationer: 158	Lokaliteter: 30								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
23	24	42	45	46	87	166	969	621	338	-	4

Sandløber *Calidris alba*

Heller ikke i år er der de helt store observationer i maj måned, og det giver udslag i at årstotalen heller ikke kommer over normalen. Der er ingen indlandsobservationer.

1. halvår: Der optræder enkelte større flokke i de første vinter måneder af året. Flest i årets første 3 måneder ses ⁵/₃ 91 **Polderrev** (PR). Trækket finder primært sted i maj, men der foreligger kun en enkelt bemærkelsesværdig observation, ¹⁹/₅ 196 **Sødringholm Strand** (HLL). Sidste i foråret ses ²⁴/₅.

Total: 1503 (2217)	Indsendere: 31	Observationer: 101	Lokaliteter: 23								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
129	58	104	30	203	1	11	31	219	198	416	103

Dværgryle *Calidris minuta*

Igen et dårligt år for Dværgryle, og i år er årstotalen kun det halve af 10-års gennemsnittet. Der er ingen observationer fra foråret.

Total: 40 (78)	Indsendere: 16	Observationer: 31	Lokaliteter: 11								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	6	14	19	-	-	-

Temmincksryle *Calidris temminckii*

Noget af et fald i forhold til sidste års antal, og totalen ligger da også kun lidt over det halve af 10-års gennemsnittet.

1. halvår: Første ses ²²⁻²³/₄ 2 og ²⁹/₄ 3 **Egå Engso** (HLL,LLH,SAR,LBS) og dernæst ³/₅ 14 ligeledes **Egå Engso** (HLL). Største flokke er som sædvanligt fra maj måned (lok.max ≥10): ⁹/₅ 10 **Kasted Mose** (SHØ), ¹⁰/₅ 23 **Egå Engso** (LBS), ¹⁰/₅ 18 **Årslev Engso** (HLL) og ¹⁴/₅ 16

2. halvår: Største obs (lok.max ≥40): ³/₈ 135 **Eskeplet** (CSS), ²¹/₉ 40 **Mellempoldene** (LTP), ²²/₉ 40 **Barnekold** (MWH,EJH) og ¹⁴/₁₀ 250 **Sødringholm Strand** (HMS). I december kun enkelte fugle.

2. halvår: Der noteres 263 trækkende i perioden ²³/₉₋₂₉/₁₁, flest ¹⁵/₁₁ 61 **Fornæs** (HAC). Af større rastende flokke skal nævnes (lok.max ≥52): ³/₉ 52 **Issehoved** (MWH), ¹⁸/₁₀ 68 **Bønnerup Strand** (BGO) og ²⁰/₁₁ 114 **Polderrev** (HLL,LLH). **Polderrev** og **Grenå Strand** er normalt et fast overvintringsområde for Sandløbere i Østjylland.

2. halvår: Første ses ¹⁶/₇ 1 **Egå Engso** (HLL) og ¹⁹/₇ 2 **Sødringholm Strand** (LTP). 1K-fugle observeres ¹⁹/₈₋₁₁/₉. Eneste over 2 fugle er ¹⁹/₇ 7 trk **Hornbæk Enge** (BK). Sidste ses ²⁷/₉ 1 **Alrø Egehoved** (OS).

Hornbæk Enge (LTP). Længst inde i landet var ¹²/₅ 1 sø ved **Trehøje øst for Horn** (CHØ). Det er kun 3. fund af arten i Silkeborg Kommune. Sidste i foråret ses ²³/₅ 2 **Egå Engso** (LBS).

2. halvår: Første fra nedtrækket er ¹⁹/₇ 1 **Årslev Engso** (LLH,HLL) og ¹/₈ 2 **Mågeøen, Følle Strand** (FNI). Årets sidste er ²⁴/₈ 4 og ²⁶/₈ 1 **Årslev Engso** (SSK,TOLA).

Total: 282 (498)	Indsendere: 28	Observationer: 71	Lokaliteter: 11								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	7	258	-	1	16	-	-	-	-

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea*

Ingen observationer i foråret og totalen ligger 32 % under 10-års gennemsnittet.

2. halvår: Første ses ¹⁰/₇ 1 ad **Hornbæk Enge** (LTP), og dernæst er der et spring på en måned frem til den næste, ¹⁰/₇ 1 ad **Årslev Engso** (PMM) og ¹⁰/₇ 3 **Mellempoldene** (LTP). Ungfugle ses fra ¹/₈. Største observationer (lok.max ≥8): ¹⁹/₇ 8 **Mellempoldene** (LTP), ⁴/₈ 13 **Sødringholm Strand** (LTP), ¹⁴/₈ 8 **Barnekold** (MWH,LB,SE,KO), ⁵/₉ 10 1K **Eskeplet** (LTP). Sidste ses ⁸/₁₀ og ¹²/₁₀ 1 1K **Egå Engso** (LLH,GGU).

Total: 166 (244)	Indsendere: 19	Observationer: 68	Lokaliteter: 18								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	1	40	87	34	4	-	-

Sortgrå Ryle *Calidris maritima*

Årstotalen ligger på kun 42 % af 10-års gennemsnittet. Totalen er beregnet ud fra månedsmaksimum for hver lokalitet, da der vurderes at være tale om stationære fugle. Som sædvanlig er der mange observationer fra **Grenå**, men ikke så mange fra **Samsø**, der ellers også er en af de sikre bastioner.

1. halvår: Flest (lok.max ≥5): ²⁰/₁ 5 **Øer feriehusområde**

Total: 83 (197)	Indsendere: 21	Observationer: 40	Lokaliteter: 14								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	21	12	5	-	-	-	-	2	2	10	13

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

Igen i år ligger det samlede antal noget under gennemsnittet for de sidste 10 år. Der er ingen tegn på ynglepar.

1. halvår: En del fugle overvintrer, og ligesom de senere år ses der også fugle ved **Egå Engso** igennem vinteren. De største vinterflokke ses dog ved Djurslands kyster, flest (lok.max ≥125): ¹⁸/₁ 194 **Bønnerup Strand** (TOLA) og ²⁸/₁ 130 **Ebeltoft** (HLL). Flest i foråret, ¹⁸/₅ 800

(JVV) og ³/₂ 13 **Grenå Havn** (BJS). Sidste ses ²⁶/₂ 3 **Grenå Havn** (CO) samt ²⁸/₃ 12 + ⁶/₄ 5 **Sletterhage** (CSK,JVV).

2. halvår: Første ses ³⁰/₉ 2 **Anholt Havn** (KO), ⁵/₁₀ 1 **Ebeltoft Færgeshavn** (CQP) og ⁵/₁₀ 1 **Totten, Anholt** (KO). Flest ¹¹/₁₂ 10 **Grenå Havn** (BJS).

Sødringholm Strand (CSS) og ²⁴/₅ 155 **Eskeplet** (HLL).

2. halvår: I perioden ²⁵/₉₋₂₉/₁₁ noteres 1055 trækkende fugle, hvoraf de 488 er fra **Fornæs**. Største trækobs er dog ²³/₉ 275 **Issehoved** (MWH,EJH). Største flokke er i perioden september-november, flest er traditionen tro fra udmundingen af **Randers Fjord** (lok.max ≥400): ¹⁸/₅ 4500 **Eskeplet** (LTP), ²¹/₉ + ²²/₁₀ 3000 **Mellempoldene** (LTP)

og $1\frac{1}{11}$ 1800 **Sødringholm Strand** (APR). Største ind-

landsflok er $2\frac{8}{11}$ 125 **Egå Engso** (CHJ).

Total: 49.706(82.550)

Indsendere: 74

Observationer: 553

Lokaliteter: 76

1) Total

2) Observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1034	405	340	177	1799	838	2320	7150	18.211	9329	7022	1081
2	194	105	75	50	800	390	375	1600	4500	3000	1800	200

Kærløber *Calidris falcinellus*

Der ses omkring 10 forskellige fugle, mod sidste års minimum 15 fugle.

2. halvår: $1\frac{0}{7}$ og $1\frac{3}{7}$ 1 **Egå Engso** (LLH), $1\frac{5}{7}$ 5 (HLL) og $1\frac{1}{7}$ 1 (LTP) **Eskeplet**, $1\frac{3}{8}$ 2 **Årslev Engso** (EHØ) og $1\frac{5}{8}$ 1 **1K Sødringholm Strand** og 1 **1K Eskeplet** (HLL).

1. halvår: $1\frac{8}{5}$ 1 **Sødringholm Strand** (CSS).

Brushane *Calidris pugnax*

Årets total ligger lidt over gennemsnittet for de sidste 10 år. Ankomsten er sen, og generelt ses der få fugle i forbindelse med forårstrækket. Til gengæld ses flere større flokke fra ungfuglernes gennemtræk i august-september. Der er ingen væsentlige trækforekomster, og langt de fleste fugle ses således rastende.

Efterår: Første fugle på nedtrækket observeres $\frac{7}{6}$ 1 **Væth Enge** (HMS). Største observationer (lok.max >35): $2\frac{7}{8}$ 61 **Årslev Engso** (HLL), $3\frac{0}{8}$ 50 **Egå Engso** (UTE), $\frac{6}{9}$ 45 **Søledet Strandenge** og kyst (HMS) og $2\frac{1}{9}$ 36 **Hornbæk Enge** (TBR).

Forår: Første ses først $\frac{1}{4}$ **Årslev Engso** (HLL,CHJ m.fl.) og $2\frac{0}{4}$ 2 **Egå Engso** (FLF,HLL,LBS). Der er ingen observationer over 8 fugle. Sidste i foråret er $1\frac{4}{5}$ 2 og $1\frac{5}{5}$ 1 **Egå Engso** (LBS,HLL).

Sidste ses $\frac{1}{11}$ 6 **Egå Engso** (LLH), $\frac{3}{11}$ 1 **Råby Kær** (CSS) og $1\frac{0}{11}$ 1 **Egå Engso** (HLL).

Total: 1818 (1216)

Indsendere: 48

Observationer: 256

Lokaliteter: 21

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	42	64	43	60	834	614	153	8	-

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Med 29 fugle ligger resultatet lidt under det normale for de sidste 10 år, hvor gennemsnittet er 41. Der er en enkelt større forekomst i oktober måned, men ellers ses kun få fugle ad gangen.

strandeng ved **Hestehave Skov** (UTE), hvilket må være engene ud mod **Kalø Slotshalvø**, der også er en fast rastlokalitet for arten både forår og efterår.

1. halvår: Kun én observation i januar, $1\frac{5}{1}$ 1 **Hornbæk Enge** (LTP), og et par fugle i februar. I marts måned lidt flere iagttagelser, bl.a. en stationær fugl ved **Egå Engso**, hvorfra der er observationer i perioden $1\frac{2}{3}$ - $1\frac{5}{4}$ (mange indsendere). Sidste ses $2\frac{4}{4}$ 2 og $2\frac{8}{4}$ 1

2. halvår: Første ses $2\frac{7}{9}$ 3 **Kalø Slotshalvø** (FNI), og årets største $\frac{6}{10}$ 7 **Lyngbygård Å/Ådal** (EO). Der ses op til 2 fugle $1\frac{2}{10}$ og $1\frac{1}{11}$ ved **Brabrand Sø, vestenden** (KEH). Desuden 2 fugle $3\frac{0}{11}$ 2 **Mariager Yderfjord** (AHO,EDY). Året slutter hvor det begyndte, $\frac{6}{12}$ 1 **Hornbæk Enge** (LTP). Ingen øvrige observationer i december.

Total: 29 (41)

Indsendere: 25

Observationer: 43

Lokaliteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	4	3	-	-	-	-	3	11	5	1

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Årets total ligger lidt under det normale. Langt de fleste større flokke er fra efteråret. Der er ret få vinteriagttagelser som følge af den hårde vinter, der fortsatte ind i marts måned.

1. halvår: Kun få større flokke, flest $1\frac{1}{4}$ 19 **Dødeå Enge** (SSK) og $1\frac{7}{4}$ 24 **Årslev Engso** (TOLA).

Der er kun spredte observationer af ynglefugle. Der er indberettet 6-8 ynglepar fra 3 lokaliteter, flest 5-7 par **Hornbæk Enge** (LTP). Fra øvrige lokaliteter er der oplysninger om 29 territoriehævdende fugle fra 13 lokaliteter (lok.max). Største observationer af ynglefugle, $\frac{7}{5}$ 5 th **Nørreåen** (TBR) og $1\frac{1}{5}$ 10 th **Ansø Enge** (GGU).

2. halvår: Trækket kulminerer med følgende større flokke i ultimo august til primo oktober (lok.max ≥ 75): $3\frac{0}{8}$ 108 **Årslev Engso** (LLH), $\frac{9}{9}$ 248 **Vorup Enge** (TBR), $2\frac{0}{9}$ 120 **Værum, enge v. Stevnstrup** (LTP), $2\frac{7}{9}$ 75 **Kalø Slotshalvø** (FNI), $\frac{3}{10}$ 113 **Hornbæk Enge** (LTP) og $\frac{6}{10}$ **Lyngbygårds Å/Ådal** (EO).

Total: 4706 (5894)

Indsendere: 79

Observationer: 468

Lokaliteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
23	2	130	281	86	45	102	1760	1366	764	141	6

Tredækker *Gallinago media*

Tredækkeren optræder meget fåtalligt. Ikke mindst fordi den er meget vanskelig at registrere. Efter at der senest sås 3 fugle i 2011 i Østjylland, er der i år ligeledes 3 observationer af 3 fugle. På landsplan er fundene i 2013 fra perioderne $3\frac{0}{4}$ - $2\frac{0}{5}$ (10 obs) og $1\frac{7}{8}$ - $1\frac{6}{10}$ (10 obs/ca. 15 fugle). To af årets fund i Østjylland falder sent i perioderne, såvel forår som efterår.

Fra foråret $\frac{9}{5}$ 1 **Anholt** (KMN) og $2\frac{0}{5}$ 1 **Kolindsund** østlige del (KO) – fotodokumenteret. Fra efteråret $1\frac{4}{10}$ 1 **Anholt** (KMN).

Skovsnepe *Scolopax rusticola*

Årets total ligger pænt over 10-årgennemsnittet, hvilket dog især skyldes en enkelt bemærkelsesværdig trækobservation. Der ses som sædvanligt få eller ingen fugle i august og september. Der rapporteres ikke om ynglepar i år, men dog 15 territoriehævdende fugle fra 9 lokaliteter (lok.max).

solnedgang i tidsrummet kl. 19.28-21.40 trak fuglene ud over havet i nordvestlig retning. Det var faktisk årets største forekomst i Danmark. Samme dag sås desuden mange rastende Skovsnepper andre steder i landet. På Mandø sås 14 fugle.

Største observationer i foråret er $2\frac{9}{3}$ 3 **Hesselhus** (EBJ), og derefter $1\frac{5}{4}$ 7 **Sostrup Hede Skov** (EV). Samme dag $1\frac{5}{4}$ hele 35 udtrækkende fugle ved **Gjerrild Nordstrand** (CO). Ifølge DOFbasen er det den næststørste observation hidtil i Østjylland. Observatøren Carsten Olsen havde set flere fugle i **Grenå by** i løbet af dagen, og ville prøve lykken senere ved **Gjerrild** i det dejlige vejr. Efter

Største sommerobservationer: $1\frac{8}{6}$ og $\frac{8}{7}$ 3 **Gludsted Plantage** (HLL,JSC) må være lokale ynglefugle.

Fra efteråret skal nævnes $1\frac{2}{10}$ 4 og $1\frac{7}{10}$ 6 **Anholt** (KMN,FSV) og sidste større $1\frac{3}{11}$ 3 **Strandkær/ Molslaboratoriet** (DD). Ingen iagttagelser i december, hvilket vel er lidt usædvanligt.

Total: 153 (119)		Indsendere: 54			Observationer: 84			Lokaliteter: 54			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	3	18	60	23	14	7	-	-	18	5	-

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

Igen et ret fint år med ca. 10 fugle. Usædvanlige og udokumenterede observationer er dog udeladt af rapporten. Stor Kobbersneppe er ikke almindelig i Østjylland, og der skal opfordres til at dokumentere eller beskrive alle fund - i det mindste, hvis der observeres flokke eller fugle på usædvanlig tid og sted. Forveksling med Lille Kobbersneppe er meget nærliggende.

1. halvår: $\frac{1}{4}$ 1 **Barnekold** (MWH) og $\frac{1}{5}$ 1 fou-Ø **Egå Engso** (HLL).

Total: 9		Indsendere: 7			Observationer: 18			Lokaliteter: 5			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	1	-	-	2	2	1	5	-

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*

I 2012 var årssummen 14 % over 10-årsgennemsnittet, men i år er totalen kun på 60 % af det normale. Så antallet af Lille Kobbersneppe varierer ret meget fra år til år, især afhængig af dækningen af vigtige lokaliteter på de rigtige tidspunkter. Årstotalen er beregnet på baggrund af lokalitetsmaksimum på dagsbasis, så der kan naturligvis være tale om en del dobbeltregistreringer af stationære flokke. Året kendetegnes desuden ved få fugle i vintermånederne, og kun enkelte indlandsobservationer.

1. halvår: Først hen i april måned indfinder der sig større flokke i Østjylland, og hovedtrækket foregår som normalt i slutningen af april og i maj måned med følgende større observationer (lok.max ≥ 100): $\frac{2}{4}$ 580 **Lerdrup Bugt** (DB), $\frac{2}{4}$ 130 **Barnekold** (MWH), $\frac{1}{3}$ 100

Total: 6676 (11.172)		Indsendere: 56			Observationer: 266			Lokaliteter: 52			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	21	78	918	2896	77	454	946	511	163	545	49

Småspove *Numenius phaeopus*

Årstotalen er lav igen i år pga. mindre dækning af kerneområderne på **Samsø**. Det er dog fortsat **Samsø**, der står for langt hovedparten af de største observationer.

2. halvår: $\frac{3}{8}$ 1 **Lystrup Strand** (FJN) og $\frac{8}{8}$ og $\frac{16}{8}$ 1 **1K Følle Bund** (FNI). Dernæst en række observationer af den islandske race islandica. $\frac{22}{9}$ - $\frac{9}{10}$ 6 obs af 1 **1K Følle Bund** (FNI) og $\frac{8}{10}$ - $\frac{17}{11}$ 5 obs af 2 **1K ligeledes Følle Bund** (FNI,KO). Disse regnes som 2 fugle i alt, om end der kan være tale om flere forskellige. Desuden $\frac{8}{11}$ 1 **1K** og $\frac{15}{11}$ 2 **1K Hornbæk Enge** (TBR,LTP).

Alrø Alhale (DB), $\frac{18}{5}$ 1150 **Sødringholm Strand** (CSS) og $\frac{27}{5}$ 119 **Alrø Poller** (JG). Største trækobservation er $\frac{14}{4}$ 40 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JJ,JSF).

2. halvår: Enkelte større flokke i august og november (lok.max > 70), $\frac{4}{8}$ 121 **Eskeplet** (LTP) og $\frac{1}{11}$ 154 **Sødringholm Strand** (LTP). Største trækforekomst er $\frac{14}{8}$ 18 S **Fornæs** (HLL,LLH). I december igen ret få fugle i Østjylland.

Der er et par indlandsobservationer af denne art, der ellers er meget kystbundet, $\frac{14}{9}$ 1 **Kolindbro Enge** (ABU) og 8 observationer over året fra engsøerne i Århus.

Forår: Første ses $\frac{20}{4}$ 14 trk **Dragsmur** (CBB), $\frac{27}{4}$ 4 **Lushavn** (MWH) og $\frac{29}{4}$ 1 **Gjerrild Nordstrand** (HLL). Øvrige større antal er $\frac{9}{5}$ 10 **Alrø Egehoved** (DB). Sidste

i foråret er $\frac{25}{5}$ og $\frac{28}{5}$ 1 **Anholt** (KMN).

Efterår: Første på nedtrækket ses $\frac{25}{6}$ 2 **Overgård Dige** (HLL), hvorefter der er to obs $\frac{30}{6}$. Største flokke (lok.max > 10): $\frac{3}{7}$ 69 trk **Vester Hedekrog** (DMA,MWH), $\frac{4}{7}$ 77

Total: 533 (2130)		Indsendere: 29			Observationer: 99			Lokaliteter: 32			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	19	31	4	284	181	14	-	-	-

Storspove *Numenius arquata*

De positive tendenser fortsætter. Antallet af fugle og antal observationer i Østjylland er næsten det samme som sidste år. Siden jagtfredningen i 1994 er en større del af storspovebestanden begyndt at overvintre her i landet. I store dele af Europa er arten dog i tilbagegang pga. ødelæggelse og tilgroning af ynglepladser.

Der er oplysninger om ynglefugle på **Anholt**, men antallet af par er usikkert, $\frac{29}{5}$ 6 yf th **Ørkenen** (CHJ), og samme område $\frac{8}{6}$ hvor der er oplysninger om et par (SHØ).

1. halvår: Kun 26 trækkende i perioden $\frac{24}{3}$ - $\frac{11}{5}$. Langt de fleste observationer er af rastende fugle. Flest (lok.max ≥ 200): $\frac{13}{1}$ 205 **Alrø Poller** (JOP), $\frac{2}{2}$ 220 **Alrø Poldkrog** (GGU), $\frac{2}{2}$ 550 **Eskeplet** (TRK,TBR), $\frac{8}{2}$ 400 **Pletten, Mariager Fjord** (TNI), $\frac{4}{3}$ 419 **Overgård Dige** (HLL), $\frac{19}{3}$ 900 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{28}{3}$ 400 **Søledet Strandenge** (TBR) og $\frac{28}{3}$ 300 **Lerdrup Bugt** (GGU).

2. halvår: Efterårstrækket giver kun 204 trækkende i perioden $\frac{18}{6}$ - $\frac{20}{12}$, men til gengæld ses mange ras-

Total: 42.037 (32.653)		Indsendere: 81			Observationer: 741			Lokaliteter: 108			
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4678	6322	5594	2184	193	631	1929	4679	5242	3861	3196	3528

Sortklire *Tringa erythropus*

En normal fordeling med enkelte fugle på forårstrækket, flere gamle fugle på returtræk i juni og flest ungfugle i august. Takket være et pænt antal ungfugle ender årets antal med at være over gennemsnittet.

1. halvår: De første ses $\frac{15}{4}$ 2 **Norsminde Fjord** (HLÆ) og allerede $\frac{25}{4}$ 4 og $\frac{26}{4}$ 5 **Hornbæk Enge** (SSL,TB,APR,PPR) har forårstrækket sin kulmination.

Østerhede (Nordby Hede) (DMA,MWH), $\frac{14}{7}$ 18 **Hassensør** (CBB) og $\frac{1}{8}$ 110 **Øster Hedekrog** (MWH). I alt 94 trækkende fugle i perioden $\frac{1}{7}$ - $\frac{1}{9}$. Årets sidste er $\frac{14}{9}$ 4 **Alrø Poller** (LLH) og $\frac{15}{9}$ 2 **Fornæs** (JSC).

tende flokke. Største observationer (lok.max > 225): $\frac{10}{9}$ 319 **Alrø Poldkrog** (OS), $\frac{20}{9}$ 300 **Alrø Poller** (PLA), $\frac{14}{10}$ 650 **Sødringholm Strand** (HMS) og $\frac{25}{12}$ 400 **Mellempoldene** (LRU). Trods is og kulde er Storspoverne altså tilpasset til at blive her i Østjylland vinteren over.

I maj er der god dækning på **Anholt**, hvor der i alt bliver noteret 9 med $\frac{10}{5}$ 3 (KMN) som største obs, ikke bare på **Anholt**, men i hele Østjylland for maj måned!

2. halvår: De adulte fugles returtræk kulminerer midt i juni med største obs $\frac{9}{6}$ 7 **Årslev Engso** (LLH), $\frac{18}{6}$ 6 **Mellempoldene** (LTP) samt $\frac{19}{6}$ 8 **Egå Engso** (LLH).

De første ungfugle ses $\frac{4}{8}$ 2 **IK Egå Engso** (HLL) og resten af måneden ses de største tal ved **Årslev Engso**, $\frac{1}{8}$ 10 **IK**, $\frac{1}{8}$ 11, $\frac{1}{8}$ 15 **IK** og $\frac{2}{8}$ 15 **IK** (HLL,LLH,PMM,TOLA).

Fra andre lokaliteter er de største antal: $\frac{1}{8}$ 6 **Alro Poldkrog** (OS) og $\frac{2}{8}$ 6 **Sødringholm Strand** (LLH).

Total: 363 (297)			Indsendere: 36			Observationer: 150			Lokaliteter: 25		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	15	21	63	20	207	37	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Rødben *Tringa totanus*

Et markant fald i både antal af observationer og sum af vores mest almindelige klire.

Årets tal ligner rapporteringen fra 2011, men ellers skal vi tilbage til årene før 2000 for at finde så lave antal.

Rapportering af ynglepar er meget skuffende med kun 3 rapporteringer i databasen for ynglefugle:

1 par **Barnekold** (MWH), 2 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 8-12 par **Alro Poldkrog** (JG).

I de normale indtastninger i DOF-basen fra april til juli er der yderligere oplysninger om 42-58 ynglepar fra 10 lokaliteter. Største antal er 20-30 par **Mellempoldene** (LTP).

Forhåbentlig vil de kommende års Atlasprojekt give et mere reelt billede af artens forekomst som ynglefugl. Det skulle gerne vise sig, at det er manglen på rapportering og ikke tilstanden af vores enge og vådområder, der er årsag til så lave antal!

Total: 3668 (6085)			Indsendere: 90			Observationer: 582			Lokaliteter: 91		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
228	135	155	407	340	553	528	732	200	64	254	72

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Hvidklire *Tringa nebularia*

Et middelmådigt år for en art, der kan veksle meget i antal fra år til år. Det er typisk ved kysten i den nordøstlige del af området, at de store tal forekommer, men arten kan ses i mindre tal ved de fleste vådområder.

Der er to af de helt usædvanlige vinterobservationer i januar. $\frac{5}{1}$ 1 of **Alrodæmningen** (DB) og $\frac{7}{1}$ 2 **Hov**

Årets sidste større antal bliver $\frac{1}{9}$ 5 **Norsminde Fjord** (HLÆ) og sidste fugl ses $\frac{2}{4}$ 1 **Egå Engso** (CQP).

1. halvår: Der er få større tal fra foråret, hvor kun disse er over 25: $\frac{7}{3}$ 26 **Hov/Spøttrup** (PM), $\frac{1}{4}$ 26 **Barnekold** (MWH), $\frac{2}{4}$ 62 og $\frac{9}{5}$ 35 **Mellempoldene** (LTP).

I juni når et par enkelte store tællinger lige med: $\frac{18}{9}$ 92 og $\frac{30}{9}$ 110 **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: Fra efterårstrækket er de største antal $\frac{17}{7}$ 67 **Sødringholm Strand** (LLH), $\frac{18}{8}$ 80 **Eskeplet** og 75 **Mellempoldene** (LTP). Disse tal er langt under normalen for lokaliteterne.

Af den islandske race "robusta" er i alt 335 rapporteret, men flere af vintermånedernes fugle indtastet som "Rødben", må nok også regnes med til denne race. I årets første måneder er største antal: $\frac{1}{1}$ 26 **Ebeltoft Færgehavn** (HLL,LLH,PMM) og $\frac{22}{2}$ 39 **Kolderne** (MWH).

Fra sidste halvår er største tal $\frac{12}{10}$ og $\frac{29}{11}$ 14 **Barnekold** (MWH).

Sydstrand (PM). Førstnævnte hørtes kaldende og blev set på tæt hold, så observatøren er ikke i tvivl om bestemmelsen. Det kan ikke udelukkes, at den fugl er fløjet ud af fjorden og er blandt de to fugle, der meldes ved Hov. Sidst der har været vinteriagttagelse af arten i **Østjylland** var en fugl ved **Kalo Slotshalvø** i vinteren $\frac{2004}{2005}$. Det er ifølge DOFbasen de eneste vinteriagt-

tagelser fra 2013 i hele landet. I et koldt forår skal vi ellers frem til $\frac{1}{3}$, før de første ses med 2 **Amstrup Rev** og 1 **Alro Poller** (JG). Derefter går det stærkt med forårstrækket og allerede $\frac{15}{4}$ noteres 42 **Norsminde Fjord** (HLÆ). De helt store tal er som normalt fra kysten yderst ved **Randers Fjord** med $\frac{2}{4}$ 122 **Sødringholm Strand** og 202 **Mellempoldene** (LTP). Forårets maximum kommer $\frac{2}{4}$ 620 **Mellempoldene** (LTP) og $\frac{9}{5}$ er der stadig 170 **Mellempoldene** (LTP). Fra øvrige lokaliteter er det eneste tal >30: $\frac{30}{4}$ 34 **Barnekold** (MWH).

Returtrækket af adulte fugle går godt med $\frac{30}{9}$ 174 **Mellempoldene** og 92 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{4}{7}$ 214 **Sødringholm Strand** (AWM) samt $\frac{16}{7}$ 164

Total: 5473 (5699)			Indsendere: 78			Observationer: 517			Lokaliteter: 78		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	-	-	1151	454	502	1865	1304	178	14	2	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Svaleklire *Tringa ochropus*

En årstotal lidt over gennemsnittet, hvor både foråret og de gamle fugles returtræk midt på sommeren er rigtig pænt, mens antal af ungfugle i august er i den lave ende.

Der er ingen rapporter om ynglefund i 2013.

Der er et vinterfund $\frac{2}{1}$ 1 ved **Salten å, Katrinedal** (JBA).

De næste findes i marts med $\frac{9}{3}$ 2 of **Rosmus, Balle Kær** (PJA) og $\frac{27}{3}$ 1 **Laen Kær** (FNI).

Der er 6 trækiagttagelser i foråret med $\frac{15}{4}$ 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (FNI) som største antal.

De største tal af rastende fugle er $\frac{15}{4}$ 12 **Årslev Engso** (EO), $\frac{16}{4}$ 10 **Stenvad** i nyt vandhul ved Dybdalvej (FNI),

Total: 767 (673)			Indsendere: 60			Observationer: 274			Lokaliteter: 60		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	3	207	47	192	202	107	8	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Tinksmed *Tringa glareola*

For andet år i træk et fald i både antal og observationer. Det er igen antal af rastende fugle på det koncentrerede forårstræk, der er noget lavere end vi har set de seneste 10 år.

Mellempoldene og 82 **Eskeplet** (LTP) som de største tal. Det største tal fra andre lokaliteter i den periode er til sammenligning $\frac{12}{7}$ 29 **Årslev Engso** (HLL).

Ungfugletrækket svigter til gengæld, og de to største tal i august er: $\frac{2}{8}$ 125 og $\frac{4}{8}$ 124 **Mellempoldene** (TBR,LM,TRK,LTP). Fra øvrige lokaliteter er det eneste større tal (>30): $\frac{2}{8}$ 41 **Søby Strand** (DB). Efter denne dato er der ingen obs over 20, men et par ret sene fugle skal lige nævnes: $\frac{29}{10}$ 1 **Bønnerup Strand** (APN) og $\frac{2}{11}$ 2 **Alro** (DB).

$\frac{20}{4}$ 13 **Lyngbygård Å/Ådal** (EO) og $\frac{30}{4}$ 14 **Årslev Engso** (KJ).

I 2. halvår kommer største tal fra returtrækket af adulte fugle midt i juni med $\frac{20}{9}$ 24 **Kaldal-Falkær Gårde** i en markoversvømmelse, hvor vandstanden svinder, men stadig ses $\frac{24}{6}$ 11 (FNI). Fra juni og juli er der yderligere disse tal >10: $\frac{21}{6}$ 16, $\frac{5}{7}$ 16 og $\frac{12}{7}$ 18 **Årslev Engso** (HLL,LLH), samt $\frac{13}{7}$ 14 **Kolindbro Enge** hvilket er ny lokalitetsrekord (FNI).

Af egentlige trækkende er der 6 obs i sensommeren/efteråret med $\frac{1}{8}$ 3 SV **Fornæs** (HLL) som største antal.

Årets sidste ses $\frac{7}{9}$ 6 **Horskær** (JOP), $\frac{9}{9}$ 1 **Årslev Engso** (HLL) og $\frac{12}{9}$ 1 **Egå Engso** (LLH).

De første fugle ses $\frac{26}{4}$ 1 **Skærso Engso** (KO) og 2 **Årslev Engso** (ANB).

I starten af maj går det løs med $\frac{1}{5}$ 31 **Lyngbygårds Å/Ådal** (EO), og største antal noteres

allerede $\frac{5}{5}$ 124 **Årslev Engso** (HLL). Denne lokalitet står også for de øvrige største tal: $\frac{7}{5}$ 93 og $\frac{10}{5}$ 79 **Årslev Engso** (SSK,HLL).

Eneste andre lokaliteter med tal >50 er: $\frac{8}{5}$ 55 **Hornbæk Enge** (TBR,TRK) og $\frac{9}{5}$ 53 **Egå Engso** (HLL).

Midt i juni starter det meget mindre returtræk. For de gamle fugle bliver største antal $\frac{2}{16}$ **Årslev Engso**

Total: 1574 (2354)						Indsendere: 51			Observationer: 221			Lokaliteter: 31					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	7	986	100	317	163	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

Et helt normalt år uden overraskelser som ynglefundet i 2012.

Det store antal lokaliteter med registreringer indikerer, at arten både optræder spredt langs kysten og ved mange store og små vådområder i indlandet.

Ankommer som normalt lidt ind i april med $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ 1 **Løgten** i vandpyt på eng (PC) og $\frac{1}{4}$ 1 **Egå Engso** (CH) som de første.

Forårstrækket kulminerer i anden uge af maj. Forårets største tal er alle inden for 3 dage: $\frac{9}{5}$ 26 **Gjerrild**

Total: 1626 (1679)						Indsendere: 96			Observationer: 407			Lokaliteter: 94					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	124	421	10	426	568	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Stenvender *Arenaria interpres*

Et år langt under middel.

Antal observationer har de seneste år ligget i intervallet 75-100 pr år. Med årets 80 noteringer er det altså ikke mængden af iagttagelser, men flokstørrelserne, som giver tilbagegangen. Specielt mangler større tal fra **Samsø**, der tidligere har stået for størstedelen af materialet.

Der er kun 7 observationer i løbet af året med >10 fugle – alle disse nævnes.

(HLL,LLH), $\frac{2}{6}$ 15 **Kasted-Geding Mose** (KJ) og $\frac{1}{2}$ 24 **Årslev Engso** (HLL).

Ungfugletrækket er også meget beskedent, og kun én lokalitet har tal >20: $\frac{2}{8}$ 37, $\frac{3}{1}$ 22 og $\frac{4}{8}$ 20 **Egå Engso** (HLL).

Årets sidste iagttagelser bliver $\frac{2}{9}$ 2 og $\frac{8}{9}$ 1 **Årslev Engso** (HLL).

Nordstrand (ASE,LLH), $\frac{1}{5}$ 55 **Sangstrup Klint** (HAC), $\frac{9}{5}$ 44 og $\frac{1}{5}$ 24 **Egå Engso** (HLL,LBS).

2. halvår har en lang række obs <25 fra starten af juli til september, men de største tal er alle fra månedsskiftet juli/august. $\frac{1}{7}$ 34, heraf 30 trk SV **Grenå Færgehavn** (ALM,OL), $\frac{2}{8}$ 22 **Besser Rev** (MWH,TVH,KH,EJH), 31 **Egå Engso** (HLL), $\frac{2}{9}$ 25 **Grund Fjord** (ARO), $\frac{4}{8}$ 28 **Egå Engso** (HLL) og 30 **Elsegårde Strand** (AS).

Årets sidste er $\frac{2}{4}$ 1 **Århus Østhavn** (AWM) og $\frac{2}{5}$ 1 **Årslev Engso** (LLH).

1. halvår: $\frac{2}{4}$ 18 **Øer feriehusområde** (JV), $\frac{1}{2}$ 16 **Øerflak havområde** (BNH), $\frac{2}{2}$ 13 **Besser Rev** (MWH) og $\frac{1}{2}$ 11 **Svanegrund** (JG).

2. halvår: $\frac{1}{8}$ 12 S **Fornæs** (JSC), $\frac{1}{2}$ 13 **Issehoved** (MWH,HHA,LB,SE) og $\frac{10}{12}$ 16 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL).

Eneste observation væk fra kysten er $\frac{9}{5}$ 2 **Egå Engso** (JOG).

Total:293 (422)						Indsendere: 26			Observationer: 80			Lokaliteter: 23					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	33	10	3	20	-	37	100	36	1	2	16	-	-	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Efterhånden et fast årligt indslag ved **Egå Engso**, der da også står for årets eneste obs. $\frac{2}{8}$ 1 1K (HLL,LLH).

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

Efter to blanke år for arten i Østjylland er der 2 fund i 2013.

Der er kun 7 dokumenterede fund af arten siden 1985, så 2 fund på et år er meget usædvanligt, men det skete også i 2010.

Selvom arten de seneste år er set i relativt pæne antal

ved vestkysten, så kræves der stadig en beskrivelse af fundet, før en iagttagelse medtages i Fugle i Østjylland.

Årets fugle er "klassiske" både hvad angår dato og lokalitet for Østjylland:

$\frac{9}{11}$ 1 S (FRO,ASF) og $\frac{1}{4}$ 1 S (HAC,RD) begge fra **Fornæs**.

Mellemkjovent *Stercorarius pomarinus*

Kun én obs af en enkelt fugl er ikke meget, men arten optræder ret sporadisk i Østjylland med typisk 0-4 fugle pr. år. Årets fund er dog ret specielt, da det falder i juni måned, hvilket er sjældent selv på landsplan, og første østjyske fund for denne måned.

Årets obs af en fin gammel fugl med køller: $\frac{3}{9}$ 1 ad lys V **Hevring Strand** (LTP,BIRL).

Almindelig Kjovent *Stercorarius parasiticus*

En klar fremgang i forhold til sidste års lidt sløje 33 fugle, men årets forekomst er stadig ret normal, når man holder den op mod 10-årsgennemsnittet. Der, hvor året dog skiller sig ud, er forekomsten for foråret og sommeren, hvor der registreres flere fugle end vi er vant til.

Forår: $\frac{2}{4}$ 1 fou **Issehoved** (MWH), $\frac{1}{5}$ 1 ad lys Ø **Gjerrild Nordstrand**, **Knudshoved** (LLH,HLL) og $\frac{5}{5}$ 1 lys V **Gjerrild Nordstrand**, **Knudshoved** (APR,JSC).

Sommer: $\frac{9}{7}$ 2 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), $\frac{10}{7}$ 1 ad lys fou **Eskeplet** (HLL), $\frac{1}{7}$ 1 ad fou **Sødringholm Strand** (LLH), $\frac{1}{9}$ 1 ad lys fou **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{2}{3}$ 1 lys NØ **Fornæs** (JSC).

Efterårstrækket indledes midt i august: $\frac{1}{9}$ 1 mørk **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{1}{5}$ 1 fou

Gjerrild Nordstrand (EV) og $\frac{1}{8}$ 1 ad mørk fou **Mellempoldene** (LTP).

Største obs i efteråret (>2): $\frac{2}{5}$ 3 S fou **Sødringholm Strand** (CSS), $\frac{2}{5}$ 5 trk **Fornæs** (JSC), $\frac{1}{9}$ 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF), $\frac{3}{9}$ 3 N **Kysing Næs** (HLÆ) og 3 N **Fornæs** (HLL), $\frac{7}{9}$ 3 trk samt $\frac{9}{9}$ 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF), $\frac{1}{3}$ 4 SV **Issehoved** (DMA,MWH), $\frac{1}{5}$ 3 SV **Sletterhage** (KO), $\frac{1}{7}$ 5 trk og $\frac{3}{9}$ 3 rst derpå trk **Issehoved** (MWH).

De sidste fugle forsvinder i september med en enkelt efternøler i november: $\frac{2}{9}$ 2 1K fou **Hassensør** (SSL), $\frac{2}{3}$ 3 rst derpå trk **Issehoved** (MWH) og $\frac{1}{3}$ 1 1 mørk fou **Fornæs** (HE).

Total: 74 (70)		Indsendere: 16					Observationer: 39			Lokaliteter: 14		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	-	1	2	-	6	17	47	-	1	-	

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

Igen et flot år med 6 fugle, som godt nok ikke er på højde med de sidste to års rekordforekomster, men stadigvæk det 4. bedste år i lokalrapportens historie. Årets obs udmærker sig endda med to af de ellers sjældne forårsfund.

Årets obs: $\frac{1}{5}$ 1 ad NØ **Anholt** (KMN), $\frac{1}{5}$ 1 ad Ø **Brabrand Sø** (GGU,FLH), $\frac{2}{8}$ 1 S **Boeslum Strand** (LTP), $\frac{3}{8}$ 1 1K mørk V **Sødringholm Strand** (SØP), $\frac{8}{9}$ 1 trk **Kysing Næs** (HLÆ) og $\frac{15}{9}$ 1 1KNØ **Sødringholm Strand** (CSS).

Storkjove *Stercorarius skua*

6 fugle er ret fint for **Østjylland**, når man ser bort fra de meget store forekomster i 2011 (22 fugle) og 2004 (53).

Årets obs: $\frac{29}{8}$ 1 of **Gjerrild Nordstrand** (EV), $\frac{11}{10}$ 3 S **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{8}{11}$ 1 N og $\frac{6}{12}$ 1 S begge **Fornæs** (HLL).

Kjove sp. *Stercorarius sp.*

Årets obs: $\frac{25}{8}$ 2 SV **Fornæs** (JSC).

Måger i Østjylland 2013

Der indtastes mange optællinger af mågeflokke fra alle områder af Østjylland. Det er usikkert i hvor høj grad det er de samme måger, der opholder sig i havne, søer og på markerne, eller om der dagligt sker udskiftning

ger i flokkene. Der er som følge deraf ikke foretaget frasortering af gengangere udover oplagte dobbeltindtastninger.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

Første observation er fra $\frac{1}{4}$, og her ses endda 2 gamle fugle trækkende øst **Brabrand Sø** (MJH), og der foreligger foto af disse på DOFbasen. Der indberettes en stationær adult Sorthovedet Måge fra Århusområdet i perioden $\frac{9}{5}$ - $\frac{20}{5}$. Langt de fleste observationer er fra

$\frac{7}{6}$ - $\frac{3}{7}$ i **Universitetsparken**, men også i **Brabrand Sø** og **Botanisk Have** er den set. Det drejer sig sandsynligvis om samme individ. $\frac{26}{12}$ er der endnu en observation af en adult fugl ved **Tangkrogen** (MOK). Så i alt må der have været tale om 2-6 forskellige fugle.

Dværgmåge *Hydrocoloeus minutus*

Dværgmåge ses flere steder ved kysterne og inde i landet, hvor de turnerer rundt, så alle mulige og oplagte dobbeltobs er fraserteret.

Sommerens fund: $\frac{13}{6}$ - $\frac{14}{6}$ 1 fou **Stubbe Sø** (HLL,LLH,TOLA,LN,AS), $\frac{9}{7}$ 5 V **Årslev Engso** (HLL) og $\frac{23}{7}$ 1 fou **Vorup Enge** (TBR).

Forårets første obs er $\frac{10}{3}$ 1 fou **Århus Østhavn** (IZN) og $\frac{13}{4}$ 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (LLH,NJU). Forårets største obs er $\frac{15}{5}$ 3 fou **Hornbæk Enge** (LTP) og $\frac{19}{5}$ - $\frac{20}{5}$ 3 rst **Årslev Engso** (GGU,KEH,CHJ).

Efterårets største obs: $\frac{3}{9}$ 3 N **Fornæs** (HLL), $\frac{5}{10}$ 4 fou og $\frac{10}{10}$ 3 fou **Stubbe Sø** (JPL,JKL). Sidste obs: $\frac{29}{10}$ 2 N **Fornæs** (HLL), $\frac{29}{10}$ 1 rst **Ålebucht** (APN) og $\frac{10}{12}$ 1 rst **Langør** (MWH).

Total: 39 (82)		Indsendere: 23					Observationer: 39			Lokaliteter: 16		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	1	2	7	1	6	3	9	9	-	1	

Sabinemåge *Xema sabini*

Der er ingen indberetninger siden 2012.

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*

Totalen viser et mindre fald, hvilket måske skyldes at ynglekolonien i **Egå Engso**, hvorfra der er næsten daglige indtastninger, var noget mindre i 2013. Dubletter er kun fraserteret på dagsniveau.

I har heldigvis forbedret indsatsen, når det gælder indtastninger af ynglefugle i 2013, idet der er tal fra mindst 15 lokaliteter i år.

Østjyllands største koloni i 2013 var på **Treskelbakkeholm**, hvor en optælling $\frac{31}{5}$ gav 700-800 par (LTP). Kolonien i **Egå Engso** har muligvis været større, men da ingen af observatørerne har angivet et tal for ynglepar i DOFbasen, og de angivne ynglefugle-antal svinger fra 500 til 1500 inden for få dage i maj, tør vi ikke sætte antal på her. Multipliseres de 1500 ynglefugle med 0,87 (DMU-metoden) fås 1305 ynglepar, og **Egå Engso** bliver dermed Østjyllands største koloni i 2013.

Brabrand Sø er tilsyneladende ikke optalt i 2013; der foreligger dog nogle angivelser af 350-500 ynglefugle, alle i området ud for **Stavtrup-tårnet**.

De øvrige større kolonier i 2013 var (antal par/reder/ynglefugle): **Bjerregrav Mose** 350-420 yf (CSJ,CSS), sø ved **Trehøje** øst for **Horn** 30-50 reder og op til 550 yf (PLA,CHØ), vandhul vest for **Årslev** (Århus) ca. 25 reder og op til 70 yf (KEH), sø ved **Neder Hvam** ca 15 reder (PLA), **Skanderborg Lillesø** min 10-20 reder

Total: 205.952		Indsendere: 116					Observationer: 1434			Lokaliteter: 268		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
19.749	11.729	19.361	40.251	13.708	5579	17.403	24.673	21.802	11.961	9630	10.466	

Stormmåge *Larus canus*

Indberetningerne svarer til sidste år, selv om der er kommet en del flere observationer fra nogle få lokaliteter.

med succes, over 100 yf tidligt på sæsonen (PLA). Fra **Huldremose**, **Ramten** og **Dystrup Sø** er der en melding fra $\frac{22}{7}$ 540 yf heriblandt en del tiggende unger (AO), men det er tvivlsomt, om alle disse har ynglet på stedet, da der ingen angivelser er fra området tidligere på sæsonen.

Fra det nye vådområde **Hornbæk Enge** ved **Randers** er der angivelser fra maj og juni af op til 55 yf, men ved en senere status får LTP det til kun 6 par. Til slut skal nævnes $\frac{27}{5}$ 50 yf ved reder **Gjesing Mose**, **Løvenholm** (JPL).

Ud over ovennævnte er der angivelse af ynglende hættemåger fra yderligere 5 lokaliteter, alle med under 20 par/yf.

Til sammenligning var landets største koloni i 2013 ifølge DOFbasen ved **Sneum Digesø** i Sydvestjylland, hvor der skønnes at have været over 5000 ynglepar.

Næsten alle de største tal udenfor ynglekolonierne er fra **Randers Fjord** og **Mellempoldene** ved fjordens munding. Herfra er største tal fra 1. halvår $\frac{13}{4}$ 6000 **Mellempoldene** (LTP) og fra 2. halvår er største antal $\frac{21}{9}$ 4000 **Mellerup** (TBR). Største herforuden var $\frac{7}{1}$ og $\frac{5}{2}$ 2000 rst mark ved **Skæring** (UTE).

Fra ferskvand er tallene mindre, og det største tal uden for ynglekolonier er $\frac{24}{10}$ 1500 **Mosso** (JEK).

Ynglepar: 20-25 par **Alrø Poller** (JG).

Der er kun 14 observationer af flokke over 1000 ex.

De største tal er (lok.max >1500): $\frac{5}{2}$ 2000 rst **Skæring** (UTE), $\frac{2}{3}$ 5000 rst nat **Fussing Sø** (TBR), $\frac{15}{10}$ 2000 rst

Total: 50.443 (61.339) Indsendere: 85

Sildemåge *Larus fuscus*

Sildemågens normale forekomstperiode her i Østjylland er primo marts – medio oktober. Fund der ligger uden for denne periode kræver som regel en god beskrivelse

Britisk Sildemåge *L. f. graellsii*

Der er ingen indberetninger.

Nordsøsillemåge *L. f. intermedius*

Ynglefluglene i **Kattegat** tilhører hovedsageligt racen Nordsøsillemåge (L. f. intermedius). Stort set alle de Sildemåger, der observeres i Østjylland, formodes at tilhøre denne race, hvorfor ikke-racebestemte fund af Sildemåger (artnr. 05910) behandles herunder. 16 bidragydere har indtastet hele 31 observationer af racebestemte intermedius-sildemåger i 2012.

Ynglepar: Der indberettes 12-14 par: 2-4 par **Kyholm** (MWH) og 10 par **Svanegrund** (JG).

Total: 1666 (1918) (sum af alle racer + ikke raceangivelser) Indsendere: 64
Observationer: 290 (sum af alle racer) Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	56	97	539	305	63	41	16	549	1	-

Månedfordeling sum af alle racer + fugle uden raceangivelse

Middelhavssølvmåge *Larus michahellis*

For denne art gælder, at der kun medtages observationer, der ledsages af en udførlig beskrivelse. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for sikker bestem-

Sølvmåge *Larus argentatus*

Der er, ligesom tidligere år, ikke gjort forsøg på at frasortere gengangere i de mange tal, da det er usikkert, hvor stor udskiftning der er i flokkene.

Ynglepar: 276-308 par på 4 lokaliteter, flest (lok. max >7): 120-150 par **Kyholm** (MWH) og 150 par **Svanegrund** (JG).

Total: 35.953 (50.359) Indsendere: 91

Læsten (TBR), $\frac{29}{10}$ 2500 **Vinding Mark** (AWM) og $\frac{11}{12}$ 2000 rst **Vestrup-Tustrup Enge** (LTP).

Observationer: 1037 Lokalteter: 241

på DOFbasen. Der opfordres også til stor påpasselighed ved racebestemmelse af Sildemågerne.

Forårets første er: $\frac{18}{3}$ 1 **Århus Å** (SAR), $\frac{24}{3}$ 50 **Anholt** (FSV) og $\frac{24}{3}$ 1 **Århus Havn** (RDN). De største tal er (lok.max >22): $\frac{28}{5}$ 60 **Stubbe Sø** (JOH), $\frac{31}{5}$ 70 **Treskelbakkeholm** (LTP) og $\frac{4}{10}$ 290 **Totten, Anholt** (KO). Sidste obs: $\frac{19}{10}$ 1 rst **Årslev Engsø** (SSK), $\frac{20}{10}$ 1 rst **Anholt** (KMN) og $\frac{3}{11}$ 1 S **Fornæs** (GGU).

melse, og helst med fotodokumentation. Der er ingen indberetning siden 2012.

Større flokke uden for yngletiden og ynglelokaliteterne (lok.max >600): $\frac{7}{1}$ 2500 rst **Århus Østhavn** (LLH), $\frac{12}{2}$ 800 rst **Vorup Enge** (LTP) og $\frac{19}{3}$ 1000 rst **Sodringsholm Strand** (LTP) $\frac{31}{5}$ 5000 **Treskelbakkeholm** (LTP).

Observationer: 1079 Lokalteter: 216

Kaspisk Måge *Larus cachinnans*

I lighed med Middelhavssølvmåge gælder for denne art, at der normalt kun medtages observationer, som ledsages af en udførlig beskrivelse. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation.

Der foreligger flg. fund: $\frac{1}{1}$ og $\frac{6}{1}$ 1 ad (CO, JNK) og igen $\frac{13}{11}$ - $\frac{7}{12}$ 1 ad **Grenå Havn** (BBS, HAC, FNI, KO). Se foto på DOFbasen.

$\frac{27}{1}$ 1 rst NV **Brabrand Sø** (FLU). Set ved å-udløbet vest

Hvidvinget måge *Larus glaucooides*

Der er ingen indberetning siden 2012.

Gråmåge *Larus hyperboreus*

Der er ingen indberetning siden 2011.

Svartbag *Larus marinus*

Årstotalen er faldet med 18 %, men antal observationer er også mindre end sidste år.

Ynglepar: Der indberettes 16-21 par fra 2 lokaliteter.

Total: 1982 (4128) Indsendere: 89 Observationer: 828 Lokalteter: 140

Ride *Rissa tridactyla*

Arten er i år gået frem med 173 % pga. ret store trækobservationer i de sidste tre måneder af året.

1. halvår: Største obs (lok.max >5): $\frac{14}{1}$ 7 rst og $\frac{19}{1}$ 7 trk **Anholt** (begge FSV). Sidste obs. $\frac{19}{5}$ 1 N **Eskeplet** (HLL). Sommerobs: $\frac{28}{6}$ 3 NV **Århus Nordhavn** (KO) og $\frac{23}{7}$ 3 N **Fornæs** (JSC).

Total: 1185 (2211) Indsendere: 16 Observationer: 58 Lokalteter: 11

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	8	1	3	1	3	3	-	2	632	483	39

for broen over **Århus Å**. Stod på isen og pudsede sig med 25 2K Sølvmåger til sammenligning.

$\frac{28}{2}$ 1 ad rst **Sminge Sø** (EO).

$\frac{24}{3}$ 1 4K+ rst **Århus Havn** (RDN). Billede ses på aarhus-birder.

$\frac{3}{10}$ 1 2K rst og $\frac{4}{10}$ 1 3K+ rst **Totten** (begge KO). Se omtale på birds.dk.

Største obs, (lok.max >50): $\frac{4}{5}$ 70 rst **Gjerrild Nordstrand** (RDN) og $\frac{20}{10}$ 70 rst **Anholt** (KMN).

2. halvår: Efterårets første ses $\frac{6}{1}$ 1 K N **Fornæs** (FNI) og $\frac{30}{5}$ 1 ad rst **Anholt Havn** (KO). Første større obs er $\frac{18}{10}$ 66 ad N + 10 1K N **Fornæs** (HLL). Største (lok.max >1): $\frac{20}{10}$ 150 SØ **Farvandet Vest for Anholt** og $\frac{25}{10}$ 281 N **Fornæs** (HLL). Sidste obs $\frac{20}{12}$ 9 ad S **Fornæs** (HLL).

Rovterne *Hydroprogne caspia*

Igen et rigtig flot år med 12 fugle, og dermed en tangering af rekorden for 2011. Det bliver spændende at se, om forekomsten af Rovternen i Østjylland holder dette niveau de kommende år. Fundet fra **Egå Engso** er det første for lokaliteten, og vi skal helt tilbage til 1978 for at finde sidste fund fra **Mørke Kær**.

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Med lidt over 5000 fugle ryger vi – ligesom i 2012 – klart under 10-års gennemsnittet, og der er desværre heller ikke noget nyt om yngel i det østjyske område. Ellers er forekomsten i 2013 kendetegnet ved en sen ankomst uden fugle i marts (er sidst sket i 1998), et sent fund og et par indlandsfund. Specielt de manglende fugle i marts er bemærkelsesværdigt, men skyldes nok at måneden var koldere end normalt.

Foråret indledes sent: ¼ og ¼ 2 **Gjerrild Fyr** (ASF) samt 1 N **Fornæs** (HLL) og 1 NV **Ahl Hage** (PHA).

1. halvårs 5 største obs: 1¼ 82 **Ebeltoft Færgehavn** (TOLA), 2¼ 60 **Anholt** (FSV), 2¼ 30 **Gjerrild Fyr** (JSC), 2¼ 28 V **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og 2½ 54 **Overgårds Dige** (HLL).

Trækket i 2. halvår er på 1778 fugle i perioden 1¼-30/10. De største obs for de bedste træklokaliteter nævnes. **Issehoved**: 643 trk i perioden 19/8-28/10: 30/8 41 SV, 17/8

Total: 5.259 (7431)						Indsendere: 76						Observationer: 325						Lokaliteter: 78					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	501	94	189	788	1735	1917	34	1	-												

Fjordterne *Sterna hirundo*

Et rigtig godt år, der næsten er lige så godt som rekordåret 2010. Forekomsten er selvsagt klart over 10-års gennemsnittet. Det er især gode træktal samt en stor observation fra **Anholt**, som giver årets total et løft. Yngletallene er til gengæld beskedne, men **Hornbæk Enge** markerer sig dog flot.

Yngel i alt 8-9 par fra 3 lokaliteter: 5 par **Hornbæk Enge** (LTP m.fl.), 3 par **Treskelbakkeholm** (LTP) og 0-1 par **Udbyover Sø** (TNI).

Årets første fugle: 1¼ 1 **Egå Engso** (HLL), 1¼ 2 **Tåstrup Sø** (CHJ) og 1¼ 1 **Årslev Engso** (CHJ,TOLA,HLL,KJ).

Årets fund: ¼ 1 fou **Årslev Engso** (CQP), 1¼ 2 ad **Mørke Kær** (FNI,KO), 2¾-2¼ 2 ad **Hornbæk Enge** (LTP), 1¼-1¼ 1 ad + 1 1K **Årslev Engso** (HLL,LLH,SSK,IZN m.fl.), 1¼ 1 ad **Egå Engso** (HLL,HST,MHH), 2¼-2¼ 2 ad **Årslev Engso** (HLL,SSK,BEH,TOLA) og 2¼ 2 **Skæring** (BVI).

146 SV og 2¾ 330 trk alle (MWH). **Fornæs**: 689 trk i perioden 1¼-30/10: 1¼ 131 S (HLL), 19/8 208 S (HLL) og 2¼ 36 trk (JSC). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 221 trk i perioden 19/8-23/8: 1¼ 60 S (LTP), 15/8 30 S (CSS) og 18/8 56 S (LTP).

2. halvårs øvrige store obs ekskl. trækkende fugle (>75): 19/8 80 **Sødringholm Strand** (LTP), 1¼ 100 **Ebeltoft Færgehavn** (TOLA), 1¼ 160 **Sødringholm Strand** (LTP), 9/8 130 rst **Søledet Strandenge** (HMS) og 17/8 125 **Ebeltoft Færgehavn** (TOLA).

Indlandsfund: 1/5 2 of **Stubbe Sø** (HLL,LLH,CO), 18/8 1 of kl. 23.07 **Skramsø Plantage** (JPL,JKL), 25/8 3 of **Beder** (ESØ) og 2¼ 1 V **Egå Engso** (HLL).

Årets sidste fugle forsvinder sidst i oktober med en efterfølgende i november: 28/10 3 fou **SØ Issehoved** (MWH), 30/10 2 S **Fornæs** (HLL) og 4/11 1 ad **Søledet Strandenge og kyst** (LTP).

Trækket i 2. halvår er på 1017 fugle i perioden 7/7-22/8 fordelt på 13 lokaliteter: **Årslev Engso**: 343 fugle i perioden 9/7-2¼/8, flest 1¼ 41 V (LLH), 1¼ 123 V (HLL) og 20/8 45 V (HLL). **Fornæs**: 238 fugle i perioden 23/7-22/8, flest 5/8 55 N, 1¼ 72 S og 3/8 27 N + 7 S alle (HLL). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 184 fugle i perioden 2/8-18/8, flest 2/8 15 S (TBR,TRK), 1¼ 105 trk + 5 V (LTP,HLL) og 3/8 28 SV (LTP). **Egå Engso**: 82 fugle i perioden 31/7-5/8, flest 31/7 15 V, 1¼ 17 V og 18/8 27 V (alle HLL). Øvrige trækobs (≥11): 8/8 13 V **Søledet Strandenge** (LTP), 1¼ 22 SV **Issehoved** (MWH) samt 53 S + 34 N **Overgårds Dige** (HLL), 2¾ 11 V **Universitetsparken** (DD) og 2¼ 12 SV **Universitetsparken** (KO).

De største observationer af rastende eller fougagerende fugle (≥20): 7/8 200 **Anholt** (SHØ), 2/8 20 **Mellempoldene** (TRK,TBR), 7/8 25 og 1¼ 30 begge **Hornbæk Enge** (LTP).

Total: 2100 (1398)						Indsendere: 63						Observationer: 303						Lokaliteter: 68					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	20	171	396	200	1118	191	4	-	-												

Fjord-/Havterne *Sterna hirundo/S. paradisaea*

25 obs af 476 fugle på 15 lokaliteter i perioden 2¼-1/11.

Årets sidste fugle forsvinder i oktober: 7/10 1 **Årslev Engso** (SSK), 8/10-10/10 1 1K **Århus Å ml. Brabrand Sø** og 3-broer (CHJ,SSK,KEH) og 12/10 samt 16/10 1 1K **Egå Engso** (LBS,CQP).

Største obs (≥50): 23/7 160 trk **Fornæs** (JSC), 2/8 50 **Eskeplet** og 50 **Mellempoldene** (TBR,TRK).

Havterne *Sterna paradisaea*

Efter sidste års rekord er forekomsten af Havterne i 2013 noget mere beskedne, idet den ligger lige under 10-års gennemsnittet. Det er specielt yngletallene, der skuffer, men trækket i 2. halvår er også set meget større. På ynglefrenten er det værd at bemærke, at den ellers store koloni ved **Mellempoldene** er skrumpet kraftigt, og de fleste fugle er flyttet til **Sødringholm Strand**. Fra **Alrø Poller** meldes der også negativt tilbage med 0 par (JG)!

Yngel i alt 116-127 par fra 10 lokaliteter: 27/8 50 par **Sødringholm Strand** (LTP), 40-50 par **Kyholm** (MWH), 12 par **Treskelbakkeholm** (LTP), 6 par **Svanegrunden** (JG), 3-4 **Hevring Strand** (LTP), 2 par **Mellempoldene** (LTP), 1 par **Havnehagen** (MWH), 1 par **Alrø Egehoved** (JG) og 1 par **Henneskov Hage, Alrø** (JG). Derudover er der angivet fra følgende lokaliteter uden yderligere præcisering af antal ynglepar (>10): 28/8 65 yf **Ørkenen** (CHJ) og 7/8 26 yf **Århus Nordhavn** (KEH).

Ankomst til ret normal tid: 1¼ 2 **Alrø Poller** (JG), 1¼ 1 **Gjerrild Nordstrand** (FNI,APN) samt 2 **Gjerrild Klint** (SAR).

Største observation af rastende fugle inkl. ynglefuglene, flest (>60): **Sødringholm Strand**: 9/8 100, 18/8 80, 27/8 140 yf, 19/8 110 og 25/8 80 (LTP,CSS). **Eskeplet**: 19/8 95, 24/8 92 og 10/8 64 (HLL). Øvrige lokaliteter: 18/8 62 **Barnekold** (MWH), 29/8 65 yf **Ørkenen, Anholt** (CHJ), 11/8 90 yf

Total: 2784 (3029)						Indsendere: 54						Observationer: 214						Lokaliteter: 62					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	256	872	333	1088	223	11	1	-	-												

Kyholm (MWH) og 2/8 70 **Overgårds Dige** (HLL),

Trækket i 2. halvår er på 319 fugle i perioden 7/7-8/8 fordelt på 11 lokaliteter, flest (>25): 24/8 18 N + 8 S **Overgårds Dige** (HLL), 25/8 61 V **Årslev Engso** (HLL), samt 76 trk **Sødringholm Strand** (LTP) og 5/8 84 S **Fornæs** (HLL).

Årets sidste fugle: 8/8 2 N **Hassensør** (APN), 22/8 2 **Sletterhage** (KA) og 16-29/10 1 1K **Egå Engso** (HLL,MLA,LBS,LLH,JHH).

Dværgterne *Sternula albifrons*

Et fint år over 10-års gennemsnittet, men ikke på højde med forekomsten i 2012. Der er stadig ynglende fugle rundt omkring på **Anholt**, og der formodes også at være ynglefugle ved **Sødringholm Strand**, dog uden at noget konkret er indrapporteret fra den lokalitet i 2013.

Yngel: 14 par **Flakket, Anholt** (SHØ), 6-7 par **Anholt Nordstrand** (SHØ,TSJ) og 4 yf **Totten, Anholt** (CHJ).

Årets første fugle ankommer lidt sent: $\frac{5}{5}$ 2 trk **Anholt** (FSV), $\frac{2}{5}$ 3 **Sødringholm Strand** (LTP) og 2 **Anholt** (KMN).

Total: 243 (174)	Indsendere: 18	Observationer: 56	Lokaliteter: 20								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	123	65	52	2	1	-	-	-

Sortterne *Chlidonias niger*

Med 40 fugle er 2013 et af de bedre år, og det ligger fint over 10-års gennemsnittet på 25 fugle, men forekomsten svinger generelt meget for Sortternen i **Østjylland**.

Alle obs nævnes: $\frac{2}{5}$ 1 **Stubbe Sø** (KO), $\frac{18}{5}$ 1 **Hornbæk Enge** (TBR,HMS), $\frac{29}{5}$ 2 **Hornbæk Enge** (LTP), $\frac{12}{6}$ - $\frac{13}{6}$ 1 ad **Egå Engso** (HLL m.fl.), $\frac{13}{6}$ 1 ad **Stubbe Sø** (CHJ,LLH,HLL), $\frac{2}{8}$ 1 ad **S Eskeplet** (TBR,TRK), $\frac{4}{8}$ 1 ad

Hvidvinget terne *Chlidonias leucopterus*

Med 2 flotte forårsfugle registreres arten igen i det østjyske efter et års fravær. Det er typisk for forårsfund, at fuglene kun ses i meget kort tid, og årets fund er det første af mere end en dags varighed.

Lomvie *Uria aalge*

Et sløjt år for Lomvien, som må indkassere den laveste årssum siden 2003 (57).

1. halvår: Træk: $\frac{16}{1}$ 2 **Skæring** (UTE) og $\frac{28}{1}$ 1 **Fornæs** (HLL) er de eneste.

Øvrige obs: $\frac{1}{1}$ - $\frac{19}{1}$ 1 rst **Grenå Havn** (HLL,CHJ m.fl.) og $\frac{4}{1}$ 1 rst **Issehoved** (DMA,MWH).

Total: 98 (223)	Indsendere: 15	Observationer: 41	Lokaliteter: 9								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	-	-	-	-	-	-	-	7	42	37	7

De største obs (>10): $\frac{19}{5}$ 23 **Anholt** (HPE), $\frac{27}{5}$ 12 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{7}{6}$ 41 yf **Anholt** (SHØ) og $\frac{11}{7}$ 12 **Anholt Nordstrand** (JM)

Indlandsobs: $\frac{15}{9}$ 1 **Stubbe Sø** (JSP) og $\frac{11}{9}$ 1 **Årslev Engso** (OJE)

Årets sidste fugle ses over tre måneder: $\frac{25}{7}$ 2 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{15}{8}$ 2 N **Overgårds Dige** (HLL) og $\frac{11}{9}$ 1 **Årslev Engso** (OJE).

Egå Engso (HLL), $\frac{8}{8}$ 5 ad + 4 1K trk **Søledet Strandenge** (LTP), $\frac{10}{8}$ 3 ad + 1 1K trk **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{11}{8}$ 3 ad + 3 1K **Hornbæk Enge** (LTP), $\frac{18}{8}$ 1 ad + 1 1K **Årslev Engso** (KEH), $\frac{22}{8}$ 1 ad **Stubbe Sø** (TC), $\frac{25}{8}$ samt $\frac{27}{8}$ 1 1K **Egå Engso** (GGU,AWM), $\frac{30}{8}$ 3 **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{1}{9}$ 3 N **Fornæs** (JSC), $\frac{5}{9}$ 1 1K **Kolderne** (MWH) og $\frac{19}{9}$ - $\frac{17}{9}$ 2 1K **Brabrand Sø** (SSK,KEH).

Årets fund: $\frac{8}{5}$ - $\frac{9}{5}$ 2 ad sdr fou **Hornbæk Enge** (LTP,BRA m.fl.).

2. halvår: Træk: $\frac{15}{10}$ - $\frac{20}{10}$ 80 **Fornæs** (HLL,JSC,GGU m.fl.), $\frac{6}{10}$ 1 **Totten Anholt** (KO) og $\frac{20}{10}$ 4 **Anholt, Farvandet vest f.** (KMN) – så er alle trækobs nævnt!

Øvrige obs: $\frac{30}{10}$ 5 og $\frac{20}{10}$ 1 **Anholt Havn** (KO,KMN), $\frac{3}{10}$ 1 **Totten Anholt** (KO) og $\frac{7}{12}$ 1 **Kysing Næs** (CHJ).

Alk *Alca torda*

1. halvår: Træk: $\frac{1}{1}$ - $\frac{6}{2}$ 25 **Fornæs** (CO,HLL,LLH) og $\frac{1}{3}$ - $\frac{27}{4}$ 2 **Gjerrild Nordstrand** (HLL,LLH) er alt.

Øvrige obs: $\frac{3}{1}$ 1 **Øster Hedekrog** (MWH), $\frac{5}{1}$ og $\frac{8}{1}$ 1 **Århus Østhavn** (GGU,SAR,EO) og $\frac{6}{1}$ 3 **Moesgård Strand** (RDN). Sidste $\frac{2}{3}$ 1 **Århus Havn** (APR) og $\frac{27}{4}$ 1 V **Gjerrild Nordstrand** (LLH).

Total: 17.850 (31.061)	Indsendere: 21	Observationer: 77	Lokaliteter: 12								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	14	2	1	-	-	3	-	4	14.948	1891	971

Lomvie/Alk *Uria aalge/Alca torda*

$\frac{9}{11}$ - $\frac{7}{12}$ 276 trk **Fornæs** (FRO,HAC,KO) og $\frac{20}{12}$ - $\frac{28}{12}$ 6 trk **Issehoved** (DMA,MWH).

Tejst *Cephus grylle*

For 4. år i træk sætter arten årstotal-rekord. Desværre er der ikke indtastet så mange oplysninger om yngel i år. Lad os gerne få flere yngleoptællinger i 2014. Til gengæld er registreringen af trækket i den gode ende.

Yngel: 1-4 par **Kyholm** (MWH) er eneste indsendte yngleobs. I 2012 optalte 149-180 par på 8 lokaliteter. Derudover er der noteret 48 yf **Tunø Sønderklint** (SHØ), 34 yf **Anholt Havn** (SHØ), 29 yf **Sangstrup Klint** (HAC), 20 yf **Tunø Nørreklint** (JT) og 8 yf **Vandstedet Nordsamsø** (SHØ), men altså uden at der indrapporteret noget antal

Total: 825 (439)	Indsendere: 41	Observationer: 132	Lokaliteter: 26								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	11	11	12	189	144	226	29	29	39	52	74

Søkonger *Alle alle*

En art som optræder i Østjylland i meget varierende antal, således de seneste 10 år fra 6 fugle i 2009 til 232 fugle i 2006. Årets resultat er absolut i den lave ende af skalaen.

Total: 10 (58)	Indsendere: 5	Observationer: 9	Lokaliteter: 2								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	2	-	-	-	-	-	-	-	7	1	-

2. halvår: Første ses $\frac{7}{7}$ 3 **Århus Østhavn** (EHØ,MOK). Træk: $\frac{8}{9}$ - $\frac{28}{12}$ 17.771 **Fornæs** (HLL,GGU,LLH m.fl.), $\frac{5}{10}$ - $\frac{20}{10}$ 36 **Anholt** (KO,KMN) og $\frac{3}{11}$ - $\frac{23}{11}$ 2 **Issehoved** (MWH).

af ynglepar på lokaliteterne.

1. halvår: Træk: $\frac{28}{1}$ - $\frac{24}{4}$ 15 **Fornæs** (HLL,LLH,JSC) er eneste trækobs. Øvrige obs (≥ 4): $\frac{1}{6}$ 5 **Langdal/Langdalgårde Nordsamsø** (MMR), $\frac{8}{6}$ 4 **Elsegårde Strand** (GØS) og $\frac{11}{6}$ 76 **Kyholm** (MWH).

2. halvår: Træk: $\frac{23}{7}$ - $\frac{28}{12}$ 192 **Fornæs** (JSC,HLL, KO m.fl.), hvor største dag er $\frac{9}{12}$ 33 S (HLL). Desuden $\frac{17}{9}$ - $\frac{28}{12}$ 5 **Issehoved** (MWH,DMA). Øvrige obs (≥ 4): $\frac{25}{7}$ 4 **Ballebjerg** (AWM) og $\frac{23}{9}$ 7 **Kysing Næs** (HLÆ).

Lunde *Fratercula arctica*

Årets resultat bliver 3 obs af 3 fugle fra 2 lokaliteter, hvilket er nøjagtigt samme resultat som sidste år.

Alle nævnes: $\frac{4}{10}$ 1 SV **Totten Anholt** (KO), $\frac{6}{12}$ 1 S **Fornæs** (HLL) og $\frac{28}{12}$ 1 S **Fornæs** (JSC).

Alkefugl sp. *Uria aalge/Alca torda/Alcinae*

Rodekassen har i år kun 2 obs, der begge nævnes: $\frac{3}{11}$ 6 trk og $\frac{29}{11}$ 31 N **Fornæs** (GGU,JPL).

Klippedue/Tamdue *Columba livia var. domesticus*

Træk: $\frac{14}{5}$ 2 S **Vesborg Fyr** (DMA) er eneste trækobs.

(HLL,LLH,PMM), $\frac{3}{2}$ 600 **Århus Østhavn** (RDN), $\frac{22}{6}$ 175 **Randers** (HLR) og $\frac{2}{11}$ 62 **Årslev Engso** (KJ).

Største obs (lok.max >50): $\frac{1}{4}$ 140 **Grenå Havn**

Total:1899						Indsendere: 19						Observationer:48						Lokaliteter: 19					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
504	776	51	10	25	8	3	1	373	37	111	-												

Huldue *Columba oenas* 06680

Yngel: 1-2 par **Brattingsborg Skov** og 1-2 par **Ørby, Samsø** (begge MWH). Desuden 52 syngende fugle på 30 lokaliteter, flest $\frac{3}{3}$ 6 sy **Fussingø Skov** (JSP) og $\frac{2}{2}$ 4 sy **Kolskov** (EO).

$\frac{15}{4}$ 24 **Issehoved** (MWH). Øvrige obs (≥ 4): $\frac{12}{3}$ 5 rst **Sødringholm Skov** (LTP), $\frac{16}{4}$ 4 **Moesgård Have Skov** (JTL) og $\frac{11}{5}$ 5 rst **Hemstok Skov** (EO).

1. halvår: Træk: Der noteres i alt 224 trækkende fugle i perioden $\frac{1}{3}$ - $\frac{24}{4}$ på 6 lokaliteter, flest $\frac{1}{3}$ - $\frac{20}{4}$ 114 **Gjerrild-området** (LTP,ASF,LLH), $\frac{6}{3}$ - $\frac{24}{4}$ 48 **Moesgård Strand** (HLL,SSK), $\frac{26}{3}$ - $\frac{12}{4}$ 29 **Fornæs** (HLL,PHA,JSP) og $\frac{28}{3}$ -

2. halvår: Træk: Der ses kun 7 fugle på 2 lokaliteter som begge nævnes: $\frac{14}{9}$ - $\frac{24}{9}$ 3 **Vesborg Fyr** (MWH,DMA) og $\frac{1}{11}$ 4 **Egå Engso** (LLH). Øvrige obs (>4): $\frac{23}{8}$ 6 rst **Fornæs** (LLH) og $\frac{21}{9}$ 6 rst **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 448						Indsendere: 57						Observationer: 236						Lokaliteter: 79					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	14	84	210	41	16	21	21	15	5	9	3												

Ringdue *Columba palumbus*

Yngel: Der er kommet oplysninger om 15-21 par, flest 8-12 par **Brattingsborg Skov** og 3-5 par **Besser og Sildeballe** (begge MWH). Desuden 134 syngende fugle på 51 lokaliteter, flest 12 **Randers** (NJJ), 8 **Torupdal/Tjærbybæk** (NJJ), 6 **Bojstrup-Margrethelund** (ABL) og 6 **Skæring** (UTE).

Moesgård Strand (SSK,HLL,JTL), $\frac{26}{3}$ - $\frac{9}{4}$ 2712 **Fornæs** (HLL,PHA,JPL,PJA), $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{4}$ 800 **Ålsrode Kær** (HOF) og $\frac{4}{1}$ 550 **Hornbæk Enge** (LTP). Øvrige obs (lok.max >500): $\frac{2}{1}$ 1200 **Munkdrup** (SØP), $\frac{11}{1}$ 1350 **Årslev Engso** (LLH), $\frac{12}{1}$ 600 **Fussing Sø** (TBR), $\frac{29}{1}$ 1500 **Egå Engso** (HLL), $\frac{2}{2}$ 600 **Glatved/Limbjerg Kalkbrud** (JPL), $\frac{4}{2}$ 2000 **Kastrup Skov** (RDN) og $\frac{1}{4}$ 600 **Stensmark** (PJA).

1.halvår: Træk: I alt noteres der 30.516 trækkende fugle på 12 lokaliteter i perioden $\frac{4}{1}$ - $\frac{26}{5}$, flest $\frac{1}{3}$ - $\frac{26}{5}$ 18.376 **Gjerrild-området** (ASF,HLL,NRL,KO m.fl.), $\frac{6}{3}$ - $\frac{25}{4}$ 7070

2.halvår: Træk: Der ses i alt 10.498 trækkende fugle i perioden $\frac{7}{7}$ - $\frac{19}{12}$ på 11 lokaliteter, flest $\frac{1}{10}$ - $\frac{17}{10}$ 4760

Anholt (KMN), $\frac{28}{11}$ - $\frac{19}{12}$ 1635 **Hinnerup** (APN), $\frac{16}{10}$ - $\frac{18}{10}$ 1500 **Øreflak** (CBB), $\frac{10}{11}$ 600 **Horskær** (DB) og $\frac{12}{10}$ - $\frac{9}{11}$ 580 **Trekanten** (MWH).

$\frac{1}{12}$ 800 **Viby** (GGU), $\frac{9}{12}$ 580 **Hinnerup** (APN) og $\frac{26}{12}$ 500 **Rugård Gods** (JPL).

Øvrige obs (lok.max ≥ 500): $\frac{13}{10}$ 1200 **Anholt** (KMN),

Ringmærkning: $\frac{29}{6}$ 1 rmk **Anholt** (FSV).

Total: 72.822						Indsendere: 129						Observationer: 1823						Lokaliteter: 326					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8641	8315	3367	29.628	955	336	321	514	884	9673	5895	4295												

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Yngel: 1-2 par **Tästrup Århus** (CHJ), 1-2 par **Hvidbakke Skov** (JF) og 1 par **Hesselhus** (EBJ) er eneste indsendte. Desuden 27 syngende fugle på 18 lokaliteter, flest 4 **Udbyhøj Syd Skov**(LTP) og 3 **Ryomgård** (ABU).

Øvrige obs (lok.max ≥ 10): $\frac{2}{1}$ 10 **Harlev** (TOLA), $\frac{8}{1}$ 12 **Årslev Engso** (HLL), $\frac{29}{1}$ 34 **Kolby Kås** (MWH), $\frac{1}{2}$ 12 **Spentrup** (OEH), $\frac{13}{5}$ 50 **Anholt** (KMN), $\frac{11}{9}$ 16 **Tästrup Århus** (CHJ) og $\frac{19}{11}$ 10 **Langemark, Samsø** (MWH).

Træk: $\frac{31}{3}$ 2 **Gjerrild fyr/Troldhøj** (ASF) og $\frac{26}{5}$ 3 trkf **Gjerrild Nordstrand** (KO) er de eneste.

Total:696						Indsendere:68						Observationer: 605						Lokaliteter:106					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
156	80	48	34	79	33	52	24	49	52	47	42												

Turteldue *Streptopelia turtur*

I år er der 2 obs af 2 fugle, af denne ikke årlige gæst i Østjylland:

$\frac{19}{5}$ 1 rst **Anholt** (KMN) og $\frac{23}{5}$ 1 fou **Balle Nørremark** (SEJ). Sidstnævnte sås i selskab med en lille flok Ringduer.

Gøg *Cuculus canorus*

Årstotalen er gået tilbage med 14 % fra sidste år. Ellers et normalt år.

Største observation (lok.max >7): $\frac{14}{5}$ 8 rst **Rejstrup Enge** (TBR), $\frac{31}{5}$ 8 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og $\frac{4}{6}$ 8 rst **Bjerregrav Mose** (BK).

Der er indberettet 6-7 ynglepar på 5 lokaliteter. Herudover er der 203 kukkende fugle på 110 lokaliteter i perioden $\frac{26}{4}$ - $\frac{9}{7}$ (sum af lok.max).

Sidste er $\frac{1}{9}$ 1 of **Gjerrild Nordstrand** (NJU), $\frac{8}{9}$ 1 rst **Gudenåen, vest for Randers** (BK) og $\frac{11}{9}$ 1 rst **Årslev Engso** (HLL).

Første observation er til normal tid: $\frac{26}{4}$ 1 sy **Salten Langsø** (BRS), $\frac{27}{4}$ 1 sy **Bjerregrav Mose** (CCS) og $\frac{30}{4}$ 1 rst **Hemstok Skov** (EO).

Total: 385 (537)						Indsendere: 110						Observationer: 547						Lokaliteter: 163					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	212	136	24	7	3	-	-	-												

Slørugle *Tyto Alba*

Slørugle har været i kraftig tilbagegang efter et par hårde vintre. Arten er hovedsageligt udbredt i de sydlige og

vestlige egne i Jylland. Der er ingen indberetninger af Slørugle i Østjylland i år.

Stor Hornugle *Bubo bubo*

Der er formentlig en del hemmeligholdte observationer.

Der er indrapporteret fra i alt 7 lokaliteter, hvoraf der på 2 lokaliteter desværre var tale om døde fugle. Første levende fugl er hørt ¹/₁₀ **Bryrup** (AWM). Flere har i februar og marts hørt en enkelt Stor Hornugle i **Velling Kalv**

(LNS,LLH,HLL). ³⁰/₅ 1 **Katrinedal** (BST), ²⁵/₁ **Løndal Skov** (HP) og ²⁸/₈ 1 **Funder Ådal** (DB).

De døde fugle drejer sig om følgende: ³/₆ 1 dambrug ved **Funderholme** (EBJ), der var ringmærket, samt ⁵/₁₀ 1 **Hårvad Bro** (HMS,APN) dræbt af et tog.

Kirkeugle *Athene noctua*

Igen i år er der ikke meget positivt at berette om bestanden af Kirkeugler, og artscretaker Benny Kristensen er oprigtigt bekymret for artens overlevelse i Danmark.

I det østjyske område er der 1-2 ynglepar. Parret i **Asferg** har lagt et kuld golde æg i 2013. Der er rygter om et

par på Djursland, i Odder området og i Favrskov, men dette er ikke bekræftet.

På landsplan skønnes der at være omkring 30 par, hvilket er 10 par mindre end sidste år. Med den hastige tilbagegang er det nok kun et spørgsmål om år, inden Kirkeuglen ikke længere yngler i Danmark.

Natugle *Strix aluco*

Ifølge DOFbasen er der 231 observationer af Natugle, heraf er der i alt 6 ynglepar. Antallet af ynglepar er en smule lavere end sidste år, til gengæld er antallet af enkeltobservationer lidt højere. Der nævnes 39 syngende eller territoriehævdende fugle fra 30 lokaliteter, så an-

tallet af ynglepar er formentlig højere.

Største observationer er: ⁹/₂ 5 sy **Hovild Skov** (EBJ), ⁸/₅ 3 **Vestereng, Århus** (CAL), ²/₁ 1 ad og 2 pul **Grundfør** (MHO) og ²³/₇ 3 pul **Skovbakken, Randers** (HLR).

Total: 152						Indsendere: 39						Observationer: 231						Lokaliteter: 67					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
22	20	17	14	18	7	8	11	11	6	7	11												

Skovhornugle *Asio otus*

I år er der kun rapporteret 2 ynglepar i det østjyske område, hvilket er langt under de 10 ynglepar, der blev rapporteret sidste år. Det skyldes forhåbentlig kun, at ikke alle ynglepar er tastet ind i DOFbasen. 5 syngende/tudende fugle er indmeldt.

Fuglmose ved Duelund nær Silkeborg (A. Andresen via PLA), og sidst i november hvor op til 5 fugle lod sig observere ved **Egå Engso** (HLL,FLU). En trækobservation ¹⁵/₄ 2 NV **Gjerrild Nordstrand** (CO) set i skumringen. ¹⁴/₄ findes en død fugl ved **Silkeborg Langsø**, der var viklet ind i en fiskesnøre (MHO).

Største observationer er: ²/₁ 5 **Årslev Engso** (FAJ), ²³/₃ 7

Total: 43						Indsendere: 41						Observationer: 33						Lokaliteter: 21					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	1	9	4	9	7	2	-	1	-	5	1												

Mosehornugle *Asio flammeus*

Der er omkring 40 observationer i DOFbasen fra 20 forskellige lokaliteter, og renset for gengangere er der formentlig omkring 20-25 enkeltindivider, hvilket er det samme som sidste år. Der er ikke rapporteret om

ynglepar, og langt størsteparten af de observationer, der er tastet ind, er enkeltindivider. Der er kun en enkelt observation med mere end én fugl og det er ²⁵/₁₁ 3 **Horsker** (DSA).

Total: 39						Indsendere: 22						Lokaliteter: 20											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	5	7	7	1	1	-	-	4	4	1												

Perleugle *Aegolius funereus*

I år ingen sikre fund i Østjylland, men en enkelt observation i maj måned fra **Gludsted Plantage**, der dog er indmeldt fra det område, der hører til DOF Vestjylland.

I alt er der observeret eller hørt Perleugle på 9 forskellige lokaliteter i Danmark i 2013.

Natnavn *Caprimulgus europaeus*

Et udmærket år med 36 obs af 32 fugle på 13 lokaliteter i perioden ¹⁸/₅-¹⁰/₈. I 2012 noteredes 33 fugle på 14 lokaliteter, i 2011 20 fugle på 11 lokaliteter og i 2010 (rekordår) 34 fugle på 13 lokaliteter.

Junges Skov (MIV), ³¹/₅ 1 **Sepstrup Sande** (HST), ³¹/₅-⁸/₇ op til 11 **Gludsted Plantage** (AWM,HST,PLA m.fl.), ³¹/₅ 1 **Mejlgård Nederskov** (JS), ⁶/₄ **Nordbjerg, Anholt** (SHØ), ⁶/₁ **Fulden/Lille Fulden** (RBL), ¹⁴/₆ 2 **Hevring Hede** (JBP), ¹⁶/₆-¹⁶/₇ 4 **Kompedal Plantage** (OLL,TBR,JLJm.fl.) ³⁰/₁ **Sødringholm Skov** (LTP) og ⁵/₁ of **Tåstrup Århus** (CHJ).

Årets obs (lok.max): ¹⁶/₅-¹⁰/₈ 2 **Anholt** (KMN,CHJ,CSS), ¹⁸/₅ 1 **Borup** (HLÆ), ¹⁹/₅-⁴/₈ 3 **Store Hjöllund Plantage** (JBA,HP,AWM m.fl.), ²⁶/₅ 1 N

Mursejler *Apus apus*

Yngel: 3-4 par **Tranebjerg** (MWH). Desuden er der rapporteret ynglefugle fra **Randers, Mørke, Højbjerg** og **Egå**, desværre uden angivelse af antal par.

obs (lok.max ≥200): ⁹/₁₀₀₀ **Årslev Engso** (HST), ¹⁴/₁₀₀₀ **Hornbæk Enge** (LTP), ¹⁶/₆₀₀ **Stubbe Sø** (AMØ) og ²³/₂₀₀ **Vorup Enge** (NJJ).

1.halvår: De første fugle ses ²³/₄ 1 **Brabrand Sø** (FLF) og ²⁵/₄ 1 **Hinnerup** (APN).

2.halvår: Der ses i perioden ¹³/₆-⁸/₉ i alt 1346 trækkende fugle på 16 lokaliteter, flest ²³/₇-¹/₉ 594 **Fornæs** (JSC,HLL), ²¹/₆-³/₈ 232 **Eskeplet** (LTP,HLL,CSS) og ¹¹/₆-⁸/₈ 228 **Søledet** (LTP). Øvrige obs (lok.max >200): ⁹/₇ 430 **Egå Engso** (HLL) og ⁶/₆₀₀ **Århus Midtby** (GGU). De sidste fugle noteres ²⁸/₂ **Gudenåen vest for Randers** (BRA).

Total: 11.919						Indsendere: 103						Observationer: 501						Lokaliteter: 124					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	3237	4791	2333	1519	36	-	-	-												

Gråsejler *Apus pallidus* SU-art

Hele 2 SU-godkendte fund af denne for Østjylland nye art!

²⁹/₁₀-1942 1 1K♀ død Østerrev, **Anholt** (via Hans Larsen).

Fuglen findes død på fyrskibet "Anholt Knob" ca. 15 km ØNØ for **Totten**. Skindet ligger på Zoologisk Museum, København, og er oprindeligt bestemt til Mursejler. Fundet bliver det første for Danmark (SU-rapporten, Fugleåret 2012).

³/₁₁-2013 1 fou **Issehoved** (MWH).

MWH har skrevet flg. kommentar i notat-feltet i DOF-basen: "En overraskende og spændende observation. Jeg havde set, at der for et par dage siden var set Grå sejler ved **Gilleleje**. Og nu også på **Samsø**! På vej langs stranden til spidsen af **Issehoved** bliver jeg opmærksom på en sejler ude over havet mod vest, men den forsvinder, inden jeg får set den i teleskopet. Vejret er gråt, overskyet, men en opklaring er på vej fra sydvest. 10 minutter senere er jeg ved at gennemgå sandtangen yderst ude for rastende småfugle.

Isfugl *Alcedo atthis*

Isfuglen er ved at komme sig efter 3 hårde vintre. Års-totalen er den højeste siden 2009 (327).

Yngel: Ingen oplysninger om ynglepar i år! Der er kun 3 lokaliteter med YF-kode, **Lysåen**, **Fussingø Møledam** og **Silkeborg Langsø**, så årets resultat kan opgøres til 0-3 par.

Øvrige obs (≥3): ²⁰/₇ 3 **Borre Sø** (HBØ), ²⁵/₇ 3 **Hornbæk Enge** (TBR), ³⁰/₇ 5 **Lysbro** (KSA), ¹⁵/₈ og ³⁰/₁₁ 3 **Årslev Engsø** (LLH,SSK) samt ¹¹/₁₁ 3 **Tange Sø** (KAHA).

Ringmærkning: ³/₂ 1 rmk **Lystrup Å**, **Kulsø-Salten Å** (MIK) og ¹³/₅ 1 3K+♀ rmk **Anholt** (FSV). Fuglen fra **Anholt** var ringmærket i **Gdansk, Polen** iflg. FSV.

Total: 294 (230)		Indsendere: 98		Observationer: 398		Lokaliteter: 111					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	15	14	32	22	12	28	35	35	28	31	23

Pludselig er sejleren der igen. Denne gang lige uden for kysten i 10-15 meters højde. Jeg når at opfatte, at det er en gråbrunlig fugl, inden jeg får travlt med at fotografere fuglen for at kunne dokumentere observationen. I et lille minuts tid fouragerer gråsejleren over **Issehoved**, inden den forsvinder mod syd (på det sidste af mine fotos er fuglen på vej sydpå) og ud af syne. Er muligvis fløjet langs skrænterne på vest- eller østsiden af **Issehoved**. Jeg ventede forgæves næsten 2 timer på, at Gråsejleren skulle dukke op igen."

Biæder *Merops apiaster*

En enkelt obs i år af denne flyvende juvel, efter et Biæder-frit år i 2012.

Årets obs: ²¹/₅ 1 **Rugård Sønder sø** (OFR). Fundet af

Niels Frandsen, som så fuglen fouragere over søen i ca. 5 minutter, hvorefter fuglen forsvandt. Der er taget gode dokumentationsbilleder.

Hærfugl *Upupa epops*

Et helt normalt år med 1-2 fugle.

⁴/₅-⁵/₅ 1 **Odder** (Henrik Eybye Deichmann via DOF). Set på Halkærvej.

²²/₆-²⁴/₆ 1 **Gylling By** (OS,HLL,JJ,LLH,BS,MBA,HP,CHJ,SSL,DB,KW) og nok samme ⁹/₈ 1 **Gylling By** (Bente Fjellerad via DOF). Fuglen holdt til på Fallingvej.

Vendehals *Jynx torquilla*

Året er på niveau med sidste år med hensyn til antallet af fugle. Der indberettes to ynglepar, 1 par **Kompedal Plantage** (STA), heraf 9 pull, samt 1 par **Dørup Skov** (JSA).

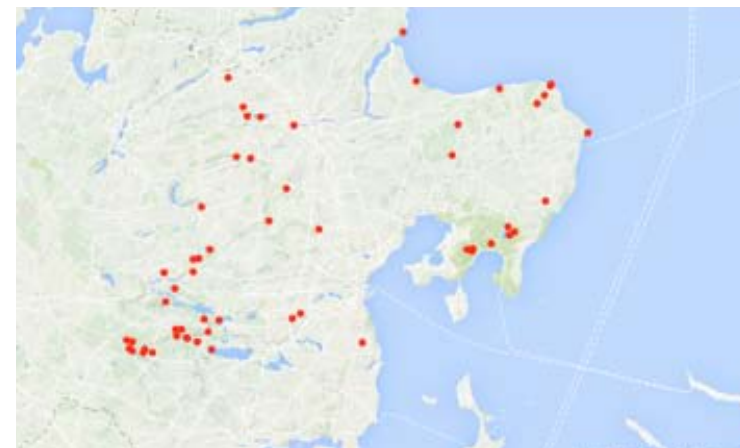
¹/₅ 1 **Skårup v. Skanderborg** (BEH). Syngende fugle høres desuden ved **Ansø Enge**, **Hesselhus** og **Kompedal Plantage**.

Første observationer: ¹⁹/₄ 1 **Gjerrild Nordstrand** (LLH), ²⁰/₄ 1 **Tarskov Mølle** (KHS) og ²³/₄ 1 **Høje Kejlstrup bydel** (MER). Første syngende høres

Sidste ses ¹⁵/₈ 1 **Eskeplet** (HLL), ²⁴/₈ 1 **Strandkær** (CB) og ²⁹/₉ 1 død **Hvidbakke Skov** ved **Eldrup Skov** (JF), der var fløjet imod vindue.

Total: 29		Indsendere: 21		Lokaliteter: 17							
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	8	11	1	1	1	-	-	-

Grønspætte *Picus viridis*

Den geografiske fordeling af observationer i 2013

Tilbagegangen for Grønspætten fortsætter også i år, selv om den dog er beskeden. Der er observationer fra 8 lokaliteter færre end i 2012. Der er ikke indberettet ynglepar i år, men der er dog en række observationer, der tyder på yngleaktivitet. Der er registreret 29 ter-

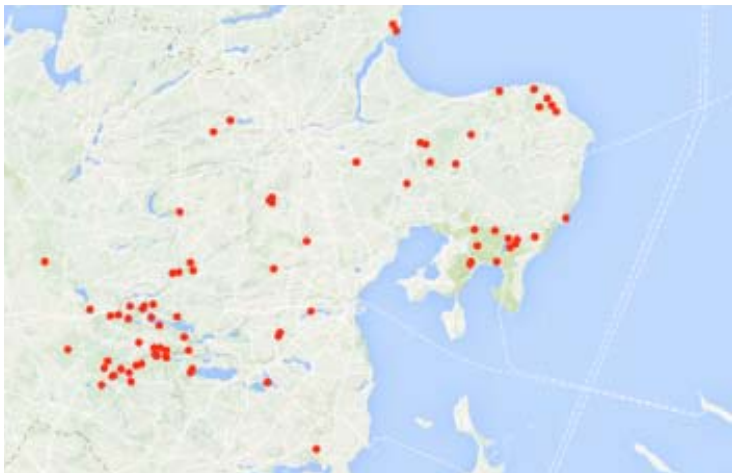
ritoriehævende/syngende fugle på 22 lokaliteter i perioden $\frac{6}{4}$ - $\frac{1}{8}$. Største observationer (lok.max >2): $\frac{2}{4}$ 3 th **Sostrup Hede Skov** (EV), $\frac{1}{5}$ 4 sy **Anso Enge** (GGU) og $\frac{2}{7}$ 4 **Rye Nørreskov** (HBØ).

Total: 68		Indsendere: 48					Observationer: 103					Lokaliteter: 56											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	7	10	21	22	4	6	10	4	3	5	1												

Sortspætte *Dryocopus martius*

Årstotalen er faldet lidt i forhold til sidste år. Der indberettes 2 ynglepar: 1 par **Ryom Skov** (ABU) og 1 par **Kompedal Plantage** (STA). Derudover 18 territorie-

hævende/syngende fugle på 17 lokaliteter i perioden $\frac{2}{3}$ - $\frac{2}{6}$. Største observationer (lok.max >2): $\frac{1}{5}$ 3 yf uf **Kompedal Plantage** (STA).

Den geografiske fordeling af observationer i 2013. Bemærk et vist sammenfald med udbredelseskortet for Grønspætte ovenfor

Total: 92		Indsendere: 65					Observationer: 170					Lokaliteter: 79											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	12	16	29	21	8	9	8	9	13	7	4												

Stor Flagspætte *Dendrocopos major*

Der indberettes 14-17 par på 11 lokaliteter, flest 4-6 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Herudover er der i efteråret ringmærket hele 79 fugle på **Anholt** (FSV,KMN,KO).

Største observationer (lok.max >10): $\frac{2}{7}$ 12 **Brattingsborg Skov** (MWH), $\frac{1}{10}$ 50 **Anholt** (KMN,KO) og $\frac{1}{5}$ 10 13 **Kompedal Plantage** (TRK).

Træk: Der indberettes kun 1 trk fra foråret, mens efteråret udmærker sig ved et meget stort antal fugle, især fra **Anholt**. I alt ses 30 trk i hele Østjylland, flest (lok.max >4): $\frac{1}{10}$ 14 **Anholt** (KMN). Mange af de fugle, der sås på **Anholt**, var rastende, og flere blev som nævnt ringmærket. De antal, der blev set på øen i oktober, var i øvrigt de højeste fra hele landet i 2013.

Total: 1129		Indsendere: 126					Observationer: 1021					Lokaliteter: 277											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
107	72	98	128	82	61	52	47	114	247	67	54												

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor*

To observationer. $\frac{3}{4}$ 1 th **Vejerslev skov** ved **Kongensbro** (FIA,KAHA,EHM,KIHA,SSL) og $\frac{7}{4}$ 1 th **Salten Langsø** midtdel (GGU).

Hedelærke *Lullula arborea*

Første observation $\frac{3}{13}$ er den seneste førstegangsobservation i rapportens historie, men vinteren sluttede også sent. Herudover er der 58 observationsdage med $\frac{1}{10}$ som den sidste.

Ynglepar: 49 syngende/ynglende fugle på 33 lokaliteter, flest $\frac{1}{4}$ 3 sy **Snedkerhus Plantage** (JPL,JKL) og $\frac{1}{4}$ 3 sy **Møgelbjerg Skove** (RDN) og $\frac{2}{4}$ 3 sy **Mols Bjerge** (CP).

Forår: Første obs: $\frac{3}{13}$ 1 trk **Gjerrild Fyr** (ASF), $\frac{1}{4}$ 1 NV **Moegård Strand** (SSK) og $\frac{2}{4}$ 1 sy **Feldballe Bakker** samt 1 sy **Møgelbjerg** (begge JPL,JKL). I alt 34 trækkende i perioden $\frac{3}{13}$ - $\frac{9}{5}$, flest $\frac{1}{4}$ 14 V **Gjerrild Nordstrand øst** (LLH) og $\frac{1}{4}$ 12 Ø **Gjerrild fyr/Troldhøj** (APR,LLH).

Efterår: I alt 20 trækkende i perioden $\frac{2}{6}$ - $\frac{1}{10}$, flest (>4): $\frac{1}{10}$ 11 trk **Anholt** (KMN). Sidste er $\frac{1}{10}$ 4 trk og $\frac{1}{10}$ 3 trk begge **Anholt** (KMN).

Total: 140 (118)		Indsendere: 37					Observationer: 98					Lokaliteter: 46											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	77	25	8	6	3	4	16	-	-												

Sanglærke *Alauda arvensis*

Der indberettes 18-32 ynglepar fra 6 lokaliteter. Herudover vurderes det, at der yderligere er ca. 700 par mere, som er skjult i indberetningerne fra ca. 400 lokaliteter.

Forår: Der indberettes 2563 trækkende i perioden $\frac{1}{7}$ - $\frac{5}{5}$, og trækket kulminerer mar-feb, flest (lok.max >85): $\frac{1}{3}$ 101 N **Gjerrild Nordstrand**

(HLL), $\frac{5}{3}$ 185 trk **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{6}{3}$ 125 S **Dragnet Besser Rev** (MWH) og $\frac{1}{4}$ 250 trk **Moegård Strand** (SSK).

Efterår: Der indberettes 642 trækkende i perioden $\frac{1}{9}$ - $\frac{2}{11}$, og det kulminerer med. sep-ult. okt, flest (lok.max >40): $\frac{6}{10}$ 47 V **Vesborg Fyr** (MWH), $\frac{8}{10}$ 58 S **Alrø Egehoved** (SSK) og $\frac{3}{10}$ 57 V **Fornæs** (HLL).

Total: 6694 (6355)		Indsendere: 116					Observationer: 999					Lokaliteter: 225											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
123	496	2843	1552	362	296	170	83	249	484	27	9												

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

Der indberettes kun én observation af Bjerglærke i første halvår, $\frac{3}{13}$ 3 rst **Besser Rev** (MWH).

Fra efteråret $\frac{1}{10}$ 3 trk **Anholt** (KMN), $\frac{3}{11}$ 3 rst **Fornæs**

(GGU), $\frac{8}{11}$ 1 fou S **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{1}{12}$ 1 rst **Issehoved** (MWH). Herudover er der 2 fou på **Århus Havn** i perioden $\frac{7}{11}$ - $\frac{3}{12}$.

Total: 13 (48)		Indsendere: 7					Observationer: 41					Lokaliteter: 7				
----------------	--	---------------	--	--	--	--	-------------------	--	--	--	--	----------------	--	--	--	--

Digesvale *Riparia riparia*

Der er en vigende tendens i årstotalen, som ikke siden 2002 har været lavere end nu. Der indberettes 407-727 ynglepar på 7 lokaliteter, flest: 200-275 **Gjerrild Klint** (FNI) og 150-375 par **Tunø** (KA).

1. halvår: Første obs: $1\frac{1}{4}$ N **Issehoved** (MWH), $1\frac{1}{4}$ 7 trk **Moesgård Strand** (SSK) og $1\frac{1}{4}$ på flere lokaliteter. Træk: 164 trækkende i perioden $1\frac{1}{4}$ - $2\frac{1}{5}$, flest (lok.max >9): $1\frac{1}{5}$ 11 Ø **Knudshoved** (KO) og $2\frac{8}{5}$ 65 trk **Anholt** (KMN).

2. halvår: Træk: 374 trækkende i perioden $2\frac{3}{7}$ - $7\frac{1}{10}$, flest (lok.max >40): $3\frac{0}{8}$ 70 SV **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{8}{9}$ 60 SV **Sletterhage** (JKL,JPL) og $1\frac{5}{6}$ 40 SV **Salten Langsø** (GGU). Sidste obs: $2\frac{4}{9}$ 9 of **Vorup Enge** (NJJ), $\frac{6}{10}$ 2 SV **Vesborg Fyr** (MWH) og $\frac{7}{10}$ 1 trk **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 7403 (11.117)						Indsendere: 82						Observationer: 354						Lokaliteter: 82					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	535	1269	848	1649	3099	2683	3	-	-												

Landsvale *Hirundo rustica*

Der er i år mange og store trækindberetninger specielt i efteråret. Der indberettes 61-85 ynglepar på 12 lokaliteter.

1. halvår: Første obs: $1\frac{3}{4}$ 1 set af flere observatører **Årslev Engsø/Brabrand Sø**, og dagen efter er den i hele området. Træk: 2690 trækkende i perioden $1\frac{3}{4}$ - $2\frac{9}{5}$, der kulminerer ult. apr-med. maj, flest (lok.max >52): $2\frac{5}{4}$ 480 N **Moesgård Strand** (JTL), $\frac{9}{5}$ 80 S **Sødringholm Strand** (LTP), $1\frac{7}{5}$ 67 Ø **Gjerrild Nordstrand** (KO) og $2\frac{0}{5}$ 225 trk **Anholt** (KMN).

2. halvår: Træk: 20.860 trækkende i perioden $2\frac{7}{11}$, og det kulminerer aug-med. sep, flest (lok.max >681): $\frac{7}{9}$ 1150 SV **Hassensør** (HST), $1\frac{3}{9}$ 1200 V **Ebeltoft Fægehavn** (DD), $1\frac{5}{9}$ 1200 SV **Salten Langsø, vestenden** (GGU), $1\frac{5}{9}$ 3800 trk **Fornæs** (JSC) og $2\frac{1}{9}$ 1280 trk **Sødringholm Strand** (LTP). Herudover $\frac{2}{3}$ 3000 trk nat **Stubbe Sø** (JPL). Sidste obs: $1\frac{8}{10}$ 10 trk **Øreflak** (CBB), $3\frac{0}{10}$ 1 V **Fornæs** (HLL) og $\frac{9}{11}$ 1 S **Fornæs** (FRO).

Total: 39.092 (40.148)						Indsendere: 125						Observationer: 1172						Lokaliteter: 288					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2628	7009	1442	2647	9144	15.355	866	1	-												

Rødrygget Svale *Cecropis daurica*

Efter sidste års observation ses ingen fugle i 2013

Bysvale *Delichon urbicum*

Et gennemsnitsår uden nogen udsving af betydning. Der indberettes 62-88 ynglepar på 7 lokaliteter.

1. halvår: Første ses alle $1\frac{4}{4}$: 1 of **Gjerrild Bakken** (CO), 2 rst **Årslev Engsø** (HJÆ) og 2 fou **Tästrup Sø** (CHJ). Træk: 239 trækkende i perioden $1\frac{5}{4}$ - $2\frac{4}{5}$, flest (lok.max

>8): $1\frac{7}{5}$ 41 Ø **Knudshoved** (KO) og $2\frac{0}{5}$ 122 trk **Anholt** (KMN).

2. halvår: Træk: 1422 trækkende i perioden $\frac{3}{8}$ - $7\frac{1}{10}$, flest (lok.max >70): $3\frac{0}{8}$ 250 SV **Sødringholm Strand**

(LTP), $3\frac{1}{8}$ 400 V **Gjerrild Nordstrand** (RDN), $1\frac{5}{6}$ 100 trk **Fornæs** (JSC) samt $1\frac{5}{9}$ 275 SV **Salten Langsø, vestdelen** (GGU). Sidste obs: $2\frac{5}{9}$ 2 fou **Ajstrup Bugt** (LTP), $\frac{7}{10}$ 6 trk **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{7}{10}$ 4 SV **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 7712 (8160)						Indsendere: 99						Observationer: 562						Lokaliteter: 135					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	116	1822	1869	634	2207	1054	10	-	-												

Storpiber *Anthus richardi*

Der er ingen indberetning siden 2011.

Markpiber *Anthus campestris*

Der observeres ingen Markpiber på **Anholt** i år trods eftersøgning i **Ørkenen**, men for første gang siden

2008 observeres der en fugl i **Gjerrild**-området, $2\frac{1}{4}$ 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC,ASE,NJU,LLH).

Skovpiber *Anthus trivialis*

Årstotalen er næsten oppe på 10-års gennemsnittet igen. Der indberettes 191 syngende/ynglende fugle på 66 lokaliteter, flest (lok.max >10): $2\frac{8}{4}$ 25 rst **Salten Næs** (JBA), en flok med flere syngende fugle imellem, $2\frac{7}{5}$ 14 **Kompedal Plantage** (NIN) og $2\frac{8}{5}$ 12 **Vrads Sande** (AWM).

1. halvår: Første obs: $1\frac{4}{4}$ 1 Ø **Gjerrild Nordstrand/Troldhøj** (APR,NJU,LLH), $1\frac{5}{4}$ 13 trk **Gjerrild**

Nordstrand (FNI). Træk: 500 trækkende i perioden $1\frac{4}{4}$ - $\frac{1}{6}$, flest (lok.max >7): $1\frac{7}{5}$ 74 Ø **Gjerrild Nordstrand** (KO) og $2\frac{0}{5}$ 64 trk **Anholt** (KMN).

2. halvår: Træk: 178 trækkende i perioden $\frac{4}{8}$ - $2\frac{9}{9}$, flest (lok.max >10): $2\frac{4}{8}$ 15 trk **Strandkær** (CBB), $1\frac{3}{9}$ 67 SV **Hassensør** (KO) og $1\frac{8}{9}$ 33 trk **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste obs: $2\frac{1}{9}$ 2 rst **Vesborg Fyr** (MWH), $2\frac{9}{9}$ 1 SV **Bryrup** (AWM) og $\frac{1}{10}$ 1 trk **Anholt** (KMN).

Total: 1191 (1261)						Indsendere: 66						Observationer: 254						Lokaliteter: 96					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	168	657	91	68	57	150	1	-	-												

Engpiber *Anthus pratensis*

Årstotalen nærmer sig normalen igen, når der ses bort fra tre store årgange, der indgår i 10-års gennemsnittet. Der indberettes 19-44 ynglepar på 8 lokaliteter, hvoraf alle, undtagen ét par, er fra **Samso**, flest (lok.max >4): 5-15 par **Øster Hedekrog** og 5-10 par **Issehoved** (begge MWH).

$2\frac{3}{4}$ 140 **Hornbæk Enge** (LTP), $\frac{1}{5}$ 200 **Lyngbygårds Ådal** (EO) og $2\frac{5}{5}$ 210 **Gjerrild Nordstrand** (LLH).

2. halvår: Træk: 3355 trækkende i perioden $\frac{5}{9}$ - $2\frac{0}{11}$, der kulminerer med. sep-pri. okt, flest (lok.max >90): $1\frac{3}{9}$ 355 SV **Hassensør** (KO), $1\frac{8}{9}$ 140 trk **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{9}{10}$ 270 SV **Fornæs** (JSC), $\frac{7}{10}$ 570 trk **Anholt** (KMN) og $\frac{8}{10}$ 237 S **Alrø Egehoved** (SSK). Større rastende flokke (lok.max >95): $2\frac{4}{9}$ 220 **Fornæs** (LLH) og $2\frac{9}{9}$ 200 **Anholt** (KMN).

1. halvår: Træk: 1118 trækkende i perioden $3\frac{1}{3}$ - $1\frac{9}{5}$, der kulminerer med. apr-pri. maj, flest (lok.max >28): $1\frac{5}{4}$ 37 trk **Moesgård Strand** (SSK), $1\frac{5}{4}$ 40 N **Møgelbjerg** (RDN) og $\frac{5}{5}$ 120 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC,APR). Større rastende flokke (lok.max >73): $1\frac{5}{4}$ 140 **Issehoved** (MWH),

Total: 7203 (11.806)	Indsendere: 86	Observationer: 615	Lokaliteter: 129								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	2	13	1766	803	83	80	168	1834	2213	109	107

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

Efter sidste års observation ses ingen fugle i 2013.

Skærpiber *Anthus petrosus* 10135

Der indberettes et sommerfund den 9/8 på **Århus Østhavn** (GGU). Ellers er årstotalen oppe på 10-års gennemsnittet efter tre år med kun halvt så mange fugle.

1. halvår: Største obs (lok.max >8): 1/4 26 rst **Grenå Havn** (HLL,LLH) og 2/2 35 fou **Grenå Strand** (BNH). Sidste obs: 16/4 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (HLL) samt 16/4 1 fou **Toftebjerg** og 22/4 2 rst **Barnekold** (begge MWH).

2. halvår: Første obs: 23/8 3 rst **Århus Østhavn** (JJ), 3/9 2 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 5/9 1 trk rst **Eskeplet** (LTP). Største obs (lok.max >7): 11/11 27 trk **Fornæs** (HAC) og 20/11 13 rst **Århus Østhavn** (IZN).

Total: 421 (459)	Indsendere: 54	Observationer: 129	Lokaliteter: 27								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
49	63	18	25	-	1	-	3	26	79	120	37

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

Der er sket et fald på 20 % i forhold til sidste år, men det er stadig tæt på et normalt år.

1. halvår: Største obs: 21/1 og 26/1 5 rst **Fladbro Enge** (LTP,CSS). Sidste obs: 15/2 1 rst **Hornbæk Enge** (LTP), 23/3 1 fou **Dødeå Enge** (FLU) og 24/3 1 rst **Brabrand Sø** (RDN), der regnes som samme fugl.

Total: 20 (36)	Indsendere: 15	Observationer: 27	Lokaliteter: 10								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	1	1	-	-	-	-	-	-	2	3	4

2. halvår: Første obs: 24/10 2 rst **Årslev Engso** (HLL), 8/11 1 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 8/11 1 rst **Hornbæk Enge** (TBR). Største obs: 24/10, 25/11, 16/12 og 30/12 alle dage 2 rst **Årslev Engso** (HLL,LLH).

Gul Vipstjert *Motacilla flava* / *Motacilla f. flava* / *Motacilla f. thunbergi*

2013 bliver det bedste år nogensinde for arten og ender på en årstotal, der er næsten dobbelt så høj som 10-års gennemsnittet. Året udmærker sig især i kraft af et rigtig flot forår med store trækobservationer og som sædvanlig er maj årets altdominerende måned, hvor ca. 2/3 af alle observationer noteres.

Yngel: Der er blot indtastet 3-5 ynglepar fra tre lokaliteter, men sammenholdt med indtastningerne af ynglefugle peger det på i alt 67 par fra 18 lokaliteter. Største observation: 1/7 22 yf th **Råby Kær** (LTP).

1. halvår: Ankomst sker til normal tid med første observation 14/4 2 **Ålsrode Kær** (HOF), og de største rastende flokke er (≥80): 13/5 80, 24/5 120 **Anholt** (begge KMN) og 18/5 83 fou **Issehoved** (MWH). Trækket viser sig fra sin flotte side i år, idet der ses hele 1318 trækkende fugle

i perioden 16/4-1/6. **Anholt** og **Gjerrild** er som vanligt de altdominerende lokaliteter. **Anholt** noterer 331 fugle, mens **Gjerrild**-området byder på hele 888 trækkende fugle. Forårets største trækobservationer er (>100): 10/5 177 trk, 17/5 273 Ø **Gjerrild Nordstrand** (ASF,KO) og 18/5 120 trk **Anholt** (KMN).

2. halvår: Der ses ikke nogen store rastende flokke. Her kan nævnes (lok.max >40): 9/7 42 fou **Grund Fjord**, nordsidens enge (HMS) og 27/8 42 **Gylling By** (DB). Efterårstrækket byder på 406 trækkende fugle i perioden, hvoraf de største obs er (lok.max >25): 3/9 26 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 14/9 27 SV (MWH,DMA). **Sødringholm Strand** er bedste lokalitet med i alt 66 trækkende fugle. Endelig skal nævnes en stor observation af fugle på overnatningsplads: 5/9 148 trk fra overnatning ved **Egå Engso** (HLL).

Total: 3349 (1789)	Indsendere: 79	Observationer: 416	Lokaliteter: 87								
1) Total	2) Ubestemt race	3) Alm. Gul Vipstjert	4) Nordlig Gul Vipstjert								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	77	2144	148	225	400	355	-	-	-
2	-	-	40	1983	83	101	344	348	-	-	-
3	-	-	37	93	94	125	65	65	-	-	-
4	-	-	4	105	-	-	-	-	-	-	-

Gulhovedet Gul Vipstjert *Motacilla flava flavissima*

Der er ingen fund af denne sjældne underart i år. Denne britiske race blev ellers både set i 2011 og 2012.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*

Desværre endnu et dårligt år for arten, der har sit tredje dårligste år i dette årtusinde. Årstotalen ender markant under 10-års gennemsnittet, og gennem de sidste fire år har der desværre tegnet sig en negativ, nedadgående tendens for arten sammenlignet med 2000'erne. Hvad angår årets total er der sket et betragteligt fald i både antallet af indsendere, observationer og lokaliteter i forhold til sidste år.

Yngel: DOFbasen melder blot om to indtastede ynglepar, men hertil skal lægges yderligere fire sandsynlige eller sikre par indtastet som ynglefugle.

1. halvår: Der ses kun meget få fugle i vintermånederne, men dog 2 fugle sammen 12/1 **Lystrup Å Kulso-Salten Å** (MIV). Den ekstremt kolde marts 2013 sætter tydeligt

sit præg på artens forekomst, idet der kun ses yderst beskedne 10 fugle i hele måneden. I april kommer trækket for alvor i gang, og de bedste trækkedage er (≥5): 14/4 8 Ø (LLH) og 15/4 5 trk (FNI) **Gjerrild Nordstrand**. Foråret byder i alt på 45 trækkende fugle i perioden 2/4-1/6, hvor **Gjerrild**-området står for hele 34 af disse.

2. halvår: Efterårstrækket er noget mere beskedent med blot 19 trækkende fugle i perioden 3/9-23/10. Der gøres kun tre større iagttagelser, og den største obs er 10/10 3 trk **Anholt** (KMN). Der ses sporadisk fugle gennem hele november og december, men ingen obs af mere end én fugl.

Total: 178 (274)		Indsendere: 55					Observationer: 137			Lokaliteter: 62		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
4	2	10	79	18	11	9	3	7	28	3	4	

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

Et år lidt over det jævne med en årstotal en anelse over gennemsnittet for de seneste 10 år. Den usædvanligt kolde marts sætter tydeligt sit præg på arten, idet marts byder på helt uheldigt få Hvide Vipstjarter, og forårstrækket ender med at blive ca. 3 uger forsinket ift. normalen.

Yngel: Der er indtastet 12-21 ynglepar fra 10 forskellige lokaliteter. Desforuden tyder indtastninger af ynglefugle på minimum otte yderligere ynglepar.

1. halvår: Der ses usædvanlig få fugle i årets tre første måneder. Januar er helt uden obs., februar har kun en enkelt, og marts byder kun på ekstremt beskedne 11 fugle. Dette skal sammenlignes med 492 fugle i marts sidste år! Forklaringen skal givetvis findes i den ekstremt kolde marts 2013, som fuldstændig sætter en stopper for trækket. Normalt begynder forårstrækket omkring 10. marts, men i år skal vi frem til omkring 1. april, før det for alvor kommer i gang. Forårstrækket byder på i alt 551 trækkende fugle i perioden

Total: 6380 (6011)		Indsendere: 139					Observationer: 1084			Lokaliteter: 256		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	1	11	1739	415	384	530	1085	1907	303	5	-	

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarellii*

Der ses kun to fugle af denne britiske underart i år. Det er klart i den lave ende af spektret, idet 10-årsgennemsnittet ligger på 5-6 fugle pr. år. Alle observationer

Silkehale *Bombicilla garrulus*

Et noget sølle år, som er markant under 10-årsgennemsnittet. 1. halvår er fint, hvilket også stemmer godt overens med de mange fugle, som blev registreret i 2. halvår af 2012. Men 2. halvår af 2013 er ikke specielt imponerende, hvilket bl.a. kan aflæses i de største obs, som er markant lavere end normalt.

1. halvår: Større flokke (≥ 65): $\frac{2}{4}$ 105 **Højbjerg** (CHJ), $\frac{3}{4}$ 94 samt $\frac{1}{2}$ 110 **Tranebjerg** (MWH), $\frac{6}{2}$ 90 **Hasle** (ALM) og $\frac{8}{3}$ 65 **Hammel** (APN). Forårets sidste fugle: $\frac{2}{3}$ 6 **Århus Midtby** (SN), $\frac{2}{4}$ samt $\frac{2}{4}$ 1 **Ryomgård** (ABU) og $\frac{1}{5}$ 1 trk Ø **Gjerrild Nordstrand** (KO).

$\frac{6}{3}$ - $\frac{10}{5}$. Største iagttagelser (>40): $\frac{1}{4}$ 81 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH), m.fl.), $\frac{1}{4}$ 43 trk **Moesgård Strand** (SSK) og $\frac{2}{4}$ 55 trk **Gjerrild fyr**. **Gjerrild**-området står for ca. halvdelen af fuglene, mens ca. en tredjedel ses ved **Moesgård Strand**. Største obs af rastende fugle (lok. max ≥ 30): $\frac{1}{3}$ 30 fou **Besser og Sildeballe** (MWH) og samme dag 52 fou **Pindstup Mose** (MSJ).

2. halvår: Efteråret giver i alt 966 trækkende fugle i perioden $\frac{4}{8}$ - $\frac{11}{11}$. De største obs er: $\frac{1}{8}$ 63 S **Fornæs** (HLL), $\frac{5}{9}$ 88 S **Eskeplet** (LTP) samt $\frac{18}{9}$ 63 trk **Sødringholm Strand** (LTP). **Fornæs** tegner sig for 33% af totalen og er således efterårets bedste lokalitet. Efterårets største rastende flokke er (lok. max ≥ 79): $\frac{2}{8}$ 79 **Feldballe** (KO), $\frac{20}{9}$ 85 **Alrø** (PLA) og $\frac{23}{9}$ 120 **Sødringholm Strand** (LTP). Årets sidste fugl ses allerede $\frac{11}{11}$ 1 S **Fornæs** (HAC).

nævnes: $\frac{8}{4}$ 1 ad han **Fornæs** (HLL) og $\frac{1}{7}$ samt $\frac{4}{7}$ 1 ad han **Årslev Engso** (HLL, LLH).

2. halvår: De første fugle ankommer midt i oktober: $\frac{17}{10}$ 4 S **Hinnerup** (APN), $\frac{19}{10}$ 1 S **Fornæs** (JSC), $\frac{27}{10}$ 25 **Gjerrild Nordstrand** (PCL) og $\frac{30}{10}$ 10 **Ryomgård** (ABU). Derefter ses arten næsten dagligt i november. Trækobs noteres der også lidt af med totalt 326 fugle, flest $\frac{1}{11}$ 39 SV **Sødringholm Strand** (LTP), $\frac{11}{11}$ 65 SV **Fornæs** (HAC) og $\frac{16}{11}$ 53 trk **Ryomgård** (ABU). De største obs (>100): $\frac{5}{11}$ 150 **Gjerrild Nordstrand** (NJU) samt 200 **Ebeltoft** (FNI), $\frac{15}{11}$ 150 **Hov/Spottrup** (JVV), $\frac{13}{12}$ 110 **Ebeltoft** (JPL) og $\frac{20}{12}$ 150 **Skæring** (UTE).

Total: 7463 (18.348)		Indsendere: 96					Observationer: 480			Lokaliteter: 135		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
1785	715	416	112	1	-	-	-	-	40	2062	2332	

Vandstær *Cinclus cinclus*

Fortsat meget fåtallig, både i første og andet halvår, men dog nogen flere fugle end 2012. Der er ingen tegn på yngel.

De største tal af rastende fra første halvår er $\frac{3}{2}$ med i alt 12 **Lystrup Å**, heraf ringmærkes de 8 (MIK m.fl.). Ved **Giber Å** er der flere dage registreret 3 fugle omkring **Skovmøllen** og nedstrøms herfor, som er næststørste antal fra en vandløbsstrækning. Forårets sidste fund $\frac{4}{4}$ 1 **Giber Å** ved **Oddervej** (LG). Der er tal fra 28 vandløb i første halvår.

Total: 121		Indsendere: 67					Observationer: 205			Lokaliteter: 48		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
26	29	22	2	-	-	-	-	-	3	24	15	

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaxima for lokaliteterne

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*

Der ses en mindre fremgang i antallet af fugle. Der er ringmærket 28 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH) og 128 fugle på **Anholt** (FSV).

Ynglepar: Der er indrapporteret 260 syngende/ynglende fugle på 103 lokaliteter, flest (lok. max >9): $\frac{27}{4}$ 11 **Gudenåparken** (LTP), $\frac{30}{4}$ 14 **Hestehave Skov** (EO) og $\frac{31}{5}$ 20 **Bjerregrav Mose** (CSS).

1. halvår: Flest rastende (lok. max >8): $\frac{25}{6}$ 10 **Brattingsborg Skov** (DMA).

2. halvår: Flest rastende (lok. max >7): $\frac{14}{10}$ 80 **Anholt** (KMN, FSV), heraf 51 ringmærket. Tallet dækker kun et mindre område af **Anholt** ved Lykkemosen, og observatørerne oplyser, at der formodentlig har rastet mange hundrede Gærdesmutter på øen denne dag.

Total: 1334 (1137)		Indsendere: 122					Observationer: 1146			Lokaliteter: 209		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
104	36	70	137	156	92	66	52	55	403	86	77	

Jernspurv *Prunella modularis*

Jernspurven har nu igennem seks år været meget stabil uden udsving. Der er ringmærket 2 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH) og 215 fugle på **Anholt** (FSV).

Ynglepar: Der er indberettet 130 syngende/ynglende fugle på 85 lokaliteter.

Total: 677 (700)						Indsendere: 87						Observationer: 552						Lokaliteter: 125																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16	10	35	180	62	24	13	7	105	195	17	13																								

Rødhals *Erithacus rubecula*

Der er sket en halvering af årstotalen i forhold til sidste års store fremgang, så derfor vil de øvrige værdier også være faldende, men niveauet er dog kun faldet til lidt under 10-års gennemsnittet. Der er ringmærket 38 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH) og 205 på **Anholt** (FSV).

Ynglepar: Der er indberettet 132 syngende/ynglende fugle på 73 lokaliteter.

Total: 1050 (1470)						Indsendere: 99						Observationer: 905						Lokaliteter: 195																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
84	21	104	201	86	43	22	7	109	233	106	34																								

Nattergal *Luscinia luscinia*

Siden starten af 1980'erne har bestanden på landsplan vist en generelt faldende tendens, hvilket er registreret igennem DOF's punktællingsprogram. Nattergalen har dog været stabil i Østjylland de senere år.

Der er i 2013 rapporteret 288 syngende/ynglende fugle på 101 lokaliteter, flest (lok.max >9): ³¹/₅ 30 **Bjerregrav Mose** (CSS), ⁹/₁₂ **Kolind Sund**,

Total: 353 (403)						Indsendere: 87						Observationer: 298						Lokaliteter: 104																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	213	137	3	-	-	-	-	-																								

Forår: 136 trækkende i perioden ²⁶/₃-⁵/₅, flest (lok.max >22): ¹⁵/₄ 38 **Moesgård Strand** (SSK).

Efterår: 52 trækkende i perioden ¹⁴/₉-¹⁹/₁₀, flest (lok.max >7): ²⁰/₉ 18 **SV Hassensør** (SSL). Største vinterobservation ¹⁴/₁₂ 3 **Sødringholm Strand** (LTP).

1. halvår: Større antal rastende (lok.max >7): ¹⁵/₄ 14 fou **Issehoved** (MWH).

2. halvår: Større rastende flokke (lok.max >12): ¹/₉ 20 **Forstbotanisk Have** (GGU) og ¹/₁₀ 40 **Totten, Anholt** (KO).

østdelen (KO) og ⁹/₁₂ **Mørke Kær** (JLY,FNI).

Første obs: ²/₅ 2 sy **Bjerregrav Mose** (CSS,BK), ²/₅ 1 sy **Tåstrup Mose** (EO) og ³/₅ 1 sy **Porskær** (HAT).

Sidste obs: ²⁸/₇ 1 rst **Egå Engsø** (GGU) og ²⁹/₇ 1 rst **Mørke Kær** (FNI).

Blåhals *Luscinia svecica svecica/cyanecula*

Sydlig Blåhals er under indvandring, og ses stadig hyppigere. Der indberettes 1-2 rastende/syngende Blåhalse af den sydlige race i perioden ²⁰/₄-⁵/₆ i **Hornbæk Enge**, som blev set af mange observatører. ⁴/₅ sås således både han og hun (LLH). Det angives som 0-1 ynglepar (LTP), om end det var usikkert om yngel blev gennemført. Ligeledes blev der den ⁹/₅ set 1 han nordlig race trækkende ved **Gjerrild Nordstrand** (ASF,LLH) og ¹⁶/₅ 1 sy sydlig race **Randers Fjord** ved **Hollandsbjerg** (FRO). Endelig blev der observeret 1 sy Blåhals (ikke racebestemt) på **Anholt** den ¹⁷/₅ og ²⁷/₅ (KMN,FSV,CO), men ud fra datoerne passer det rigtig fint med forårstrækket af Nordlig Blåhals.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Med en lille stigning i forhold til sidste år ligger totalantallet tæt ved 10-års gennemsnittet. Der er også en let stigning i antallet af ynglende/syngende fugle.

Der er oplysninger om et ynglepar **Grenå Havn** (ALM) og et par **Løvenholm Gods** (JF). Indtastning af ynglefugle tyder desuden på mindst et par **Århus Østhavn**. Der indberettes 20 syngende fugle på yderligere 16 lokaliteter.

Der er kun vinterfund i 1. halvår: ⁵/₁-⁸/₁ og ²⁴/₂ 1-3 rst **Århus Østhavn** (flere observatører), ¹⁸/₁, ²⁰/₁ og ²⁸/₂

1 rst **Grenå Havn** (TOLA,CHJ,APN) samt ²⁰/₁ 1 han rst **Studstrup** (TOLA).

Første forårsobservationer: ¹³/₃ 1 rst **Grenå Havn** (CHJ), hvilket sandsynligvis er den samme fugl, som bliver set i januar og februar. Derefter ¹/₄ 1 sy **Vorup Kær** (HLR) og ¹³/₄ 1 han fou **Kragemoen** (MWH).

De største observationer er ²²/₈ og ²⁶/₉ 6 rst **Århus Østhavn** (JB,TOLA).

Sidste observationer: ³⁰/₁₀ 1 rst og ¹¹/₁₁ 2 han rst **Århus Østhavn** (ESØ,SSK).

Total: 106 (108)						Indsendere: 46						Observationer: 110						Lokaliteter: 34																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	2	1	16	20	15	11	6	9	9	1	-																								

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Totalantallet er steget i forhold til sidste år og ligger på niveau med antallet fra 2010. Der sker også en let stigning i antallet af ynglende/syngende fugle.

Der indberettes 17-22 ynglepar på 12 lokaliteter, flest 6 par **Vesterskovmark** (TNI). Indtastning af ynglefugle tyder på yderligere 6 par på 6 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 226 syngende fugle på 130 lokaliteter, flest (>6): ¹⁸/₅ 8 **Hestehave Skov** (TBR) og ²⁴/₅ 13 **Klatrup** (TNI).

I modsætning til sidste års vinterforekomst ses de første i år til normal tid: ¹⁶/₄ 1 han fou **Nordby** (MWH). Den ¹⁷/₄ indberettes der 3 fugle fra yderligere 3 lokaliteter.

Som sidste år giver forårstrækket sig udslag på **Anholt** med 34 ringmærkede fugle i perioden ²/₅-²⁸/₅ (FSV) samt ²⁴/₅ 10 rst (KMN). Antallet af observerede/ringmærkede fugle er dog kun en tredjedel af antallet fra 2012.

Der er ingen store observationer i efteråret. De sidste obs er ¹⁹/₁₀ og ¹⁴/₁₀ 1 han rst **Anholt** (KMN,FSV).

Total: 480 (308)		Indsendere: 109					Observationer: 442			Lokaliteter: 205		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	-	92	211	113	20	19	23	2	-	-	

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

Der er ingen store trækobservationer, og totalantallet ligger en del under 10-års gennemsnittet. Der er dog en let stigning i antallet af ynglende/syngende fugle.

Der er kun indtastet 1 ynglepar, **Hornbæk Enge** (LTP). Det øvrige materiale tyder på yderligere 6-7 par på 3 lokaliteter. Derudover indrapporteres 30 syngende fugle på 16 lokaliteter, flest (lok.max >4): ¹²/₅ 5 **Kongemose** (KEN) og ²⁸/₅ 6 **Vrads Sande** (AWM). Desuden skal nævnes ³⁰/₆ 9 yf th **Sodringskær/Under Bakken** (LTP), som også må være ynglefugle.

Total: 187 (274)		Indsendere: 59					Observationer: 160			Lokaliteter: 57		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	-	9	67	51	8	32	20	-	-	-	

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola rubicola*

Selvom der ikke er indtastninger af ynglepar, tyder det øvrige indsendte materiale på et sandsynligt ynglepar **Sepstrup Sande** og et muligt ynglepar **Kompedal Plantage**. Desuden en interessant observation fra **Vrads Sande**.

12 indsendere indberetter 13 observationer af i alt 9 fugle på 6 lokaliteter, alle nævnes: ¹⁴/₄ og ¹⁵/₄ 1 hun rst

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Totalantallet er på niveau med året før og ligger en del under gennemsnittet fra de sidste ti år. Antallet af lokaliteter, hvor der er observeret Stenpikker, samt antallet af indsendere er steget en del i forhold til 2012, mens antallet af observationer er faldet. Der er ingen indberetninger af hverken ynglepar eller ynglefugle, men der er flere sommerfund i juni og juli.

Første obs: ⁸/₄ 2 fou **Hyllested** (JOH) og ¹²/₄ 1 han rst **Århus Østhavn** (FLF).

Total: 393 (587)		Indsendere: 74					Observationer: 119			Lokaliteter: 89		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	-	46	107	2	2	64	170	2	-	-	

Første obs: ²/₄ 3 rst **Stubbe Sø** (CQP), ²³/₄ 1 han rst **Karlbj Nørre Djurs** (PJA) og ²⁴/₄ 2 han rst **Årlev Engso** (HLL).

Øvrige større observationer i 1. halvår (lok.max >4): ¹⁸/₅ 15 rst **Anholt** (KMN) og ⁵/₆ 10 rst **Mejlgård Gods** (HKA)

Største observation i 2. halvår (lok.max >6): ⁸/₉ 7 rst **Årlev Engso** (HLL).

Sidste obs: ¹⁸/₉ 3 fou **Årlev Engso** (LLH) og ²²/₉ 1 fou **Skæring Hede** (BVI).

Gjerrild Nordstrand (flere observatører), ¹³/₅ 1 han fou **Højbjerg by** (PR), ²⁶/₅ 1 yf **Vrads Sande** (HSM), ³⁰/₅ 1 han fou **Strandkær** (KA), ⁶/₂, ¹⁵/₆ 1 han og ⁷/₈ 1 ad han **Sepstrup Sande** (PLA,AWM) samt ¹⁶/₂ 2 rst og ²⁸/₇ 3 **Kompedal Plantage** (OLI,TRK).

Største obs i 1. halvår (>8): ¹⁵/₄ 15 fou **Gjerrild Klint** (SAR) og ⁷/₅ 25 rst **Anholt Havn** (KMN). 2. halvår (lok.max >8): ¹/₉ 26 fou **Århus Østhavn** (KEH), ¹/₉ 11 indtrk **Fornæs** (JSC) og ³/₉ 26 rst **Sodringsholm Strand** (LTP).

Sidste obs: ¹⁰/₁₀ 1 rst **Alrø** (TOLA) samt ¹²/₁₀ og ¹⁶/₁₀ 1 rst **Århus Østhavn** (JB,IZN).

Ringdrossel *Turdus torquatus*

Der indberettes 60 fugle i år, hvilket er en svag stigning i forhold til 2012, men under 10-års gennemsnittet.

1. halvår: Første obs er ¹²/₄ 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH), ¹³/₄ 1 han fou **Sodringsholm Strand** (LTP) og ¹⁴/₄ 1 han rst **Ormslev** (Poul Hald Møller). Største obs (lok.max >2): ²⁶/₄ 4 rst **Gjerrild Fyr** (KO), ²⁶/₄ 6 rst **Anholt** (FSV) og ²⁶/₄ 7 rst **Sælvig Havn** (MWH). Sidste obs: ⁸/₅ 1 hun rst og ⁹/₅ 1 han rst begge **Anholt** (KMN) samt ⁹/₅ 1 han trk rst **Gjerrild Nordstrand** (ASF).

2. halvår: ²⁰/₉ 1 rst **Hassensør** (SSL), ³⁰/₉ 1 rst og ⁶/₁₀ 4 trk rst begge **Anholt** (KMN), ⁹/₁₀ 1 rst **Brabrand Sø** (GGU) samt ¹¹/₁₀ 1 han rst **Gjerrild Nordstrand** (RDN).

Total: 62 (82)		Indsendere: 26					Observationer: 39			Lokaliteter: 25		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
-	-	-	45	7	-	-	-	2	6	-	-	

Solsort *Turdus merula*

Der indberettes 44 ringmærkede fugle ved **Brabrand Sø** (MJH) og 88 ringmærkede fugle på **Anholt** (FSV).

Ynglepar: Der indberettes 41-63 ynglepar fra 10 lokaliteter. Herudover 242 syngende fugle på 90 lokaliteter.

Total: 3970 (3076) Indsendere: 131 Observationer: 1823 Lokaliteter: 300

Sjagger *Turdus pilaris*

Året er en kopi af sidste år, bortset fra at der ikke er nogen sommerfund i år.

1. halvår: Træk: 366 trækkende i perioden, flest (lok.max >30): ⁶/₂ 65 NØ **Grenå Enge** (BJS), ¹¹/₄ 125 trk **Barnekold** (MWH) og ¹⁵/₄ 92 trk **Moesgård Strand** (SSK). Større rastende flokke (lok.max >350): ³/₁ 500 **Fussingø Skov** (LTP) og ¹⁷/₄ 450 **Ejer Bavnehøj** (SLA). Sidste obs: ²⁷/₅ 1 rnk **Anholt** (FSV).

2. halvår: Første obs: ²⁷/₉ 1 rst **Sælvig Havn** (CBR). Træk: 3849 trækkende i perioden ⁷/₁₀-²⁵/₁₂, kulminerer ult. okt, flest (lok.max >300): ¹⁹/₁₀ 370 trk **Anholt** (KMN), ³⁰/₁₀ 400 S **Vrads Sande** (MHH) og ³⁰/₁₀ 1500 S **Årlev Engso** (LLH). Større rastende flokke (lok.max >200): ²⁵/₁₂ 220 **Lading Sø** (HLL).

Total: 30.919 (43.094)		Indsendere: 120					Observationer: 792			Lokaliteter: 28		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
6181	3483	702	1692	26	-	-	-	2	5085	6716	7032	

Sangdrossel *Turdus philomelos*

Årstotalen er mere end halveret i forhold til sidste år, og den er også under 10-årsgennemsnittet. Vi skal tilbage til 2010 for at finde en lavere årstotal. Der er 2 ringmærkede fra **Brabrand Sø** (MJH) og 23 fra **Anholt** (FSV).

Der indberettes 3-8 ynglepar på 2 lokaliteter og 232 syngende fugle på 114 lokaliteter.

Vinter: Der er 6 observationer i januar, som vurderes at være 4 individer.

Forår: Første obs: $\frac{3}{5}$ 1 sy **Stavtrup** (PCL), $\frac{5}{3}$ 1 sy **Viby** (JLY) og $\frac{2}{3}$ 1 fou **Alrø Egehoved** (SAR). Træk: 61 trækkende i perioden $\frac{2}{3}$ - $\frac{5}{5}$, flest (lok.max >13): $\frac{1}{4}$

Total:1487 (1758)						Indsendere: 93						Observationer: 424						Lokaliteter: 160											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	-	4	495	136	78	33	10	150	569	6	2																		

Vindrossel *Turdus iliacus*

Det er kun nogle store trækobservationer i efteråret, der gør, at årstotalen ikke er lavere i år.

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max >8): $\frac{1}{4}$ 12 **Onsbjerg** (MWH), $\frac{11}{1}$ 15 **Moesgård Park** (CHJ) og $\frac{1}{4}$ 15 **Skramso Plantage** (JPL). Sidste obs: $\frac{2}{4}$ 4 rst **Gjerrild** (HLL) og $\frac{8}{5}$ 1 rst **Anholt** (FSV).

Total: 2757 (4947)						Indsendere:53						Observationer: 202						Lokaliteter: 97											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
99	4	4	112	1	-	-	-	3	1516	811	207																		

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

Årstotalen er steget lidt, men den er stadig under 10-årsgennemsnittet, ellers ligner det de to foregående år, dog er indberetningerne af rastefugle meget beskedne. Der indberettes 2-3 ynglepar på 2 lokaliteter og 37 syngende fugle på 29 lokaliteter.

Total: 934 (1045)						Indsendere: 65						Observationer: 238						Lokaliteter: 100											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	8	43	521	28	24	22	7	25	213	21	14																		

24 trk **Moesgård Strand** (SSK). Større rastende flokke (lok.max >28): $\frac{1}{4}$ 61 **Gjerrild Nordstrand** (LLH), $\frac{1}{3}$ 50 **Anholt** (FSV) og $\frac{1}{4}$ 50 **Sostrup Hede Skov** (EV).

Efterår: træk: 845 trækkende i perioden $\frac{1}{9}$ - $\frac{12}{10}$, flest (lok.max >2): $\frac{1}{10}$ 370 trk **Anholt** (KMN). Større rastende flokke (lok.max >25): $\frac{1}{10}$ 50 **Totten, Anholt** (KO), $\frac{3}{10}$ 32 **Stubbe Sø** (HOF) og $\frac{1}{10}$ 30 **Kompedal Plantage** (TBR). Sidste obs: $\frac{10}{11}$ 1 **Fornæs** (HAC), $\frac{15}{11}$ 1 **Lilleør** (MWH) og $\frac{25}{11}$ 1 **Årslev Engso** (LLH).

Vinter: $\frac{26}{12}$ 1 **Lilleør** (MWH,DMA) og $\frac{28}{12}$ 1 **Sødringholm Strand** (LTP).

Total:1487 (1758)						Indsendere: 93						Observationer: 424						Lokaliteter: 160											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	-	4	495	136	78	33	10	150	569	6	2																		

2. halvår: Første obs: $\frac{2}{9}$ 2 fou **Hou** (OS) og $\frac{29}{9}$ 1 SV **Bryrup** (AWM). Træk: 1187 trækkende i perioden $\frac{29}{9}$ - $\frac{8}{11}$, kulminerer med. okt-pri. nov, flest (lok.max >175): $\frac{1}{10}$ 300 **Århus Vest** (JLY) og $\frac{8}{11}$ 500 S **Årslev Engso** (LLH). Større rastende flokke (lok.max >60): $\frac{15}{10}$ 300 **Kompedal Plantage** (TRK) og $\frac{16}{11}$ 64 **Egå Engso** (LLH).

Forår: Træk: 592 trækkende i perioden $\frac{5}{3}$ - $\frac{21}{4}$, flest (lok.max >26): $\frac{1}{4}$ 109 Ø **Gjerrild Nordstrand øst** (APR m.fl.) og $\frac{1}{4}$ 126 **Gjerrild Nordstrand** (FNI).

Efterår: Træk: 175 trækkende i perioden $\frac{7}{10}$ - $\frac{1}{11}$, flest (lok.max >6): $\frac{1}{10}$ 155 **Anholt** (KMN).

Græshoppesanger *Locustella naevia*

Siden det store totalantal i 2010 er antallet af indrapporterede Græshoppesangere faldende og ligger i år under 10-årsgennemsnittet. Antallet af ynglende/syngende fugle er ligeledes faldende.

Der indberettes 2 ynglepar **Hornbæk Enge** samt 70 syngende fugle på yderligere 39 lokaliteter, flest (lok.max >4): $\frac{1}{4}$ og $\frac{3}{5}$ 9 **Bjerregrav Mose** (CSS), $\frac{30}{5}$ 5

Total:105 (118)						Indsendere: 46						Observationer: 120						Lokaliteter:43											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	55	35	12	-	-	-	-	-																		

Norreåen (LM) samt $\frac{3}{5}$ 5 **Rejstap Enge** (TBR).

Første obs: $\frac{27}{4}$ 2 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og $\frac{27}{4}$ 1 sy **Gudenåparken** (LTP).

De sidste observationer er alle fra den $\frac{24}{7}$: 2 sy **Væth Enge** (LSN), 1 sy **Værum Ø Enge** (LSN), 1 sy **Hornbæk Enge** (TBR) og 1 sy **Vorup Enge** (TBR).

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

$\frac{8}{9}$ og $\frac{9}{9}$ observeres en syngende Flodsanger **Gjerrild Nederskov** (KO,LLH,HLL,PMM).

Savisanger *Locustella luscinioides*

En syngende Savisanger observeres $\frac{15}{6}$ og $\frac{17}{6}$ **Dronningborg Bredning** (LTP,CSS) samt $\frac{23}{7}$ 1 sy **Værum Ø Enge** (HLR). Sidstnævnte fugl kan være den samme som i juni.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Efter mange års fravær observeres der Sivsanger igen på **Samsø**. Det er endda et muligt ynglepar. Den sidste observation af Sivsanger på **Samsø** var den $\frac{17}{7}$ 1996 1 **Kragemosen** (LEB).

Antallet af ringmærkede fugle er tydeligt ringere end året før. I 1. halvår bliver der ringmærket 5 fugle på **Anholt** (FSV) og 7 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH). I 2. halvår bliver der ringmærket 7 Sivsangere, heraf 4 1K-fugle. Tallene er rensset for gengangere.

Total:104 (56)						Indsendere:44						Observationer: 124						Lokaliteter: 32											
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	50	25	14	11	-	-	-	-																		

Der indberettes 0-1 ynglepar **Vesborg Fyr** (MWH) og 4-5 par **Hornbæk Enge** (LTP) samt 57 syngende fugle på yderligere 25 lokaliteter, flest (lok.max >4): $\frac{11}{5}$ 5 **Gudenåparken** (LTP), $\frac{19}{5}$ 5 **Anholt** (KMN) og $\frac{26}{5}$ 14 **Brabrand Sø** (MJH).

Første obs: $\frac{26}{4}$ 1 sy **Stubbe Sø** (AS) og $\frac{27}{4}$ 3 sy **Gudenåparken** (LTP).

Sidste obs: $\frac{18}{8}$ 1 2K+ ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og $\frac{28}{8}$ 1 rst **Hornbæk Enge** (LTP).

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

Totalantallet nærmer sig det store antal fra 2008 (527), antallet af ynglende/syngende fugle overgår endda 2008.

Der indberettes 25-34 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 16 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 3-5 par **Besser og Sildeballe**

(MWH) samt 339 syngende fugle på yderligere 94 lokaliteter, flest (lok.max >16): 7/6 23 **Egå Engso** (HLL), 9/6 32 **Kolindsund** (KO) og 15/6 20 **Dronningborg Bredning** (LTP). Første obs: 10/5 2 sy **Hornbæk Enge** (HMS), 12/5 3 sy **Egå Engso** (FNI,HLL,CHI) og 12/5 1 sy **Tåstrup Sø** (CHI).

I første halvår bliver der ringmærket 3 Kærsangere

Total: 512 (391)						Indsendere: 58						Observationer: 304						Lokaliteter: 104					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	153	266	65	16	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Der går 337 Rørsangere i ringmærkernes net, lidt færre fugle end i 2012. I første halvår bliver der ringmærket 55 fugle på **Anholt**. Observatøren oplyser, at 5 af de fangede fugle blev ringmærket i udlandet. Ved **Brabrand Sø** går der 52 fugle i nettet, 2 af dem bliver genfanget. I andet halvår bliver der ringmærket 210 Rørsangere ved **Brabrand Sø** efter frasortering af gengangere, heraf 158 1K-fugle.

Der indberettes 38-47 ynglepar på 7 lokaliteter, flest 24 par **Hornbæk Enge** (LTP), samt 432 syngende fugle på yderligere 74 lokaliteter, flest (lok.max >25): 24/5 33

Total: 1108 (697)						Indsendere: 81						Observationer: 520						Lokaliteter: 92					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	351	338	186	182	49	1	-	-	-	-	-	2	351	338	186	182	49	1	-	-

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

Der observeres hele to Drosselrørsangere: 19/5 1 sy **Anholt** (KMN) og 11/6-23/6 1 sy ved fugletårnet ved **Stubbe Sø** (LR,BBS,GØS m.fl.). Sidstnævnte fugl pådra-

ved **Brabrand Sø** (MJH) og 16 på **Anholt** (FSV), i andet halvår 24 ved **Brabrand Sø**, heraf 22 1K-fugle.

Sidste obs: 7/9 5 1K, 8/9 2 1K og 14/9 2 1K alle ringmærket **Brabrand Sø** (MJH).

Vorup Enge (TBR), 26/5 37 **Brabrand Sø** (MJH) og 3/6 30 **Rejstrup Enge** (TBR). Første obs: 27/4 1 sy **Dystrup Sø** (AS), 28/4 1 sy **Vorup Enge** (APR).

Største observationer af ikke-syngende fugle: 1. halvår (lok.max >30): 19/5 35 rst **Anholt** (KMN). 2. halvår (lok.max >22): 1/6 30 rst **Hornbæk Enge** (TBR) og 25/5 25 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH).

Sidste obs: 22/9 1 sy **Sminge Sø** (HAT), 28/9 1 død og 8/10 1 ringmærket **Anholt** (KMN,FSV).

ger sig stor opmærksomhed. Der er i alt 35 observationer af fuglen i perioden.

Gulbug *Hippolais icterina*

Selvom antallet af indsendere er lidt lavere end sidste år, er antallet af observationer og totalantallet rekordstore.

Der indberettes 8-14 ynglepar på 6 lokaliteter, heraf 6-11 på **Samsø** (MWH). Desuden observeres der 124 syngende fugle på yderligere 80 lokaliteter, flest (lok.max >4): 24/5 5 **Jernhatten** (JPL) og 27/5 14 **Anholt** (KMN).

Første obs: 6/5 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og samme dag 1 sy **Resenbro** (HAT).

Forårstrækket giver udslag i større observationer på

Anholt: 9/5-28/5 28 ringmærket (FSV) samt 19/5 10 rst, 20/5 11 rst og 25/5 15 rst (alle KMN). Sidste obs: 2/8 1 fou **Isse-**

hoved (MWH), 15/8 1 fou **Årslev Engso** (LLH) og 1/9 1 fou **Ballen** (MWH).

Total: 214 (165)						Indsendere: 56						Observationer: 220						Lokaliteter: 92					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	116	66	129	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Høgesanger *Sylvia nisoria*

Ingen observationer.

Gærdesanger *Sylvia curruca*

Totalantallet nærmer sig rekordåret 2010 (446), hvilket kan være begrundet i en større aktivitet blandt observatørerne. Antallet af indsendere og af observationerne er rekordstore.

Der indberettes 4-7 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 2-4 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden observeres 157 syngende fugle på yderligere 102 lokaliteter, flest (lok.max >4): 1/5 5 **Lisbjerg** (SSL), 8/5 og 9/5 5 **Gjerrild Nordstrand** (LLH,ASF).

Første obs: 17/4 1 sy **Højbjerg** (HET) og 19/4 1 fou **Åbyhøj** (MIK).

Total: 403 (287)						Indsendere: 87						Observationer: 394						Lokaliteter: 126					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	70	218	55	22	28	9	1	-	-	-	-	-	70	218	55	22	28	9	1	-	-

Tornsanger *Sylvia communis*

Der indberettes 52-86 ynglepar fra 12 lokaliteter på **Samsø**, flest herfra 15-20 par **Besser og Sildeballe** (MWH), samt 25 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 0-1 par **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JKL). Desuden observeres i alt 678 syngende fugle på yderligere 144 lokaliteter, flest (lok.max >26): 31/5 77 **Bjerregrav Mose** (CSS) og 3/6 55 **Rejstrup Enge** (TBR).

Første obs: 20/4 1 fou **Egå Engso** (HLL), 27/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og 28/4 1 rst **Norsminde Fjord** (DB).

Det er kun i 1. halvår, at der er større observationer, alle på **Anholt** (lok.max >12): 7/5 32 ringmærket (FSV) og 9/5 15 rst (KMN). I alt bliver der i perioden 21/4-28/5 ringmærket 85 Gærdesangere på **Anholt** (FSV). Det er mere end dobbelt så mange som sidste år.

Sidste obs: 14/9 1 fou **Vesborg Fyr** (MWH,DMA) samt 13/10 1 ringmærket og 14/10 1 fou **Anholt** (FSV,KMN), hvilket er ret sene observationer.

Største obs: 1. halvår (lok.max >21): 17/5 30 rst **Årslev Engso** og 18/5 22 rst **Egå Engso** (begge HLL). Desuden bliver der i perioden 6/5-30/5 ringmærket 63 Tornsangere på **Anholt** (FSV). 2. halvår (lok.max ≥22): 6/7 22 rst **Egå Engso** (HLL) og 9/7 26 fou **Årslev Engso** (HLL).

Sidste obs: 23/9 1 **Egå Engso** (LLH) samt 23/9 1, 25/9 2 og 29/9 3 alle **Årslev Engso** (TOLA,LLH).

Total: 1533 (1174)						Indsendere: 109						Observationer: 735						Lokaliteter: 192					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	707	446	222	125	29	-	-	-	-	-	-	4	707	446	222	125	29	-	-	-

Havesanger *Sylvia borin*

Det store totalantal fra 2010 (520) bliver overgået i år, og dermed er 2013 et nyt rekordår. Det skyldes en del store observationer under forårstrækket. I antallet af ynglende/syngende fugle er der kun ganske små ændringer.

Der indberettes 7-15 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 5-10 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Ifølge det øvrige indtastede materiale observeres der mindst 1 ynglepar mere. Desuden er der oplysninger om 261 syngende fugle på yderligere 114 lokaliteter, flest (lok.max >11): ²⁵/₅ 15 **Tange Sø** (KAHA), ²⁷/₅ 12 **Anholt** (KMN) og ³¹/₅ 18 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Total:560 (347)						Indsendere:74						Observationer:347			Lokaliteter: 132		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	365	107	66	16	6	-	-	-						

Munk *Sylvia atricapilla*

Antallet af indsendere, observationer og lokaliteter er rekordstore, mens totalantallet ikke når op til 2010 med 1690 fugle.

Der indberettes 27-46 ynglepar på 12 lokaliteter, flest 10-15 par **Brattingsborg Skov** (MWH), samt 607 syngende fugle på i alt 192 lokaliteter, flest (lok.max >18): ²⁵/₅ 20 **Tange Sø** (KAHA), ¹²/₇ 19 **Årslev Engso** (HLL) og ²⁰/₇ 20 **Rye Nørreskov** (HBØ).

Vinterobs 1. halvår: ¹¹/₁-²⁷/₁ 1 hun fou og ³/₃ 1 hun og 1 han fou **Højbjerg** (HET), ¹/₂ 1 hun rst **Torskov** (IZN) samt ¹/₃-¹/₃ 1 hun fou **Grenå** (BJS). Den første forårsobservation er ¹/₄ 1 han rst **Beder** (ESØ). Den ¹/₄ observeres der 8 Munke på 6 lokaliteter.

Total: 1572 (1007)						Indsendere:147						Observationer:966			Lokaliteter: 250		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	3	259	700	225	192	44	73	66	2	1						

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

En Lundsanger observeres på **Djursland**: ¹/₆ 1 sy **Vallum Sø** (LPJ m.fl.). Den ²⁷/₆ bliver en Lundsanger hørt syngende og kortvarig set og fotograferet ved **Besser Made** (MWH,EJH). Den ³¹/₆ bliver der

Første obs: ¹/₅ og ⁷/₅ 1 sy **Hinnerup** (APN) samt ⁸/₅ 1 sy **Silkeborg** (FG).

Forårstrækket giver udslag i flere større observationer (lok.max ≥20): ¹⁷/₅ 60 rst **Anholt** (KMN) og 20 rst **Gjerrild** (KO). I perioden ¹/₅-³/₅ bliver der ringmærket 149 Havesangere på **Anholt**, dagsmaksimum den ¹⁷/₅ med 34 fugle.

Sidste obs: ¹/₉ 3 ringmærket **Anholt** (FSV), ¹/₉ 1 fou **Issehoved** (MWH) og ²/₉ 1 fou **Vesborg Fyr** (MVH).

Forårstrækket gør sig bemærket med større observationer af rastende og ringmærkede fugle (lok.max >25): ²⁶/₄ 30 rst **Årslev Engso** (ABB) samt i alt 218 ringmærkede fugle på **Anholt** (FSV), dagsmax. ³/₅ 37, ¹/₅ 66 og ⁷/₅ 44 fugle (FSV). Ved **Brabrand Sø** bliver der ringmærket 20 fugle (MJH).

Største obs 2. halvår (lok.max ≥14): ¹⁴/₇ 14 rst **Årslev Engso** (HLL), ¹³/₉ 14 rst **Hassensør** (KO) og ⁸/₁₀ 20 fou **Anholt** (KMN). Der bliver ringmærket 73 fugle på **Anholt** og 7 ved **Brabrand Sø**.

Sidste efterårsobs: ⁵/₁₁ 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 1 hun rst **Stensmark** (HAC). Der er kun en vinterobservation i 2. halvår: ¹/₁₂ 1 han fou **Hinnerup** (APN).

igen hørt en Lundsanger på **Samsø**, denne gang i **Brattingsborg Skov** (MWH,CBR). Selvom den anden observation er gjort længere sydpå på øen end den første, kan det eventuelt dreje sig om den samme fugl.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

Ligesom sidste år bliver der observeret Hvidbrynet Løvsanger på **Anholt**, ³/₉ 1 set og hørt, ³/₁₀ 1 ringmærket og ¹/₁₀ 1 set og hørt (FSV,KMN). Hvorvidt det drejer sig

om samme individ fremgår ikke af indberetningerne, men det regnes som meget sandsynligt.

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

Totalantallet er steget igen i forhold til sidste år, og bliver kun overgået af tallene fra de første to år af den sidste Atlas-tælling i 1993 og 1994. Antallet af syngende fugle er steget markant, mens stigningen i antallet af lokaliteter med syngende fugle kun er steget fra 38 til 41.

Der indberettes ingen ynglepar men 74 syngende fugle på 41 lokaliteter, flest (lok.max >5): ³/₉ 8 **Ramten Skov** og ³/₁₅ 10 **Hvilsager Skov** (begge FNI).

Total:102 (55)						Indsendere: 38						Observationer: 77			Lokaliteter: 43		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	84	16	1	-	-	-	-	-						

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Totalantallet er faldet i forhold til de foregående 3 år, men ligger dog stadig over gennemsnittet fra de sidste ti år. Mens antallet af indberettede ynglepar er steget lidt, er antallet af syngende fugle faldet.

Der indberettes 24-39 ynglepar på 11 lokaliteter, flest 5-10 **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden observeres i alt 775 syngende fugle på 220 lokaliteter, flest (lok.max >13): ¹⁵/₄ 21 **Årslev Engso** (LLH), ¹⁷/₄ 22 **Brabrand Sø** (LBO) og ¹⁴/₅ 30 **Bjerregrav Mose** (CSS). Disse tal omfatter fugle, som synger under trækket.

1. halvår: Der er ingen vinterobservationer i 1. halvår, og de først Gransangere observeres ret sent: ¹/₄ 1 rst **Bjerregrav Mose** (CSS) og ¹/₄ 2 fou **Issehoved** (MWH). Dette skyldes sikkert den kolde vinter.

Større observationer af ikke-syngende fugle, 120 ringmærket på **Anholt** (FSV) og 12 ved **Brabrand Sø** (MJH).

Total:2259 (1846)						Indsendere: 140						Observationer:1269			Lokaliteter: 279		
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	517	578	221	141	120	388	289	5	-						

Den første Skovsanger observeres samme dag som sidste år: ²²/₄ 1 sy og ³/₁₀ 1 sy **Skanderborg by** (LTM) efterfulgt ³/₅ 3 ringmærket **Anholt** (FSV).

I perioden ³/₅-¹/₅ ringmærkes der 21 Skovsangere på **Anholt** (FSV).

Sidste obs: ²/₆ 2 sy og ²⁵/₆ 1 sy **Velling Skov** (PLA,AWM) og ⁶/₇ 1 sy **Hvidvedgård Plantage** (JKL).

Dagsmaksimum (>20): ¹⁵/₄ 32 ringmærket på **Anholt**. Desuden ²/₄ 20 rst **Årslev Engso** (ABB).

2. halvår (lok.max >20): ¹³/₉ 30 rst **Hassensør** (KO) og ¹⁸/₉ 30 fou **Trekanten** (MWH). Der bliver ringmærket 200 Gransangere på **Anholt** (FSV) og 90 ved **Brabrand Sø** (MJH), heraf 73 1K-fugle.

Sidste efterårsobs: ⁴/₁₁ 1 rst **Søledet Strandenge** (LTP), ¹/₁₁ 1 rst **Vorup Enge** (BRA) og ¹/₁₁ 1 fou **Sostrup Slot** (PJA). Der er ingen observationer i december.

Som sidste år bliver der observeret en fugl med karakter af Sibirisk Gransanger (TRISTIS), ¹⁷/₁₀ 1 rst **Trekanten** på **Samsø** (MWH). Observatøren kommenterer fundet således: "Set kort, gråbrun ryg, lys bug – det karakteristiske kyllingekald hørt 4-5 gange."

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

Der indberettes 14-23 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 5-8 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden indberettes i alt 744 syngende fugle på 157 lokaliteter, flest (lok.max >20): $\frac{27}{4}$ 25 **Vejerslev skov** (CHØ), $\frac{14}{5}$ 48 **Rejstrup Enge** (TBR) og $\frac{31}{5}$ 87 **Bjerregrav Mose** (CSS). Disse tal omfatter fugle, som synger under trækket.

1. halvår: De første observationer er alle fra $\frac{16}{4}$: 1 sy **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (ABU), 1 sy **Gudenåparken** (CS) og 1 fou **Fløjstrup Strand** (LG).

Større observationer (lok.max >40): $\frac{26}{4}$ 50 rst **Årlev Engso** (ABB), $\frac{3}{5}$ 50 rst **Hornbæk Enge** (TBR) og $\frac{10}{5}$ 500 trk rst **Anholt** (KMN). Der bliver ringmærket

1609 Løvsangere på **Anholt** (FSV), heraf en med ring fra Stavanger og en med fransk ring. Dagsmaksimum er den $\frac{1}{5}$ med 203 fugle.

2. halvår (lok.max >10): $\frac{15}{6}$ og $\frac{3}{9}$ 12 **Sødringholm Strand** (LTP) samt $\frac{1}{8}$ 18 **Bjerregrav Mose** (CSS). Fangsten i ringmærkernes net er mere beskedent end i foråret: 8 fugle på **Anholt** og 17 ved **Brabrand Sø**, heraf 15 1K-fugle.

Sidste obs: $\frac{1}{10}$ 4 **Sminge Sø** (HAT), $\frac{1}{10}$ 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og $\frac{6}{10}$ 7 **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 3169 (1973)						Indsendere: 109						Observationer: 713						Lokaliteter: 190					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	373	2312	228	46	128	70	12	-	-												

Fuglekonge *Regulus regulus*

Totalantallet er ikke så stort som sidste år og ligger lidt under 10-årsgennemsnittet. Antallet af syngende fugle er faldet betydeligt, og vi skal tilbage til 2006 for at finde et lavere antal.

Der er indberettet 3-4 ynglepar **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JKL) og 33 syngende fugle på yderligere 20 lokaliteter, flest (>3): $\frac{27}{5}$ 4 **Kompedal Plantage** (NIN).

1. halvår: Større observationer (lok.max >12): $\frac{1}{4}$ 15 **Skærbøge Plantage** (HST), $\frac{2}{1}$ 20 **Fussingø Skov** (OEH) og $\frac{5}{1}$ 15 **Brattingsborg Skov** (MWH, DMA).

2. halvår (lok.max >35): $\frac{6}{10}$ 50 **Totten Anholt** (KO), $\frac{14}{10}$ 42 **Sødringholm Skov** (HMS) og $\frac{15}{10}$ 50 **Kompedal Plantage** (TRK).

Ringmærkning: 1. halvår: 64 fugle på **Anholt** (FSV), heraf en med tysk ring, 2 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH).

2. halvår: 68 på **Anholt** og 2 ved **Brabrand Sø**, begge 1K-fugle.

Total: 1119 (1202)						Indsendere: 73						Observationer: 384						Lokaliteter: 117					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
143	98	76	134	24	11	10	12	102	343	123	43												

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla*

8 indsendere beretter om 14 observationer af min. 6 fugle, alle nævnes: $\frac{2}{4}$ 1 sy **Gjerrild Fyr** (ASE, JSC, LLH), $\frac{21}{5}$ 1 sy **Anholt** (KMN), $\frac{15}{6}$ 1 sy **Sepstrup Sande** (AWM), $\frac{24}{6}$ - $\frac{3}{7}$ 1 sy **Velling Skov** (PLA, AWM), $\frac{10}{8}$ 1 rst **Anholt** (CSS), måske samme fugl som den $\frac{21}{5}$, samt en af de sjældne vinterobservationer $\frac{14}{12}$ og $\frac{15}{12}$ 1 **Sødringholm Strand** (LTP, CSS). Observatøren (LTP)

kommenterer fundet således: "Smuk og helt overraskende fundet i krat på diget ved det lille tilgroede vandhul midt for skoven. Set på helt ned til 8 m afstand. Stor hvid øjenbrynsstribe i kontrast til de sorte tegninger og den brandrøde isse. Også det fine skarpe kald hørt et par gange."

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata*

Der er en let stigning i totalantallet i forhold til 2012, mens antallet af indberettede ynglende/syngende fugle er steget tydeligt. Det kan skyldes en større aktivitet blandt observatørerne.

Der indberettes 4-6 ynglepar på 4 lokaliteter, 2 par på **Djursland** (JPL) og 2-4 par på **Samsø** (MWH). Indtastning af ynglefugle tyder på yderligere 4 par på 4 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 11 syngende fugle på 9 lokaliteter, flest (>1): $\frac{8}{5}$ 2 **Gjerrild Nordstrand** (LLH) og $\frac{29}{5}$ 2 **Fussingø Mølledam** (LNS).

1. halvår: Første obs er $\frac{27}{4}$ 1 rst **Beder** (VMR), $\frac{1}{5}$ 1 fou **Lystrup Å** (AWM) og $\frac{1}{5}$ 1 fou **Skæring Hede** (MLA).

De største observationer er alle fra **Anholt** (>7): $\frac{8}{5}$ 16, $\frac{11}{5}$ 10 og $\frac{20}{5}$ 20 (alle KMN). Ringmærkning: 12 på **Anholt**, bedste dag $\frac{20}{5}$ med 5 fugle (FSV), samt $\frac{9}{5}$ 1 2K+ **Brabrand Sø** (MJH). Observatøren bemærker, at det er første gang, at arten ringmærkes på lokaliteten, siden han startede ringmærkningen i 2002.

2. halvår (lok.max >4): $\frac{28}{7}$ 14 **Kompedal Plantage** (TRK), $\frac{20}{8}$ 8 fou **Vesborg Fyr** (MWH) og $\frac{13}{9}$ 10 fou **Hassensør** (KO).

Sidste obs: $\frac{18}{9}$ 1 fou **Ballen/Østerløkken** (MWH), $\frac{18}{9}$ 2 fou **Årlev Engso** (LLH) og $\frac{20}{9}$ 1 rst **Hassensør** (SSL).

Total: 184 (144)						Indsendere: 50						Observationer: 118						Lokaliteter: 60					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	56	24	46	38	19	-	-	-												

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

Ingen observationer.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

Der er indsendt et par billeder af Anita og Henrik Berg, der opdagede en Hvidhalset Fluesnapper ved deres sommerhus ved Thorsager, $\frac{10}{5}$ 1 2K han **Hedekov-Gretbjerg**.

Det er ifølge DOFbasen kun det 4. fund fra **Østjylland**. De tidligere er fra 1977, 1989 og 2003.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Totalantallet er steget i forhold til 2012, men når ikke i nærheden af det pæne antal fra 2010. Antallet af ynglepar er steget tydeligt, især på Østjyllands bedste lokalitet for Broget Fluesnapper, Fugleværnsfondens Reservat ved Stubbe Sø, hvor antallet af ynglepar er fordoblet i forhold til sidste år.

Der er indberetninger af 9-10 ynglepar, flest 6 par **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JKL). Herfra meldes også den $\frac{25}{5}$ det største antal med 4 syngende fugle (ABU). Fra yderligere 15 lokaliteter meldes 15 syngende fugle.

De første observationer er meget tidlige: $\frac{1}{4}$ 1 han fou **Lystrup** (APN), $\frac{1}{4}$ 1 han rst **Nordby** (MWH) og til mere normal tid $\frac{2}{4}$ 1 rst **Forstbotanisk Have** (UTE).

1. halvår: Største observationer (lok.max >4): $\frac{5}{6}$ 6 rst og $\frac{1}{4}$ 6 ringmærket **Anholt** (KMN,FSV). I alt bliver der i perioden $\frac{2}{4}$ - $\frac{29}{5}$ ringmærket 31 fugle på **Anholt** (FSV)

Total: 122 (99)						Indsendere: 48						Observationer: 108						Lokaliteter: 57					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	25	74	7	1	12	3	-	-	-												

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Totalantallet ligger meget tæt på de pæne antal fra 2008 og 2009. Det ser ud til, at bestanden af Skægmejser er kommet over det store indhug i de seneste hårde vintre.

Der indberettes 4-5 ynglepar **Kragemoen** (MWH). Af de 48 fugle, som bliver ringmærket i 2. halvår ved **Brabrand Sø**, er der 27 1K-fugle og 21 1K+-fugle efter frasortering af genfangster. Det kunne tyde på en god ynglesæson. Desuden meldes 18 syngende fugle på 7 lokaliteter, flest (lok.max >3): $\frac{2}{5}$ 5 **Brabrand Sø** og 5 **Årslev Engso** (begge KJ).

1. halvår, større obs uden for yngletiden (lok.max >8): $\frac{1}{3}$ 20 **Grund Fjord** (LTP) og $\frac{2}{2}$ 10 **Kragemoen** (MWH). Det er kun ved **Brabrand Sø** (MJH), at der går Skægmejser i ringmærkernes net, 55 i perioden $\frac{5}{5}$ - $\frac{22}{6}$ og 66 i perioden $\frac{9}{7}$ - $\frac{3}{11}$. Tallene er ikke rensat for genfangster.

2. halvår, større obs (lok.max >15): $\frac{7}{10}$ 29 of **Årslev Engso** (SSK) og $\frac{7}{10}$ 17 **Vorup Enge** (BK).

samt $\frac{7}{5}$ 1 2K han og $\frac{9}{5}$ 1 2K hun **Brabrand Sø** (MJH). Observatøren bemærker, at hunnen blev ringmærket som unge den $\frac{9}{5}$ 2012 **Finnvirk, Tromsø**.

2. halvår (>2): $\frac{20}{8}$ 7 fou **Vesborg Fyr** (MWH). Sidste obs: $\frac{2}{9}$ 1 1K fou **Forstbotanisk Have** (KO), $\frac{1}{4}$ 1 fou **Fuglsø Skov** (MLA) og $\frac{30}{9}$ 1 1K rst **Totten Anholt** (KO).

Total: 472 (344)						Indsendere: 40						Observationer: 220						Lokaliteter: 26					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	17	10	27	54	52	40	21	33	116	36	26												

Halemejsje *Aegithalos caudatus*

Totalantallet er steget lidt i forhold til 2012 og nærmer sig de pæne tal fra 2004 (1201) og 2008 (1145). De 5 ringmærkede Halemejsjer ved **Brabrand Sø** er alle af sydlig race. Ellers er der påfaldende få indberetninger af Sydlig Halemejsje.

Ikke-racebestemte Halemejsje: 79 indsendere, 222 observationer og 117 lokaliteter. Der er ikke indberettet ynglepar. Indtastning af ynglefugle tyder på 3

par på 2 lokaliteter. Største obs 1. halvår (lok.max >15): $\frac{5}{1}$ 21 **Brattingsborg Skov** (MWH,DMA), $\frac{5}{1}$ 20 **Gammelhaven/Slotshalvø** (JSP) og $\frac{1}{2}$ 18 **Mosso vestende** (PWJ). Største obs 2. halvår (lok.max >15): $\frac{2}{10}$ 16 **Gudenåen Resenbro-Porskær** (HAT), $\frac{19}{10}$ 17 **Funder Å** (DB) og $\frac{1}{12}$ 16 of **Stubbe Sø** (STS).

Nordlig Halemejsje: 26 indsendere, 44 observationer og 25 lokaliteter. Der er ikke indberettet ynglepar, kun 2

redebyggende ynglefugle på én lokalitet. Største obs 1. halvår (>6): $\frac{1}{3}$ 17 of **Salten Langsø** midtdel (BRS), $\frac{2}{3}$ 1 8 **Gl. Rye** (LNS). Største obs 2. halvår (lok.max >8): $\frac{2}{5}$ 9 17 **Årslev Engso** (LLH), $\frac{9}{10}$ 12 **Anholt** (KMN) og $\frac{18}{11}$ 10 **Trekanten** (MWH).

Sydlig Halemejsje: 14 indsendere, 28 observationer og 17 lokaliteter. Der er ingen indberetninger af ynglepar eller ynglefugle. Største obs 1. halvår (>2): $\frac{1}{6}$ 4 **Mosso østende** (RDN) og $\frac{1}{4}$ 4 **Viby** (ESØ). Der er ingen observationer over 2 ex. i 2. halvår.

Total: 1120 (1262)						Indsendere: 119						Observationer: 294						Lokaliteter: 159						
1) Total						2) Ikke race-bestemte Halemejsjer						3) Nordlig Halemejsje						4) Sydlig Halemejsje						
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	
1	268	112	95	88	34	7	7	35	117	121	99	137												
2	230	94	76	59	25	7	7	35	98	99	85	131												
3	30	13	15	16	5	-	-	-	17	21	14	4												
4	8	5	4	13	4	-	-	-	2	1	-	2												

Sumpmejse *Poecile palustris*

Totalantallet er faldet lidt i forhold til 2012 (685), men ligger dog en del over 10-års gennemsnittet.

Der indberettes 2-3 ynglepar på 2 lokaliteter. Indtastning af ynglefugle tyder på yderligere 2 par på 2 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om i alt 42 syngende fugle på 29 lokaliteter, flest (>2): $\frac{1}{2}$ 4 **Kollens Mølle** (TOLA)

og $\frac{3}{3}$ 3 **Rye Sønderkov** (GGU).

Største obs 1. halvår (lok.max >6): $\frac{1}{1}$ 7 **Skærbøge Plantage** (HST), $\frac{2}{1}$ 7 **Fussingø Skov** (OEH) og $\frac{28}{2}$ 15 **Kollens Mølle** (EO). 2. halvår (>6): $\frac{15}{10}$ 12 **Kompedal Plantage** (TRK).

Total: 643 (498)						Indsendere: 91						Observationer: 539						Lokaliteter: 167					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
105	68	91	80	39	15																		

Topmejse *Lophophanes cristatus*

Totalantallet er faldet lidt i forhold til 2012 (391), men ligger dog over 10-års gennemsnittet. Antallet af syngende Topmejsjer er ligeledes faldet. Alligevel ser det ud til, at bestanden i Østjylland er ved at stabilisere sig efter et tydeligt fald i begyndelsen af dette århundrede. Denne tendens bliver dog ikke bekræftet af punkt-tællingerne i hele landet, hvor faldet i antallet af registrerede Topmejsjer fortsætter (Heldbjerg, H., Brandtberg, N. & Jørgensen, M.F. 2014)

Der indberettes 2 ynglepar på 2 lokaliteter samt 29 syngende fugle på yderligere 19 lokaliteter, flest (>3): $\frac{7}{4}$ 5 **Salten Langsø** vestdel (GGU) og $\frac{15}{4}$ 3 **Snedkerhus Plantage** (JPL,JKL).

Største obs 1. halvår (lok.max >4): $\frac{3}{6}$ og $\frac{7}{6}$ 5 **Hinnerup** (APN). 2. halvår (lok.max >6): $\frac{12}{10}$ 10 **Gjerrild Nordstrand** (RDN) og $\frac{15}{10}$ 16 **Kompedal Plantage** (TRK).

Total: 351 (315)						Indsendere: 65						Observationer: 325						Lokaliteter: 86					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
30	26	37	32	14	10																		

Sortmejse *Periparus ater*

I år er der ingen nævneværdige trækobservationer og kun få ringmærkninger på **Anholt**. Totalantallet

er faldet lidt i forhold til 2012, men ligger dog over 10-års gennemsnittet.

Den årlige gennemgang af redekasser i **Fugleværnsfondens Reservat ved Stubbe Sø** resulterede i 4 ynglepar (JKL). Desuden indberettes 2-4 par **Trekanten** og 3-5 par **Brattingsborg Skov** (MWH) samt 149 syngende fugle på yderligere 65 lokaliteter, flest (>6): $\frac{8}{10}$ 15 **Anholt** (SHØ) og $\frac{1}{9}$ 10 **Illerup Ådal** (NCFR).

Total:603 (573)						Indsendere:79						Observationer: 421						Lokaliteter: 127																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
50	30	68	97	62	32	69	30	55	67	29	14																								

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*

Totalantallet er rekordhøjt. Det er mere end dobbelt så højt som i 2012, og er næsten tre gange så højt som gennemsnittet fra de sidste ti år. Det skyldes særlig store trækobservationer i april måned. Uden trækobservationer ville antallet være betydelig lavere (2689).

Der indberettes 11-13 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 5 par **Fugleværnsfondens Reservat ved Stubbe Sø** (JKL). Indtastning af ynglefugle tyder på yderligere 5 par på 5 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 119 syngende fugle på i alt 51 lokaliteter, flest (lok.max >5): $\frac{6}{3}$ 6 **Vorup Enge** (BRA), $\frac{3}{13}$ 6 **Vallum Sø** (ABU) og $\frac{1}{5}$ 7 **Lindholm Hoved** (LNS).

Total:9209 (3105)						Indsendere: 125						Observationer:1566						Lokaliteter:264																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
455	457	1116	5845	164	85	53	92	229	295	218	200																								

Musvit *Parus major*

Det høje totalantal fra 2012 (4294) er overgået, så 2013 er nyt rekordår. Store trækobservationer om foråret bidrager væsentligt til det høje tal. Antallet af registrerede ynglepar er steget i forhold til sidste år, mens antallet af syngende fugle er faldet.

Der indberettes 63-83 ynglepar på 14 lokaliteter, flest 24 par **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JKL) og 10-15 par **Tåstrup Århus** (CHJ). Desuden er der oplysninger om 276 syngende fugle på i alt 99 lokaliteter, flest (lok.max >9): $\frac{6}{3}$ 10 **Vorup Enge** (BRA), $\frac{3}{13}$ 14 **Vallum Sø** (ABU) og $\frac{3}{5}$ 11 **Årslev Engso** (LLH).

1. halvår: Træk: I alt 1395 trk på 4 lokaliteter, flest (lok.

Total: 4427 (2752)						Indsendere: 132						Observationer: 1770						Lokaliteter: 320																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
478	297	448	1729	259	136	96	72	231	190	254	237																								

1. halvår: Største obs (lok.max >8): $\frac{1}{1}$ 15 fou **Skærbøge Plantage** (HST) og $\frac{1}{3}$ 12 rst **Sødringholm Skov** (LTP). 2. halvår (lok.max >10): $\frac{28}{7}$ 50 rst **Kompedal Plantage** (TRK) og $\frac{16}{10}$ 14 rst **Anholt** (KMN).

1. halvår: 6449 trækkende på 9 lokaliteter, flest: $\frac{2}{4}$ 1230 **Gjerrild Nordstrand** (ASE,LLH). Der bliver ringmærket 3 fugle på **Anholt** (FSV) og 33 ved **Brabrand Sø** (MWH). Øvrige større obs (lok.max >20): $\frac{20}{1}$ 25 rst **Årslev Engso** (HLL) og $\frac{17}{2}$ 200 fou **Læsten** (JSP).

2. halvår: 71 trækkende på 4 lokaliteter. Der bliver ringmærket 78 fugle på **Anholt** (FSV) og 73 fugle ved **Brabrand Sø** (MWH), heraf 67 1K-fugle. Genfangster er ikke frasorteret. Øvrige større obs (lok.max >20): $\frac{28}{8}$ 22 fou **Årslev Engso** (LLH), $\frac{20}{9}$ 30 fou **Hassensør** (SSL) og $\frac{12}{10}$ 30 fou **Anholt** (KMN).

max >220): $\frac{3}{4}$ 345 Ø **Gjerrild Nordstrand** (LLH). Øvrige større obs (lok.max >17): $\frac{4}{1}$ 20 rst **Tåstrup Mose** (EO) og $\frac{15}{3}$ 25 rst **Fladbro Skov** (LTP). Der bliver ringmærket 2 fugle på **Anholt** og 22 ved **Brabrand Sø** (FSV,MWH), heraf 12 1K-fugle. Tallene fra **Brabrand Sø** er renset for genfangster fra samme år.

2. halvår: Der er ingen nævneværdige trækobservationer. Større obs (lok.max >42): $\frac{22}{12}$ 55 fou **Brattingsborg Skov** (MWH,DMA). Der bliver ringmærket 66 fugle på **Anholt** og 17 ved **Brabrand Sø** (FSV,MWH). Tallene fra **Brabrand Sø** er renset for genfangster fra samme år.

Spætmejse *Sitta europaea*

Efter rekordåret 2012 (1111) er totalantallet faldet igen, men ligger dog stadig over 10-års gennemsnittet. Antallet af syngende fugle er ligeledes faldet i forhold til sidste år.

Der indberettes i år kun 1 fund af 2 Lysbugede Spætmejsler (*europaea*), som ikke er så almindelig i Østjylland: $\frac{2}{4}$ 2 sy **Silkeborg Nordskov** (BRS). Fugle, som er tastet ind som Mørkbuget Spætmejse (*caesia*), som er den almindelige race i Jylland, bliver behandlet sammen med de ikke racebestemte Spætmejsler.

Total: 866 (741)						Indsendere: 111						Observationer: 937						Lokaliteter:234																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
124	72	123	164	43	26	27	37	59	42	78	71																								

Træløber *Certhia familiaris*

Selvom antallet af indsendere ligger på niveau med de sidste tre år, er totalantallet, antal af observationer og lokaliteter faldet en del. Ligeledes er antallet af syngende fugle faldet. Totalantallet ligger en fjerdedel under gennemsnittet fra de sidste ti år.

Der indberettes 1 yp **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JKL) og 2-4 par **Brattingsborg Skov**

Total:198 (265)						Indsendere:67						Observationer: 162						Lokaliteter: 94																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21	15	28	50	18	5	14	8	8	7	13	11																								

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

Totalantallet er faldet med 12 % i forhold til 2012 og ligger mere end en fjerdedel under 10-års gennemsnittet. Antallet af indsendere og af observationer er ligeledes faldet, mens der er observeret Korttået Træløber på 3 lokaliteter mere end sidste år. Antallet af lokaliteter er det største i dette årti.

Der er indberettet 2-3 ynglepar **Brattingsborg Skov** (MWH). Indtastninger af ynglefugle tyder på et

Total:73 (104)						Indsendere: 34						Observationer:74						Lokaliteter:48																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	5	8	19	11	3	7	2	4	1	1	-																								

Der er registreret 2 ynglepar på 2 lokaliteter: 1 par **Saksild Strand/Rude Strand** (EI) og 1 par **Gødvad** (TNI). Indtastninger af ynglefugle tyder på yderligere 2 par på 2 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 131 syngende fugle på i alt 56 lokaliteter, flest (lok.max >5): $\frac{28}{2}$ 10 **Kollens Mølle** (EO), $\frac{3}{3}$ 6 **Vallum Sø** (ABU) og $\frac{20}{4}$ 10 **Moesgård Strand** (UTE).

Den største observation af ikke-syngende fugle er (lok.max >10): $\frac{2}{1}$ 26 rst **Fussingø Skov** (OEH).

(MWH) samt 40 syngende fugle på yderligere 29 lokaliteter, flest (lok.max >2): $\frac{3}{13}$ 3 **Vallum Sø** (ABU) og $\frac{16}{4}$ 3 **Skramsø Plantage** (JPL).

Større observationer (lok.max >3): $\frac{5}{1}$ 4 fou **Brattingsborg Skov** (MWH,DMA) og $\frac{20}{7}$ 10 rst **Rye Nørreskov** (HBØ).

muligt ynglepar på en lokalitet mere. Der er oplysninger om 30 syngende fugle på yderligere 26 lokaliteter, flest (lok.max >1): $\frac{24}{3}$ 2 **Amstrup Enge** (HLÆ), $\frac{4}{4}$ 2 **Universitetsparken Århus** (UTE), $\frac{30}{4}$ 2 **Fussingø Skov** (CSS) og $\frac{20}{7}$ 2 **Rye Nørreskov** (HBØ).

Største observation af ikke-syngende fugle (lok.max >2): $\frac{2}{1}$ 3 rst **Fussingø Skov** (CSS,OEH).

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Totalantallet er steget med ca. 28 % i forhold til 2012, men ligger dog en del under 10-års gennemsnittet. 24 indsendere beretter om 39 observationer af 18 fugle på 11 lokaliteter.

Der er indberettet 1 ynglepar **Åby Eng** (CHØ) samt 6 syngende fugle på yderligere 6 lokaliteter. Observationer af 1K-fugle tyder på, at Pungmejsen kan have ynglet i **Hornbæk Enge** og ved **Randers Naturcenter**.

Pirol *Oriolus oriolus* 15080

5 fugle i år er lidt over det normale her i Østjylland. Alle er syngende fugle. Der er ingen meldinger om ynglepar, og heller ikke egentlige sommerobservationer, som kunne tyde på yngleaktivitet. Traditionelt er sandsynligheden størst for at møde Pirolen i kystnære skove, og det afspejles da også af årets iagttagelser.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

Med 630 fugle er der atter tale om et rekordår for arten, og igen er det de mange flotte yngletal, som øger årstallet. Der gemmer sig helt sikkert flere ynglepar blandt de observerede fugle, så husk tydeligt at angive ynglepar eller udføjne unger, hvis de observeres.

25-41 ynglepar på 29 lokaliteter (≥ 2 par): 4 par **Salten Næs** (BRS), 2-3 par **Glatved Strand** (PJA), 2-3 par **Brattingsborg Skov** (MWH), 2 par **Stubbe Sø Fugleværnsfondens Reservat** (JPL,JKL), 2 par **Sepstrup Sande** (PLA), 2 par **Vrads Sande** (PLA,HSM,AHO,JBA).

Årets første ankommer ret normalt en uge inde i maj: $\frac{6}{5}$ 1 **Vrads Sande** (JBA), $\frac{6}{5}$ og $\frac{7}{5}$ 1 han **Issehoved** (PAN).

1. halvårs tre største obs: $\frac{18}{5}$ 8 **Anholt** (KMN), $\frac{21}{5}$ 8 og $\frac{30}{5}$ 14 **Glatved Strand** (JPL,PJA).

2. halvårs tre største obs udgøres af ynglefugle med udføjne unger: $\frac{10}{7}$ 12, $\frac{17}{7}$ 19 og $\frac{27}{7}$ 10 **Salten Næs** (BRS). Øvrige lokaliteter med mere end 5 fugle (lok.max): $\frac{29}{7}$ 5 **Lushage** (MWH) og $\frac{6}{8}$ 8 **Vrads Sande** (PLA).

Total: 630 (338)						Indsendere: 77						Observationer: 270						Lokaliteter: 86					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	197	122	220	88	3	-	-	-												

Første obs: $\frac{27}{4}$ 1 **Bjerregrav Mose** (CSS) og $\frac{28}{4}$ 1 han redebyggende **Åby Eng** (KEH).

De største observationer er $\frac{17}{5}$ 4 1K **Hornbæk Enge** og $\frac{6}{5}$ 3 1K **Gudenåen vest for Randers** (begge TBR).

Sidste obs: $\frac{8}{9}$ 1 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og $\frac{21}{9}$ 3 1K **Hornbæk Enge** (TBR).

$\frac{18}{5}$ 1 sy **Anholt** (KMN,FSV,CO), $\frac{28}{5}$ 1 sy **Stensmark** (CHJ), $\frac{1}{6}$ 1 sy **Brattingsborg Skov** (MWH), $\frac{2}{6}$ 1 sy **Rugård Sønderkov** (BBS,AGLS) og $\frac{4}{6}$ 1 sy **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD).

Årets sidste fugle noteres alle i september: $\frac{7}{9}$ 1 1K **Egå Engso** (MLA), $\frac{8}{9}$ 1 ad hun og $\frac{14}{9}$ 1 1K begge **Årslev Engso** (HLL).

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

Et år, som ligger en smule under 10-års gennemsnittet, og noget under de to sidste år, der var rekordår. Intet nyt på ynglefronten. Der ses nogle langtidsstationære fugle i første halvår, og der er flere obs af mere end én fugl i 2. halvår.

1. halvår: Der er obs fra 36 lokaliteter, og 4 reelt langtidsstationære fugle (>1 md og mindst 3 obs): $\frac{3}{1}$ - $\frac{14}{4}$ 1 **Vrads Sande** (JBA,AWM,TOLA), $\frac{13}{1}$ - $\frac{3}{4}$ 1 **Salten Næs** (GGU,EBA,BRS,LNS), $\frac{2}{2}$ - $\frac{7}{4}$ 1 **Salten Langsø midtdel** (BRS,EBA,EDY,GGU) og $\frac{4}{2}$ - $\frac{26}{3}$ 1 **Mossø vestende** (VM). Der er ingen obs af mere end én fugl i 1. halvår. Sidste obs i foråret: $\frac{14}{4}$ 1 **Vrads Sande** (TOLA), $\frac{14}{4}$ - $\frac{15}{4}$ 1 **Gjerrild Nordstrand** (OHØ,FNI) og $\frac{21}{4}$ 1 **Salten Langsø vestdel** (JØTL).

Total: 71 (83)						Indsendere: 46						Observationer: 93						Lokaliteter: 54					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	12	5	12	-	-	-	1	2	17	5	4												

Skovskade *Garrulus glandarius*

Træk: $\frac{25}{4}$ - $\frac{28}{4}$ 8 N **Moesgård Strand** (JTL) og $\frac{19}{5}$ 3 Ø **Gjerrild** (HP). Øvrige obs (lok.max ≥10): $\frac{2}{1}$ 10 **Fussingø Skov** (ØEH), $\frac{24}{3}$ 11 **Årslev Engso** (HLL), $\frac{5}{5}$ 30 trkf **Gjerrild Fyr** (APR), $\frac{9}{5}$ 21 trkf **Gjerrild Nord-**

strand (ASF), $\frac{13}{10}$ 10 **Kompedal Plantage** (TBR) og $\frac{16}{11}$ 10 **Sødringholm Skov** (APR). Ringmærkning: $\frac{1}{4}$ 1 2K, $\frac{15}{8}$ 1 ad og $\frac{15}{10}$ 2 1K **Brabrand Sø** (alle MJH).

Total: 1181						Indsendere: 111						Observationer: 859						Lokaliteter: 230					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
150	69	83	134	189	34	39	53	126	125	117	62												

Husskade *Pica pica*

Yngel: 5-7 par **Ryomgård**, 1 par **Blegmose** og 1 par **Bøjstrup-Margrethelund** (alle ABU).

Nordstrand (LLH). Øvrige obs (lok.max ≥25): $\frac{11}{1}$ 68 **Dronningborg Bredning** (LTP), $\frac{15}{2}$ 35 **Årslev Engso** (MMR), $\frac{1}{3}$ 25 **Gudenå, Stærkær-Ulstrup** (SKA) og $\frac{27}{11}$ 30 **Møllerup Park** (JPL).

Træk: $\frac{2}{4}$ 3 N **Moesgård Strand** (SSK) og $\frac{4}{4}$ 8 Ø **Gjerrild**

Total: 1929						Indsendere: 93						Observationer: 1734						Lokaliteter: 240					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
371	225	213	135	102	69	59	55	166	140	157	237												

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

I år er der 4 obs af 4 fugle på 4 lokaliteter, mod 7 fugle i 2012 og 4-5 fugle i 2011.

Årets obs: $\frac{10}{7}$ 1 of **Stubbe Sø** (CJC), $\frac{23}{7}$ 1 trkf **Fornæs** (JSC), $\frac{3}{8}$ 1 of **Torup Sø** (AWM) og $\frac{25}{10}$ 1 rst **Bale** (LPI).

Allike *Corvus monedula*

Et fantastisk flot år for Alliken, der scorer den højeste årstotal i lokalrapportens historie, hvilket først og fremmest skyldes en meget flot registrering af trækket – både forår og efterår. Den gamle rekord var i øvrigt fra 2010 (53.459).

Yngel: 8-12 par **Marie Magdalene Kirke** (ABU) og 1 par **Terp** (EBJ) er alt.

1. halvår: Træk: Der noteres i alt 31.552 trækkende fugle på 17 lokaliteter i perioden 1/1-24/5, flest 1/2-9/4 9874 **Fornæs** (HLL,JPL m.fl.), 5/3-24/4 5114 **Moesgård Strand** (IZN,HLL,SSK) og 28/3-18/5 14.253 **Gjerrild-området**

(LLH,ASE,HLL). Øvrige obs (lok.max ≥500): 11/1 1100 **Årlev Engso** (LLH), 16/1 1200 **Skæring** (UTE), 1/2 1500 **Stavtrup** (PCL), 3/2 600 **Ryom Eng** (ABU), 11/2 550 **Egå Engso** (HLL), 16/2 1000 **Kolindbro Enge** (ABU), 19/2 600 **Skanderborg Sø** (JTL), 1/3 100 **Gjerrild Nordstrand** (NJU) og 28/3 500 **Fornæs** (PHA).

2. halvår: Der ses i alt 31.393 trækkende fugle på 11 lokaliteter i perioden 7/9-11/11, flest 28/9-11/11 4281 **Fornæs** (LLH,HLL) og 6/10-16/10 26.060 **Anholt** (KMN). Øvrige obs (lok.max ≥100): 31/8 100 **True Skov** (KJ), 9/10 125 **Brabrand Sø** (GGU), 10/10 115 **Hasle** (JB), 24/10 120 **Skanderborg Sø** (DB) og 28/12 100 **Troldkær** (KMO).

Total:87.070						Indsendere: 91						Observationer: 975						Lokaliteter: 206					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6458	7639	15.643	22.056	403	100	73	230	332	31.196	2108	832												

Råge *Corvus frugilegus*

Et helt normalt år for Rågen, men desværre en ret tilfældig dækning af kolonierne i år.

Yngel: 300-350 par **Tange Sø ved Ans** (PLA), 50 par **Stenvad by** (FNI), 25 par **Tåstrup Rønde** (JKL) og 14 par **Ryomgård** (ABU) er alt indtastet i år. Til sammenligning blev der i 2012 indrapporteret 2955-3331 par og i 2011 1999-2129 par!

1. halvår: Træk: Der ses i alt 357 trækkende fugle på 5 lokaliteter i perioden 3/3-1/5, flest 6/3-17/4 83 **Moesgård Strand** (HLL,SSK), 26/3-12/4 180 **Fornæs**

(HLL), og 31/3-1/5 81 **Gjerrild-området** (ASF,LLH,HLL). Øvrige obs (≥500): 16/1 1200 **Skæring** (UTE), 3/2 545 **Årlev Engso** (HLL), 7/2 1000 **Rødkol Skov** (TVN), 15/2 500 **Ans** (TBR), 19/2 700 **Skanderborg Sø** (JTL), 23/2 1300 **Stilling** (TVN), 8/3 680 **Ålso by** (PR), 31/3 500 **Fussing Sø** (TBR) og 9/6 1000 **Læsten by** (MHH).

2. halvår: Træk: Der noteres i alt 184 trækkende fugle på 3 lokaliteter i perioden 21/9-20/11, flest 18/10-20/11 113 **Fornæs** (LLH,HLL,JSC,HAC). Øvrige obs (≥500): 22/10 800 **Assentoft** (JTK) og 4/12 500 **Fulden/Lille Fulden** (JOA).

Total: 28.909						Indsendere: 84						Observationer: 1156						Lokaliteter: 239					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2896	8452	2837	1507	969	1463	1489	1005	1964	2029	991	3307												

Sortkrage *Corvus corone*

Træk (alle nævnes): 1/3 1 N **Gjerrild Nordstrand** (HLL), 1/4 1 N **Moesgård Strand** (SSK), 24/10 1 SØ **Issehoved** (MWH) og 3/11 2 SØ samt 14/11 3 S **Fornæs** (HLL,HAC). Øvrige obs (≥2): 26/3 2 **Sandby** (APN), 28/3 og 12/4 3 **Gjerrild Nordstrand** (LLH), 4/4 3 **Rugård Strand** (OFR),

30/4 2 **Århus Havn** (SST), 20/5 5 **Stubbe Sø** (SAR) og 16/10 samt 19/10 3 **Anholt** (KMN). Desuden 8 obs af i alt 7 hybrider mellem Sortkrage og Gråkrage (disse er ikke medregnet i månedssummen).

Total:62 (41)						Indsendere:26						Observationer: 62						Lokaliteter: 34					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	4	14	13	8	1	2	1	1	7	8	1												

Gråkrage *Corvus cornix*

Yngel: 1 par **Hinnerup** (APN) er eneste indsendte – der er nu nok flere par derude.

1. halvår: Træk: Der noteres i alt 608 trækkende fugle på 4 lokaliteter i perioden 6/3-27/4: 6/3-24/4 262 **Moesgård Strand** (HLL,SSK), 24/3-27/4 165 **Gjerrild-området** (ASF,JSC), 26/3-9/4 121 **Fornæs** (HLL) og 2/4 60 **Ålsrode Kær** (HOF). Øvrige obs (lok.max ≥100): 1/1 230 **Værum Ø Enge v. Stevnstrup** (HLR), 4/1 130 **Mårup/Samsø** (MWH), 9/1 120 **Gyllingnæs** (DB), 13/1 140 **Kalsemade** (DSA), 14/1 150 **Anholt** (FSV), 21/1 150 **Fladbro Enge/Nørreådal** (LTP), 22/1 350 **Hornbæk Enge, v. Gudenåen** (HLR), 2/2 400 **Overgårds marker** (LTP), 2/2 100 **Alrø Strelshoved**

Total:12.399						Indsendere:128						Observationer: 1846						Lokaliteter: 375					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2923	2513	1309	1180	428	244	149	198	530	774	1044	1107												

Ravn *Corvus corax*

Et flot år for Ravn, der noterer sig sin højeste årstotal i lokalrapportens historie. Den tidligere rekord var fra 2011 (1583).

Yngel: Der er oplysninger om 5-9 par på 8 lokaliteter.

Træk: 7/4 2 NV **Risskov Skov** (RDN), 7/7 2 S **Ballen** (JKC), 7/10 30 V **Sødringholm Strand** (LTP) og 18/10 5 NØ

Total: 2013						Indsendere:133						Observationer: 966						Lokaliteter: 346					
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
142	108	179	220	407	49	92	173	193	189	153	108												

Kragefugl sp. *Corvus sp.*

Rodekassen indeholder i år 15 obs, de største er 12/2 2000 **Ryom Eng** (ABU), 4/11 2000 **Tirstrup** (GGU) og 26/12 2200 **Rønde** (JPL).

Stær *Sturnus vulgaris*

Arten er gået 18 % tilbage i år på trods af samme aktivitet fra observatørene som sidste år.

Der indberettes 10-13 ynglepar på 4 lokaliteter i 2013.

Større flokke (lok.max >1200): 7/8 1500 of **Norsminde**

(GGU), 17/2 170 **Sødringholm Strand** (LTP), 24/2 200 **Ringkloster v. Skanderborg Sø** (DB), 28/2 350 **Eskeplet** (LTP) og 4/3 152 **Overgårds Dige** (HLL).

2. halvår: Træk: Der ses i alt 143 trækkende fugle på 5 lokaliteter i perioden 18/10-21/12, flest 5/4 75 **Gjerrild Nordstrand** (NJ) og 18/10-9/11 47 **Fornæs** (HLL,JSC,LLH). Øvrige obs (≥100): 4/11 120 **Nebel/Kildegaard Plantage** (HAT), 29/11 100 **Gudenåen, Langå** (TVN), 30/12 120 **Storskov ved Brabrand Sø** (JFA) og 30/12 100 **Gyllingnæs** (CHJ).

Norsminde Fjord (AHM). Øvrige obs (lok.max ≥25): 1/4 34 **Kringelen, småskove v. Nødager** (JC), 5/5 150 **Nødager** (UTE), 15/5 155 **Kolindsund vestlige del** (FNI), 29/8 76 **Krogstrup by** (DB), 15/9 33 **Salten Langsø** (GGU), 11/11 40 **Fornæs** (HAC) og 31/12 45 **Hvilsager Skov** (FNI).

Fjord, vest (DB), 2/8 2000 rst **Skalmstrup Vig** (LTP), 13/10 1800 rst **Anholt** (KMN) og 30/12 3000 trk nat **Tange Sø** (AWM).

Træk (ekskl. overnatningstræk): Der indberettes 9929 trækkende fugle i foråret i perioden 5/2-18/6, flest (lok.

max >593): $\frac{8}{4}$ 1198 N **Moegård Strand** (SSK), $\frac{1}{4}$ 830 Ø **Gjerrild Fyr** (APR) og i efteråret 12.350 trækkende i perioden $\frac{10}{8}$ - $\frac{10}{12}$, flest (lok.max >240): $\frac{8}{10}$ 468 S

Total: 64.271 (92.059)						Indsendere: 118						Observationer: 948						Lokaliteter: 245																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1434	862	444	12.752	643	1980	2472	9122	8445	20.496	1308	4313																								

Gråspurv *Passer domesticus*

Totalantallet er steget med 31 % i forhold til sidste år og er det næsthøjeste i dette århundrede. Antallet af indsendere, observationer og lokaliteter er ligeledes steget.

Der er indtastet 4 ynglepar **Ryomgård** (ABU) og 3-5 par **Tåstrup ved Århus** (CHJ). Desuden er der oplysninger om 16 ynglende/syngende fugle på yderligere 5 lokaliteter.

Total: 1778 (1262)						Indsendere: 59						Observationer: 260						Lokaliteter: 104																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
398	170	91	100	107	188	59	291	126	59	123	66																								

Skovspurv *Passer montanus*

Antallet af indsendere, observationer og lokaliteter er rekordhøje. Totalantallet er steget med 28 % i forhold til 2012, og er det højeste i dette århundrede.

Der er indtastet 42-47 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 25 par **Ryomgård** (UBM) og 15-20 par **Tåstrup ved Århus** (CHJ). Desuden indberettes 30 ynglende/syngende fugle på yderligere 6 lokaliteter.

Total: 6742 (3620)						Indsendere: 102						Observationer: 1085						Lokaliteter: 168																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1059	422	487	291	165	159	275	922	1177	615	775	395																								

Bogfinke *Fringilla coelebs*

Årstotalen er ca. 20 % mindre end sidste år, men ligger tæt på gennemsnittet for de foregående 10 år. Der ringmærkes i alt 736 fugle på **Anholt**, 241 i 1. halvår og 495 i 2. halvår, ca. halvt så mange som sidste år. Forårets største fangst finder sted $\frac{1}{4}$ med 120 fugle. Største dag i efteråret er $\frac{1}{10}$ med 53 fugle.

Der er rapporteret 26-38 ynglepar. Derudover mindst 717 syngende fugle (sum af lok.max) fra 151 lokaliteter i perioden $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{6}$. Flest $\frac{3}{4}$ 21 **Langsø** i **Skramso Plantage**

Alrø Egehoved (SSK) og $\frac{1}{10}$ 5215 trk **Anholt** (KMN).

1. halvår: Største obs (>35): $\frac{1}{6}$ 65 **Hinnerup** (APN), $\frac{1}{2}$ 70 **Brusgård Gods** (LTP) og $\frac{7}{6}$ 75 **Egå-Tålfor Strand** (MLA).

2. halvår: Største obs (>45): $\frac{10}{8}$ 80 **Frisenvold** og $\frac{2}{8}$ 60 **Spåkær Skov** (begge DB).

1. halvår: Større obs (lok.max >55): $\frac{20}{1}$ 60 fou **Ålsrode** (CHJ), $\frac{30}{1}$ 60 rst **Skibby** (TOLA) og $\frac{13}{3}$ 112 rst **Hinnerup** (APN). Der er ingen nævneværdige trækobservationer.

2. halvår: Større obs rastende fugle (>97): $\frac{1}{8}$ 110 **Fornæs** (HLL), $\frac{20}{8}$ 180 **Alrø Alhage** (DB) og $\frac{10}{11}$ 120 **Horskær** (DB). Træk: I perioden $\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{11}$ observeres 235 trækkende på 2 lokaliteter, flest $\frac{1}{8}$ 202 **Hassensør** (CBB).

(JPL) og $\frac{27}{5}$ 22 **Kompedal Plantage** (NIN).

1. halvår: På forårstrækket observeres 20.612 trk og trkf i perioden $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{6}$. De største flokke (lok.max >1400) er $\frac{1}{4}$ 2930, $\frac{1}{4}$ 1730 og $\frac{1}{4}$ 1450 **Gjerrild Nordstrand** (LLH). $\frac{1}{4}$ 1450 **Fornæs** (HLL) og $\frac{1}{4}$ 4420 **Gjerrild fyr/Troldhøj** (APR m.fl.). Derudover er de største flokke $\frac{1}{4}$ 250 of **Ålsrode Kær** (HOF) og $\frac{1}{4}$ 150 fou **Besser og Sildeballe** (MWH).

2. halvår: På efterårstrækket observeres 5658 i perioden $\frac{14}{9}$ - $\frac{23}{11}$, største flokke er $\frac{1}{10}$ 795 **Totten Anholt** (KO) og $\frac{12}{10}$ 980 **Trekanten** (MWH,CBR). Desuden bør nævnes $\frac{29}{9}$ 200 rst **Anholt** (KMN,FSV), $\frac{2}{10}$

150 rst **Brattingsborg Skov** (MWH,EJH), $\frac{24}{11}$ 150 fou **Gjerrild Overskov** (BJS,AGLS) og $\frac{15}{12}$ 200 fou **Stensmark** (PIA).

Total: 36.081 (33.054)						Indsendere: 135						Observationer: 1606						Lokaliteter: 323																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1536	814	880	21.302	1234	512	303	141	2555	4384	1568	852																								

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*

Stigning for 2. år i træk, men der er stadig tale om en lav årstotal for arten.

1. halvår: Større flokke af ikke-trækkende fugle (lok.max >24): $\frac{7}{1}$ og $\frac{22}{1}$ 25 rst **Silkeborg Nord** (FG), $\frac{14}{1}$ 100 fou **Besser og Sildeballe** (MWH), $\frac{25}{1}$ 135 rst **Studstrupværket** (HLL), $\frac{27}{1}$ 25 fou **Silkeborg Sydby** (EBA), $\frac{4}{3}$ 80 rst **Overgårds marker** (HLL). I perioden $\frac{3}{3}$ - $\frac{11}{5}$ 254 trk eller trkf, flest $\frac{14}{4}$ 150 **Gjerrild fyr/Troldhøj** (APR m.fl.). 56 fugle ringmærket i perioden $\frac{12}{4}$ - $\frac{6}{5}$ **Anholt** (FSV). Sidste to fugle ses $\frac{11}{5}$, men dernæst en sen efternøler, $\frac{1}{6}$ 1 hun rst-Ø **Gjerrild Nordstrand øst** (ASF).

2. halvår: Første ses $\frac{3}{9}$ 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{7}{6}$ 2 rnk **Anholt** (FSV). Større flokke af ikke-trækkende fugle (lok.max > 120): $\frac{14}{10}$ 150 fou **Anholt** (KMN,FSV), $\frac{24}{11}$ 300 fou **Gjerrild Overskov** (BJS,AGLS) og $\frac{29}{12}$ 1000 rst **Rosenholm Skov** (FNI) og $\frac{29}{12}$ 900 rst **Lading Sø** (HLL). I perioden $\frac{13}{9}$ - $\frac{21}{11}$ i alt 7438 trk, flest $\frac{10}{10}$ 3140 og $\frac{11}{10}$ 1500 **Anholt** (KMN,FSV) og $\frac{21}{11}$ 2100 **Grusbjerg Skov** (HLL). 323 fugle ringmærket i perioden $\frac{7}{6}$ - $\frac{7}{11}$ **Anholt** (FSV,KMN).

Total: 12.418 (197.809)						Indsendere: 66						Observationer: 350						Lokaliteter: 93																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
484	89	176	380	17	1	-	-	105	6028	2844	2294																								

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla*

Den højeste total de seneste 10 år for denne blandede kategori. Alle de nævnte drejer sig om trækkende fugle.

2. halvår: Af årets total på 82.616 fugle er 71.020 observeret fra **Anholt**, alle i oktober. De største flokke her er: $\frac{10}{10}$ 10.250 (KMN,FSV) og $\frac{10}{10}$ 41.600 (KMN,FSV).

1. halvår: Kun 6 observationer, heraf de 5 fra **Gjerrild Nordstrand**. De største flokke her er $\frac{1}{34}$ 4900 (HB,OLL m.fl.) og $\frac{1}{4}$ 4390 (LLH m.fl.)

Total: 82.616 (25.796)						Indsendere: 12						Observationer: 32						Lokaliteter: 11																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	10.076	-	-	-	-	-	71.690	50	800																								

Gulirisk *Serinus serinus*

Der indberettes to observationer: $\frac{3}{5}$ 1 sy **Tranebjerg, Samsø** (hørt af Hans Harrestrup Andersen) og $\frac{11}{5}$ 1 sy **Anholt** (KMN).

Grønirisk *Chloris chloris*

Indberetningen er som sidste år med en lille nedgang i årstotalen.

Der er indberettet 21-37 ynglepar på 9 lokaliteter.

1. halvår: 232 trækkende i perioden ¼-10/5 på 4 lokaliteter, flest (lok.max >18): ¼ 41 N **Moegård Strand** (SSK) og ¼ 100 trk **Gjerrild Nordstrand** (ABU). Større rastende/fouragerende flokke (lok.max >45): 7/1

75 **Besser Rev** (DMA), 1½ 50 **Gylling** (HP) og 30/3 60 **Ballen** (MWH).

2. halvår: 289 trækkende i perioden 14/9-20/12 på 5 lokaliteter, flest (lok.max >7): 14/9 60 S **Vesborg Fyr** (DMA), 10/10 45 trk **Anholt** (KMN) og 23/10 47 S **Fornæs** (LLH). Større rastende/fouragerende flokke (lok.max >100): 30/9 150 **Issehoved** (MWH), 25/10 225 **Fornæs** (HMS) og 15/12 120 **Handrup** (HMS).

Total: 5097 (7493)						Indsendere: 122						Observationer: 1458						Lokaliteter: 249																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
859	374	425	428	219	130	121	195	437	539	704	666																								

Stillits *Carduelis carduelis*

Der indberettes 2-3 ynglepar på 2 lokaliteter. Herudover indberettes der 61 syngende fugle på 41 lokaliteter, flest (lok.max >2): ¼ 3 **Dronningborg Bredning** (NJJ), 26/5 6 **Haraldslund Gods** (HMS) og 12/7 4 **Elsegårde Strand** (ALM).

Gjerrild Fyr (JSC). Større rastende flokke (lok.max >70): 15/1 135 **Amstrup** (JG) og 9/2 140 **Fladbro Enge** (LTP).

1. halvår: 184 trækkende i perioden 24/1-10/5, flest (lok.max >6): ¾ 17 N **Moegård Strand** (SSK) og 2¼ 34 trk

2. halvår: 66 trækkende i perioden 7/9-15/11, flest (lok.max >11): 24/9 26 S **Vesborg Fyr** (MWH,MDA), 22/10 19 **Sødringholm Strand** (LTP) og 23/10 27 S **Fornæs** (LLH). Større rastende flokke (lok.max >50): 2/9 70 **Odder** (JKS), 12/9 59 **Egå Engso** (LLH) og 12/11 57 **Gylling skov** (OS).

Total: 4068 (4037)						Indsendere: 127						Observationer: 985						Lokaliteter: 242																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
741	710	429	274	110	69	106	152	513	321	307	336																								

Grønsisken *Spinus spinus*

Der indberettes 1-2 ynglepar med 6 unger ved **Saksild Strand** (EI).

1. halvår: 2008 trækkende i perioden 1/1-26/5 kulminerer pri.-med. apr, flest (lok.max >29): 7/3 100 NØ **Bryrup** (AWM), 2/4 72 N **Moegård Strand** (SSK) og 3/4 270 trk **Gjerrild Nordstrand** (ASF). Større rastende flokke (lok.max >140): 1/1 345 **Stubbe Sø** (HLL), 10/2 180 **Mossø, østenden** (HLL) og 14/3 260 **Hinnerup** (APN).

Vesborg Fyr (MWH), 25/9 222 **Hinnerup** (APN) og 1/10 350 **Anholt** (KMN).

Total: 13.414 (13.397)						Indsendere: 111						Observationer: 884						Lokaliteter: 203																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2192	1884	1374	979	170	3	10	6	2120	3127	684	865																								

Tornirisk *Linaria cannabina*

Der indberettes ingen ynglepar, men 68 syngende fugle på 21 lokaliteter. Siden 2008 er årstotalen faldet år efter år fra 6227 til 2327 i 2013.

1. halvår: Første obs: 30/1 3 fou **Gravlev** (KJ), 2/2 1 of **Sødringholm Strand** (TBR,TRK) og 3/3 20 rst **Løvenholt jorder** (AWM). 538 trækkende i perioden 4/3-17/5, kulminerer ult. apr, flest (lok.max >35): 20/4 52 N **Dragsmur** (CBB) og 2¼ 124 **Gjerrild Fyr** (JSC). Større rastende flokke: 19/4 40 **Agri** (MLA) og 2¼ 40 **Landbjerg** (OEH).

2. halvår: 473 trækkende i perioden 19/8-19/10, flest (lok.max >32): 14/9 75 S **Vesborg Fyr** (DMA), 18/9 125 **Sødringholm Strand** (LTP) og 8/10 82 S **Alrø Egehoved** (SSK). Større rastende flokke: 31/7 100 rst nat **Kysing Næs** (HBA). Sidste obs: 17/11 2 rst **Løvenholt jorder** (AWM) og 29/12 3 rst **Århus Østhavn** (HP).

Total: 2327 (3982)						Indsendere: 81						Observationer: 440						Lokaliteter: 121																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	1	32	753	186	125	276	231	500	209	8	3																								

Bjergirisk *Linaria flavirostris*

1. halvår: Største flokke (lok.max >50): 2/2 150 rst **Råby Kær** (TRK,TBR) og 3/2 380 **Århus Østhavn** (GGU). Der er 6 obs af 22 trækkende fugle. Sidste obs: 20/4 6 og 1/5 1 **Århus Østhavn** (FRP,SAR) og 2/5 1 rst **Anholt** (FSV).

(LTP). Større rastende flokke (lok.max >150): 20/10 250 **Mellempoldene** (PR), 26/10 170 **Alrø Poller** (LLH) og 21/12 190 **Århus Østhavn** (GGU). Der indberettes 1044 trækkende fugle på 10 lokaliteter i perioden 9/10-23/12, flest (lok.max >16): 22/10 115 **Sødringholm Strand** (LTP) og 23/10 378 S **Fornæs** (LLH).

2. halvår: Første obs: 30/9 25 rst **Kalø Slotshalvø** (HAN), 9/10 1 S **Fornæs** (JSC) og 7/10 16 rst **Sødringholm Strand**

Total: 4666 (6484)						Indsendere: 68						Observationer: 261						Lokaliteter: 54																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
723	878	192	76	2	-	-	-	25	1428	923	419																								

Stor/Lille Gråsisken *Acanthis flammea/cabaret*

Der blev ringmærket 2 fugle på **Anholt** (FSV), og der indberettes 11 syngende fugle på 6 lokaliteter.

2. halvår: Større obs: 9/11 50 rst **Nordby** (MWH), 15/11 50 of **Hornbæk Enge** (LTP) og 10/12 50 fou **Tåstrup** (CHJ). Træk: 240 trækkende i perioden 21/9-20/12 på 5 lokaliteter.

1. halvår: Største obs: 21/2 85 fou **Åbo** (APN). Træk: 23 trækkende i perioden ¼-5/5 på 3-4 lokaliteter.

Total: 903						Indsendere: 38						Observationer: 129						Lokaliteter: 52																	
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	90	9	22	8	1	16	-	10	182	316	239																								

Stor Gråsisken *Acanthis flammea*

Der ringmærkes 22 fugle på **Anholt** (FSV). Sidste i foråret ses 27/4 3 **Beder** (VMO,MIBA) og 11/5 1 **Anholt** (KMN), og første i efteråret er 29/9 6 **Bryrup** (AWM)

og 9/10 2 rnk **Anholt** (FSV). Største obs er 13/10 400 rst **Anholt** (KMN) og 20/11 145 **Hinnerup** (APN).

Total: 1369	Indsendere: 37	Observationer: 126	Lokaliteter: 41								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
68	32	31	6	1	-	-	-	8	691	175	357

Lille Gråsisken *Acanthis cabaret*

Der indberettes 9-12 ynglepar på 6 lokaliteter samt 27 syngende fugle på 19 lokaliteter. Herudover ringmærkes 89 fugle på **Anholt** (FSV), 12 ved **Brabrand Sø** (MJH) og 3 i **Tranbjerg** (HE). Der er enkelte vinterobservationer.

Total: 514	Indsendere: 56	Observationer: 304	Lokaliteter: 73								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	28	17	35	131	51	63	49	43	86	5	5

Hvidsisken *Acanthis hornemanni*

Følgende indberettes 3 fugle: $\frac{1}{10}$ **Totten Anholt** 1 1K ringmærket (KO) og $\frac{1}{10}$ **Anholt** 1 1K han ringmærket (FSV, KMN) samt $\frac{1}{12}$ 1 han rst **Sødringholm Strand** (LTP).

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera*

Igen ses en invasion af arten i Danmark. Årstotalen i Østjylland er i 2013 på 29 ex.

Første fugle dukker op i sidste halvdel af juli med $\frac{1}{7}$ 1 **Universitetsparken** (KO), $\frac{1}{7}$ 5 of rst **Bønnerup Strand** (BGO), $\frac{2}{5}$ 8 1K+ SØ **Brabrand Sø** (MJH), $\frac{2}{6}$ 2 SV **Issehoved** (AWM) og $\frac{2}{8}$ 5

of **Århus Nord** (RDN). Herefter klinger det lidt af, og de følgende observationer er $\frac{3}{1}$ 1 of **Kalø** (RDN), $\frac{1}{5}$ 1 **Salten Langsø** (GGU), $\frac{1}{10}$ 1 Ø **Totten Anholt** (KO), $\frac{1}{10}$ 1 of **Trekanten** (MWH), $\frac{2}{10}$ 1 rst **Sødringhø** (LTP), $\frac{1}{11}$ 2 rst **Sødringholm Strand** (LTP) med den sidste $\frac{1}{11}$ 1 **Trekanten** (MWH).

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*

Foråret byder ikke på de store antal, måske på grund af den kolde vinter. Fra juli og året ud er der mange, som skyldes de mange trækkende fra de nordlige egne. Vi skal tilbage til 2009 med 5244 og 2003 med 7865 fugle for at overgå årstotalen på 4040.

1. halvår: Største rastende flok er $\frac{5}{1}$ 27 **Sødringholm Skov** (LTP). Træk: 24 trækkende i perioden $\frac{1}{1}$ - $\frac{18}{5}$, flest $\frac{1}{3}$ 7 N **Gjerrild Nordstrand** (HLL).

2. halvår: 3082 trækkende fugle i perioden $\frac{13}{7}$ - $\frac{8}{11}$, kulminerer ult. sep-pri. okt, flest (lok.max >121): $\frac{2}{9}$ 205 **Sødringholm Strand** (LTP) og $\frac{10}{10}$ 465 **Anholt** (KMN). Større rastende flokke (lok.max >60): $\frac{1}{10}$ 400 **Anholt** (KMN), $\frac{2}{10}$ 61 **Stubbe Sø** (ABU), $\frac{1}{10}$ 110 **Trekanten** (MWH), $\frac{1}{11}$ 65 **Søholt Plantage** (SSL).

Total: 4040 (3347)	Indsendere: 66	Observationer: 422	Lokaliteter: 122								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
74	35	11	18	63	83	373	201	985	1426	536	235

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

Med 474 fugle i perioden $\frac{1}{9}$ - $\frac{17}{12}$ er det højeste antal nogensinde i Østjylland. Der kan dog være enkelte gengangere blandt observationerne. Hidtil højeste årstotal var 1991 med 393 individer.

Første obs er $\frac{1}{5}$ 1 rst **Salten Langsø**, vestenden (GGU), $\frac{2}{10}$ 11 Ø og 1 trkf **Totten** (KO). Der ses 172 trækkende

Total: 474 (36) Indsendere: 15 Observationer: 51 Lokaliteter: 16

Karmindompap *Erythrurus erythrurus*

Mulige eller sandsynlige ynglefugle er rapporteret fra **Kanhave Kanal** og **Elsegårde Strand**, men derudover kan arten have ynglet på **Anholt**, hvor der også er observationer hen i juni.

De første ses den $\frac{1}{4}$ 1 sy **Anholt** (KMN) og $\frac{1}{7}$ 1 han Ø **Gjerrild Nordstrand** (KO). Der er 8 syngende fugle på 4 lokaliteter (lok.max): $\frac{1}{5}$ 4 **Anholt** (KMN), $\frac{3}{5}$ 1 **Hornbæk Enge** (BK) - usædvanligt inlands-

Total: 17 (19) Indsendere: 11 Observationer: 33 Lokaliteter: 7

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

Der indberettes 6-12 ynglepar fra 6 lokaliteter. Herudover indberettes der 53 syngende fugle fra 38 lokaliteter. Indberetningerne svarer til sidste år.

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max >11): $\frac{1}{3}$ 12 **Kristrup Enge** (HLR) og $\frac{1}{6}$ 12 **Hundslund** (OS). Herudover 17 trækkende i perioden $\frac{3}{3}$ - $\frac{9}{5}$, flest: $\frac{1}{4}$ 5 Ø

Total: 1294 (1410)	Indsendere: 103	Observationer: 928	Lokaliteter: 215								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
215	126	173	115	78	25	36	47	66	108	147	128

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*

Der indberettes 0-1 ynglepar i **Ryomgård** (UBM) samt 13 syngende fugle på 7 lokaliteter.

1. halvår: Største obs (lok.max >10): $\frac{2}{2}$ 14 rst **Fogstrup** (AWM) og $\frac{1}{4}$ 34 trk **Gjerrild Nordstrand** (FNI).

Total: 489 (341)	Indsendere: 91	Observationer: 292	Lokaliteter: 115								
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
75	65	51	102	41	20	11	2	15	48	20	39

fugle i perioden $\frac{2}{10}$ - $\frac{19}{10}$, hvoraf de 154 er fra **Anholt**, hvor største træktaal er $\frac{10}{10}$ 27 trk (KMN, FSV). Fra fastlandet $\frac{9}{10}$ 13 SV **Fornæs** (JSC). Øvrige større obs (lok.max >13): $\frac{19}{10}$ 75 fou **Anholt** (KMN), $\frac{25}{10}$ 18 rst **Trekanten** (MWH) og $\frac{1}{11}$ 20 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

fund, $\frac{4}{6}$ - $\frac{2}{4}$ 1 **Kanhave Kanal** (MWH, DMA) og $\frac{8}{6}$ 2 **Elsegårde Strand** (GØS). $\frac{2}{8}$ ses og høres minimum 6 fugle på **Anholt** (KMN), og $\frac{30}{5}$ aflæses en fugl på **Anholt**, der var ringmærket på Helgoland (KMN). Sidste forårsobs: $\frac{2}{4}$ 1 sy **Kanhave Kanal** (MWH, DMA).

Fra efteråret et usædvanligt fund, $\frac{1}{10}$ 1 1K ringmærket **Anholt** (FSV, KMN).

Gjerrild Nordstrand (LLH).

2. halvår: Der indberettes 25 trækkende fugle i perioden $\frac{14}{9}$ - $\frac{8}{11}$, flest $\frac{1}{11}$ 8 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Flest rastende: $\frac{16}{10}$ 36 **Anholt** (KMN).

2. halvår: Største obs (lok.max >11): $\frac{29}{10}$ 19 of **Salten Langsø**, vestenden (VM) og $\frac{8}{12}$ 12 rst **Lystrup** (BBH).

Lapværting *Calcarius lapponicus* 18470

Et år på det jævne med i alt 8 fugle. Hele 6 af fuglene er fra **Anholt** og alle obs er fra efteråret. Alle nævnes: 1/10 1 fou, 6/10 1 rst og 10/10 3 trk **Anholt** (alle KMN), 6/10 1 SV

Totten Anholt (KO), 2/11 1 **Sødringholm Strand** (CSS) og 10/11 1 **Horskær** (DB).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Et rigtig fint år med en årstotal væsentligt over gennemsnittet for de sidste 10 år og samtidig det bedste år siden 2005. Den pæne total er i høj grad et resultat af en rigtig flot november, som står for over halvdelen af årets observationer. De mest oplagte gengangere er fraserteret.

1. halvår: Der ses kun små flokke, hvoraf de største er følgende (lok.max ≥30): 13/1 70 fou **Alrø Egehoved** (DSA) og 10/2 30 **Alrø Poller** (HLL). Forårets sidste observation er 7/4 1 N **Fornæs** (HLL).

2. halvår: Efterårets første observation er lidt tidlig: 26/9 1 fou **Århus Østhavn** (JB). **Fornæs** har et flot efterår med hele 317 trækkende fugle i perioden 25/10-28/12, heraf flest 4/11 90 S og 6/11 129 S (begge HLL). Der ses udelukkende flokke med tocifrede antal, hvoraf de største skal nævnes (lok.max >35): 5/11 45 fou **Gjerrild**

Nordstrand (JVV), 13/11 48 **Århus Østhavn** (SSK) og 26/11 36 fou **Issehoved** (MWH).

Total: 1533 (1133)		Indsendere: 55		Observationer: 140		Lokaliteter: 35						
1) Total		2) Største obs.										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	227	105	34	2	-	-	-	-	1	42	886	236
2	70	30	30	1	-	-	-	-	1	12	129	30

Gulspurv *Emberiza citrinella*

2013 bliver et fint år for Gulspurven, idet årstotalen ligger ca. 33 % over 10-årsgennemsnittet.

Yngel: Der er oplysninger om 25-34 ynglepar fra otte lokaliteter, flest 8-10 ved både **Brattingsborg Skov** og **Besser/Sildeballe** (begge MWH). Dertil er der indtastet 1294 syngende fugle fra 161 lokaliteter (inkl. evt. gengangere) heraf flest (lok.max ≥16): 9/5 16 sy **Glatved Strand** (PHJ) og 28/5 26 sy **Vrads Sande** (AWM).

1. halvår: Af større flokke kan nævnes (lok.max

≥75): 3/1 75 **Langemark Samsø** (DMA, MWH), 7/1 75 **Ballen/Østerløkken** (MWH), 13/1 150 fou **Jernhatten** (PHJ) og 17/2 80 fou **Brattingsborg Gods** (MWH).

2. halvår: Der ses kun én rigtig stor flok, 17/11 300 **Gudensø** (NCFR). Ellers skal kun nævnes (lok.max >50): 30/11 90 fou **Enslev** (TNI) og 4/12 52 **Råby Kær** (LTP). Der noteres i alt 129 trækkende fugle i perioden 14/9-23/10, hvoraf de 101 er fra **Anholt**. Største dage (lok.max >25): 11/10 26 trk og 18/10 45 NV **Anholt** (KMN).

Total: 5805 (4512)		Indsendere: 123		Observationer: 1252		Lokaliteter: 278						
1) Total		2) Største obs.										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1016	874	408	446	522	364	382	173	109	479	767	265
2	150	80	20	16	26	16	14	10	10	45	300	52

Hortulan *Emberiza hortulana*

2013 byder på 2-3 forskellige Hortulaner. Selvom det ikke lyder af meget, så er det faktisk kun femte gang inden for de sidste 10 år, at der ses mere end én fugl i Østjylland. Alle observationer nævnes og alle er fra 10/5:

1 V-R kl. 05:57 samt 1 han rst kl. 07:35-07:45 **Gjerrild Nordstrand** (ASF,LLH) og 1 trk **Anholt** (KMN). Det er uvist, om de to observationer fra **Gjerrild** udgør den samme fugl eller to forskellige.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*

Årstotalen ender pænt over 10-årsgennemsnittet, så 2013 bliver et udmærket år for arten. Det er værd at bemærke, at der blot ses 35 fugle i marts, hvilket fx skal sammenlignes med over 500 fugle i marts 2012! Forklaringen skal nok findes i, at marts 2013 var den koldeste marts måned i 26 år.

Yngel: DOFbasen melder om 44-53 ynglepar fra fem lokaliteter, hvoraf **Hornbæk Enge v. Gudenaen** står for hele 31-35 par (LTP). Dertil er der registreret 1347 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 87 forskellige lokaliteter, flest (lok.max >25): 29/5 42 sy **Brabrand Sø** (MJH) og 6/5 31 sy **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Der ses et normalt antal Rørspurve i årets to første vintermåneder (i alt 25 fugle) med 17/1 4 fou **Dødeå Enge** (TOLA) som største obs. Forårstrækket

imponerer ikke, og her skal kun nævnes 25/4 16 N og 15/4 23 trk alle fra **Moegård Strand** (SSK,JTL). Større observationer af rastende fugle (lok.max ≥23): 3/5 55 **Hornbæk Enge** (TBR), 27/4 23 **Bjerregrav Mose** (CSS) og 6/5 24 **Årslev Engso** (HLL). Mange af disse må dog dreje sig om lokale ynglefugle.

2. halvår: Største obs af rastende fugle (lok.max >25): 17/8 50 **Hornbæk Enge** (TBR) og 2/10 45 **Totten Anholt** (KO). Efterårstrækket er pænt med i alt 451 trækkende fugle fra 6 lokaliteter, hvoraf **Anholt** gør sig flot bemærket med i alt 326 trækkende fugle. Største iagttagelser: 2/10 70 Ø **Totten Anholt** (KO), 6/10 80 trk, 10/10 60 trk **Anholt** (begge KMN). December byder på et for årstiden pænt antal fugle, og årets sidste bliver 28/12 1 **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 4258 (3135)		Indsendere: 112		Observationer: 904		Lokaliteter: 131						
1) Total		2) Største obs.										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	16	9	35	711	1001	769	460	228	380	612	25	12
2	4	2	4	26	55	31	25	50	35	80	9	4

Bomlærke *Emberiza calandra*

Selvom årets total ligger markant under 10-årsgennemsnittet, så er den dog et pænt skridt i den rigtige retning efter to særdeles sløje år. 2013 er dog ikke desto mindre det fjerderingeste år i dette årtusinde. På trods af nogenlunde samme antal af indsendere og lokaliteter som sidste år, ses der næsten dobbelt så mange fugle i år, hvilket kunne tyde på en reel stigning i bestanden.

Yngel: Der er registreret 9-17 ynglepar fra 10 lokaliteter. Dertil er der noteret 312 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 93 forskellige lokaliteter, hvoraf flest (lok.

max ≥10): 17/4 14 sy **Odder** (OS) og 23/6 10 sy **Gylling By** (RDN).

1. halvår: Vinterens største flokke (lok.max ≥150): 5/1 150 **Bjerre**, 13/1 150 **Hollandsbjerg Holme** (begge LTP) og 25/1 210 **Læsten** (JSP), hvilket bliver årets største flok.

2. halvår: Der ses kun ganske få store flokke. 11/11 170 samt 20/12 110 **Herredsenge** (FNI) og 8/12 40 **Skader** (FNI) er de eneste flokke over 35.

Total: 2263 (3191)		Indsendere: 74		Observationer: 303		Lokaliteter: 137						
1) Total		2) Største obs.										
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	624	581	44	141	136	115	74	44	19	41	244	198
2	210	116	10	47	15	15	6	15	17	21	170	110

MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Arne Bo Larsen, abl@djurs.net

Redaktør

Korrektur, stormfugle, svaner, spætter, gravand, svømmeænder, måger (+hættemåge), gøg, spætter, lærker, svaler, pibere, gærdesmutte-blåhals, store drosler, store, finker (- bogfinker, kvækerfinker)

Asger Lykkegaard Møldrup, asger.lykkegaard@hotmail.com

Vipstjerter, værlinger

Carsten Høeg, carstenh26@stofanet.dk

Lommer, kjoever, terner, silkehale, tornskader

Flemming H. Nielsen, flemming.holmslykke@mail.dk

Vendehals, havørn, rørhøg-fiskeørn, trane, ryler, brushane-storspove, pirol. Korrektur

Henning Ettrup, heettrup@post6.tele.dk

Ringmærkning

Henrik Møller Hestbech, hhestbech@yahoo.dk

Rørdrum, storke, hejrer, vendehals, lille flagspætte

Henrik Stenholt, hst01hst@gmail.com

Agerhøne-engsnarre, alkefugle, duer, natravn, sejlere, skrigefugle, skader-kragefugle

Inger F. Jensen, ifj@mail.dk

Hvepsevåge, sort glente, ugler

Jesper Høy Hansen, thorafrello@gmail.com

Korrektur og layout

Kent Olsen, kent.olsen@gmail.com

Faglig korrektur

Lotte Skærbæk, lotte.skjaerbaek@gmail.com

Lappedykkere, rød glente, grønbenet rørhøne-blishøne, bogfinke-kvækerfinke

Morten Jenrich Hansen, m.jenrichhansen@oncable.dk

Gæs, sortklire-odinshane

Ole F. Jensen, ofj@ofj.dk

Dykænder, skalleslugere, falke, strandskade-pomeransfugl, hjejle-vibe

Peter Lange, peterlan@post6.tele.dk

Skarv, hættemåge, vandstær

Thora Frello, thorafrello@gmail.com

Layout

Ursula Burmann, ubm@djurs.net

Husrødstjert-stenpikker, sangere, fuglekonger, fluesnappere, mejser, spætmejse, træløbere, pungmejse, spurve

BIDRAGYDERE 2013

Initialer anvendt i rapporten, navn og "obserkode" fra DOFbasen

BB	Anders Bojesen	8230ABB	CBS	Christian Bøggild	8860CBS
ABL	Arne Bo Larsen	8550ABL	CHJ	Christian A. Jensen	8462CHJ
ABU	Ursula Burmann & Arne Bo Larsen	8550ABU	CHØ	Carsten Høeg	8270CHØ
AGLS	Anne Grethe Lund Sørensen	8500AGLS	CJC	Carl Johan Corneliusen	2300CJC
AH	Anders Høgsholm	3050AH	CKJ	Carsten Kjær Jensen	8462CKJ
AHM	Anders Heeland Madsen	8260AHM	CLR	Claus Lindskov Møller	2400CLM
AHO	Anders Horsten	8220AHO	CMM	Christian Michael Mortensen	8000CMM
AK	Arne Kiis	9260AK	CO	Carsten Olsen	8500CO
AL	Aleks Lund	6070AL	COL	Conni Lauritzen	2610COL
ALH	Anton Herrig Liebermann	6100ALH	COR	Carsten Nielsen	8240COR
ALM	Asger Lykkegaard Møldrup	8210ALM	CP	Carlo Pedersen	9881CP
AMØ	Arne Møller	3740AMØ	CQP	Claus Quist Pedersen	8200CQP
ANA	A. N. Andreasson	8930ANA	CR	Claus Reimann	8680CR
AO	Anni Ooppelstrup	7840AO	CRL	Carel Larson	8320CRL
APE	Annie Pedersen	8620APE	CS	Christian Strunge	7100CS
AEP	Axel Pedersen	9510AEP	CSK	Carsten Skou	5700CS
APJ	Ann Pia Jørgensen	8560APJ	CSJ	Hans Carl Søndergaard- Jensen	8900CSJ
APN	Anni & Peter Nielsen	8382APN	CSS	Carsten Svejstrup Sørensen	9500CSS
APR	Andreas Kristian Pedersen	8900APR	CYA	Claus Yding Andersen	2900CYA
ARO	Arne Olesen	3480ARO	DAC	Daniel Christensen	9400DAC
AS	Albert Schmidt	7741AS	DAM	Daniel Mccarron	8620DAM
ASF	Alex Sand Frich	7300ASF	DAU	Mogens Daugård	6682DAU
ATL	Anton Thøger Larsen	9310ATL	DB	Dan Blohm	8300DB
AWM	Andreas Winding Mønsted	8654AWM	DD	Morten D. D. Hansen	8240MDH
BANG	Johannes Bang	3400BANG	DMA	David Manstrup	8305DMA
BBH	Benny Bæk Hansen	8520BBH	DMB	David Boertmann	7800DMB
BBK	Bent Birk Kristensen	7900BBK	DMZ	Dieter Maaszen	5200DMZ
BCS	Brian Skræm	9300BCS	DOF	DOF Fuglenes Hus	1620DOF
BEH	Bent Hansen	8260BEH	DPL	David Lykke Pedersen	8000DLP
BF	Berit Foulum	7600BF	DSA	Dubbeld Samplonius	8310DSA
BGO	Bjarne Golles	8220BGO	EA	Erling Andersen	7752EA
BHJ	Bjarke Huus Jensen	9800BHJ	EBr	Else Brask	8500EB
BHM	Bent Hodde Mortensen	8362BHM	EB	Erik Busk	5500EB
BIAN	Birgit Andersen	8370BIAN	EBA	Erik Balle	8600EBA
BJA	Brian Jakobsen	7800BJA	EBJ	Erik Bisballe Jensen	8600EBJ
BJS	Bjarne Boye Sørensen	8500BJS	EDY	Hans Erik Dylmer	8600EDY
BK	Benny Kristensen	8900BKR	EEE	Erhardt Edmund Ecklon	5700EEE
BL	Bo Levesen	7080BL	EHØ	Erik Hørning	8000EHØ
BLS	Britha Lund Sørensen	8000BLS	EI	Egon Iversen	6470EI
BM	Bente Mejlby	8450BM	ELHE	Ellen Hejlsø	8600ELHE
BNH	Bjarne Hemmingsen	8543BNH	EMI	Ella Mikkelsen	5250EMI
BNM	Bjørn og Nancy Møller	6950BNM	EMK	Erik Munch Kristiansen	9000EMK
BOG	Gæstebøger i fugletårnene	8220BOG	EO	Erik Overgaard	8462EO
BP	Bjørn Plougstrup	1727BP	ER	Erik Røjgaard	8723ER
BRA	Birger Rasmussen	8900BRA	ERH	Ernst Hjøllund	8600ERH
BRS	Bo Ryge Sørensen	8600BRS	ESA	Esben Sloth Andersen	9520ESA
BS	Boris Schønfeldt	7100BS	ESB	Emil Skovgaard Brandtoft	8230ESB
BSO	Birte Olsen	8620BSO	ESØ	Esben Stubbe Østergaard	8330ESØ
BST	Beate Strandberg	8654BST	EV	Erik Vestergaard- Jensen	8500EV
BVI	Børge Vistisen	6900BVI	EVL	Eva Lauridsen	8900EVL
CAF	Carsten Fog	3450CAF	FAJ	Finn A. Jensen	8000FAJ
CAL	Carsten Larsen	8200CAL	FBA	Finn Baggesen	2750FBA
CALU	Carsten Lundberg	8240CALU	FBC	Freddy Christiansen	8200FBC
CB	Carl Bohn	4000CB	FDE	Frank Desting	2730FDE
COB	Conny Brokholm	7000CB	FEH	Finn Ebbe Hansen	3000FEH
CBB	Claus Barnewitz	8800CBB	FF	Finn Frandsen	8000FF
CBR	Carsten Bruun	8305CBR	FFA	Flemming Falk	8900FFA

FG	Frederik Grønfeldt	8600FG	HOU	Kjeld Hougaard	8230HOU
FIA	Finn Andersen	8840FIA	HPe	Henrik Pedersen	2800HP
FIB	Finn Bülow	9230FIB	HP	Hans Pinstrup	8700HP
FJN	Finn Jensen	4700FJN	HPE	Henning Petersen	8420HPE
FJR	Frank Jensen	8585FJR	HPH	Hans Petersen	7400HPH
FK	Finn Olav Koustrup	8240FK	HPS	Hans-Peter Svendsen	8740HPS
FLF	Flemming Falk	8000FLF	HPST	Hans Palle Storm	8600HPST
FLU	Flemming Lundberg	8260FLU	HRC	Helge Røjle Christensen	7742HRC
FNI	Flemming Nielsen	8541FNI	HS	Heinrich Schlesinger	8961HS
FOX	Tony	8581FOX	HSM	Hans Skotte Møller	3400HSM
FRO	Frits Rost	8800FRO	HST	Henrik Stenholt	8600HST
FRP	Frank Pedersen	8220FRP	IFJ	Inger F. Jensen	8544IFJ
FSH	Freddy Hansen	5600FSH	IHJ	Ida Heide- Jørgensen	1820IHJ
FSV	Frank Svensson	8592FSV	ILM	Inge-Lise Mortensen	7800ILM
FTN	Finn T Nielsen	6920FTN	IO	Ivan Olsen	3670IO
FVL	Flemming Larsen	8270FVL	IRHK	Ib-René Holmsted Kruse	8766IRHK
GBL	Gerda Bladt	6200GBL	IZN	Inger & Ivan Zink-Nielsen	8270IZN
GEB	Gerald Boisen	8643GEB	JA	John Andersen	4040JA
GEN	Gert Nicolaisen	6580GEN	JALI	Jacob Lind	8320JALI
GGU	Georg Guldvang	8600GGU	JB	Jesper Bjørn	6600JB
GKJ	Gitte og Kaj Jensen	7800GKJ	JBA	Jørgen Ballegaard	8654JBA
GKJ	Günther Kipp	8310GK	JBP	Jens Bonde Poulsen	8950JBP
GLJ	Gert Lystrup Jørgensen	6470GLJ	JC	Jens Christensen	8410JC
GRØN	Lars Grøn	9220GRØN	JCN	Jalmer Clod Nielsen	8600JCN
GSL	Gert S. Laursen	8680GSL	JCS	Jan Sørensen	2750JCS
GY	Grethe Yde	8961GY	JDN	Jakob Dall	2900JDA
GØJA	Gøran Jakobsen	7500GØJA	JE	Jørn Eskildsen	7800JE
GØS	Gert Østerbye	2700GØS	JEAL	Jens Albrechtsen	7800JEAL
HAC	Hans Christophersen	9520HAC	JEJ	Jesper Jørgensen	2720JEJ
HAN	Henning Andersen	8410HAN	JEK	Jens Erik Knudsen	8752JEK
HANI	Hanne Nielsen	8000HANI	JEL	Jens Elm Sørensen	8464JEL
HAT	Tage Holdgaard Andersen	8600HAT	JEN	Jørgen Nissen	6950JEN
HBA	Henrik Gerner Baark	4180HBA	JEP	Jens Paulsen	4200JEP
HBI	Henrik Birk	8653HBI	JER	Jan Eriksen	4000JER
HBJE	Henriette Bjerregaard	8240HBJE	JF	Jeppes Fønnesbo	8963JF
HBO	Henrik Boeg	3480HBO	JFA	John Faldborg	4654JFA
HBP	Hans Jørgen Bruun Pedersen	8240HBP	JG	Jens Gregersen	8700JG
HBØ	Henrik Böhmer	7150HBØ	JGH	Jens-Gert Hansen	5700JGH
HCB	Heine Chr. Bonnevie	8850HCB	JHA	Jørgen U. Hammershaimb	8200JHA
HCH	Hanne Christoffersen	4690HCH	JHC	Jørgen Hulbæk Christiansen	2610JHC
HC	Hans Christensen	6270HC	JHH	Thora Frello & Jesper Høy Hansen	8240JHHA
HE	Henning Elgaard	8310HE	JHK	Jens Hasager Kirk	6880JHK
HEB	Henrik Brandt	6710HEB	JHME	Jacob Meier	8600JHME
HEN	Hans Erik Nielsen	8920HEN	JJ	John Jensen	8740JJ
HES	Helle Suadicani	5690HES	JJA	Jens Jørgen Andersen	7700JJA
HET	Henning Ettrup	8471HET	JKC	Johnny Krämer Christensen	8530JKC
HH	Hanne Højager	8381HH	JKE	Jan Eskildsen	8900JKE
HHA	Henrik Hasle	8382HHA	JKI	Jens Kirkeby	8680JKI
HHB	Hans Henrik Bay	7120HHB	JKL	Joy Klein	8444JKL
HHBr	Henrik Holm Brask	9000HHB	JKS	Jan Kahr v	8462JKS
HK	Hans Knakkegaard	8654HK	JLJ	Jette Lyng Jensen	7470JLJ
HKA	Hanne Kapala	2400HKA	JLO	Jørgen Lodberg	8600JLO
HL	Henry Lind	8300HL	JLY	Jørn Lykkegaard	8000JLY
HLA	Hans Jørn Laursen	8400HLA	JMa	Jan Martens	1704JM
HLI	Hanne Lind	8220HLI	JM	Jan Mogensen	3390JM
HLL	Henning Lykke Larsen	8240HLL	JMH	Jens Muff Hansen	8654JMU
HLR	Henry Larsen	8900HLR	JML	Jens Marcus Lauesen	8680JML
HLÆ	Henrik Læssøe	8300HLÆ	JMØ	Jørgen Møholt	8300JMØ
HMS	Helge Mølbach Sørensen	8370HMS	JN	John Nielsen	6300JN
HMØ	Hanne Møller	8471HMØ	JNS	John Nielsen Schmidt	8462JNS
HOF	Hans Ole Frølund Andersen	8500HOF	JOA	John Andersen	8260JOA

JOG	John Graversgaard	8200JOG	KSA	Karen Sander Jensen	8700KSA
JOH	John Hansen	8400JOH	KTR	Kristian Torben Rasmussen	8000KTR
JOP	Jørgen Pedersen	8300JOP	KTS	Klaus Sørensen	8000KTS
JPE	Jim Pedersen	8700JPE	KW	Kurt Willumsen	7171KW
JPL	Jens Peter Lomholt	8410JPL	KWS	Kåre Würtz Sørensen	8000KWS
JRP	Jens Ryge Petersen	6840JRP	KØJ	Keld Ørum Jensen	7700KØJ
JS	Jan Silberg	8585JS	KA	Kim Aaen	8240KAA
JSA	Jes Sig Andersen	8740JSA	LAR	Lars Riber	8541LAR
JSC	Jørgen Staarup Christensen	8230JSC	LBO	Lars Borup	8220LBO
JSF	Foreningen Storkene.dk	2630JSF	LBOL	Leif Bolding	3460LBOL
JSL	Jørn Svitzer Larsen	6623JSL	LBS	Lars Svith	8240LBS
JSP	Jens Skovgaard Pedersen	7950JSP	LDN	Louise Degnbol Neiiendam	8766LDN
JSW	Jørgen Wiwe	8355JSW	LDN	Louise Degnbol Neiiendam	8766LDN
JT	Jesper Tofft	6200JT	LFR	Leif Frederiksen	2860LFR
JTe	Jørgen Terkelsen	4400JT	LG	Lars Gabrielsen	8330LG
JTH	John Toft Kristensen	7430JTK	LIN	Lise Nielsen	3050LIN
JTL	Jørgen Terp Laursen	8220JTL	LIO	Lisbeth Olesen	7400LIO
JØTL	Jørgen Tang Larsen	6440JTL	LKH	Lars Kjær Hansen	8530LKH
JVS	Jørn Vinther Sørensen	6100JVS	LKN	Lisa Kock Nielsen	8330LKN
JVV	Jens Veilgaard Vendelbo	8520JVV	LLH	Leo L. Hansen	8270LLH
JW	Jesper Windeløw	8000JW	LM	Lars Mogensen	8830LM
JWC	Jens Friis- Walsted	4863JWC	LN	Leif Novrup	7830LN
JØ	Jørn Skeldahl	3000JØ	LNS	Leif Nørgaard Schmidt	8680LS
JØO	Jan Østerby Olesen	7430JØO	LPJ	Lars P. Johansson	8544LPJ
KA	Kaj Abildgaard	6400KA	LRU	Lars Rudolf	4600LRU
KAg	Kaj Agerbæk	8270KA	LSN	Leif Schack-Nielsen	4791LSN
KAHA	Karsten Hansen	8850KAHA	LSØJ	Lars Søgaard-Jensen	8660LSØJ
KBa	Karin Bauer	8950KB	LTM	Lisbeth Tange Mathiasen	8660LTM
KB	Kim Biledgaard	8700KB	LTP	Lars Tom-Petersen	8900LTP
KBI	Kirstine Bille	8444KBI	MAD	Mads Kjeldgaard Oddershede	2400MAD
KCH	Kurt Christensen	3480KCH	MAM	Morten Mortensen	8543MAM
KDC	Klavs Dahl Christensen	8240KDC	MD	Mogens Damm	9900MD
KDP	Keld Dahl Pedersen	7860KDP	MER	Mogens Erlandsen	8600MER
KEE	Knud Erik Ebbesen	8220KEE	MHH	Martin Høj Hansen	8210MHH
KEH	Keld Henriksen	8230KEH	MI	Martin Iversen	6270MI
KEJ	Kristoffer Egelund Jørgensen	5000KEJ	MiBA	Mikkel Bello Andreasen	8330MBA
KEN	Knud Nielsen	4350KEN	MIK	Michael Ancher	8230MIK
KENG	Kristian Engel	8680KENG	MIKK	John Mikkelsen	7100MIK
KF	Klavs Frandsen	2730KF	MIV	Michael Vecht	2970MIV
KHS	Kenneth Hummelose Sønderby	2300KHS	MJH	Morten Jenrich Hansen	8260MJH
KIM	Kim Møller	8270KIM	MKK	Morten Koch-Knudsen	8240MKK
KIMR	Kim v	8660KIMR	MKP	Michael Køie Poulsen	3480MKP
KIP	Kirsten Pedersen	5610KIP	ML	Mogens Larsen	6200ML
KIS	Kim Skelmosen	6800KIS	MLA	Mikael Lassen	8250MLA
KJ	Kurt Jensen	8381KJ	MLH	Michael Larsen Hansen	7080MLH
KJH	Kjeld Hansen	6400KJ	MLU	Martin Lundholm	9310MLU
KJE	Kjeld Jensen	6400KJE	MMH	Morten Møller Hansen	2605MMH
KJNI	Kjeld Nielsen	9260KJNI	MOK	Morten Kattenhøj	8220MOK
KLM	Knud Lykke Hansen	9700KLM	MSJ	Martin Svinth Jakobsen	8000MSJ
KMHA	Kirsten Marie Haugstrup	8800KMHA	MSS	Martin Strømkjær	5471MSS
KMN	Kurt M. Nielsen	2720KMN	MST	Mogens Stoustrup Jensen	8410MST
KNM	Kim Mouritsen	8420KNM	MWH	Mogens Wedel-Heinen	8305MWH
KMO	Klaus Malling Olsen	2700KMO	MAA	Marianne Aamann	8270MAA
KM	Klaus Mortensen	8000KM	NBJ	Niels Bomholt Jensen	5762NBJ
KNI	Kaj Nissen	9500KNI	NBR	Niels Bo Rasmussen	8000NBR
KNP	Knud Pedersen	9990KNP	NCC	Niels-Christian Christensen	8870NCC
KO	Kent Olsen	8000KO	NCFR	Nanna Richter	8660NCFR
KPe	Kirsten Pedersen	2760KPe	NIN	Niels Imhoff Nielsen	8800NIN
KP	Karen Pedersen	8464KP	NIS	Nis Kiel	8420NIS
KR	Kenn Rasmussen	4573KR	NJB	Niels Jørgen Brixen	8541NJB
KRH	Karsten Haug	8000KRH	NJJ	Niels Jørgen Jensen	8900NJJ
			NJU	Niels Juul	8500NJ

NKN	Niels Kofod-Nielsen	8600NKN	RBL	Rasmus Bisschop-Larsen	2650RBL
NOE	Niels Ørbæk	7950NOE	RD	Riborg Dæhnert	8500RD
NPB	Niels Peter Brøgger	7430NPB	RDN	Rasmus Due Nielsen	8260RDN
NPWS	Niels Sloth	8930NPWS	RG	Ruth Grønborg	8660RG
NRL	Nina Rosendahl Larsen	6052NRL	RoC	Rolf Christensen	9990ROC
NWR	Nick Wrigley	8240NWR	RR	Rikke Rørbech	8660RR
NAA	Niels Aagaard	8000NAA	RSA	Regnar Samsø	8500RSA
OBV	Ole Bøgh Vinther	8000OBV	RSN	Rune Sjø Neergaard	8220RSN
OEH	Ole Emil Hansen	8981OEH	SA	Stefan Andersen	2800SA
OFR	Ole Frederiksen	8500OFR	SAL	Svend Aage Linderstrøm	2680SAL
OHØ	Ole Højbjerg	7800OHØ	SAMI	Sami Pedersen	2300SAMI
OJA	Orla Jakobsen	4690OJA	SAR	Steen Reimers	8000SAR
OJE	Ole F. Jensen	8361OJE	SAS	Svend Anker Schwebs	6372SAS
OLI	Ole Lilleør	8800OLI	SBB	Søren Baadsmann	3500SBB
OLL	Ole Laursen	8500OLL	SCS	Steen Christensen	7000SCS
ON	Ole Nygaard	8654ON	SDA	Søren Dalsgaard	8541SDA
OPS	Ole P. Sørensen	8500OPS	SEJe	Svend Erik Jessen	4900SEJ
ORK	Orla Kristensen	9500ORK	SEJ	Svend Erik Jensen	8220SEJ
OS	Ole Sørensen	8300OS	SEP	Svend Erik Petersen	6950SEP
OTH	Otto Trap Hansen	8362OTH	SFU	Anne Borgen & Sven Fuglsig	8210SFU
OTO	Ole Tonnesen	8732OTO	SGN	Søren G. Nielsen	5690SGN
OZG	Ole Zoltan Gøller	6760OZG	SHA	Steen Hansen	8660SHA
PAN	Preben Aagaard Nielsen	2800PAN	SHJ	Steen Højmark-Jensen	3600SHJ
PB	Preben Bach	8600PB	SHØ	Søren Højager	8381SHØ
PBA	Poul Blicher Andersen	8800PBA	SJØ	Solveig Jonasson	4000SJØ
PCB	Per C. Pedersen	3700PCP	SKA	Søren Kaas	8870SKA
PCL	Preben Clausen	8270PCL	SKI	Sigrid Kistrup Ilsøe	8220SKI
PEC	Peter Christiansen	2000PEC	SKR	Stig Kjærgaard Rasmussen	2000SKR
PEDY	Peter Dyrholm	8462PEDY	SLA	Steen Lauritsen	5300SLA
PEJ	Peter Jensen	8200PEJ	SN	Sten Nielsen	6040SN
PEL	Peter Ellegård Larsen	4581PEL	SNM	Sebastian Niebuhr McQueen	7830SNM
PEN	Poul Erik Niebuhr	8600PEN	SPPi	Søren Peter Pinnerup	4320SPP
PENE	Peter Enemark	2100PENE	SPP	Steen Petersen	4772SP
PER	Peder Rasmussen	5700PER	SR	Steen Reinholdt	7860SR
PES	Poul Erik Sperling	9230PES	SSK	Søren Skriver	8260SSK
PEØ	Poul Erik Østergaard	8330PEØ	SSL	Stephan Skaarup Lund	8240SSL
PGH	Per G. Henriksen	8464PGH	SST	Stefan Stürup	2765SST
PHA	Peter Hahn	8320PHA	STA	Stinne Aastrup	8800SA
phj	Per Huniche Jensen	4400PHJ	STS	Steen Skaadegaard	8410STS
PHJ	Peter Hjeds	8900PHJ	SUT	Søren Ulrich Thomsen	9620SUT
PHJa	Peter Hartoft-Jacobsen	3460PHJ	SVS	Sven Skyum	8330SVS
PHJe	Peter Holm-Jensen	3700PHJ	SWB	Stine Wraae Bach	8680SWB
PHL	Peter Larsen	8310PHL	SWJ	Svend Wøjcik-Jonasson	9800SWJ
PHN	Poul H. Nielsen	8680PHN	SØP	Søren Poulsen	8000SØP
PHO	Peter Overgaard	8464PHO	TA	Tim Andersen	2605TA
PJA	Poul Højbjerg Jacobsen	8500PJA	TBA	Tom Bak Andersen	9200TBA
PKJ	Per Kjær	6720PKJ	TBR	Thorkil Brandt	8300TBR
PKR	Peter Kragstnæs	8220PKR	TC	Tscherning Clausen	9270TC
PLA	Peter Lange	8464PLA	TEP	Torben og Eva M. Pedersen	8464TEP
PLO	Peter Leth Olsen	6950PLO	TF	Torben Frisch	8680TF
PM	Per Madsen	8300PM	TH	Torben Hvid	8240TH
PNN	Peder Nygaard Nielsen	7300PNN	TK	Tommy Kaae	8723TK
PoulM	Poul Mogensen	8240PM	TKH	Tuula Hansen	8310TKH
PPR	Philippe Provençal	8000PPR	TL	Thorkild Lund	9280TL
PQ	Per Quaade	3200PQ	TMØ	Torben Møller	5892TMØ
PR	Per Reng	8500PR	TNI	Torben Nielsen	9560TN
PRo	Preben Rosenkilde	7442PR	ToLa	Torben Laursen	8462TL
PTH	Peter Thomsen	8260PTH	TOS	Tommy Skagbæk	9300TOS
PWJ	Peter Werenberg Just	8600PWJ	TRK	Tonny Ravn Kristiansen	8830TRK
RAM	Rasmus Anker Møller	2200RAM	TSE	Terje Seidenfaden	9220TSE
RBI	Rolf Bisgaard	3460RBI	TSJ	Thomas Secher Jensen	8680TSJ

TSK	Tue Skov	8000TSK	US	Uffe Seneca	4400US
TT	Thomas Thelle	8800TT	UTE	Uffe Terndrup	8250UTE
TUE	Tue Hartmann	8000TUE	VM	Vibeke Mortensen	8600VM
TV	Thomas Vikstrøm	3520TVI	VMR	Viktor Moe	1415VMR
TVN	Thomas Varto Nielsen	4690TVN	WSA	Willy Schrøder Andersen	5500WSA
UBM	Ursula Burmann	8550UBM	ZIE	Ole Zimmermann	8310OZIE
UK	Ulrik Knudsen	8723UK	AAR	DOF Østjylland	DOFAAR

Artsindex

A

Aftenfalk	47
Agerhøne	49
Alk	73
Alkefugle sp.	74
Allike	106
Almindelig Kjove	65
Almindelig Ryle	57
Amerikansk PibeandxPibeand	32
Atlingand	33

B

Biæder	79
Bjergand	36
Bjergirisk	111
Bjerglærke	81
Bjergpiber	84
Bjergvipstjert	89
Blisgås	26
Blishøne	51
Blåhals	89
Blå Kærhøg	44
Blåmejse	102
Bogfinke	108
Bogfinke/Kvækerfinke	109
Bomlærke	115
Bramgås	27
Britisk Sildemåge	66
Broget Fluesnapper	99
Brushane	58
Bynkefugl	90
Bysvale	82

C

Canadagås	27
Canadagår x Bramgås	28
Canadagår x Grågås	28

D

Digesvale	82
Dobbeltbekkasin	59
Dompap	113
Drosselrørsanger	94
Duehøg	45
Dværgfalk	47
Dværgmåge	66
Dværgryle	56
Dværgterne	78

E

Ederfugl	36
Engpiber	82
Engsnarre	50
Enkeltbekkasin	58

F

Fasan	49
Fiskehejre	23
Fiskeørn	46
Fjeldvåge	46
Fjordterne	70
Fjordterne/Havterne	71
Flodsanger	93
Fløjlsand	38
Fuglekonge	98

G

Gransanger	97
Gravand	31
Græshoppesanger	93
Grønbenet Rørhøne	50
Grønirisk	110
Grønsiken	110
Grønspætte	79
Grå Fluesnapper	99
Gråand	33
Grågås	27

Gråkrage	107
Gråmåge	69
Gråsejler	78
Gråspurv	107
Gråstrubet Lappedykker	20
Gul Vipstjert	85
Gulbug	94
Gulhovedet Gul Vipstjert	85
Gulirisk	109
Gulspurv	114
Gærdesanger	97
Gærdesmutte	87
Gøg	75

H

Halemejse	100
Havesanger	96
Havlit	37
Havterne	70
Havørn	42
Hedehøg	44
Hedelærke	81
Hjejle	54
Hortulan	115
Huldue	74
Husrødstjert	89
Husskade	105
Hvæpsevåge	40
Hvid Stork	24
Hvid Vipstjert	86
Hvidbrynet Løvsanger	97
Hvidhalset Fluesnapper	99
Hvidklire	62
Hvidnæbbet Lom	19
Hvidsiken	112
Hvidvinget Korsnæb	112
Hvidvinget Måge	69
Hvidvinget Terne	72
Hvidøjet And	35
Hvidøjet And x Taffeland	35
Hvinand	38
Hærfugl	79
Hættemåge	67
Høgesanger	95

I

Indisk Gås	27
------------------	----

Isfugl	78
Islandsk Ryle	55
Islom	17

J

Jernspurv	88
-----------------	----

K

Karmindompap	113
Kaspisk Måge	69
Kernebider	113
Kirkeugle	76
Klippedue/Tamdue	74
Klyde	52
Knarand	32
Knopsvane	24
Knortegås	29
Kongederfugl	37
Kongeørn	46
Kortnæbbet Gås	26
Korttæt Træløber	103
Kragefugle sp.	107
Krikand	32
Krumnæbbet Ryle	57
Kvækerfinke	109
Kærløber	58
Kærsanger	93

L

Landsvale	82
Lapværting	114
Lille Flagspætte	81
Lille Fluesnapper	99
Lille Gråsiken	112
Lille Kjove	66
Lille Kobbersneppe	60
Lille Korsnæb	112
Lille Lappedykker	19
Lille Præstekrave	53
Lille Skallesluger	39
Lille Skrigeørn	46
Lomvie	72
Lomvie/Alk	73
Lunde	74
Lundsanger	96

Lunde	74
Lundsanger	96
Lysbuget Knortegås	29
Lærkefalk	48
Løvsanger	98

M

Mallemuk	21
Mandinand	31
Markpiber	83
Mellemkjove	65
Middelhavssølvmåge	68
Misteldrossel	92
Mosehornugle	77
Moskusand	31
Mudderklire	64
Munk	96
Mursejler	77
Musvit	102
Musvåge	45
Mørkbuget Knortegås	29
Måger	66

N

Natravn	77
Nattergal	88
Natugle	76
Nilgås	30
Nordisk Lappedykker	20
Nordsøildemåge	68
Nøddekrige	105

O

Odinshane	65
-----------	----

P

Perleugle	77
Pibeand	31

Pibesvane	24
Pirol	104
Plettet Rørvagtel	50
Pomeransflugl	54
Pungmejse	104

R

Ravn	107
Ride	69
Ringdrossel	91
Ringdue	74
Rovterne	70
Rustand	31
Rød Glente	41
Rødben	62
Rødhals	88
Rødrygget Svale	82
Rødrygget Tornskade	104
Rødstjert	89
Rødstrubet Lom	17
Rødstrubet Piber	84
Rødtoppet Fuglekonge	99
Rørdrum	22
Rørhøg	43
Rørsanger	94
Rørspurv	115
Råge	106

S

Sabinemåge	67
Sandløber	56
Sangdrossel	92
Sanglærke	81
Sangsvane	25
Savisanger	93
Sibirisk Gransanger	97
Sildemåge	68
Silkehale	86
Silkehejre	23
Sivsanger	93
Sjagger	91
Skarv	22
Skeand	34
Skestork	24
Skovhornugle	76
Skovpiber	83
Skovsanger	97
Skovskade	105

Skovsneppe	59
Skovspurv	108
Skægmejse	100
Skærpiber	84
Slørugle	76
Småspove	60
Snespurv	114
Sodfarvet Skråpe	21
Solsort	91
Sort Glente	41
Sort Stork	23
Sortand	38
Sortbuget Knortegås	30
Sortgrå Ryle	57
Sorthalset Lappedykker	21
Sorthovedet Måge	66
Sortklire	61
Sortkrage	106
Sortmejse	101
Sortrygget Hvid Vipstjert	86
Sortspætte	80
Sortstrubet Bynkeflugl	90
Sortstrubet Lom	18
Sortterne	72
Spidsand	33
Splitterne	70
Spurvehøg	45
Spætmejse	103
Stenpikker	90
Stenvender	64
Steppehøg	44
Stillits	110
Stor Flagspætte	80
Stor Gråsiskan	111
Stor/Lille Gråsiskan	111
Stor Hornugle	76
Stor Kobbersneppe	60
Stor Korsnæb	113
Stor Præstekrave	53
Stor Skallesluger	40
Stor Skrigeørn	46
Stor Tornskade	105
Storkjove	66
Storlom	18
Stormmåge	67
Storpiber	83
Storspove	61
Strandhjejle	54
Strandskade	51

Stær	107
Sule	21
Sumpmejse	101
Svaleklire	63
Svartbag	69
Sædgås	25
Søkkonge	73
Sølvhejre	23
Sølvmåge	68

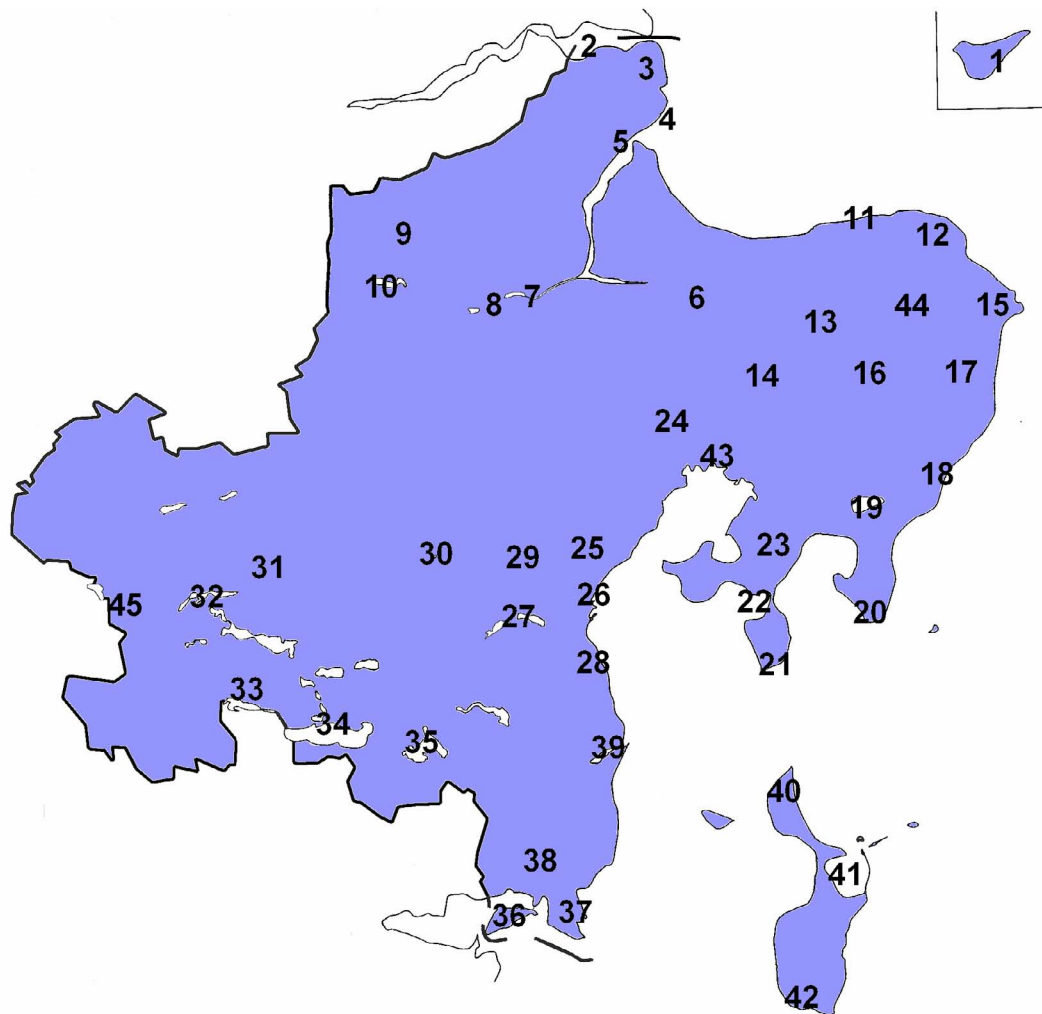
T

Taffeland	34
Tajgasædgås	26
Tejst	73
Temmicksryle	56
Thorshane	65
Tinksmed	63
Topmejse	101
Toppet Lappedykker	19
Toppet Skallesluger	39
Tornirisk	111
Tornsanger	95
Trane	51
Tredækker	59
Troldand	35
Troldand x Bjergand	36
Træløber	103
Tundrasædgås	26
Turteldue	75
Tyrkerdue	75
Tårnfalk	47

V

Vagtel	49
Vandrefalk	48
Vandrikse	50
Vandstær	87
Vendehals	79
Vibe	55
Vindrossel	92

HVOR LIGGER DET?

- 1) Anholt 2) Treskelbakkeholm 3) Overgård, Bjerre Byvejle 4) Eskeplet, Sødringholm Strand, Mellempoldene 5) Råby Kær/Odde, Demstrup Vase 6) Nørrekær Enge 7) Drastrup Enge, Dronningborg Bredning 8) Randers, Gudenåparken, Vorup Engso, Hornbæk Enge 9) Bjerregrav Mose 10) Fussingø 11) Bønnerup Strand 12) Gjerrild Nordstrand 13) Dystrup-Ramten Søer 14) Vallum Sø, Ryomgård 15) Fornæs 16) Kolindsund 17) Grenå 18) Rugård, Glatved Strand 19) Stubbe Sø 20) Øer/Hassensør, Gåsehage, Ebeltoft Færgehavn 21) Helgenæs, Sletterhage 22) Dragsmur 23) Mols Bjerger, Strandkær 24) Mørke Kær 25) Egå Engso 26) Århus, Risskov, Gallohaven 27) Brabrand Sø, Dødeå Enge, Årslev Engso 28) Moesgård 29) Kasted-Geding Mose 30) Lading Sø 31) Sminge Sø 32) Silkeborg, Funderholme 33) Salten Langsø 34) Mossø 35) Skanderborg Sø 36) Alrø, Lerdrup Bugt 37) Gyllingnæs, Kalsemade 38) Åkær, Amstrup Enge 39) Assedrup Enge, Norsminde Fjord, Kysing Fjord/Næs 40) Issehoved, Kragemosen 41) Stavns Fjord, Hesselholm, Barnekold, Besser Rev, Øster Hedekrog 42) Vesborg Fyr, Brattingsborg Skov 43) Følle Bund 44) Skindbjerg 45) Bølling Sø.